

Ужасяващ разказ,
напомнящ за "Колекционерът"
на Джон Фаулс

САЙМЪН БЕКЕТ

АЛБОР

ОПАСНИ ПЪТИЩА

"РУТ ХЕЙДЪН МИМОРИАЛ ПРАЙЗ"
НА ВЕЛИКОБРИТАНИЯ
ЗА 1994 г.

КРЪВ
И МАСКИ
ТРИЛЪРИ

САЙМЪН БЕКЕТ ОПАСНИ ПЪТИЩА

Превод: Станислава Миланова

chitanka.info

Този смразяващ разказ за любовта и насилието, родени от болна психика и осъществени чрез властта на общественото положение и парите, донесе на младия британски журналист и джазов музикант Саймън Бекет всеобщото уважение на критиката, една от най-престижните литературни награди на Великобритания и го нареди до автори като Джон Фаулс и Джоузефин Харт, чиито романи „Колекционерът“ и „Фаталният жребий“ станаха не само международни бестселъри, но се превърнаха в съвременна класика. „Опасни пътища“ на Саймън Бекет с излизането си през 1994 г. бе издаден от най-престижните издателства в света и бяха откупени правата му за филмиране.

Ремзи е мъж с невзрачна външност, прекрачил прага на средната възраст, неуспял художник, но богат собственик на картинна галерия.

Той вероятно никога не би излязъл от черупката си на изискания и сдържан лондонски джентълмен: безобидно съществуване, ако една случайност не бе преобърнала живота му. Връщайки се неочаквано в галерията си, той вижда голото тяло на своята асистентка Анна, отразено в огледалото на кабинета му, докато тя се преоблича за театър. От този момент момичето, което преди това не е забелязвал, става натрапчив, влудяващ обект на желанията му. Но някои мъже могат да се задоволяват единствено като гледат...

За целта Ремзи ще наеме услугите на известен фотомодел първо като любовник, а после и като убиец.

Вледеняващ кръвта разказ за сексуалните хищници в обществото. Саймън Бекет успешно довежда проблемите до техния логично садистичен край и успява да разгърне своята история около иронично въздигнатата на пиедестал фройдистка догма, че желанието и отвращението са двете страни на една и съща монета...

„Пъблишърс уикли“

Блясъкът на неговия талант е безспорен като на предшествениците му Камю и Тпдайк.

В „Опасни пътища“ на Саймън Бекет нищо не е просто обикновено или почтено... А зад всеки ред прозира дарбата на Бекет, един писател, който не трябва да се изпуска от поглед.

„Чикаго трибюн“

„Опасни пътища“ е трилър с тръпчив сексуален привкус, от чието скандално съдържание лицето ви ще пламне, а палецът ви болезнено ще запулсира, увлечен в устремно прелистване на всяка нова, наситена с похотливост, страница.

„Къркърс ривюс“

Поразително умел художествен поглед върху обикновеното човешко привличане, което не се вмести в границите на благоразумието.

„Сейнт Питърсбърг таймс“

1

Беше съвсем очевидно, че Анна и Марти са влюбени, и когато реших да сложа край на връзката им, знаех, че ще ми трябва помощ. Нямах нито уменията, нито опита, които щяха да са ми нужни, за да се заема сам с такава задача.

За щастие познавах човек, който беше далеч по-подходящ за целта.

Когато му се обадох, Зепо не си спомни за мен и това никак не беше учудващо. Бяхме се срещали, но само два пъти, а аз не съм човек, който оставя трайни впечатления у околните. Със Зепо обаче беше тъкмо обратното.

Валеше и Лондон беше мрачен, когато затворих галерията и подкарах към ресторанта в Уест Енд, където се бяхме уговорили да се срещнем. Той закъсняваше и отпращах келнера на два пъти, преди най-сетне да пристигне. Махнах му и той тръгна към мен, очевидно без да си дава сметка за погледите, които му отправяха останалите посетители. Но все пак вървеше малко прекалено бавно и малко прекалено нехайно, така че явно осъзнаваше, че го гледат.

Поздрави ме достатъчно сърдечно, но не се извини за закъснението си. Реших да не споменавам за това.

— Доста си почернял — рекох. — Да не би да си бил на почивка?

— Току-що се върнах от Италия. — Очите му обиколиха помещението, докато ми отговаряше. Проверява публиката, помислих си.

— По работа или за удоволствие?

— По малко и от двете. Бях на снимки, но успях да покарам и ски. — Ухили се. — И на теб май ти е необходимо. Не съм ли прав?

— Значи да разбирам, че кариерата ти на модел върви добре?

— Стига за наема. А е и по-добре, отколкото да си изкарваш прехраната с пот. Как върви бизнесът с произведения на изкуството?

— О, трудно, както винаги.

Появи се келнерът и му подаде меню. Поръчах вино, което смятах, че ще е достатъчно скъпо, за да го впечатли.

— Е? Спомена, че имаш делово предложение? — подхвана Зепо, след като келнерът се отдалечи.

Бях се надявал да не ми се наложи веднага да му казвам.

— Защо не го обсъдим, докато вечеряме? Няма причини да бързаме, нали?

Той сви рамене.

— Просто съм любопитен да разбера за какво става дума, това е всичко.

Отворих менюто.

— Тогава поне първо да поръчаме.

— Предпочитам да ми кажеш сега, ако нямаш нищо против. Освободи ме от напрежението. — Усмихна ми се доста категорично. Отново затворих менюто неохотно.

— Както желаш. — Разтакавах се цяла минута да пренареждам приборите си. — Ами работата е там, че... ъъ, искам да се възползвам от услугите ти, да те наема. — От изражението на лицето му разбрах, че си беше направил невярно заключение. — Става дума за едно момиче — побързах да добавя.

— Момиче? — Изглежда, неудобството ми го забавляваше.

— Да. — Нещо започна да дразни гърлото ми и аз се изкашлях, за да го прочистя. — Моята помощничка. В галерията. Ами, ъъ... всъщност ситуацията е доста сложна. — Отново прочистих гърлото си, като си давах сметка, че Зепо ме гледаше с леко снизходителна усмивка. Не беше лесно да го кажа, но продължих: — Искam да я прелъстиш.

Беше очаквал всичко друго, но не и това. Веселостта му се изпари.

— Искаш какво?

— Искam да я прелъстиш. — Усетих, че лицето ми пламва. Макар от онова, което ми беше известно за Зепо, да знаех, че нямам причини да се притеснявам.

Той тъкмо се готвеше да отвърне нещо, когато келнерът отново се появи. Опитах виното и обявих, че е добро, без да съм го вкусил. Зепо изчака келнерът да се отдалечи, после се приведе напред.

— Това шега ли е? Да не би някой да те е подучил да го направиш?

— О, не — поклатих енергично глава, за да го убедя. — Не, не е шега.

Той се втренчи в мен.

— Хайде да изясним този въпрос. Това ли е „деловото предложение“, за което ми спомена? Искаш да ме наемеш, за да спя с някого?

Огледах се, за да се уверя, че никой не можеше да ни чуе.

— Тъ... да, точно така.

— Исусе!

— Ще платя добре.

— Колко добре? — Споменах цифрата. Той изглеждаше учуден.

— Ще дадеш всичките тези пари само за да легна с това момиче? — Кимнах. — Защо?

Опитах се да свия нехайно рамене.

— Да речем, че не одобрявам настоящия й приятел.

— И това е всичко?

— Ами... да.

Той се изсмя шокирано.

— Не мога да го повярвам. Почти не те *познавам*, а сега ти съвсем спокойно ме молиш да спя с някоя си само защото не харесваш онзи, с когото излиза?

— Съзнавам, че молбата ми е необичайна. Точно затова и предлагам такава голяма сума.

— Това е... — Той поклати глава мълчаливо. — Защо изобщо ти пука с кого излиза?

Опитах се гласът ми да прозвучи равнодушно.

— Анна е красиво и интелигентно момиче. Може да си намери по-добър.

Той изсумтя.

— О, хайде. Не го правиш заради доброто си сърце. Каква е истинската причина?

Поколебах се и усетих отново да се изчервявам.

— Намирам Анна... за много привлекателна. Но си давам сметка, че младо момиче като нея едва ли би проявило интерес към мъж на средна възраст, какъвто съм аз. Приемам го. Не мога обаче да

се примирия да я виждам как си губи времето с някой, който не я заслужава. Изглежда ми непоносимо.

Зепо се намръщи.

— Но ти ме молиш да спя с нея. Щом това момиче ти харесва, няма ли да ти е неприятно?

— Не толкова, колкото мисълта, че е с него. — По лицето му все още беше изписан известен скептицизъм, така че добавих: — Освен това ти ще бъдеш с нея само временно. Те обаче ще се разделят. Това е главното.

Не беше съвсем вярно. Но в такъв мотив Зепо лесно би повярвал. Той като че ли го прие.

— Наистина му имаш зъб на бедния човечец, нали? Защо си се настроил против него?

— Нищо лично. Просто не смятам, че е подходящ за Анна, това е всичко.

— Защо? Какво не му е наред?

— Той е... — затърсих обяснение — невзрачен.

— В какъв смисъл? Като човек? Интелектуално? Как?

Мачках салфетката си.

— Физически.

На лицето на Зепо се изписа разбиране.

— И ако трябва да стоиш настрана, докато тя излиза с някой друг, предпочиташ той да е хубав. Така ли?

— Не бих го формулирал точно по този начин. Но да речем, че е така.

Той се усмихна студено. Отпих от виното и с учудване открих, че чашата ми беше почти празна. Напълних я.

— Е, и колко е близка с него? — попита Зепо.

— Боя се, че доста. Не се познават много отдавна. Поне не повече от година. Но живеят заедно и доколкото мога да разбера, се обичат. — Направих пауза. — Колко трудно мислиш, че ще бъде?

Той сви рамене.

— Не знам. Не бих могъл да кажа, без да съм ги виждал, нали? — Погледна ме. — А и все още не съм се съгласил да го направя.

— Не, разбира се, че не — побързах да отвърна.

Той завъртя столчето на чашата си.

— А и защо се обръщаш към мен? Разговаряли сме на едно-две партита. Какво те накара да си помислиш, че ще проявя интерес? — В гласа му прозвуча подозрение. Аз обаче се бях приготвил за това.

— Ти си модел. Свикнал си да живееш от външността си. Няма кой знае каква разлика. Освен това само за теб се сетих. Не познавам много хора, които биха били подходящи за такова нещо. Аз съм просто един търговец на картини. Не се движа в такива среди.

Имаше и още една причина да го избира. Но щях да я запазя за себе си. Засега.

Гледаше как виното се върти в чашата.

— Ами ако кажа не?

— Тогава очевидно ще трябва да потърся някой друг. — Надявах се думите ми да прозвучат невъзмутимо. — Казах ти колко съм готов да платя. А и работата едва ли ще е неприятна. Смея да твърдя, че не бих имал кой знае какви затруднения да намеря човек, готов да я свърши. Но би ми спестило излишни грижи, ако си ти.

Зепо прие отговора ми без коментар. Опитах се да разбера нещо по изражението му, но безуспешно.

— Кога можеш да ми дадеш отговора си? — попитах.

— Спешно ли е?

— О, не — излъгах. — Но ако не те интересува, ще трябва да уредя нещо друго. Така че колкото по-бързо разбера какво е положението, толкова по-добре.

Той отново се взря в чашата си. Забелязах келнера да кръжи наоколо и му махнах да си върви.

— Къде са тоалетните? — попита внезапно Зепо.

— Тъ... мисля, че са ей там.

Той бутна стола си назад и излезе. Взех менюто и започнах да го чета, без да виждам думите. Оставих го и отпих от виното. Зепо като че ли отсъства дяла вечност. Зарадвах се, когато най-сетне се появи на вратата. Този път открито огледа помещението, докато го прекосяваше.

— Е, и на колко години е това момиче? — попита той веднага щом седна. — Анна, нали така беше?

— Да, Анна. В началото на двадесетте.

— И казваш, че е хубава.

— О, да. Много. Поне аз така смятам.

Зепо кимна като че ли на себе си. Дясната му ръка беше върху масата и пръстите му барабаняха в неравен ритъм. В държането му се долавяше почти неуловима промяна. Изглеждаше по-решителен отпреди. Опитах се да не подхранвам надеждите си.

— И ще платиш в брой?

— В брой, с чек. Както пожелаеш.

Той отново замълча. Пръстите му продължиха да потропват в неравния си ритъм. Аз чаках. Внезапно той се ухили.

— О'кей. Защо пък не?

— Искаш да кажеш, че ще го направиш?

— Това беше основната ти идея, нали?

Надявах се да не забележи какво облекчение изпитах.

— О, добре — рекох и бавно издишах. Усмихнах му се. — Още малко вино?

* * *

Анна работеше в галерията от близо четири месеца. През първите три от тях почти не я забелязвах. Бях я наел след нейната предшественичка, чието име съм забравил и която се бе оказала достатъчно глупава при всички възможни начини да си отиде от този свят, да се остави да я блъсне точно автобус. Анна беше просто още една помощничка, последната от многото млади жени, които бях наемал да ми помагат през изминалите години. Стига да идваше точно навреме и да проявяваше достатъчно компетентност, нищо друго не ме интересуваше. Фактът, че беше привлекателна, беше случаен и без значение.

Винаги съм се отнасял към секса с безразличие. Дори като млад не проявявах голям интерес към него и почти никакво любопитство. Останах невеж докъм средата на двадесетте си години, когато в заблудението си се възползвах от услугите на проститутка. Преживяването беше отвратително и не бях склонен да го повторя. Вместо това, забравяйки за инцидента, съсредоточих енергията си върху нещо много по-достойно. Изкуството.

За известно време имах амбицията самият аз да стана художник. За жалост талантът ми като че ли се оказа по-подходящ за ценител,

отколкото за художник — факт, който съвсем навреме ме накара да изоставя опитите си, преди те да започнат да ми създават прекалено неудобство. Бях разочарован, но бях и реалист. Реших, че щом не мога да направя кариера като творец, поне бих могъл да го сторя благодарение на творбите на други хора. Вече притежавах скромна колекция от акварели и картини с маслени бои. Следващата стъпка ми се струваше очевидна. Станах търговец.

Интересът ми към еротичното изкуство обаче не се бе проявил, докато не купих първия образец. Това беше една френска кутия за енфие от осемнадесети век, която не се отличаваше с нищо, докато човек не я отвореше. На вътрешната страна на капачето беше нарисувано момиче, което кокетно вдигаше полите си, за да покаже, че отдолу не носи нищо. Бях очарован. Трябваше да я имам и останах покрусен, когато собственикът ѝ — възрастен мъж, с когото отидох да се видя по други въпроси — упорито отказа да я продаде. Едва когато той почина, успях да убедя вдовицата му, че със съпруга ѝ сме стигнали до споразумение, и ми се удаде да я купя за първоначално предложената сума.

Кутията за енфие стана първият експонат от частната ми колекция. Разбира се, давах си сметка каква ирония имаше в това да бъда привлечен от еротиката, когато самият секс не ме интересуваше. Но този предмет, както и последвалите го, като че ли притежаваха финес и чар, които напълно липсваха във физическия акт. Въздействаше ми по начин, по който елементарното полово сношение не успяваше.

Прескочих прага на средната възраст доволен от живота си. Имах всичко, което желаех: процъфтяващ бизнес и тайна, безобидна страст, която можех да си позволя да задоволявам. Нито желаех положението да се промени, нито пък виждах причини за това. И ако една вечер не бях толкова разсеян, това можеше никога да не стане.

Бях оставил Анна да затвори галерията, а аз тръгнах за един аукцион. Той беше само с покани и на половината път се сетих, че съм забравил своята в кабинета си. Раздразнен се върнах да я взема.

Очаквах галерията да е празна. Работното време вече бе свършило, когато се върнах, и предполагах, че Анна си е отишла. Паркирах на алеята зад галерията и си отключих. Сградата тънеше в мрак. Към кабинета водеха две стълби — едната откъм галерията

отпред, а другата откъм склада отзад. Светнах лампата в подножието на втората. Крушката премигна и изгасна. Започнах ядосано да изкачвам стълбите в тъмното и почти на върха осъзнах, че в кабинета светеше.

Първата ми мисъл беше да се върна в колата и да се обадя на полицията. Ако ставаше дума за обир, не желаех да взимам участие. Но страхът да не се изложа с фалшива тревога ме възпря. Поколебах се. После, учуден от собствената си смелост, изкачих останалата част от стъпалата и спрях на площадката.

Вратата на кабинета беше леко открехната. През нея светлината се изливаше в тъмния коридор. Бавно приближих на пръсти и постепенно стаята се разкри пред погледа ми. После, когато бях само на около метър, чух Анна да кашля.

Отдъхнах си. Успокоен и раздразнен, направих още една крачка напред с намерението да обявя присъствието си и спрях.

През процепа между вратата и касата сега виждах огледалото с позлатен обков, окачено на отсрещната стена. В него се отразяваше онази част от кабинета, която все още оставаше скрита зад вратата. Библиотеката. Бюрото ми. Настолната лампа, която хвърляше златиста светлина в стаята. И Анна.

Беше гола, като се изключеха белият сутиен и също такива бикини. Стоеше така, че тежестта ѝ падаше върху единия крак, а другият беше леко свит, докато се протягаше с две ръце назад. За миг остана неподвижна. Поставеното на голата стена огледало отразяваше сцената в рамката си съвършено като картина. После гърдите ѝ внезапно се люшнаха напред, когато сутиенът бе откопчан, и Анна сви рамене и го остави да се плъзне надолу. Пусна го извън полезрението ми, закачи палци в горната част на бикините си и ги смъкна. Гърдите ѝ тежко се полюшнаха, докато пристъпваше, а косата се спускаше върху едното ѝ рамото като тъмен кривак. После се обърна към огледалото. И към мен.

Инстинктивно отстъпих назад. Но коридорът беше тъмен: бях невидим. Отново пристъпих предпазливо напред. Сега отражението на Анна беше право срещу мен. Ръцете ѝ хванаха косата и я привързаха на тила с черна панделка. Главата ѝ леко се наклони; гърдите ѝ се изопнаха и трепнаха. Коремът беше гладък, леко закръглен в основата

си и вдлъбнат при продълговатия овален пъп. Отдолу гъстият триъгълник от тъмни къдрици все още беше смачан от бельото.

Тогава тя се обърна и се пресегна към нещо на пода извън погледа ми; позата ми позволи да видя гърба ѝ под ъгъл. Той блестеше там, където падаше светлината, а гръбнакът приличаше на потънала в сянка бразда. Тя се наведе още повече и главата и раменете ѝ изчезнаха, а задните ѝ части придобиха почти сърцевидна форма. Там, където се събираха с бедрата, се виждаше малък тъмен ромб. Изправи се, обу друг чифт бикини — този път черни, — както и чорапогащник. Дръпна го по краката си и над корема до пъпа, така че долната половина на тялото ѝ вече беше черна, а горната все още бяла и гола.

Изведнъж изчезна от погледа ми, тъй като се отдалечи от огледалото. Усетих прилив на паника. Но образът се върна почти веднага и сега тя държеше черна рокля. Видях със съжаление как тялото ѝ се скрива в нея, наслаждавайки се на един последен поглед към гърдите, преди да изчезнат под роклята. После дръпна ципа на гърба си, вече напълно облечена и скрита.

Останах в коридора, като не желаех да приема, че всичко беше свършило. Едва когато Анна започна да си слага червило, си спомних къде бях и какво правех. Отдалечих се от вратата и слязох долу, треперещ и замаян. На долната площадка се облегнах на студената стена и затворих очи. Веднага се появи образът на голата Анна в огледалото и аз побързах да ги отворя. Изчаках напрежението в гърдите и гърлото ми да се поутоложи и отново започнах да изкачвам стълбите.

— Анна? Ти ли си? — извиках.

— Мистър Ремзи? — Откъм кабинета долетяха припрени шумове. После Анна се появи на прага. Изглеждаше притеснена. — Съжалявам, тъкмо се преобличах. Не очаквах да се върнете.

— Всичко е наред. Извинявай, ако съм те стреснал. Забравих някои документи. — Открих, че не можех да си спомня за какво точно се бях върнал.

— Надявам се, че нямате нещо против да използвам кабинета за преобличане.

— Съвсем не. — Последвах я вътре. Нямаше и следа от онова, на което бях станал свидетел. Полилеят беше включен и хвърляше ярка и

остра светлина в стаята. Опитах се да не поглеждам към огледалото. — На някое приятно място ли отиваш?

— С приятеля ми ще се срещнем да хапнем нещо, а после ще ходим на театър. Дават пиеса на Алън Ейкборн.

— О! — Не можех да се въздържа да не мисля за тялото под роклята, скрито от тънкия плат. Дадох си сметка, че си бе свалила сутиена, но не беше сложила друг на негово място. Зачудих се дали пък не носеше сутиен само на работа. В мое присъствие. Мисълта ме разтревожи. — Е, надявам се да прекарате добре.

Тя се усмихна. За първи път я погледнах истински, като се вгледах в чертите ѝ. Тъмните вежди и правия, въздълъг нос. Голямата уста с чувствени устни, както забелязах сега. Завиждах на приятеля ѝ.

— Дано да е така. Билетите струват цяло състояние. — Тя се обърна и вдигна чантата си от пода. Задните ѝ части за миг се очертах под плата на роклята. Спомних си как се бяха оформили в гладка, бледа сърцевидна форма.

— Харесваш ли Ейкборн? — попитах.

— Не знам. Досега не съм гледала нищо негово. Но Марти — това е приятелят ми — смята, че е гениален. — Тя се усмихна. — Покъртително. Трябваше да се намери един американец, за да ме накара да гледам английски драматург.

— Приятелят ти американец ли е? — Изведнъж си дадох сметка колко малко знаех за нея. До този момент това не ме беше тревожило.

— От Ню Йорк е. Всъщност е роден в Бостън. Тук е в университета. — Преметна чантата си през рамо — знак, че беше готова да тръгва. Но не можех все още да я пусна.

— Така ли? Каква специалност?

— Антропология. Прави изследване.

— Какво го е накарало да избере Лондон? Доста далеч е, нали така?

— Ами, мисля, че до голяма степен се дължи на желанието му да види Англия. Но твърди, че и обучението тук е доста добро.

Погледна часовника си. Знаех, че я забавям, но се чувствах принуден да наваксам заради невежеството си. Опитах се гласът ми да прозвучи равнодушно.

— Отдавна ли излизате заедно?

— Почти от година. — По лицето ѝ се разля доволна усмивка.

— Изглежда, много го обичаш. — Тя се изчерви. — Съжалявам, не биваше да любопитствам.

— Няма нищо. Не любопитствате.

Не можах да измисля какво друго да кажа. Настъпи кратко мълчание, докато стояхме и двамата неуверени.

— Е, май ще е най-добре да вървя — рече Анна. — Не ви трябва, нали?

— Не, не, не мисля. — Не желяех да си тръгва, но не ми хрумваше извинение, за да я задържа. Отдръпнах се от пътя ѝ и с изумление осъзнах, че имам ерекция. Скрих се смутено зад бюрото, като благодарях на Бога, че все още бях с палто.

— Тогава до утре. Довиждане. — Анна излезе от стаята и я чух да слиза надолу. След малко вратата се захлопна.

Не помръднах. Чувствах се объркан и смутен. Погледнах към огледалото. Сега в него се отразяваха единствено кабинетът и моя милост — сивокос, на средна възраст, непривлекателен. Загасих полилея, така че стаята се осветяваше само от настолната лампа, както преди. Преместих един стол така, че гледката към огледалото да бъде приблизително същата като отвън. Втренчих се в него. Все още беше празно, но с малко концентрация успях да си представя Анна отново да се движи в него. Затворих очи. Образът остана. Отново видях гърдите ѝ, проследих с вътрешното си око всяка тяхна извивка и възвишение. Видях равнината на стомаха, пъпа, черния къдрав триъгълник. Тя отново се наведе пред мен с гладки, закръглени бедра, разделени от леки и все пак предизвикателни сенки. Все така със затворени очи проследих всичко бавно, като спирах и връщах образите по свое желание. Ръцете ми се задвижиха почти неволно, като внимаваха да не прогонят образите.

За първи път, откакто бях тийнейджър, мастурбирах.

2

От този момент нататък се превърнах в човек, обсебен от фикс идея. Вече не можех да гледам на Анна като преди. Или по-точно, за първи път започнах истински да я виждам. Забелязвах неща, за които по-рано не си бях давал сметка — нито в нея, нито в когото и да било друг. Всяка сутрин я очаквах с нетърпение да пристигне в галерията, като се чудех как ли ще е облечена, дали косата ѝ ще е вързана отзад или разпусната. Забелязвах как дрехите ѝ докосваха или прилепваха към тялото ѝ, когато се движеше, и специфичния ѝ парфюм. Всичко в нея ми изглеждаше свършено.

Но дори това да беше мания, то тя беше скромна. Не минавах определените граници, нито имах амбицията да я направя своя любовница. Такова нещо беше толкова непознато за мен, че беше практически невъзможно. Най-доброто, на което можех да се надявам, беше да ѝ стана приятел и затова започнах да се опитвам да преодолее резервираността помежду ни. Беше учудващо лесно. Най-трудното се оказа да направя така, че внезапният ми интерес да не изглежда прекалено очевиден. Можех да прекарам часове, наблюдавайки я, боготворейки всяко несъзнателно движение, като го съхранявах за по-късно, когато щях да му се насладя насаме. Извивката на шията ѝ, няколкото сантиметра гола плът можеха да ме държат омагьосан с часове. Непрекъснато си давах сметка за тялото ѝ под дрехите. Те по-скоро сякаш подчертаваха онова, което скриваха. Един ден беше съвсем очевидно, че не носеше сутиен, и аз почти не можех да откъсна поглед от трептящите ѝ изпъкнали гърди. Самоубедих се, че това беше знак — започнала е да се чувства по-спокойно с мен. Всъщност обаче по-рано изобщо не бях забелязвал дали носеше сутиен или не.

След като започна да се чувства по-свободно с мен, научих повече неща за личния ѝ живот. И особено за Марти, нейния приятел. Чувствата ѝ бяха съвсем очевидни и колкото повече слушах за него, толкова по-силна ревност започнах да изпитвам към този непознат мъж. А също и любопитство. Опитах се да си представя как изглежда.

И в мислите ми се оформи следния образ: висок, тъмен красавец, мъжки еквивалент на Анна. Признавам си, не одобрявах особено това, че беше американец, но бях готов да го отдам на собствените си предразсъдъци. Обектът на чувствата на Анна не можеше да не бъде изключителен. Бях убеден, че не би се задоволила с по-малко.

И тогава ми се удаде случай лично да се запозная с него. Един следобед Анна се обърна към мен:

— Зает ли си довечера? — попита тя.

Опитах се да прикрия внезапното си вълнение.

— Не, не съм. Защо?

— Е, ако не си, би могъл да ми направиш много голяма услуга. Но само ако няма да ти представлява проблем.

— Сигурен съм, че няма. За какво става дума?

— Една моя приятелка е художничка и днес е първата ѝ изложба. Чудех се дали, ако не си зает, не би могъл да дойдеш? Ужасно е нервна, така че колкото повече хора отидат, толкова по-добре. А тъй като ти имаш влияние в тези кръгове, знам, че ще ѝ хареса, ако присъстваш.

Изпълних се с удоволствие.

— Ще се радвам.

— Сигурен ли си, че няма да те затрудни? Знам, че късно ти го казвам.

— С удоволствие ще дойда наистина.

Анна ми се усмихна лъчезарно.

— Благодаря ти. Това е страхотно. Марти каза, че ще се съгласиш.

Не бях сигурен дали значението на това ми харесваше или не. После ми хрумна нещо друго.

— Марти ще дойде ли довечера?

— Да. Ще бъдем там около осем. Но не е необходимо и ти да идваш толкова рано.

Уверих я, че не е прекалено рано за мен, и се опитах да слушам внимателно, докато ми обясняваше къде се намира изложбата. Но почти не я чувах. Щях да се запозная с приятеля на Анна. С любовника ѝ.

Изведнъж се почувствах ужасно нервен.

Изложбата беше в малка галерия близо до Кемдън. Пристигнах там преди осем. Стомахът ми се беше свил от напрежение. Не бях ял нищо от обяд, но бях прекалено изнервен, за да усещам глад. Галерията изглеждаше уютна и светла и докато приближавах, забелязах гъмжащите вътре хора. Надникнах през витрините, като се опитвах да видя Анна и да успокоя нервите си, преди да вляза, но не успях нито в едното, нито в другото. Поех си дълбоко въздух и отворих вратата.

Мъртворешки блед младеж с размъкнат пуловер моментално бутна в ръката ми чаша с вино. То очевидно беше купено от супермаркета, но въпреки това го приех с благодарност и се огледах за Анна. Нямаше и помен от нея. Погледнах часовника си. Все още нямаше осем и с чувство на разочарование и облекчение едновременно, аз насочих вниманието си към изложбата.

Картините бяха по-аматьорски, отколкото се бях опасявал. Не харесвам абстрактното изкуство дори когато е добро, а в случая и дума не можеше да става за това. Зърнах един познат критик и погледът, който ми хвърли, подкрепи собственото ми мнение. По-голямата част от присъстващите явно се интересуваха далеч повече от безплатното вино, отколкото от творбите, и не можех да ги виня. Тъкмо си мислех дали и аз да не си взема втора чаша, когато зад мен прозвуча гласът на Анна.

— Здравсти. Отдавна ли си тук?

Обърнах се изненадан и развълнуван.

— Не, не. Току-що пристигнах.

Вдъхнах парфюма ѝ. Все още беше с палто, а около врата ѝ беше завързан шал. Лицето ѝ изглеждаше посиняло от студ.

— Съжалявам, че закъсняхме. Влакът се забави, не можахме да вземем такси, така че дойдохме пеша. — Отдръпна се встрани: — Не познаваш Марти, нали?

Бях забелязал, че някой стоеше точно зад нея, но само с периферното си зрение. Той беше толкова далеч от представата ми за това как трябваше да изглежда Марти, че не му бях обърнал внимание.

Сега, когато пристъпи напред с протегнатата ръка, шокът, който изпитах беше толкова силен, че едва успях да реагирам.

Високият, красив Марти от въображението ми го нямаше. Съществува, което Анна ми представи, беше дребно, слабичко изтърсаче. Дрехите висяха на мършавата му фигура, а очилата с тъмни рамки правеха очите му несъразмерно големи за тясното лице. Косата му беше неподдържана и рядка, завършвайки образа на книжен плъх.

Успях да се усмихна, докато се здрависвахме.

— Приятно ми е да се запознаем. Много съм чувал за вас.

— Не знам дали е хубаво или лошо. — Американският му акцент беше сравнително лек. Но в този момент националността му беше най-малкото, от което можех да се оплача.

Вече започвах да се съвземам от първоначалния стрес.

— О, няма защо да се притеснявате. Само хубаво.

— Казаха съм му само за добрите ти страни — рече Анна. Усмихнаха се един на друг.

— Дай. Ще потърся някъде да оставя палтото ти — предложи й той. — Искате ли още една чаша вино, мистър Ремзи?

Чувствах, че имам нужда.

— Ако не ви затруднява. — Стиснах зъби. — И, моля, наричайте ме Доналд.

Марти свали палтото на Анна и изчезна в тълпата. В него нямаше нищо, което да го откроява сред нея.

— Е, какво мислиш? — попита Анна. Примигнах.

— Моля?

— За изложбата. Успя ли вече да я разгледаш?

За миг ми бе хрумнало, че искаше да чуе мнението ми за приятеля си.

— Ами, не съм я разгледал цялата — измъкнах се аз.

— О, ето я Тереза — възкликна Анна, като гледеше някъде зад гърба ми. — Тя е художничката. Май е по-добре да отида да си поговоря с нея. Искаш ли да ви запозная?

Почти не се сетях за нещо, което да желяех по-малко. Но така щях да бъда близо до Анна.

— Да, добре.

Тереза беше слаба, напрегната млада жена, облечена изцяло в черно. Гримът й беше почти толкова крещящ, колкото творбите й.

Заради Анна се опитах да прозвуча възможно най-окуражаващо, без да се обвързвам. След малко Марти се присъедини към нас и вечерта достигна до най-ниската си точка, когато художничката настоя лично да ни покаже работите си, обяснявайки ни своите намерения и методи до най-дребните детайли. Но дотогава реакцията ми спрямо Марти беше започнала да се проявява и бях доволен, че младата жена обичаше звука на собствения си глас достатъчно, за да не се налага да говоря аз.

Най-сетне тя тръгна да си търси други жертви. С Марти и Анна стояхме пред голямо платно, което изглеждаше така, сякаш някое дете го беше оплескало с крем карамел.

— Струва ми се, че Тереза е нервна — обади се Анна след малко. — Обикновено не е толкова напориста.

— Предполагам, че първата изложба е истинско изпитание за нервите — отвърнах заради Анна.

Марти огледа картината.

— Достатъчно изпитание е и за очите.

— Марти! — Анна се опита да прозвучи строго.

Той сви извинително рамене.

— Съжалявам, но предпочитам да бъда честен. Не ми е приятно да го кажа, но никак не ми харесва, това е всичко. — Едната му ръка се стрелна нагоре, за да намести очилата. — Ти какво мислиш, Доналд?

Подразних се, че ме хвана натясно.

— Е, всъщност този тип творби не са по вкуса ми. Никога не съм си падал по абстракционизма.

— Поне би ли казал, че са добре направени? — попита Анна. — Знаех, че няма да ти харесат, но мислиш ли, че в тях... има нещо?

Вдигнах рамене дипломатично.

— Ами има очевиден ентусиазъм. И това е едва първата й изложба, но... — въздържах се от критика.

— Но не мислиш, че са добри — довърши мисълта ми Анна.

Въздъгнах.

— Не, наистина не. Но това, разбира се, е само мое мнение.

— Знам, че Тереза ти е стара приятелка и не искаш да нараняваш чувствата й — присъедини се Марти, — но е добре да признаеш, че това е грешка. Трябваше да продължи да рисува портрети пред Ковънт

Гардън. Нямаше да я направят известна, но поне ѝ носеха пари. Губи си времето с това.

Анна погледна платното пред себе си и неохотно кимна.

— Горката Тереза. Вложила е всичко, на което е способна.

— Това не говори много добре за Тереза — измърмори Марти.

Анна леко го бутна и се обърна към мен с печална усмивка.

— Съжалявам, че те накарах да дойдеш тук, Доналд. Не си давах сметка, че ще е толкова ужасно.

Все още ми беше странно, като я чувах да използва малкото ми име.

— Няма нужда да се извиняваш. Преживяването беше приятно, макар и картините да не ми харесаха.

Марти погледна часовника си.

— Е, изпълнихме си задълженията. Не виждам защо трябва да оставаме повече, а ти?

Изведнъж почувствах някаква празнина при мисълта, че щях да си тръгнат. Спомних си, че не бях ял, и се зачудих дали щях да посмея да ги поканя на вечеря. Но докато се опитвах да набера смелост да го направя, изпуснах шанса си.

— Нямах нищо против да си тръгнем, нали? — попита Анна. — Все още не сме вечеряли, така че ще отидем да хапнем пица или нещо такова.

Усмихнах се.

— Не, разбира се, че нямам нищо против.

Изваках до вратата, докато Анна се сбогуваше с художничката, а Марти беше отишъл за палтата им. Тези няколко минути бяха достатъчни, за да превърнат потиснатостта ми в тъпа, гневна болка. Излязохме заедно. Сега нищо не можеше да ни попречи да тръгнем по различни пътища. Аз — към самотния си дом, а те двамата — към онова, което бяха планирали, каквото и да беше то. И най-накрая — в леглото.

— Искате ли да ви откарам?

Анна поклати глава.

— Не, благодаря, няма смисъл.

— Не ме затруднявайте. Твърде студено е за разходки тази вечер.

— Не, честно, няма смисъл. — Обърна се към Марти за подкрепа. — Все още не сме решили къде да отидем, нали?

— Не. Спорът е дали да бъде италианска или китайска вечеря. Но все пак благодаря. — Подаде ми облечената си в ръкавица ръка и се усмихна. — Приятно ми беше да се запознаем.

Стиснах я. Сбогуваха се и се отдалечиха. Докато ги гледах, забелязах, че хилавата му фигура не беше по-висока от нейната. Той я прегърна и аз усетих горчива, оловна тежест в гърдите си. Непоносима ми беше мисълта, че се бе отдала на такова жалко създание. Разочарованието ме завладя с цялата си сила. Подкарах към къщи, като си ги представях заедно. Сега бяха в някой ресторант, помислих си. А сега, малко по-късно вкъщи. И после: голи. Образите бяха толкова живи, сякаш ги виждах, но този път това не ми беше приятно. Изведнъж си представих тялото му върху нейното и бързо прогоних видението от ума си. Беше безполезно да се измъчвам. Колкото и жалък да беше Марти, той все пак беше избраникът на Анна. Не можех да направя нищо, за да променя това.

Успокоих се с мисълта, че поне ѝ бях станал по-близък отпреди. Сега ледът беше разчупен и я бях видял извън работата, така че имах някакво упование. Не беше много, но само това имах. Щеше да ми се наложи да се задоволя и с него.

Едва когато съзрях опасност да ми бъдат отнети и тези трохи, се видях принуден да действам.

* * *

Разбрах го случайно. Стана малко след изложбата. Бях горе в кабинета си, а Анна — долу, в галерията. Нямах представа, че говори по телефона, докато не вдигнах деривата и не чух гласа ѝ.

Нямах намерение да подслушвам. Но имаше нещо съблазнително в това, че можех да слушам, без тя да знае. А след като се бях поколебал, вече нямах избор. Не бяха забелязали изщракването, когато вдигнах слушалката, но ако ме усетеха, че я оставям, щяха да разберат, че съм ги чул. Затова трябваше да слушам.

Отначало не можах да разбера за какво ставаше дума. После Анна каза:

— Знам, че е важна стъпка, но искам да замина. — И аз заставах нащрек. Думата „замина“ ми изглеждаше наситена с ужасяващо

съдържание.

— Стига да си сигурна, всичко е наред — отговори момичето, с което Анна разговаряше. — Но мислила ли си какво ще стане, ако не се получи? Знам, няма да ти е приятно да го чуеш, но вие не се познавате от достатъчно дълго, нали?

— О, не започвай, Деби. Вечното опяване от родителите ми. Знаеш каква е майка.

— Е, този път я разбирам. Искам да кажа — наистина харесвам Марти, но все пак рискът е огромен, нали?

— *Знам*, че е така, но трябва да го поема. Не го правя лекомислено. Понякога се ужасявам, като си помисля за това, но не мога просто да си остана тук и да го оставя да си замине сам, не е ли така?

— Не би ли могла да заминеш по-късно?

— Какъв е смисълът? Ако ще заминавам, най-добре е да замина с него. Защо да бъдем разделени Бог знае колко време, само, за да се уверя, че постъпвам правилно? Има един-единствен начин да го разбере, нали?

Другото момиче въздъхна.

— Знам. И предполагам, че бих постъпила точно така, ако бях на твоето място. Просто завиждам, че не съм аз тази, която отвлечат в Америка.

Стаята се залюля пред очите ми. Опитах да се успокоя с това, че може би говорех само за заминаването на Анна на екскурзия, но после и тази сламка ми беше отнета.

— Вече съобщи ли на шефа си? — попита момичето.

Анна заговори по-тихо.

— Не, все още не. Дотогава има два месеца, така че ще му кажа, когато наближи. Ще имаме нужда от всичките пари, които можем да припечелим, докато си намеря работа там, затова не бих искала да ме уволни. Не мисля, че ще има нещо против, но не желая да рискувам.

Затворих очи. Щеше ми се никога да не бях вдигал телефона. Анна заминаваше. Отиваше в Америка с онова жалко подобие на мъж. Не само че я погубваше, но сега я и отвеждаше оттук. А тя дори не смееше да ми каже. Почти не чух останалата част от разговора. Имах сили единствено да оставя слушалката, когато приключи.

Седях и се опитвах да събера мислите си, като вече изпитвах усещането за загуба. И на зараждащ се гняв. Марти беше виновен. Анна щеше да замине за Америка с него и никога нямаше да я видя отново. Не можех да направя нищо, за да ѝ попреча: колкото и жалко същество да беше Марти, аз бях още по-жалък съперник.

Сега за първи път помислих за себе си като за такъв. Но осъзнах, че точно такива бяхме. Съперници. Когато тази мисъл се оформи в главата ми, започнах да размишлявам какви преимущества имах пред него. Болезнено ясно беше, че е само едно — той не знаеше. Нито Марти, нито Анна гледаха на мен като на заплаха за връзката им. До този момент и аз самият не бях мислил за себе си в този аспект. Сега знаех, че се налагаше. Щях да направя всичко, за да му попреча да я има. Всичко.

Въпросът беше какво наистина *можех* да направя? Здравият разум ми казваше, че няма смисъл да търся отговора в себе си. Именно тогава ми хрумна идеята да потърся чужда помощ.

Два дни по-късно се обадох на Зепо.

3

Нощта, след като се срещнах със Зепо, сънувах странен сън. Обикновено спя дълбоко и тежко и ако изобщо сънувам — както психолозите твърдят, че би трябвало, — не помня сънищата си. Но този сън беше невероятно жив. Намирах се в къщата, където бях израснал. Предполагам, че бях дете, защото лежах на диван, а всичко в стаята изглеждаше далеч по-голямо, отколкото трябваше да бъде. Наблизо в камината гореше огън и ми беше топло и уютно. Майка ми седеше с гръб към мен и решеше косата си пред огледалото, а аз лежах спокоен и отпуснат, като наблюдавах как огънят се отразява в косата ѝ при всяко докосване на гребена.

Това беше всичко. Или поне това си спомнях. А защо изобщо си спомнях такова нещо — нямах представа. В дадената обстановка не личеше да има нещо изключително. Но споменът остана дори след като се бях избърснал и закусил и продължи да витае в мислите ми, докато карах към галерията.

Отдадох разсеяността си на съня и на срещата със Зепо предишната вечер. В центъра на Лондон, както обикновено, имаше задръстване и гъстите утринни колони от автомобили се движеха бавно. Стигнах до едно кръстовище и минах покрай светофара, след което усетих неочаквано силен удар.

Политнах рязко при внезапното спиране. Един рейндж роувър се беше блъснал в левия ми калник. Още не се бях съвзел от шока и чакащите зад мен коли започнаха да надуват клаксоните си. Погледнах гневно към шофьора на другата кола — беше жена — и тъкмо се канех да ѝ направя знак да отбие встрани и да ме чака, когато тя ми махна заповеднически, след което отдалечи колата си от моята. Разликата във височината на колите беше предпазила броните да се заклецят и те се отделиха със съвсем лек шум. Тя мина пред мен и като се отдалечи от кръстовището, отби встрани.

Колата ми беше блокирала от удара и докато се опитвах да запаля, открих, че ръцете ми треперят. Воят на клаксоните само влоши

нещата и колата запали едва на третия опит.

Докато отбивах зад рейндж роувъра, от левия ми калник се чу ужасен стържещ звук. Вдигнах ръчната спирачка и излязох сърдито от колата. Тъкмо си формулирах наум първата гневна фраза, когато жената изхвърча от роувъра и ме изпревари.

— Сляп ли сте? Светофарът беше червен!

Обвинението ѝ ме свари неподготвен. Не бях очаквал, че ще има наглостта да стовари вината върху мен.

— На вас може и да е светил червено. При мен беше зелено.

— Не ставайте смешен. Точно чаках да се смени. Вие минахте, без да гледате! — Вторачих се в калника си. — О, само погледнете това! Тъкмо я взех от сервиза и сега вие ми счупихте проклетия мигач!

— Аз съм го счупил? — Едва не онемях. — Вие се блъснахте в мен! — Наведох се да погледна щетите върху собствената си кола. Предната част на левия калник се беше вдлъбнала към рамото над гумата и то се беше притиснало към нея на едно място. В сравнение с това на рейндж роувъра му нямаше почти нищо.

— Искам номера ви — настояваше жената. — На идиоти като вас не бива да им дават книжки. Ами ако с мене имаше дете?

— Вероятно би ви казало да не минавате на червено!

— Чудесно! — Изведнъж тя се обърна към хората, които вървяха по тротоара: — Извинете, някой от вас видя ли как този човек ме блъсна? — Към нас се извърнаха втренчени погледи. Един-двама души намалиха крачка, макар никой да не спря. Бузите ми пламнаха. Тя се обърна към възрастен мъж, който се забави повече от останалите. — Видяхте ли какво стана? Този мъж мина през кръстовището на червено и ме блъсна, докато потеглях. Имам нужда от свидетел.

— Видях ви само да спирате. Не съм го видял да ви блъска.

Това беше невероятно.

— Не съм я блъснал аз! Тя ме блъсна! — Огледах се на свой ред за свидетел. Трафикът се движеше без прекъсване. Колите, които бяха зад мен, вече ги нямаше.

— Но не видяхте ли какво точно стана? — настоя жената. Мъжът беше спрял. Поклати глава колебливо. Другите хора отминаваха, като ни хвърляха любопитни погледи.

— Вече ви каза, че не е — изсъсках.

— Не говоря на вас, а на него. Видяхте ли го да минава на червено? Трябва да сте видели, щом сте минавали оттук.

Мъжът поклати глава и започна да се отдръпва.

— Не. Не. Съжалявам.

— Един момент — извика жената след него, но той вече беше обърнал гръб и ускоряваше крачка, поклащайки за последен път глава, за да отклони по-нататъшните й опити да го въвлече в това. — О, колко типично, по дяволите! — Тя отново се обърна към мене: — Добре, дайте ми името на застрахователната си компания. Няма да седя тук и да споря с вас. Трябват ми също така и името и адресът ви. Ще ги оставя те да уредят въпроса.

Втурна се ядосано към колата си и зарови из жабката.

— Ето. — Тя надраска данните си на едно листче и ми го подаде. Направих същото. — Само се надявам да имате доблестта да признаете, че вината за всичко това е ваша.

— Бих могъл да кажа същото за... — започнах, но тя не ме слушаше. Листчето беше издърпано от ръката ми.

— И отгоре на всичко закъснях, по дяволите — сопна се тя, качи се в колата и затръшна вратата. Бързо отстъпих, когато тя рязко зави, за да се включи в трафика, принуждавайки друга кола да спре и да ѝ даде път. Пренебрегна ядосаното натискане на клаксона и след секунди вече беше изчезнала в потока от автомобили.

Върнах се отново да прегледам щетите върху колата си. Дори за мен беше ясно, че няма да тръгне. Кипнал от гняв, оставих бележка на предното стъкло за пътната полиция и тръгнах към един телефон, за да съобщя в сервиза да дойдат и да я приберат. После спрях на ръба на тротоара да хвана такси.

Както обикновено става, единствените, които минаха, бяха заети. Чаках десет минути, настроението ми се влошаваше с всяка секунда, докато накрая махнах с отвращение. Видях знак, от който разбрах, че метрото е наблизо. Запътих се към него.

Не бях пътувал с метрото от години. Спомнях си, че все беше претъпкано, но съвсем не бях подготвен за хаоса, който ме посрещна в края на ескалатора. Докато се опитвах да отгатна накъде да тръгна, отзад ме блъскаха, а отпред ме притискаха. Всички освен мен изглеждаха сигурни в себе си. Огледах се за някой, когото да попитам, но виждах само безбройните движещи се глави на останалите

пътници. Тълпите се разделяха и се носеха край мен, докато стоях в нерешителност. Зърнах на стената карта и си пробих път дотам, като накрая пресметнах, че трябва да се включа в друга колона. Присъединих се към потока от хора, които се движеха в моята посока, и се оставих да ме носят по облицован с плочки кънтящ тунел, който внезапно свърши на широка бетонна платформа.

В сравнение с тунелите тя беше относително празна. Но скоро започна да се изпълва. Бях застанал непосредствено до спирката. После установих, че непрекъснато ме изтласкват назад, така че накрая между мен и предната част на платформата имаше доста хора. Озовах се притиснат между жена от Бахамските острови с куфар и младеж с бръсната глава и кожено яке.

Внезапно въздушно течение извести за идването на влака. Той спря и веднага щом вратите му се отвориха, тълпата от платформата започна да се блъска в слизащите. Механичен глас, който надмогваше целия този хаос, ни инструктираше „да внимаваме за вратите“. Усетих как се вцепенявам от паника, докато се борех да стигна до най-близката врата без видим резултат. После, точно когато вече си мислех, че няма да успея навреме, внезапен тласък буквално ме запрати във вагона. Миг по-късно вратите се затвориха със съсък, спряха, отвориха се и отново се затвориха. След това влакът се стрелна напред и набра скорост.

Бяха ме изтласкали на пътеката между вратите. Платформата ми се беше струвала претъпкана, но сега от всички страни невъзмутимо ме притискаха непознати в интимна близост. Влакът внезапно спря и аз политнах към младата жена до мен. Измънках някакво извинение и бързо извърнах поглед от студения ѝ взор. Ярката светлина зад прозорците показваше, че сме стигнали до следващата спирка по маршрута. Влакът спря и напиралците към платформата хора едва не ме събориха. Ответната вълна от нови пътници ме изтласка по-навътре, докато накрая не се озовах притиснат в средата на вагона, без да мога да помръдна, нито дори да си поема дъх. Въздухът беше изпълнен с тежки, неприятни миризми. На дизел, на косми и пот. Сграбчих една дръжка, щом отново потеглихме. Тъмнината на тунела едва ни беше погълнала, когато влакът намали, люшна се, пъхтейки, напред и спря.

Никой като че ли не забеляза. Зад прозореца цареше пълен мрак. Вътре хората седяха или стояха с изписано на лицата им безразличие. Опитах се да им подражавам, но за мен обстановката беше непозната. Чувствах се самотен и усещах, че се задушавам. Когато влакът отново потегли, сърцето ми подскочи заедно с него. Поехме бавно през тунела, на няколко пъти намалявахме, без обаче отново да спираме, слава Богу. После зад прозорците се появиха светлини и лица. Вратите се отвориха и без да знам коя е спирката, тръгнах да си пробивам път към платформата.

Поех дълбоко студения, пропит от дизелови пари въздух, като почти не забелязвах как минаващите покрай мен хора ме блъскаха. Над мен имаше надпис „изход“ и аз тръгнах към него, този път целенасочено като всички останали. Спънах се в отворения калъф за китара на уличен музикант, без да обръщам внимание на обидните думи, които ми изкрещя, тъй като открих последния ескалатор. Излязох на сивата дневна светлина и с огромно облекчение видях редицата таксита, които чакаха отвън. Качих се в едно от тях, казах накъде да кара и потънах в задната седалка. Вътре беше топло, тихо и благословено спокойно. Погледнах през прозореца към света, който отново беше станал приятно далечен. Пътуването ми се стори най-хубавото в живота ми.

Когато пристигнах, Анна вече беше отворила галерията.

— Тъкмо бях започнала да се безпокоя — каза тя, когато влязох. Веднага усетих, че мъките ми не бяха отишли напразно. — Чудех се къде си. Добре ли си? Изглеждаш съсипан.

Почувствах загрижеността ѝ като балсам за сутрешните си рани. Отпуснах се в един стол и затворих очи.

— Имах малко произшествие на идване — отвърнах и ѝ разказах какво се бе случило. Звучеше много по-нормално, като го разправях, отколкото докато го бях преживявал, а описанието на онази идиотка с рейндж роувъра дори накара Анна да се разсмее. Историята дотолкова ме ободри, че едва не забравих какво друго трябваше да ѝ кажа.

— О, между другото — рекох, преди тя да си тръгне. — Следващата събота давам коктейл. Надявам се, че с Марти ще можете да дойдете.

Идеята за партито беше на Зепо. Възприех я като добра, докато не ми се изясни, че той имаше предвид аз да го организирам.

— Никога досега не съм правил парти — възпротивих се, ужасен от тази мисъл.

Той се усмихна.

— Е, тъкмо сега ти е паднало.

Нашествието започна в събота следобед с пристигането на наетите от мен доставчици. Подът се осея с кашони с прибори, чинии и чаши. Не след дълго домът ми гъмжеше от непознати. Ужасявах се при мисълта да не счупят, да не изцапат и да не откраднат нещо и се опитвах да следя всичко, което ставаше. Когато пристигнаха първите гости, нервите ми вече бяха съсипани. Ненавиждах мисълта за безброй многото хора, които щяха да сноват из дома ми, превръщайки го в бар. Но когато започнаха да пристигат още гости и бях освободен от задължението да поддържам разговора, започнах малко да се отпускам. Анна и Марти пристигнаха, когато целият долен етаж вече беше доста пълен. И нещо, което ме учуди дори повече — всички като че ли се забавляваха доста добре. Доколкото можах да видя, всички, които бях поканил, присъстваха.

Освен един.

Нетърпението ми премина в безпокойство. Ако Зепо не се появише, тогава цялото събитие щеше да се окаже губене на време. Усмивката ми ставаше все по-напрегната. Не можех да понеса да говоря дори с Анна и Марти по-дълго време. Костваше ми доста усилия да не поглеждам непрекъснато часовника си и почти бях решил да му се обадя, когато на вратата се позвъни.

Отидох да отворя, като се надявах да е той. Така беше.

— Зепо! Радвам се, че успя да дойдеш! — Очаквах да забележи извителността в гласа ми. Той само се ухили.

— Не бих пропуснал партито за нищо на света. Това е Ейнджи.

Момичето очевидно беше манекенка — руса и невероятно красива. Поздравих я и отстъпих встрани, за да влязат. Тя си съблече палтото и ми го подаде. Отдолу беше облечена с много къса и много тясна червена рокля, която прилепваше плътно към безспорно

страхотното ѝ тяло. Зепо беше предложил да я доведе. Аз обаче не бях особено ентусиазиран и сега, след като я видях, ентусиазмът ми беше дори още по-малък.

— Да ви предложи по едно питие — рекох. Зепо улови погледа ми.

— Ще дойда с теб. Няма да се бавя много, Ейнджи.

Оставихме я в дневната и отидохме до масата с напитките.

— Къде беше? — запитах, като се опитвах да говоря тихо. — Помислих си, че няма да дойдеш.

Стори ми се, че не му пукаше.

— Ейнджи е виновна. Не мислех, че изобщо ще успеем. Не искаше да тръгне, преди да я изучавам. — Едва не изпуснах бутилката, която държах. Зепо се изсмя. — Не се безпокой. После и двамата взехме душ.

Опитах се да скрия отвращението си.

— Надявам се, че не сте прекалено уморени, за да се представите, както трябва.

— О, не. И двамата изгаряме от желание за това.

Погледнах към мястото, където стоеше момичето. Позата ѝ беше самоуверена и показна.

— Сигурен ли си, че е подходяща? — попитах със съмнение.

— Ейнджи? Божичко, така ми се струва. Готова е и прилича на разгонена кучка. Какво повече искаш?

— Не мислиш ли, че може да е... ами... малко прекалено ясна, а? Той мушна един малък сандвич в устата си.

— Съжалявам, Доналд, но не успях да намеря Гърл Гайд^[1] за толкова кратко време. Хайде, отпусни се. Хващам се на бас, че тук няма нито един мъж, който да не се задъхва само като я види. Присъстващите се изключват, разбира се.

Запитах се дали не беше пиан. Но изглеждаше достатъчно трезвен. Отминах подигравката му.

— Какво точно ѝ каза?

— Само, че трябва да отидем на скучно парти. Хванахме се на бас, че няма да успее да свали онзи, когото избира. За да бъдат шансовете ни по-големи, я успокоих, че ще ѝ дам една седмица да го направи, стига да започне от тази вечер.

— И тя се съгласи?

— О, да. Стига да не бъде някой, който да е обратен или пък прекалено стар, за да го вдигне.

— Мили Боже. — Отново погледнах момичето. С нея вече разговаряха двама мъже. — На какво, по дяволите, се хванахте на бас?

— Който изгуби, трябва един ден да бъде слуга на другия. Да прави всичко, което той пожелае. — На устните му се появи доста неприятна усмивка. — Вече имам една-две идеи, ако тя загуби — сви рамене. — Но би го направила дори да се бяхме хванали на пакетче чипс. Ейнджи е готова на всичко. Сега защо не ми налееш питието, което ми обеща, и не ми покажеш щастливата двойка.

Огледах се да видя къде бяха Анна и Марти.

— Те са до отсрещната стена, вляво от теб. Какво ще пиеш?

— „Манхатън“. Същото и за Ейнджи, тъй като забрави да я попиташ. — Погледна натам. — Онази с тъмната коса и черната рокля ли?

— Да.

Той вдигна вежди.

— Не е лоша. Разбирам какво имаш предвид за гаджето й. Нищо чудно, че си ядосан.

— Доста.

— Сигурно има голяма пишка. — Разлях вермута по масата. Зепо се ухили. — Извинявам се.

Поддох му питиетата и невъзмутимо избърсах разлятата течност.

— Не мисля, че такива приказки са подходящи, знаеш ли? — рекох. — Надявам се да си способен да проявиш въздържаност, докато говориш с Анна.

По устните му заигра подигравателна усмивка.

— Ще се държа като истински джентълмен, не се безпокой.

Като се имаше предвид странното му поведение, беше много по-лесно да го каже, отколкото да го направи наистина.

— Кога възнамеряваш да започнеш?

Той сви рамене.

— Най-добре веднага. Ще измъкна Ейнджи от онези двамата, преди да ги е отвела в спалнята, и можем да идем при тях.

Като се опитвах да потисна опасенията си, ги поведох към мястото, където Анна и Марти разговаряха с една жена на средна

възраст, моя позната, която се занимаваше с вътрешна архитектура.

— Мисля, че не се познавате с Ейнджи и Зепо — рекох и ги представих. После се обърнах към Марти: — Тук има един човек, с когото може би ще искаш да се запознаеш. Твой сънародник.

— О... да, разбира се. — Хвърли бърз поглед на Анна, докато го водех, а аз се преструвах, че не забелязвам липсата му на ентусиазъм.

— Сигурен съм, че ще ти е приятно да поговориш с него — казах, докато се приближавахме към другия американец — човек, когото почти не познавах и бях поканил точно с тази цел. Оставих ги заедно и се отдалечих. Улових погледа на Зепо и леко му кимнах. Малко след това забелязах как момичето, което беше довел, се отдалечи от тях и отиде до масата с питиетата. Но вместо да се върне при Зепо, тя се насочи към Марти, който слушаше с очевидна досада по-възрастния американец. Изглежда, ѝ се зарадва.

Сипах си ново питие и се опитах да се поотпусна. После забелязах, че познатата ми продължаваше да разговаря с Анна и Зепо. Отидох при тях.

— Скъпа Мириам, едва не забравих! Трябва да дойдеш да видиш новата ми придобивка. Купих я единствено с търговска цел и много бих искал да чуя мнението ти. Лично аз смятам, че е ужасна, така че е съвсем възможно на теб да ти хареса.

Тя се изсмя.

— В такъв случай сигурно си прав.

Обясних на Анна и на Зепо:

— Имаме отдавнашен спор кое е изкуство и кое лъжеизкуство, така че умирах да наляя масло в огъня с това чудовищно нещо.

— Доналд, сякаш живееш в деветнадесети век, толкова си изостанал — рече Мириам. — Понякога се отчайвам от теб.

— Значи за мен все още има надежда. Но се съмнявам, че дори ти ще можеш да защитиш това отвратително нещо. Нямам търпение да го продам, честно да си кажа. Оставих го тук само, за да ти го покажа. — Хванах я за ръката и я поведох. Картината беше в друга стая. Докато излизахме, погледнах назад. Анна се смееше на някакво остроумие на Зепо. В другия край на стаята Марти и момичето бяха потънали в разговор. Тези белези ми се сториха обнадеждаващи и се опитах да не мисля много-много.

Зепо и момичето си тръгнаха малко след полунощ. Не бях имал възможността отново да говоря насаме с него, но доколкото бях забелязал, не беше повторил странното си поведение от началото на вечерта. Поне той и момичето бяха прекарвали значително време с евентуалните си — макар и незнаещи за това — партньори, което изглеждаше окуражаващо.

— Ще ти позвъня утре — подхвърли той, докато ги изпращах до вратата. Прикрих нетърпението си и им пожелах лека нощ.

Като се върнах, Анна и Марти също се приготвиха да си тръгват. Наложих ми се да ги оставя в коридора, за да почистя петното от чашата червено вино, която един простак беше разлял. Не ме забелязаха, когато се върнах. Марти стоеше зад Анна, като ѝ помагаше да си облече палтото, и когато тя се мушна в него, той се наведе и я целуна по врата. Тя се усмихна, без да се обръща, и леко наведе глава. Случилото се беше спонтанно и интимно, но не можех да понеса гледката. Прочистих гърлото си и бързо се насочих към тях.

— Готови за тръгване? — рекох весело. — Е, благодаря ѝ на двама ви, че дойдохте.

Бяха се отдръпнали един от друг, когато ме чуха. Анна се усмихна.

— Благодаря, че ни покани. Наистина беше приятно. — Марти докосна очилата си и измърмори нещо, за да изрази съгласието си.

Не можах да се въздържа да не опипам почвата.

— Съжалявам, че почти нямах възможност да си поговоря с вас цялата вечер. Надявам се, че сте успели да си намерите някой занимателен събеседник, за да си побъбрите. Не бива да го казвам, но знам, че някои от гостите ми са доста безинтересни, макар да са ми приятели.

— Не, беше чудесно наистина.

Очевидно изчакваха момента да си тръгнат. Пожелах им лека нощ и ги оставих да си вървят. Затворих вратата и изпитах облекчение. Запознанството беше осъществено и сега можех само да чакам Зепо да ми се обади. Чувството на безсилие се смеси с вече познатото ми усещане за празнота, което изпитвах при мисълта, че Анна се прибира у дома с Марти. Постоях в коридора, докато двете усещания не се притъпиха до някаква поносима граница, и после се върнах при

десетината гости, които бяха останали. Дадох им още половин час и после започнах да ги отпращам.

Вече не проявявах никакъв интерес към ролята си на домакин.

* * *

Цялата сутрин се опитвах безуспешно да се свържа със Зепо, но никой не отговаряше. Въпреки това, когато той най-сетне ми се обади следобед, бях прекалено нетърпелив да чуя какво имаше да ми каже, за да се оплаквам.

Изглеждаше доволен от себе си.

— Има добра новина и лоша новина. Лошата е, че Ейнджи удари на камък при мистър Свят.

— Имаш предвид Марти?

— Това беше идеята, нали?

Разочарованието се надигна в мен.

— Доколкото си спомням, ти твърдеше, че ще опитва в продължение на седмица. Не се ли предава много лесно?

— Не познаваш Ейнджи. Ако прецени, че има и най-малка надежда, не се предава, докато не им свали панталоните. Затова, щом смята, че няма начин, сигурно е така.

— Може би не е подходила правилно.

— Не и Ейнджи. Повярвай ми, Доналд, тя си знае работата. Той просто не се е поддал. Бил е много любезен и така нататък, но просто я е отблъснал. Доста се беше ядосала. Не е свикнала да я отхвърлят, да не говорим пък за боклук като него. Смята, че или е педал, или е чудак.

Съществуваше обаче и една още по-потискаща възможност. Спомних си как Марти беше целунал Анна по врата.

— Може би просто е почтен към Анна.

— Това имах предвид, като казах чудак. Трябва да е повече от мухльо, за да отблъсне такова парче. Знам, че Анна не е лоша, но далеч не е от класата на Ейнджи.

Съгласих се на драго сърце, но не в смисъла, който влагаше Зепо. Красотата на русото момиче за мен беше крещяща, показна и само външна. Тази на Анна беше далеч по-изтънчена.

— Спомена, че имало и хубава новина.

Чу се приглушен смях.

— Добрата новина е, че Ейнджи е страхотна робиня.

— Не е там, нали?

— Успокой се, Доналд. В другата стая е. Не може да ме чуе.

Опитах се да сдържа раздразнението си.

— Само това ли имаше предвид под „добра новина“?

— Е де, не се ядосвай.

— Просто ми кажи какво стана между вас с Анна.

— Нищо не е *станало*. Само опипвах почвата. Но изпращаше добри сигнали.

— Сигурен ли си?

— Разбира се, че съм сигурен. Единствената спънка е гаджето. Ако не беше той, щях да действам още снощи. При това положение ще ми се наложи да поработя малко.

— Но не мислиш, че ще ти е много трудно?

Той се изсмя.

— Доналд, виж него, виж и мен. Това е отговорът.

Самоувереността му ми подежда окуражаващо, макар и да ми беше неприятна.

— Колко време смяташ, че ще ти отнеме?

— Вече ти обясних, че това не е нещо, дето се прави по разписание. Ще трябва да видя как ще потръгне. Няма защо да се бърза, нали?

Поколебах се. Рано или късно трябваше да научи.

— Напротив. — И му разказах за Америка.

Чух го как изпсува.

— Защо не ми каза по-рано, за Бога?

Тонът му ме свари неподготвен.

— Самият аз току-що го научих — отвърнах, ядосан от това, че се защитавах. — Но тъй като дотогава има два месеца, не виждам в какво е проблемът. Ще разполагаш с достатъчно време, струва ми се.

— Не е там работата, мамка му! — Млъкна. Когато отново заговори, беше овладял гласа си. — Просто не обичам изненадите. Има ли още нещо, което трябва да знам?

Имаше. Но нямаше защо да го научава още сега. Особено ако смяташе да се държи по този начин.

— Не. Мислиш ли, че времето ще ти бъде достатъчно?

Чух го да въздиша дълбоко.

— Предполагам. Но искам да знам точно какво е положението. Така че за в бъдеще — никакви тайни, ясно?

— Разбира се. — Чух нещо като далечен кучешки лай. — Чакай малко. — Той закри микрофона на слушалката. Връзката заглъхна.

— Съжалявам — обади се след малко. Като че ли се смееше. — Докъде бяхме стигнали?

— Смятах да те попитам какво предлагаш да направим сега.

Смехът стана по-доловим.

— Виж, сега трябва да затворя. Ще ти се обадя другата седмица. Не се безпокой. Щом като я размекна, няма да иска дори да погледне онзи боклук, с когото ходи.

Затвори, преди да успея да отвърна нещо. Оставих слушалката със смесени чувства. Започвах да изпитвам съмнение относно Зепо. Но не можех да направя нищо друго, освен да споделя оптимизма му.

[1] Членка на младежка организация, подобна на скаутската. — Бел.пр. ↑

Откакто се бях забъркал с Анна, ми ставаше все по-трудно да се отдавам с ентузиазъм на свързаната с галерията работа. Дори аукционите, които преди винаги ми бяха доставяли удоволствие, като че ли изгубиха привлекателността си. Когато посетих един през седмицата след партито, бях най-малкото апатичен. Ако знаех обаче кой още щеше да е там, никога не бих отишъл.

Аукционът се провеждаше в имението на възрастен политик. Включваше и неговата колекция от френска живопис от осемнадесети век, а на една от картините бях хвърлил око. Същото за съжаление можеше да се каже и за още няколко души. Когато наддаването приближи до границата, която си бях поставил, трябваше да избира дали си струва или не да качвам още. Само допреди няколко седмици, може би щях да реша, че си струва. Сега ми изглеждаше излишно безпокойство. Отказах се и оставих наддаването да продължи без мен, като изпитах съвсем леко съжаление, когато то спря малко след това.

Имаше още една-две картини, за които бях мислил да наддавам, но изведнъж реших да не си правя труда. Запробивах си път между столовете към изхода. В дъното на помещението имаше много хора, които не бяха успели да си намерят места, и докато минавах между тях, някой ме потупа по ръката.

— Вие сте мистър Ремзи, нали?

Жената беше малко по-млада от мен. Косата ѝ едва беше започнала да посивява, а очите бяха уголемени от очила с големи рамки. Усмихваше се колебливо.

— Да?

Усмивката стана по-широка.

— О, добре. Така си и помислих.

Продължих да я гледам втренчено. Нямах представа коя беше.

— Съжалявам, не...

— О, явно е заради тях. — И тя свали очилата си. Това не промени нищо. — Маргарет Торнби. Миналата седмица блъснахте

колата ми.

Тогава, разбира се, я познах.

— О! — беше единственото, което успях да кажа.

— Забелязах ви, като тръгнахте да излизате, но допреди малко не бях сигурна, че сте вие. — Тя снижи глас, когато аукционерът обяви следващия предмет. — Дали да не излезем навън? Не можем да разговаряме тук.

Нямах никакво желание да разговарям повече с нея. Но тя вече си пробиваше път към коридора. Нямах друг избор, освен да я последвам.

— Ето. Така е по-добре. — Усмихна ми се. Не й отвърнах. Със закъснение бях осъзнал, че отново ме беше обвинила за злополуката, макар и този път много по-дружелюбно. — Всъщност радвам се, че ви видях. Чудех се как сте се оправили след лекото ни сблъскване миналата седмица.

Държеше се необяснимо сърдечно.

— Наложил се да изтеглят колата ми — отвърнах й доста по-рязко, отколкото възнамерявах. — Калникът трябва да се смени. Все още използвам кола под наем.

— О, съжалявам. На моята само трябваше да й се смени мигачът, така че можеше да бъде и по-зле.

Не отвърнах нищо.

— Всъщност възнамерявах да се свържа с вас — продължи тя. — След като се успокоих, осъзнах, че може да съм била малко... е, малко нахална. Нямам предвид, че вината е моя или нещо такова. Но ми се струва, че може би малко прекалих.

Не бях очаквал извинение. Не знаех как да реагирам. Тя обаче не ми и даде никаква възможност.

— Работата е там, че ужасно бързах. Трябваше да посрещна някого, нали разбирате, и вече бях закъсняла. Не ходя в Сити^[1] много често, а когато го правя, по правило избягвам най-натовареното време. Но трябваше да посрещна сина си на гарата — тъкмо се връщаше от Индия или по-точно се върна, — така че нямаше как да го избегна. Надявах се да стигна достатъчно рано, защото не исках да го оставя да ме чака на студа, след като е свикнал с топлото време. Но не бях преценила правилно и вместо да съм там в осем и половина, както бях планирала, все още бях задръстена сред колите в осем и петнадесет.

Така че когато се блъснахме, това беше капката, която преля, и ми се струва, че си го изкарах на вас.

Направи извинителна физиономия.

— Дори не се сетих да попитам добре ли сте. Наистина изглеждахте разстроен, но така беше и с мене, предполагам. А когато се добрах до гарата, открих, че влакът на Дамиен имаше закъснение с повече от половин час, и се оказа, че в края на краищата бях стигнала навреме.

Сви леко рамене.

— Така или иначе радвам се, че ви видях, за да изясним въпроса. Смея да кажа, че трябва да сте останали с ужасно впечатление от тази страховита жена, която ви крещи като луда, а обикновено не съм такава. Поне не често. — Засмя се. — Извинявайте, малко прекалих с приказките. Но така или иначе възнамерявах да ви се обадя, за да изясним въпроса. Няма причини да постъпваме неразумно заради нещо, което в крайна сметка си беше просто злополука. Можем да оставим застрахователните компании да се оправят. Затова им плащаме, нали? А те определено взимат достатъчно, нали?

Погледна ме в очакване да чуе отговора ми. Бях зашеметен от монолога ѝ и нищо не ми идваше в главата.

— Да, аз... ъъ, това звучи... — Кимнах, без да съм особено сигурен с какво се съгласявах. Тя ми се усмихна лъчезарно.

— О, добре! Толкова се радвам, че имахме възможността да разсеем недоразумението. Е, сега ще ви оставя да си вървите. Не искам да ви задържам. — Въздъхнах с облекчение, но преждевременно. Тя продължи почти без да спира. — По работа ли сте тук или за удоволствие?

— О... по работа.

— Наистина ли? Нямах представа, че сте в бранша. Имам антикварен магазин в Хемпстед, та затова съм тук тази вечер. Обикновено не си правя труда да идвам на аукциони в Сити. Мисля, че човек може да склучи далеч по-изгодни сделки из затънтените краища, но усетих, че трябва да дойда на този само за да видя някои от нещата, които се продават. По-късно ще се наддава и за една прекрасна кукленска къща, за която и аз ще се включа. Не вярвам да имам кой знае какъв шанс да я получа, не и при цените, за които се продаваха

нещата до този момент, но човек никога не знае. За нещо определено ли бяхте дошли?

Имаше смуцаващия навик да ме гледа право в очите, докато говореше. И стоеше прекалено близко. Трябваше да положа усилие, за да не се отдръпна.

— Маслена картина.

— Купихте ли я?

— Не.

— О, Божичко. Все пак не се разстройвайте. С картини ли се занимавате между другото?

— Всъщност продавам произведения на изкуството.

Тя примигна.

— Сериозно? О, а аз дрънкам за някакви си антики. Трябва да ми простите, просто предположих, че сте в моя бранш. — Изсмя се. — Ето че пак правя прибързани заключения. Имате ли галерия? Предполагам, че имате, нали?

— Недалеч от Уест Енд.

— Уест Енд... нека помисля. Да не е някъде близо до онази голямата и скъпа, която се нарича просто „Дъ Гелъри“^[2], а? Само за нея знам.

— Всъщност точно тя е.

Зяпна ме.

— О, сериозно? Не знаех, че имате нещо общо с това. — Спомних си, че бях написал името и адреса си на листче, вместо да й дам визитна картичка. — Една моя приятелка си купи акварел от вас преди около две години. Датски, струва ми се. Деветнадесети век. Не си спомням името.

— Боя се, че...

— Не, разбира се, че няма да можете да си спомните. И все пак е показателно за това колко малък е светът, нали?

Явно беше прекалено малък. Погледнах часовника си.

— Съжалявам, но трябва да...

— О, извинете ме, нямах намерение да ви задържа. Да, така или иначе ще е по-добре да вляза вътре. Не искам да пропусна кукленската къщичка, нали така?

— Да — съгласих се аз и започнах да отстъпвам.

Тя ми протегна ръка.

— Е, радвам се, че ви видях, мистър Ремзи. Да се надяваме, че на застрахователните компании няма да им отнеме дълго да уредят нещата. А следващия път, когато съм наблизко, ще отскоча до галерията ви.

— Да, добре. — Сбогувах се окончателно и бързо се отдалечих, преди да успее да каже още нещо.

Бях толкова доволен да се измъкна, че изобщо не допуснах възможността наистина да направи онова, което беше обещала.

* * *

Тази седмица се оказа пълна с изненади. Зепо се обади — беше много по-въздържан, и каза, че в четвъртък ще се отбие в галерията. Но Анна предвари плановете ни. Цяла седмица тя беше много тиха. Всъщност, откакто посети партито ми. Не се чувствах достатъчно уверен, за да я попитам защо. После в сряда сутринта най-сетне узнах.

Изглеждаше смутена, когато ме попита може ли да поговорим.

— Разбира се — отвърнах. — Важно ли е?

— Ами да, предполагам, че е важно. — Лицето и шията ѝ бяха поруменели. Опитах се да не се втренчвам в мястото, където шията и изчезваше под яката на блузата. — Напускам.

Думите ѝ ми подеждяха като шок. Не бях допускал да ми го съобщи толкова скоро и първата ми мисъл беше, че смята да замине дори по-рано, отколкото очаквах.

— О! Кога?

Анна изглеждаше неспокойна.

— Ами всъщност това зависи от теб. Заминавам за Америка с Марти. За Ню Йорк. Ще живеем там. Дотогава има още два месеца, но реших, че трябва да ти кажа отсега, за да имаш време да ми намериш заместничка. Бих искала да остана колкото се може по-дълго — добави забързано, — но ако желаеш да напусна веднага, ще те разбере.

Облекчението ме накара да отвърна спонтанно:

— Скъпа моя Анна, това е чудесно! За един ужасен миг си помислих, че всъщност си намерила друга работа и бързаш да постъпиш там! Разбира се, че не е необходимо да напуснеш веднага!

— Значи нямаш нищо против?

— Разбира се, че нямам! Не мога да се преструвам, че няма да съжалявам, когато заминеш, но как бих могъл да не се съглася? Радвам се и за двама ви.

Лицето ѝ се проясни. Усмихна ми се лъчезарно.

— Наистина ли? Страхувах се да ти го съобщя, за да не би да ме изхвърлиш веднага или нещо подобно.

— Не съм чак такова чудовище, нали?

— Не, разбира се, че не. Аз просто... — Отново бе започнала да се притеснява.

— Е, така или иначе радвам се, че ми каза. Мисля, че новината е чудесна. — Дойде ми вдъхновение. — Всъщност, струва ми се, че трябва да го отпразнуваме. Имаш ли някакви планове за обяд?

— Не, никакви.

— В такъв случай сега вече имаш. И ако се опиташ да откажеш, наистина ще те уволня, така че да не спорим. Става ли?

Анна се засмя.

— Струва ми се, че нямам избор.

— Никакъв. — Погледнах часовника си. — Сега е единадесет и половина. Първо трябва да свърша едно-две неща, но ако тръгнем в дванадесет, все пак ще успеем да избегнем най-голямата навалица. Как ти се струва?

— Прекрасно. — Усмихваше ми се широко.

— В такъв случай ще побързам да си свърша работата.

Отидох в кабинета си и затворих вратата. Въпреки факта, че сега заминаването на Анна беше официално обявено, бях в приповдигнато настроение. Не беше длъжна да ми съобщава толкова рано. Това означаваше, че ме чувства близък. Вдигнах телефона и се обадох на Зепо. Звънях доста дълго, преди да отговори.

— Да?

— Зепо? Доналд Ремзи е.

Чу се стон.

— Доналд? Какво искаш? Господи, още съм в леглото.

— В такъв случай ти направих услуга, като те измъкнах оттам. Ще водя Анна на обяд. Искам и ти да дойдеш.

— На обяд? Няма начин.

— Важно е.

— Виж, вече си имам планове за следобеда. А и не съм сам.

— Отърви се от нея и отмени ангажиментите си. Възможността е прекалено добра, за да я пропускаме. — Обясних му какво се беше случило и го осведомих къде щяхме да отидем. — Ще бъдем там към дванадесет. Ти можеш да дойдеш в и половина. Така ще имаш около час. Ако побързаш, ще успееш, струва ми се.

Той въздъхна раздразнено.

— Е, добре. Ще дойда колкото мога по-бързо. Но наистина е досадно.

— Нали затова ти плащам?

— Виж какво, казах, че ще дойда, нали? — Гласът му звучеше кисело.

Започваше да ми писва от настроенията му.

— Дали ще ти се стори прекалено, ако те помоля да бъдеш в по-добро разположение на духа, как мислиш?

— Целият ще съм усмивка — отвърна той и затвори.

Закъсняваше. Но го бях очаквал, така че не си позволих да ми развали удоволствието от компанията на Анна. Тя беше развълнувана и с приповдигнато настроение сега, след като ми беше казала, и когато Зепо най-сетне пристигна, усетих мимолетна болка, че вече няма да я имам само за себе си.

— Това е твоят приятел Зепо, нали? — попита тя, поглеждайки през рамото ми. Обърнах се. Той беше на бара. Махнах му да дойде.

— Какво правите тук? — Усмихна ни се въпросително. Изглеждаше истински изненадан.

— Празнуваме. Анна заминава за Ню Йорк.

Той се обърна към нея.

— Фантастично! За колко време?

— Надявам се, завинаги.

— Заминава с приятеля си. Запознахте се на партито, струва ми се.

— Спомням си. Марти. Е, това е страхотно! Поздравления!

Нямаше и помен от мрачното му настроение. Или беше превъзходен актьор, или беше успял да се ободри. Не ме интересуваше особено кое е от двете. Просто бях благодарен за факта.

— Защо не се присъединиш към нас? — попитах. — Стига, разбира се, да нямаш среща с някого.

Той погледна часовника си.

— Имах среща, но него го няма. Всъщност закъснях, така че може и да съм го изпуснал.

— В такъв случай пийни чаша вино. Сигурен съм, че ще можем да изцедим толкова от бутилката.

Седна. Налях му вино и наблюдавах Анна, докато си бърбеха. Беше сложила ръце на масата и леко се бе привела напред. Роклята ѝ се беше изопнала там, където бяха гърдите. Заставих се да погледна към лицето ѝ.

Зепо, разбира се, беше ходил в Ню Йорк.

— Страхотно е. Лондон не представлява нищо пред този град. Там животът кипи двадесет и четири часа на ден. Оттам ли е Марти?

— Ами, бил е там, преди да пристигне в Лондон, а е роден в Бостън. Там живеят родителите му, но Марти твърди, че Бостън е прекалено провинциален и снобски за него. Не се разбира особено и със семейството си. Така че ще останем в Ню Йорк поне докато Марти не завърши доктората си, а после всичко ще зависи от това къде ще намери работа.

— Никога не съм бил в Бостън. Освен в Ню Йорк съм ходил само в Калифорния два пъти. Е, там непременно трябва да отидеш.

Анна се усмихна.

— Бих искала, но Марти не си пада особено по западното крайбрежие.

— Сериозно? Че защо?

— Крайморският живот не му е по вкуса. Казва, че са му пълнили очите с пясък толкова пъти, когато е бил дете, та водата му действа отблъскващо.

Засмяхме се учтиво.

— Възможно е — рече Зепо. — Но не бива да се оставяш това да ти попречи. Някои от плажовете са невероятни. Срамота ще е да не ги видиш.

Подразбиращото се неодобрение беше съвсем леко, но все пак го имаше. Първата открита стъпка срещу Марти. Анна я прие с вдигане на раменете.

— Ще видим. Има стотици места, където искам да отида. Предполагам, че никога няма да успея да посетя дори половината.

— Вече намерила ли си работа?

Анна ме погледна.

— О, не, още не. Ще трябва да се поогледам, когато пристигна.

— Ако искаш, аз имам един-двама познати в Ню Йорк, с които мога да се свържа — предложих. — Може да успеят да помогнат.

— О, наистина ли ще го направиш? Би било фантастично.

Благодарността ѝ ме стопли.

— Е, разбира се, не мога да обещаая, че ще свършат работа, но нищо не ми пречи да опитам. — Поне щях да покажа добро намерение.

— О, би било страхотно, Доналд! Толкова съм ти благодарна. Известно време ще можем да живеем от спестяванията, но колкото по-бързо си намеря работа, толкова по-добре.

— Не храни много големи надежди. Но ще видя какво мога да направя.

От това настроението на Анна стана по-добро от всякога. Като я гледах, почти забравих причината, поради която бяхме тук. После Анна се извини и Зепо се приведе към мен.

— Мисля, че моментът е достатъчно добър да си тръгнеш.

Молбата му ме изненада.

— Сега? Защо?

— Защото не мога да направя кой знае какво, докато ни светиш, нали? Не ми излизай с такава разтревожена физиономия. За това ми плащаш, нали? Все някога ще трябва да ни оставиш насаме.

Прикрих разочарованието си.

— Да, разбира се. Просто не го очаквах. Какво смяташ да правиш?

— Нищо особено. Но ще имам възможността да я опозная малко по-добре, това е всичко. После, ако нещата потръгнат както трябва, може да разкъсам дрехите ѝ и да я изчукам направо върху масата. — Въздъхна при изписалото се на лицето ми изражение. — Шегувам се, Доналд.

— Не го намирам за забавно.

Зепо се подсмихна саркастично.

— Забелязах. Както и да е, измисли си някакво извинение, преди да се е върнала. Кажи, че си се сетил за някаква среща или нещо подобно.

— Няма ли да изглежда подозрително?

— Защо? Ти си шефът, за Бога, не си длъжен да ѝ даваш обяснения. Измисли просто нещо и приключи въпроса.

Когато Анна се върна, аз станах.

— Анна, спомних си изведнъж, че след половин час имам среща. Налага се да тръгвам. Страхувам се, че ти ще трябва да отвориш галерията. Нямах нищо против, нали?

Дори да бе прозвучало неубедително, Анна като че ли не го забеляза.

— Не, разбира се, че не. Така или иначе май ще е най-добре да се връщам. И без това доста се забавих. — Понечи да си вземе палтото.

— Не е нужно да тръгваш веднага. Няма нищо спешно. Първо си допийте виното. Сигурен съм, че Зепо няма да има нищо против да те изпрати, нали, Зепо?

— Естествено, че не. С удоволствие ще го направя.

Оставих ги на масата. Но не без съжаление и, признавам си, с известна ревност. И гняв. Зепо започваше да се държи крайно нахално. Но, от друга страна, все още смяташе, че го прави само за пари. По собствен избор. Скоро щеше да ми се наложи да го накарам да разбере, че не е така.

В момента обаче се налагаше да убия времето. Срещу галерията имаше едно кафене, където можех да изчакам по същия начин както и някъде другаде. Паркирах на известно разстояние, така че Анна да не види колата, и тръгнах пеша. И в същия този момент започна да вали. Когато стигнах до кафенето, бях вече подгизнал. Купих си чаша кафе и седнах до прозореца с неприятното усещане за мокрота. От мястото си можех да гледам през улицата към галерията. Съмнявах се дали някой от отсрещната страна би могъл да ме забележи. По перваза на прозореца имаше много цветя, а и самото стъкло беше толкова замъглено, че и аз самият едва виждах през него. Отпих от отвратителното кафе и се приготвих да чакам.

Тъкмо започвах да подозирам, че Зепо е подмамил Анна някъде, когато видях колата му да спира по-надолу по пътя. Миг по-късно те тичаха заедно към галерията, скрити под палтото на Зепо. Бях доволен от тази неочаквана интимност и изпитах по-топло, чувство към дъжда. Проследих ги как влязоха вътре и после лампите светнаха в мрачния следобед. Сега можех ясно да ги видя през големите витрини на галерията: безмълвна пантомима. Щеше ми се да можех да чуя какво си говорят. И двамата като че ли доста се усмихваха. Изглежда телефонът иззвня, защото Анна изведнъж го вдигна и започна да

записва нещо в бележника за съобщения. Зепо я гледа известно време, после се приближи към прозореца и погледна навън. Отдръпнах се, но той не ме забеляза. След малко Анна затвори, продължи да пише и после му каза нещо. Той отговори и кимна. Засмяха се.

Отпих отново от кафето и с учудване открих, че беше изстинало. Готвех се да си поръчам друго, когато зърнах още някой да влиза в галерията. Беше жена, но се намираше с гръб към мен, така че едва когато се обърна да поздрави Зепо, я познах. Мириам, доста смешната дизайнерка, присъствала на партито ми. Надявах се да си тръгне, след като открие, че ме няма. Но тя явно нямаше подобно намерение и когато Анна изчезна, а после се появи с поднос с три чаши, разбрах, че Мириам възнамерява да остане.

Изругах и погледнах часовника си. Беше минало достатъчно време, за да е оправдано завръщането ми, а тъй като Анна и Зепо вече не бяха сами, нямаше причини да не го направя. Излязох от кафенето и тръгнах към колата си, като междувременно отново се измокрих. Паркирах от задната страна на галерията и си отключих.

— Е, това се казва пълна къща — рекох. — За един щастлив миг си помислих, че сте клиенти.

— Съжалявам, че те разочаровахме — отвърна Мириам. — Минавах оттук и реших да се отбия да те видя. Анна ми спаси живота, като ми направи кафе. Мили Боже, Доналд, ти си вир-вода!

— Да, дъждът ме изненада. — Съблякох си палтото и го изтръсках. — Така ще се науча да паркирам по-наблизо.

— Искаш ли кафе? — попита Анна.

— С удоволствие. Доколкото разбирам, човекът, с когото трябваше да обядваш, не се е появил? — обърнах се към Зепо. Едва след като го бях изрекъл, осъзнах, че исках да го изоблича. Но той парира въпроса ми умело.

— Не, но явно сам съм си виновен, защото закъснях. Трябва да съм го изпуснал. Как мина срещата ти?

Сега той ме беше сварил неподготвен.

— О... безинтересно.

— Срамота. Не ти отне много време, нали? — Отпи от кафето си. Забележката може и да беше невинна.

— Не толкова, колкото бих искал. Но няма значение. — Бързо се обърнах към Мириам. — Много приятна изненада. Не очаквах да те

видя толкова скоро след партито. Посещението ти светско ли е, или имаш таен мотив?

— Ама че си циничен, Доналд. Всъщност и двете. Посещението ми наистина е светско, но имам и скрит мотив.

— Звучи интригуващо.

— Не се вълнувай. Едни мои приятели ми позвъниха вчера и се самопоканиха за следващия уикенд. Така че си помислих да поканя още няколко души на вечеря. Да се освободя от бремето да ги забавлявам непрекъснато. Чудех се дали би искал дойдеш?

Тъкмо се готвех да откажа, когато Анна се върна с кафето ми. Преди да успея да отговоря, Мириам добави:

— Канех се да попитам дали Анна и приятелят ѝ — Зепо, нали така — също биха дошли?

За миг се възцари тишина. Мириам очевидно ги беше видяла заедно на партито и си беше направила неверен извод. Зепо се усмихна.

— Името ми е така, но се страхувам, че не съм аз приятелят на Анна.

— О, съжалявам, помислих си... — Мириам се изчерви. Анна и Зепо се спогледаха усмихнати.

— Няма нищо. Вие се видяхте с моя приятел, но съвсем за малко. Казва се Марти. — Бузите на Анна също бяха поруменели леко и червенината се беше разляла дори по шията ѝ.

— О, да, разбира се, колко глупаво от моя страна — самоупрекна се Мириам. — Е, ако с Марти искате да дойдете, ще сте добре дошли. А също и вие, Зепо.

Зепо, изглежда, се забавляваше.

— Благодаря, с удоволствие.

Последвах примера му.

— И аз ще се радвам. Мириам е великолепна готвачка. — Всъщност съвсем не беше така, но си струваше да рискувам храносмилането си, за да събера Анна и Зепо отново.

Мириам се изсмя.

— Мисля, че Доналд просто се опитва да бъде любезен, но ще се постарая да не ви отровя. А вие с Марти ще можете ли да дойдете? Или вече сте планирали нещо?

Молах се Анна да приеме.

— Не, не сме — рече тя. — Много благодаря. Погледнах към Зепо. Очите му срещнаха моите за миг, после се извърна. Изглежда, съдбата беше на наша страна.

[1] Търговският център на Лондон. — Бел.пр. ↑

[2] Галерията. — Бел.пр. ↑

Вечерята беше пълна катастрофа. Гостите на Мириам като че ли бяха подбрани със същия дързък експериментализъм, с който беше обзавела и къщата си. Тя представляваше красива стара викторианска сграда, съсипана от комбинацията на характерните за периода елементи с по-строг модернистичен стил. Столовете „Баухауз“^[1] се отъркваха в декоративно оформените врати, а под оригиналните орнаменти по стените и тавана висяха крещящи съвременни картини.

Гостите бяха също така зле подбрани и още щом видях, че преобладават късо подстриганите коси, старомодните дрехи и очилата с метални рамки, ми стана ясно, че ни очаква скучна вечеря. Полошото обаче беше, че на Анна, Марти, Зепо и мен не ни беше разрешено да седнем един до друг. Мириам в дизайнерския си порив да подрежда настани всички далеч от приятелите и партньорите им, очевидно за да ни подтикне към разговор. Резултатът беше, че такъв изобщо не се получи.

Вечерта креташе в насилено бърбене за плачевното състояние на страната ни, за пътищата и времето. Едва когато разговорът се насочи към един телевизионен документален филм за ужасите на промишленото земеделие, се почувства леко оживление. Някаква жена, вероятно подведена от коженото яке и панталон на Зепо, се опита да го въвлече в разговор, като го попита как може да яде, след като е гледал нещо такова.

— *Гледахте го, нали?*

Той отпи от виното си и се усмихна.

— Да. Почувствах се толкова гладен, че трябваше да отида в „Макдоналдс“. — В нервния смях прозвуча неувереност дали отговорът му да бъде възприет като остроумен или като израз на безчувственост. Разговорът се насочи към по-безопасна тема.

Накрая, след като изтърпяхме кафето и платото със сирене, изглежда, вече беше достатъчно прилично късно, за да си тръгнем,

което донесе облекчение на всички. Зепо се приближи до мен, когато Мириам отиде да донесе палтата и започна да ни ги раздава.

— Ама че шибана загуба на време — измърмори той. Само аз можех да го чуя.

Трябваше да се съглася. Но не исках да оставя възможността да ми се изплъзне.

— Все още е доста рано. Можем да отидем някъде другаде.

Зепо поклати глава.

— Забрави. И без това загубих достатъчно много от прекрасната съботна вечер. Имам по-хубави неща за правене.

Вечерта и разочарованието бяха изопнали нервите ми. Не бях в настроение да търпя поведението му на примадона.

— Не, нямаш — отсякох, като се стараех да говоря тихо. — А дори и да имаш, могат да почакаат. — За миг по лицето му се изписа изненада, после се ухили.

— Ооо, хапем, така ли? — Не отговорих. Втренчихме се един в друг, но когато моментът се проточи, си спомних къде бяхме и усетих как волята ми се огъва. Точно когато се готвех да отместя поглед, той сви рамене. — Добре, мамка му. Явно ще трябва да пропиляя цялата вечер. — Каза го с лекота, но въпреки това усетих удовлетворение, че го бях победил.

По мое предложение решихме четиримата да хванем едно такси. Зепо и аз седнахме на подвижната седалка срещу Анна и Марти, които се настаниха отзад. Чаках Зепо да каже нещо, но очевидно капитулацията му не бе стигнала дотам, за да поеме инициативата. Погледнах часовника си.

— Е, не знам за вас, но мисля, че заслужаваме по едно питие, след като изтърпяхме това. Не е много късно. Някой иска ли едно преди лягане?

Като изчака достатъчно дълго, за да започна да се тревожа, Зепо схвана намека ми.

— Стига да сте съгласни, аз съм член на един частен клуб недалеч оттук. Можем да отидем там, ако искате.

Не исках. Много добре си представях на какъв клуб щеше да е член Зепо. Но беше твърде много да очаквам едновременно да си свърши работата и да е в състояние да предложи някое цивилизовано място. Симулирах ентусиазъм.

— Идеята ми се струва добра. — Погледнах към Анна и Марти.
— Ще идем ли?

Тя извъртя очи към Марти. Той беше мълчал цялата вечер. Струваше ми се малко поуплашен от Зепо. Изпитах известно задоволство от тази мисъл.

— Ами... — отвърна.

— Хайде, нека идем — опита се да го склони Зепо, като местеше поглед от него към Анна. — Заслужаваме по едно питие след всичко. Само едно, после можете да хванете такси оттам. На път ни е. Става ли?

Без да изчака отговор, той се обърна към шофьора и му даде нови инструкции. Марти погледна към него, после към Анна. Размениха си усмивки. Те изключваха всички останали. Видях Марти да слага ръка на коляното на Анна и леко да го стиска. Когато Зепо отново се обърна, те седяха както преди.

— Всичко е наред. Ще сме там след пет минути — рече Зепо. Марти оправи очилата си.

Клубът не беше толкова зле, колкото се страхувах, че ще бъде. Бях очаквал нощен клуб и изпитах облекчение, че нямаше нито мигащи светлини, нито силна музика. Но все пак напълно отговаряше на представата ми за местата, които Зепо обичайно посещава. Крециящо, безвкусно и показно. Гъмжеше от ослепителни млади хора и имаше толкова много огледала, че дори и най-безнадеждният нарцисизъм можеше да бъде доволен. Почувствах се съвсем не на мястото си, а и Марти изглеждаше така независимо дали го усещаше или не. Зепо обаче очевидно се чувстваше в свои води.

— Ей, тук има едни мои приятели — възкликна той и се насочи към пренаселената маса. Оставаше ни само да го последваме.

— Била ли си тук преди? — попитах Анна, докато вървахме натам.

— Не. Дори не знаех, че съществува. — Сними глас. — Господи, всички тук манекени ли са?

— Аз не съм — измърмори Марти. — А не мисля, че и Доналд е. Смяташ ли, че ще ни сервира?

Анна се прехласна, когато поразително чернокожо момиче по бюстие и минипола мина покрай нас.

— Определено се чувствам като повлекана.

— Не би трябвало — отвърнах. — Слагаш повечето от тези момичета в малкото си джобче. — Наистина го мислех. Тяхната крещяща, безлична външност не ми въздействаше изобщо.

Зепо вече ни беше осигурил места около масата.

— Моля всички за внимание, това са Анна, Доналд и Марти. — После изреди куп имена, които моментално забравих. С Марти бяхме удостоени с презрителни усмивки, Анна заслужи по-голямо внимание.

— Ще донеса нещо за пиене — каза Зепо и изчезна, без да ни попита какво искаме. Хората около масата продължиха оживения си, леко истеричен разговор, сякаш нас ни нямаше. Едва когато Зепо се върна, отново започнахме да съществуваме за тях.

— Питиетата са на път. — Изведнъж сякаш се бе изпълнил с енергия. — Господи, току-що присъствахме на най-ужасната вечеря в света — обяви той. Групата слушаше с внимание, докато описваше подробно мъчението ни. Заливаха се до сълзи в смях. — Честно, мислех, че ще заспя сред буламача!

Питиетата пристигнаха. Моето се оказа мексиканска бира.

— Как се запознахте със Зепо? — попита един загорял мъж Анна.

— Чрез Доналд. — Посочи към мен. — Обаче не го познавам много отдавна.

Младежът не прояви интерес откога го познавах аз. Тъкмо се готвеше да попита Анна още нещо, когато Зепо го прекъсна.

— Доналд е невероятно богат търговец на произведения на изкуството. — Сега ме погледнаха с по-голям интерес. — Анна има късмет да работи при него. А Марти пък е антрополог.

Марти като че се смути, когато вниманието се насочи към него и се скова в стола си. Втренчи се в недокоснатото си питие.

— Антропология? О, искаш да кажеш нещо като езика на тялото и такива работи? — попита вятърничаво красиво момиче с изрусена до бяло коса и гъсти черни вежди.

— Това е част от нея. Но има и друго — отвърна Марти.

— Например? — поиска да узнае един младеж с бакенбарди.

Марти оправи очилата си.

— Ами в основата е изучаването на Човека. С главно „Ч“, не с малко.

Край масата се разнесе кикот. Зепо се обърна към Марти с леко презрителна усмивка на лицето.

— В момента изучаваш ли ни?

Марти се усмихна и поклати глава.

— Няма защо да се безпокоите. Не го правя непрекъснато.

— И все пак сигурно е прекрасно да можеш да разбереш дали някой лъже по начина, по който си почесва носа например. — Подигравката на Зепо беше опасно очебийна.

— Е, не е чак толкова лесно.

— Не е ли?

— Не е. — Ръката на Марти се стрелна към очилата му, докосна ги и отново се отпусна. — Почесването по носа може да означава, че някой лъже или пък че е нервен. А може и просто да го сърби носът. Това не е точна наука.

— Значи не можеш да разбереш какво си мисля по начина, по който седя? — попита русото момиче. Беше се облегнала с лакът на масата, с лице, подпряно на дланта, и го гледаше съсредоточено. Виждаше се и голяма част от деколтето ѝ. Марти я погледна и побърза да отмести очи.

— О... не.

Усмивката на Зепо ставаше заплашително подигравателна.

— Хващам се на бас, че просто си скромен — рече той. — Не вярвам, че не можеш да кажеш повече от това. Какво мислиш за мене например? Какво ти говори „поведението“ ми?

Марти, изглежда, изпитваше неудобство.

— Наистина не...

— Е, хайде. Сигурно можеш да направиш някакво предположение след всичките ти години на занимания.

От цялата маса се чуха окуражителни звуци. Анна гледаше към Марти с известна тревога. Надявах се Зепо да не е прекалил. Марти сви неохотно рамене.

— Добре, щом наистина искаш. — Зепо се усмихна високомерно. Марти го погледна и си пое дълбоко въздух.

— И така, начинът, по който си се облегнал напред, с разкрасени крака, застанал право срещу мене, говори, че се чувстваш уверен в себе си. Вероятно дори с желание за конфронтация. От известно време вече проявяваш признаци на агресивност, така че бих казал, че или се

чувстваш заплашен, или пък искаш да утвърдиш превъзходството си над останалите мъже в групата. Ако беше горила, вероятно би се удрял в гърдите и би ръмжал.

Зепо леко замръзна в стола си.

— О, сега започваш да се чувстваш малко по-неудобно — продължи Марти. — Леко се отдръпваш, прибираш краката, което говори, че вече не си толкова самоуверен, а сега пак се облягаш напред, като показваш отново признаци на агресивност, така че сигурно не ти се нрави описанието ми. В момента си скован и напрегнат, което може да означава, че или си нервен, или си готов за внезапно нападение. А от начина, по който са стегнати мускулите на челюстта ти, бих казал, че е по-скоро второто, и ще е най-добре да спра, преди съвсем да те вбеся и да ми избиеш зъбите.

Никой не проговори, когато той най-сетне млъкна. Русото момиче първо се размърда.

— Оу, това е невероятно!

Магията беше развалена. Чу се смях на облекчение. Всички отново се раздвижиха.

— Разкриха ти картите, Зепо — обади се момчето с бакенбардите. Устните на Зепо бяха замръзнали в усмивка. Забелязах, че мускулчетата на челюстта му продължаваха да се свиват.

— Наистина е страхотно! И можеш да разбереш всичко това само като гледаш *някого*? — Русото момиче очевидно беше силно впечатлено.

Ръката на Марти отново докосна очилата му. Погледна Анна с полуусмивка.

— Не, всъщност не. Просто си го измислих.

Последва миг на слисано мълчание. После присъстващите избухнаха в смях.

— Значи всичко това бяха само лайна? Честно? — попита русото момиче. Марти кимна.

— Разбира се. Абсолютни лайна. — Усмихна се на Зепо. — Нали така?

Зепо отвърна на усмивката му напрегнато.

— Да. — После изражението му се разведри и се ухили. — Пада ми се, задето бях толкова нахакан. — Чудех се дали и някой друг забелязваше колко ядосан беше. Толкова доволен се чувствах, че отпих

от бирата, преди да се сетя какво пия. Марти не си беше направил услуга. Зепо не беше човек, който леко би приел унижението. Сега имаше злоба, която да го мотивира. И след като разговорът продължи да се върти около Марти, Зепо стана и тръгна към тоалетната. Последвах го.

— Ако бях на твое място, за в бъдеще бих правил така, че съревнованието да остане само на физическо равнище — измърморих, докато влизахме.

— О, я се разкарай — изруга той и се затвори в кабинката.

[1] Немска школа от 20-те години на XX век, която първа настоява за връзка между чистото изкуство, архитектурата и занаятите. Набляга върху функционалността на мебелите. — Бел.пр. ↑

6

До средата на следващата седмица бях чул две клюки, които водеха началото си от онази вечер. Едната беше хубава, другата лоша. Лошата ми съобщи Мириам. Тя дойде в галерията в понеделник следобед, изпълнена с извинения и с предчувствие за скандал.

— Ставаш доста редовен посетител — рекох й.

— Знам. Сигурно следващото нещо ще е да купя някоя от дяволските ти картини. Мога ли да се надявам да получа чаша кафе? Бих убила човек за малко кофеин.

— Ще ти донеса — отвърна Анна. Мириам се отпусна в един стол.

— Дошла съм да се извиня.

— И за какво?

— За дяволската съботна вечер. Беше ужасно.

— Разбира се, че не беше! — излъгах аз.

— Доналд, и двамата прекрасно знаем, че беше. Страхувам се, че ролята на домакия просто не ми е в кръвта. И да си кажа честно, бях забравила колко досадни са някои от старите ми приятели. Това са университетските приятелства. О, благодаря. — Тя взе кафето от Анна. — Ммм. Така е по-добре. Е, само исках да се уверя, че все пак не сте ми обърнали гръб.

— Наистина не беше чак толкова лошо.

Тя отпи от кафето.

— Доналд, ти си прекрасен човек, но си лъжец. А съм сигурна, че на Анна и Марти също им е било ужасно скучно. — Махна с ръка при вежливите уверения на Анна. — Колкото до горкия Зепо надали си е представял, че някога ще се нахака в подобно нещо.

— О, не бих се безпокоил особено за Зепо, ако бях на твое място — отвърнах. — Той посреща нещата МНОГО СПОКОЙНО.

Тя се подвоуми.

— Да, така чух и аз — рече многозначително. — Откъде го познаваш между другото?

Веднага застанах нащрек.

— Чрез общи приятели.

— Значи не ти е близък познат или нещо такова?

— Е, не мисля, че го познавам много отдавна, но ми изглежда симпатичен — отвърнах, разкъсван между желанието да го защита и страха да не се обвържа прекалено, в случай че знаеше нещо изобличително за него.

— Аха. — Мириам отпи от кафето. Беше ясно, че има да сподели някаква информация. Съвсем не бях сигурен, че исках да я чуя. Определено не и в този момент, в присъствието на Анна. Но щеше да изглежда неестествено да не попитам.

— Защо? — Надявах се, че говоря спокойно. Мириам остави чашата си. Разбрах, че така или иначе нищо не би й попречило да ни каже.

— О, просто се чудех. Вчера приказвах с един човек, който го познава. Или поне го е познавал.

— И кой е той?

— Моя стара приятелка. Известно време Зепо излизал с племенницата ѝ.

Изпитах облекчение. Каквото и да знаеше, не беше същата информация, която имах аз. А тя би била катастрофална.

— Очевидно ти е изключкарствала нещо за него?

— Така е. Според нея той е истинско чудовище. Причинил ужасни страдания на племенницата ѝ. Отнасял се пренебрежително с нея, давал ѝ да разбере, че излиза и с други момичета. Всякакви такива неща. Накрая глупавото девойче заплашило, че ще си среже вените. Предполагам, че се е надявала да го изплаши. На следващия ден ѝ донесли пакет. Пачка ножчета за бръснене в червена кадифена кутийка.

Инстинктивно погледнах към Анна. Тя изглеждаше шокирана.

— Не ги е използвала, нали?

— Не, слава Богу. При тази му постъпка тя се вразумила. Осъзнала какво лайно е той и дошла най-сетне на себе си.

— Може би той просто добре умее да преценява човешката природа — отвърнах, макар че бях готов да я разкъсам. — Възможно е точно това да е била целта му.

Мириам не беше убедена.

— Може и така да е било, но приятелката ми се съмнява. А дори и така да погледнем на факта, пак е поел страхотен риск.

Побъбри още малко, но беше приключила с онова, заради което бе дошла. Първо, да се извини и, второ, да направи Зепо на пух и прах. След като си тръгна, се обърнах към Анна.

— Това за Зепо много ме изненада. Не го смятах за способен на такова нещо.

— Нито пък аз. Просто показва, че човек никога не знае.

Заех се с един каталог.

— Дори и да има такова нещо, историите на Мириам винаги са си били малко съмнителни, а версията на нечия си леля едва ли е достоверен източник. Сигурен съм, че Зепо не би извършил подобна безсърдечност. — Спрях, преди да започна прекалено много да го защитавам. Най-доброто щеше да е да омаловажа чутото. Затворих каталога. — Както и да е, ако вкусът на момичето към изкуството е бил като този на Мириам, не бих го обвинил, че го е направил.

Засмяхме се.

* * *

Следващият злословник беше Зепо и казаното от него беше много по-окуражаващо. Не се бяхме чували от събота и предположих, че мълчанието му се дължи на лошото му настроение, след като се беше изложил. Но към средата на седмицата вероятно бе изблизал раните си достатъчно, за да прояви желание до говори отново с мен.

— Доналд е — рекох, когато вдигна телефона. — Опитвах се да се свържа с тебе. — Постарах се гласът ми да звучи неутрално.

— Отсъствах от града. Мога да отсъствам, нали?

— Разбира се. Просто се чудех къде си. От няколко дни се опитвам да те открия.

— Е, сега успя, така че какъв е проблемът?

— Проблемът е, че за в бъдеще бих искал поне да ме уведомяваш, когато решиш да заминеш на почивка. — Не бях възнамерявал да бъда въввлечен в спор, но нямаше да позволя да ми се говори по този начин.

— О, съжалявам. Какво би искал, писмено извинение на бюрото ти до утре сутринта? С наказание за правописните ми грешки?

— Няма нужда да се заяждаш.

— Тогава престани да се държиш, сякаш съм ти собственост, по дяволите! Ако искам да замина за ден-два или за някакъв дяволски месец, ще го направя и нямам намерение да ти позволя да ми се качиш на главата! Ясно ли е?

Избухването му ме изуми.

— Мога ли да ти припомня, че ти плащам?

— Плащаш ми да свърша работа и аз го правя. Но не съм длъжен заради това да търпя всичко. Ако смяташ да ми се правиш на много важен, можеш да намериш някой друг да бръкне в гащичките на приятелката ти. Ако успееш. Разбрано?

Поех си дълбоко въздух. Осъзнах, че Зепо просто се опитваше да възстанови достойнството си след събота. Щеше да е най-добре да не го дразня повече. Все още имах един коз, за който той не знаеше, но нямах намерение да го разкрия без време. Щеше да е много по-приятно, когато Зепо най-накрая разбере, че независимо дали го желае или не, щеше да му се наложи да прави каквото аз искам.

— Мисля, че беше достатъчно ясен — съгласих се.

— Добре.

За миг и двамата мълчахме. Прочистих гърлото си.

— Ако си успокоил топката, обадих ти се, защото смятах, че трябва да знаеш нещо: Мириам вчера дойде в галерията.

— Е, и?

— Очевидно си... познавал... племенницата на нейна приятелка.
— Преразказах му казаното от нея за ножчетата за бръснене. Това веднага подобри настроението му.

— Божичко, бях го забравил напълно. — Изсмях се. — Мамка му, как ѝ беше името? Керъл? Джени? Не мога да си спомня. Използвала ли ги е?

— Не знаеш ли?

— А откъде да знам? Едва ли бих ѝ се обадил да видя дали се е самоубила, нали?

— Е, не е. Очевидно, като ги е получила, се е отказала.

— Жалко. Идеята някой да се самоубие заради мен би ми харесала.

— Да. Е, съжалявам, че трябва да те разочаровам, но не това е важното, нали? Въпросът е, че Анна знае.

— И какво от това?

— Историята едва ли те — показва в много добра светлина, нали? През цялото време се опитвахме да създадем добро впечатление и сега се случи това!

— Доналд, тревожиш се прекалено много. Ти може и да си се опитвал да я убедиш, че съм добър и благоразумен, но не и аз. Това не помага да се озовеш в леглото с някого. Идеята е да разпалим страстта й, а не да я накараме да ме избере за „съсед на годината“.

— Да, но дори и така...

— Вярвай ми. Само ще изглеждам по-вълнуващ. Момичетата обичат копелетата. Ще се заинтригува още повече. — Направи драматична пауза. — А от онова, което подочух за Марти, си мисля, че отчаяно й се иска някой да я позабавлява.

Очевидно се очакваше да попитам какво има предвид. Направих го.

— Помниш ли момчето с бакенбардите от събота вечерта? — продължи той доволно. — Е, той е обратен и познай кого е виждал да виси из гейклубовете?

Не можех да повярвам.

— Марти?

— Бинго.

— Сигурен ли си?

— Стиви беше. След като си отидохте, той каза, че си го спомня от един клуб, наречен „Пинк Флъмингоу“.

— Сигурен ли е, че е бил Марти?

— Така твърди. Спомни си го, защото той винаги бил сам и не разговарял с никого. Просто си седял там самичък.

— Това не означава непременно, че е хомосексуалист, нали?

Зепо се изсмя.

— Ако се сетиш за някаква друга причина един мъж да иде в заведение, където келнерите са голи до кръста и са обути с кожени панталони, бих искал да я чуя.

Бях готов да повярвам почти всичко за Марти. Но това ми изглеждаше прекалено невероятно.

— Може би не е разбрал, че е гейклуб.

— Я не ме будалкай.

Все още не можех да го приема.

— Ами Анна?

— Какво Анна? Може да е бисексуален или да се опитва да бъде нормален. — Изкиска се. — Приеми го, Доналд. Нашият Марти е прикрит педал.

— Божичко. — Изобщо не знаех как да приема това.

— Защо не ми съобщи веднага?

— А защо трябваше? Сега ти казвам, нали? Така или иначе не би могъл да направиш нищо.

В момента Зепо си отмъщаваше, че му се бяха присмели.

— Мислиш ли, че Анна знае?

— Нямам представа. Все пак ми се струва, че се налага да научи, а на теб?

— Смяташ да й кажеш, ли?

— Заслужава си да се помисли. Но не веднага. Може да я отблъсне от мен, ако не внимавам. Особено ако вече знае. Така че, изглежда, ще трябва да го имаме наум засега и да видим какво ще стане по-нататък. Винаги е хубаво да имаш нещо като резервен вариант.

Бях повече от съгласен с него.

— И каква възнамеряваш да е следващата ти стъпка?

— Е, като се вземе всичко предвид, мисля, че е време да действам.

— Толкова скоро? Смятах, че възнамеряваш да действаш бавно?

— А според теб какво правих досега? Исусе, надявам се, не си мислиш, че обикновено чакам толкова дълго, нали?

— И все пак ми се струва доста рано. Не можем да си позволим неуспех.

— Няма да има такъв.

— Не знам...

— Виж, аз не те уча как да ръководиш галерията, нали? Така че не се опитвай да ми казваш как се чука момиче.

Грубостта му ме подразни, но реших — ще е по-умно да се направя, че не забелязвам.

— Не се опитвам. Просто не искам да се провалим.

— Доналд, повярвай ми, знам какво правя. Моментът е узрял. Днес е вторник. До следващия уикенд ще съм я изчукал.

Въпреки неделикатността му усетих как гърдите ми се свиват от възмущение.

— Сигурен ли си?

— Напълно.

Поколебах се, като се чудех каква част от истината да му кажа.

— Има едно нещо. Не искам да правиш каквото и да било, без преди това да си ме уведомиш.

— Моля?

— Искам да ми кажеш, когато сметнеш, че нещо ще се случи. Искам да зная предварително.

— Шегуваш се!

— Не.

Последва неловка пауза.

— Значи ако Анна реши да си смъкне гащичките и да се хвърли върху мен, трябва да й кажа: „Задръж, маце, длъжен съм да се обадя на Доналд?“

— Сигурен съм, че човек с твоя опит може да уреди нещата много по-добре.

— За Бога, все пак защо? Какво значение има?

— Вероятно никакво. Но все пак искам да знам.

Чух го как изсумтя раздразнен.

— Да не се страхуваш, че ще си го измисля или нещо такова? Какво искаш, да разгледаш чаршафите след това ли?

— Просто не желая да науча едва след като се е случило, нищо повече. — Не беше само това, но засега нямаше защо да знае повече.

— Ако нещо се случи без знанието ми, сделката се разваля. Няма да ти дам и едно пени. Ясно ли ти е?

— Исусе! Да, добре, Доналд, разбрах те. Ще стане по твоему. Обещавам да не я чукам, без предварително да съм поискал разрешението ти. Така добре ли е?

— Благодаря.

— Разрешено ли ми е утре да дойда в галерията ти и да говоря с нея? Или искам прекалено много?

— Няма защо да се държиш детински. Какво си намислил?

— Да я заведа на обяд. Ако нямаш нищо против, разбира се. Ще трябва да се направиш на много зает и че не можеш да дойдеш с нас. Но не се безпокой, ще отидем в ресторант, където чукането не е разрешено.

Подминах забележката му.

* * *

Цялата следваща сутрин бях нервен. Освен всичко останало продължавах да се безпокоя какво щеше да е отношението на Анна към Зепо след казаното от Мириам. Но когато той пристигна, тя се държеше нормално с него. Щом предложи обаче да ни заведе на обяд, тя ме погледна да види какъв ще бъде отговорът ми. Аз отклоних поканата.

— Двамата просто ще трябва да минете без мене — рекох, като се опитвах да я накарам да приеме. Анна се поколеба за миг, после се съгласи.

Наблюдавах ги, докато излизаха от галерията. Изглеждаха добре заедно. Когато минаха покрай витрината, Анна се смееше. Дори разказът на Мириам да я беше разтревожил, тя не го показваше. Продължих да гледам през витрината и след като бяха изчезнали, после се обърнах и плъзнах поглед из празната галерия. Трябваше да убия един час, преди да се върнат.

Обадих се да ми донесат сандвич. Докато чаках, се чудех какво ли щеше да й каже Зепо и се опитах да си представя какво щеше тя да му отвърне. Измислях различни сценарии, но всичките, които си представях ясно, завършваха с провал. Когато в съзнанието ми изплува как Анна плисва вино в лицето на Зепо и си тръгва, реших да спра. Погледнах часовника си. Бяха минали само десет минути. Сигурно едва сега бяха стигнали до ресторанта.

Сандвичът ми пристигна, но няхах апетит. Измъкнах апатично скаридите от него и тръгнах из галерията, като оправях рамки, подреждах списания. Можех да се обадя на разни хора, но липсата на интерес надделя над възможността да убия време. Не можех да се съсредоточа върху нищо друго освен над все по-бавното напредване на стрелките на часовника ми.

И неочаквано се оказа, че бяха останали само петнадесет минути. Минутите, които до този момент бяха пълзели, изведнъж като че ли запрепускаха и с всяка следваща започнах да ставам все по-нервен. Качих се в кабинета си, където имах таблетки против киселини, и докато дъвчех една, чух вратата долу да се отваря.

Погледнах часовника си. Беше подранила. Опитах се да не мисля какво би могло да означава това и се постарях да сляза по стълбите достатъчно бавно. Бях толкова убеден, че е Анна, та когато влязох в галерията и видях друг човек, се втрещих.

Новодошлата се обърна към мен.

— Здравейте — каза тя. Беше жената, смачкала колата ми с рейндж роувъра си.

— Съжалявам, попречих ли ви? — попита тя тревожно. Направих усилие и се усмихнах.

— Не, съвсем не. Съжалявам, просто... — Нищо не ми хрумна и оставих изречението недовършено. За щастие тя не беше от хората, които биха допуснали неловко мълчание.

— Бях наблизил, така че реших да се отбия да видя как сте. Надявам се, че нямате нищо против?

— Съвсем не — отвърнах, като най-сетне дойдох на себе си. — Малко ме изненадахте, това е. И то приятно — добавих, като този път се усмихнах по-естествено.

— Съжалявам за разочарованието ви, ако сте очаквали купувач. Макар че не е изключено да се окаже ваша клиентка, ако нещо ми хареса. И мога да си го позволя, разбира се. — Засмя се.

— Да, е... — започнах аз, но тя вече беше продължила навътре, като се насочи към най-близката картина.

— О, трябва да призная, че е доста хубава, нали? От кого е?

— Флинт.

Тя я разгледа с наклонена на една страна глава.

— Не мога да претендирам, че съм чувала за него, но всъщност картините не са в моята област. Знам какво ми харесва и това е всичко. Колко струва?

Казах й.

— Божичко. — Тя се засмя. — Е, поне показва, че имам добър вкус, ако не друго. И все пак наистина е много хубава. — Продължи да

я гледа още секунда-две, после рязко се обърна към мене. — А вие как сте?

— Добре, благодаря. — Като продължавах да се чудя каква беше причината за посещението ѝ, едва не забравих да добавя на свой ред: — А вие?

— О, не мога да се оплача. Е, бих могла, но това не помага, нали? — Усмихнах се любезно. Тя огледа галерията. — Трябва да призная, че имате някои прекрасни творби. Наистина обичам по-традиционното изкуство. Не харесвам особено модернизма.

— Нито пък аз — отвърнах вече по-меко.

— Дъщеря ми е в художествената академия. Надарено момиче, но някои от работите ѝ са ми напълно чужди. Питам я: „Защо не рисуваш нещата такива, каквито са в действителност, Сюзан? И без друго има в академията достатъчно екзалтирани студенти, които правят отвратителни цапаници“, но чува ли ме? — Разпери безпомощно ръце. — И какво мога да направя? Сега всички държат да „кажат“ нещо. Може да съм старомодна, но обичам картината да прилича на нещо. Ако художникът има талант, какъв е смисълът да го крие?

Не бих могъл да бъда по-съгласен. Но преди да успея да ѝ го кажа, тя вече беше изоставила темата.

— Между другото, как е колата?

Опитах се да вляза в крак с промяната на разговора.

— О... Най-после си я взех от сервиза.

Тя се усмихна слънчево.

— Така ли? Е, хубаво. — Вървеше към мен. — Ами застраховката? Съобщиха ли вече нещо?

Направих съзнателно усилие да не отстъпя назад, докато се приближаваше.

— Не, още не. Но...

— Нито пък на мен. Онзи ден минах оттам да ги скастрия. Доста са бързи, когато трябва да ти вземат парите, но когато се стигне те да плащат, не искат и да знаят, нали?

— Изглежда е така. — Опитах се да се владея, докато стоеше пред мен. Парфюмът ѝ беше тежък и силен, съвсем различен от ефирното ухание на Анна. При тази мисъл се сетих, че тя трябваше да

се върне всеки миг. Отчаяно затърсих изход да се освободя от тази тъпа жена преди това.

— Успях да купя кукленската къщичка между другото — осведоми ме тя, докато продължавах да измъчвам мозъка си.

— Кукленската къщичка?

— От аукциона. Онзи, на който ви видях.

— О, да... О, добре.

— И аз бях много доволна. Наистина не очаквах да я получа, но, изглежда, никой друг не прояви особен интерес. Е, поне не такъв интерес, какъвто се боях, че ще проявят. От викторианската епоха е. Доста хубав екземпляр. Всъщност никак не съм сигурна, че искам да я продам. Понякога направо ти се къса сърцето, като купиш нещо, което ти харесва, само за да го продадеш отново. И все пак това е бизнесът, нали? Предполагам, че и вие чувствате същото към някои от картините си.

— Ами да... — Имаше твърде малко, които ми харесваха дотолкова, че да искам да ги задържа, но беше по-лесно да се съглася. Погледнах часовника си, като се надявах да схване намека ми. Вече минаваше времето, по което Анна би трябвало да се върне.

— Съжалявам, че се разбърбих. Откъснах ли ви от задълженията ви?

— Всъщност очаквам един човек всеки момент. Клиент.

— О, съжалявам. Трябваше да ми кажете. — Протегна ръка и докосна моята, докато се извиняваше. Едва се въздържах да не отскоча. — Това ми е бедата. Прекалено бърбива съм. В случай че не сте го забелязали. — Засмя се. — Както и да е, няма да оставам повече. Всъщност наминах да видя дали не бих могла да ви почерпя един обяд или кафе, но очевидно сте зает.

Учудих се и тъкмо се готвех да изразя съжалението си, когато вратата отново се отвори. Обърнах се. Беше Анна.

Тя погледна към жената и се усмихна за поздрав.

— Съжалявам, че закъснях.

— Няма нищо. — Изведнъж започнах болезнено да усещам присъствието на жената. Беше се обърнала и се усмихваше на Анна. Тъкмо щях неохотно да ги представя една на друга, когато се сетих, че не помнех името на жената.

— Анна, на бюрото ми има един каталог. Би ли ми го донесла, ако обичаш? — Това беше единственото, което ми хрумна, за да се измъкна от неловкото положение.

Тя тъкмо закачаше палтото си.

— Да, разбира се. — Усмихна се още веднъж на жената и се качи горе.

— Това е помощничката ми — рекох, без да има нужда.

— Хубаво момиче. — Отново докосна ръката ми. — Както и да е, най-добре ще е да вървя. Не искам да съм тук, когато пристигне клиентът ви. Следващия път, когато идвам насам, ще ви се обадя по телефона, става ли? Може би ще успеем да изпием по едно кафе или нещо такова, когато имате повече време.

— Да, разбира се. — Бях готов да се съглася на каквото и да било, само и само да се отърва от нея. Поведох я към вратата. Тя спря на прага и ми подаде ръка.

— Беше ми приятно да ви видя отново. А и галерията ми харесва между другото. Много е внушителна.

Усмихнах се и отвърнах нещо от рода на „благодаря“. Най-последна си тръгна. Затворих вратата, като едва сдържах желанието си да я заключа и залостя след нея. Когато се върнах обратно в галерията, Анна тъкмо слизаше.

— Не мога да открия никакъв каталог на бюрото ти, Доналд. Сигурен ли си, че е там?

— Няма значение — рекох. — Ще го потърся по-късно.

— Клиентка ли беше?

— Съвсем не. Това е жената, която блъсна колата ми.

— Стори ми се, че изглеждаше малко разтревожен. Всичко наред ли е?

— Сега, след като си отиде, да. Предложи да ме заведе на обяд.

Анна вдигна вежди.

— Наистина, ли? — Усмихна се. — Може би иска нещо повече от застраховката.

Усетих прилив на паника.

— Какво имаш предвид?

— Е, ами ти си добра партия за женитба.

Почувствах как кръвта се втурва към бузите ми.

— О, не, не мисля, че е нещо такова. Не, сигурен съм. О, не.

Анна се подсмиваше.

— Е, човек никога не знае. Омъжена ли е?

— Би трябвало да е, има деца.

— Все пак спомена ли за съпруг?

Замислих се. Не си спомнях да беше споменавала нещо за него.

Анна се засмя.

— Не прави толкова ужасена физиономия, Доналд. Само се шегувам.

— Сигурен съм, че не е нищо такова.

— Да, знам. Просто се шегувах. Наистина. — Направи забележимо усилие да спре да се усмихва. Реших да променя темата и изведнъж си спомних къде беше ходила.

— Добре ли мина обядът? — попитах.

— Да, благодаря.

Изваках да каже нещо друго, но тя замълча. Опитах се да измисля как да я накарам да ми разкаже повече, но не успя да ми хрумне нищо, което не би прозвучало подозрително.

— Ще бъда в кабинета си — рекох.

Качих се горе. Бях настоял Зепо да ми се обади веднага, щом може. Седнах зад бюрото си и зачаках. Телефонът иззвъня почти веднага. Грабнах слушалката.

— Ало?

Беше клиент. Като се опитвах да прикрия нетърпението си, се справих със запитването по възможно най-приличния начин и затворих. Отново зачаках. Интерпретацията на Зепо за „веднага, щом може“ очевидно беше различна от моята. Мина почти час, преди да ми се обади.

— Как мина? — попитах задъхано.

— Ще ти кажа довечера.

— Но...

— Ще дойда у вас в седем.

— Зепо!... — почти извиках, но чух изщракването, което означаваше, че връзката е прекъсната.

Треснах слушалката вбесено. Не знаех какво да мисля.

Не ми изглеждаше обещаващо, но Зепо бе способен да ме измъчва само за да си достави удоволствие. Вдигнах отново телефона и набрах номера му. Никой не отговори. Или не ми се беше обадил от

къщи, или пък просто не вдигаше. Което и да беше, не можех да направя нищо. Налагаше се да чакам до вечерта.

Взех още две таблетки срещу киселини.

Останалата част от деня беше ужасна. Следобед, в който като че ли всичко напук вървеше зле. Счетоводителите се обадиха да ми съобщят, че половината от документите ми са се изтрили, тъй като компютърът се повредил. Малко след това разбрах, че един от клиентите ми беше умрял и затова нямаше да си вземе акварела, който бе купил само преди два дни. Нещо повече, дъщеря му, користолюбива млада харпия, ме информира, че щели да оценят, ако им върна пълната сума. И като капак на всичко писалката бе протекла в джоба на самото ми, образувайки неизличимо синьо петно с големината на петдесетпенсова монета.

Стомахът ми гореше от раздразнение. Дори фактът, че Анна беше облечена само с една тънка риза, която възбуждащо загатваше за формата на гърдите ѝ, не успя да оправи нещата. Обикновено не бих свалил поглед от нея, но точно в този момент гледката ме измъчваше, защото не знаех какво бе станало между нея и Зепо.

Реших, че всичко това беше достатъчно за деня, и затворих галерията по-рано, като по пътя за вкъщи спрях в една аптека да си купя по-силно лекарство за стомаха. Приготвих си набързо бъркани яйца, измих съдовете и тъкмо се чудех какво друго да направя, за да убия времето, когато на вратата се позвъни. Погледнах часовника си. Беше само шест и половина. Доста рано за Зепо. Отидох да отворя.

На най-горното стъпало беше застанал Зепо.

— О, не те очаквах толкова рано — рекох глупаво.

— Ще ме пуснеш ли да вляза, или ще се наложи да стоя тук цялата вечер?

Дръпнах се встрани, за да му направя път.

— Подранил си — повторих и тръгнах към дневната. Нервността ми и преждевременното му появяване се бяха съюзили и аз се чувствах тромав и неуверен.

— Искаш ли да си отида и да дойда по-късно?

— Не, разбира се, че не. Просто... — Прекратих оплакванията.
— Питие?

Той прие сдържано и седна. Налях и на себе си въпреки киселините. Държането на Зепо ми подсказваше, че може да имам нужда. Ако ме будалкаше, беше прекалил.

Подадох му питието и се опитах да изглеждам спокоен.

— Е? — попитах. — Какво стана следобед?

Той отпи доста голяма глътка от уискито. Мускулите на челюстта му се стегнаха и се раздвижиха.

— Кучката ме отблъсна.

Стаята като че се люшна пред очите ми. Зяпнах го.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че отговорът й беше „не“.

— Не?

— Да, „не“! Божичко, да не би да искаш да го чуеш буква по буква?

Все още не можех да приема факта.

— Значи наистина те е отхвърлила?

— Да! Наистина ме отхвърли! Сега достатъчно ясно ли е?

Започваше да ми става ясно. Седнах срещу него.

— Защо?

— Защото тъпата кучка не иска да мами онзи мършав нищожен никаквец, затова!

— Надявам се, не си я попитал по този безцеремонен начин?

Ухили ми се подигравателно.

— О, повярвай, че имам малко здрав разум! Разбира се, че не! Не се наложи, тя ми го заби, преди да успея да попитам каквото и да било!

Затворих очи и ги потрих.

— Май ще е най-добре да ми кажеш точно какво се случи.

— Първо искам още едно питие.

Взех чашата му и я напълних, като долях и собствената си. Зепо прие питието, без да ми благодари.

— Сигурно очакваше нещо — каза той, след като изгълта половината. — Отначало всичко вървеше добре. Смеяхме се и чудесно се разбирахме. После я попитах дали би искала да излезе с мен някоя вечер да пийнем по нещо и тя отвърна, че не смята идеята за много добра. Попитах я защо и тя отвърна, че на Марти нямало да му хареса.

Така че аз рекох: „Не е необходимо той да знае“, а тя просто отговори: „Мисля, че се сещам накъде биеш, и предпочитам да не го правиш.“ Помислих си, че само се преструва на труднодостъпна, нали разбираш, и иска да я увещавам, така че направих необходимото, изпях ѝ как не мога да се преборя с чувствата си и всички подобни дивотии, но тя не се поддаде. Просто ме сряза! Излезе ми с простотията как предчувствала, че така ще стане, и била поласкана, но обичала Марти и предпочитала нещата да си останат непроменени. После кучката имаше наглостта да ми каже, че ме цени като приятел! Мен! Не можех да го повярвам! Щеше ми се да ѝ избия този шибан разбиращ поглед от лицето!

Бях прекалено зашеметен, за да реагирам на езика му.

— Ти какво ѝ отговори?

— Какво, по дяволите, бих могъл да ѝ отговоря? Тя беше достатъчно ясна, че не желае да участва. Не се интересува от никого освен от онова нищожество!

Отпих още една глътка. Алкохолът изгори стомаха ми. Почти не обърнах внимание.

— Значи това бяха уверенията ти. Доколкото си спомням, твърдеше, че „моментът е назрял“, така беше, струва ми се?

— Сега не се заяждай! Откъде можех да знам, че е шантава? Господи, бих могъл да имам десет по-хубави момичета само с едно щракване на пръстите!

— Тогава е жалко, че има имунитет към пръстите ти, както и към всичко останало! Знаех, че е прекалено рано!

— О, ти си големият експерт, нали? Щом имаш такъв опит, защо не се пробваш да постигнеш по-добър резултат?

Направих усилие да потисна по-нататъшните обвинения.

— Е, станалото станало. С пререкания няма да променим нищо. Най-добре е да решим какво ще правим по-нататък.

Зепо се втренчи унило в чашата си.

— Какво можем да направим? Тя достатъчно ясно ми даде да разбере, че не иска и да знае.

— Сигурно не възнамеряваш да се предадеш толкова лесно?

— Тогава ми кажи какво друго можем да направим! Ако имаме повече време, добре, но нямаме! След няколко седмици ще емигрира, по дяволите!

— И толкова, така ли? Един отказ и подвиваш опашка пред някакъв като Марти?

— Не е моя вината, че има краен срок!

— Може пък това дори да е хубаво. Поне ти дава възможност да си намериш извинение.

— Не насилвай нещата, Доналд.

— Не ги насилвам. Просто правя очевидните изводи. Очаквах от теб по-добри резултати.

— Само че нъцки!

Тези разпавии нямаше да ни доведат доникъде.

— Сигурно все пак може да се опита нещо!

Той сви рамене.

— Освен да я упоим, не се сещам за друго. — Погледна ме. — Като се замислиш, идеята не е лоша.

— Не! — Мисълта ме ужаси.

— Както желаш. — Изгълта останалата част от питието си. — Само ми се ще да бях казал на тая кучка, че скъпоценният ѝ приятел е извратен като касапска кука. Да видим тогава колко романтични чувства щеше да изпитва към него.

Това напълно ми беше изхвъркнало от акъла.

— Не си ѝ намеквай нищо за това?

Той поклати глава.

— Не, а ми се ще да бях. Но толкова се изненадах, че се сетих едва после. — Погледна ме с гадна усмивка. — И все пак не е прекалено късно, нали?

Взех чашата му и отидох да я напълня.

— Ако сега ѝ го кажеш, ще прозвучи като в баснята за киселото грозде.

— И какво от това, Марти така или иначе ще падне в ямата с лайната, нали? Тогава не си представям как ще иска да замине за Америка с него.

— Ами ако вече знае? Така ще загубиш шансовете си веднъж завинаги.

Взе чашата от мен.

— Само че те и без друго не са големи, нали?

— Не, но ако я настроиш срещу себе си, ще стане още по-лошо.

Сви рамене.

— Окей, тогава ще накарам Стиви да го направи. В края на краищата той го е видял. Можем да уредим да ги срещне случайно и да го спомене между другото.

Слушах го с половин ухо. В мен започваше да се оформя една идея.

— Не ми се ще да забъркваме още хора. Само ще усложним нещата.

— Тогава какво предлагаш? Остават ни няколко седмици. Какво друго можем да направим?

— Зависи. — Говорех бавно. — Може би подхождаме от неправилен ъгъл.

— Какво искаш да кажеш?

— Бяхме насочили усилията си да съблазним Анна, така че да зареже Марти. Може да имаме по-голям късмет, ако пробваме обратното.

Той се намръщи.

— Да не си наумил отново да пореботим върху него?

— Струва си да опитаме. А и сега, като знаем какви са предпочитанията му, можем да пробваме с някой по-подходящ от твоята фатална жена.

Зепо се замисли.

— Да, идеята не е лоша. Ще поговоря със Стиви. Може да излезе скъпичко, но вярвам, че ще измислим нещо.

Разклатих алкохола в чашата, като подбирах внимателно думите си.

— Нямах предвид да използваме него. Както казах, не искам да въвличаме още хора.

Зепо ме зяпна.

— По-добре ще е, ако не си мислиш онова, което предполагам.

— Защо не? Изглежда ми най-разумното.

По лицето му се разля невярваща усмивка.

— Я чакай малко. Хайде да изясним този въпрос. Сега искаш да се опитам да съблазня *Марти*? Така ли е?

— Накратко да.

Той започна да се смее.

— Трябва да ти го призная, Доналд. Не правиш нещата половинчато, нали? Първо ме наемаш да си легна с Анна, а сега искаш

да пробвам с гаджето й! Исусе Христе!

— Предполагам, че сигурно ще поискаш по-голямо заплащане?

— О, много благородно от твоя страна. Но няма нужда. Няма да го направя.

— Наистина ми се струва, че трябва да размислиш.

— Забрави. — Смехът му беше изчезнал. — За какъв, по дяволите, ме смяташ?

Направих грешката да се опитам да се помайтапя.

— Перифразирайки една стара шега, мисля, че и двамата знаем какъв си. Става дума само за цената.

Зепо тресна чашата върху масата.

— Начукай си го, Доналд! — Тръгна към вратата.

Последвах го.

— Съжалявам, ако съм те обидил, но наистина не разбирам какъв е проблемът.

Той се нахвърли върху мен.

— О, хайде! Дори и ти би трябвало прекрасно да знаеш! Тя е момиче. А той е момче. Както и аз.

— Това има ли някакво значение?

— Естествено, че има, по дяволите!

— Това ли е единственото ти възражение?

— Исусе, а не е ли достатъчно?

Станах.

— Чакай тук. — Минах покрай него към вратата. — Сипи си още едно питие.

Оставих го там, като се наслаждавах на озадаченото изражение на лицето му. Влязох в кабинета си и се насочих към малкия стенен сейф. Отворих го и извадих един голям кафяв плик. Бях готов да изиграя коза си.

Когато се върнах, Зепо беше седнал. Беше напълнил чашата си, както забелязах. Помислих си не без задоволство, че щеше да има нужда от нея. Подадох му плика и седнах срещу него.

Погледна го.

— Какво е това?

— Отвори и виж.

Наблюдавах как остави чашата си и измъкна снимките. Погледна първата и изтръпна. После със заучена нехайност прегледа останалите.

— Откъде ги взе? — Остави ги до себе си. Гласът му беше спокоен, но не кой знае колко.

— От бизнеспартньор. Специализирал се е в много по — да го наречем ли „префинен“? — тип изкуство от останалите дилъри. Учудих се, като видях тези снимки при него. Обикновено не се занимава с порнография, но предполагам, че твърде класическите теми на тези снимки са го привлекли. При това са и доста добре направени. Смя да твърдя, че определено можеш да ги наречеш изкуство, а не порнография, макар и да не съм сигурен, че всички ще се съгласят.

— От колко време ги имаш?

Взех ги и ги върнах в плика.

— От доста. Всъщност се натъкнах на тях преди няколко месеца, дълго преди да ми хрумне, че ще имам нужда от услугите ти. Веднага те познах, разбира се. Това е един от недостатъците да имаш такова характерно лице. Не че си помислих нещо от този род тогава. Ти беше просто човек, когото бях срещал на едно-две вечерни партита, и тъй като не се интересувам особено от фотография независимо от тематиката ѝ, бях само леко заинтригуван. Всъщност забравих всичко за тях, докато не реших, че ще имам нужда от помощ при Анна и Марти. Тогава ми се стори, че ти си идеалният кандидат. Така че се върнах при партньора си и за мой късмет те още бяха у него.

Зепо ме гледаше студено.

— Какво възнамеряваш да правиш с тях?

— Да направя ли? — Вдигнах рамене. — Абсолютно нищо. Но реших, че моментът е не по-лош от всеки друг да ти кажа. Особено след като на няколко от тях се вижда, че се занимаваш с дейността, която обсъждаме в момента.

Направи опит да изглежда невъзмутим.

— Е, и какво? Аз съм манекен, а не политик. В моя бранш никой не го е еня за гей снимки.

Усмихнах се.

— Възможно е. Но някои от партньорите ти изглеждат малко... млади, така да се каже. Вероятно в ученическа възраст?

Лицето му беше пребледняло.

— Слушай, дърто копеле, не се опитвай да ме изнудваш. Ще съжаляваш.

— Сигурен съм, че и двамата ще съжаляваме. Макар че ако се разпратят копия на определени хора, сто на сто ти ще си пострадалият. Не вярвам такова нещо да помогне на чиято и да било кариера. Но няма защо да се притесняваш, че ще направя такова нещо. Доста добре се разбираме като бизнеспартньори и не бих искал да развалям нещата. Не, само ми се щеше да ти напомня, че не ти предлагам нещо, което да не си правил преди, това е.

— Онова беше различно. Случи се доста отдавна и имах нужда от парите.

— Зепо, няма защо да се оправдаваш пред мене. Просто изтъквам, че щом веднъж си направил нещо за пари, можеш да го направиш пак. И този път за значително по-голяма сума.

— Какво би ми попретило да взема снимките?

— Нищо. Всъщност би могъл да ги раздадеш на приятелите си. Аз имам няколко копия. На различни места, разбира се.

Погледна ме гневно. За първи път осъзнах, че беше способен на жестокост.

— Дебел, самодоволен, надут дърт мръсник!

— Такива приказки не помагат на никого. Е, сключваме ли сделката?

Отначало не отговори. После кимна неохотно.

— Добре. Но правиш грешка.

Помислих, че ме заплашва.

— А защо?

— Защото идеята не струва.

— Като че ли изведнъж си промени мнението. Преди малко твърдеше, че си заслужава да се опита.

— Да, но с някой друг. Не с мен. Ами ако Анна разбере? Мислех си, че целта е накрая да се озова с нея в леглото. Ако открие, че се опитвам да изчукам гаджето ѝ, сигурно няма да си падне много по тази идея, а?

— Ако действаме внимателно, никога няма да разбере. Не си представям Марти да ѝ каже. А ти?

Той сви мрачно рамене.

— Сигурно не. Но в такъв случай какво би я спряло да не замине в Америка с него?

— Ти. След като той... ъ... се компрометира, ще бъде уязвим и податлив на убеждаване. Ще можеш да го манипулираш, както си искаш. Последното нещо, което ще желае, е Анна да разбере, че е имал връзка с друг мъж. Много по-лесно ще му бъде просто да се откаже и да се върне в Америка сам, отколкото да ѝ го признае. При положение че все още иска да я вземе със себе си, разбира се.

Зепо пренебрегна галантния ми опит да се пошегувам.

— В момента е много по-лесно да го изнудваме. Иначе става прекалено сложно.

— Съвсем не. Първо, единственото нещо, с което можем да го изнудваме, е трудно доказуемото твърдение, че е видян в нощен гейклуб. С другото ще го уловим в мъртва хватка.

Не изглеждаше убеден.

— Продължавам да мисля, че е прекалено рисковано.

Като се връщам назад, осъзнавам, че беше прав, и се чудя дали още тогава не предизвиквах крайната развръзка. Но дори и така да беше, не си давах сметка.

— Разбира се, че не е — отвърнах. — Само си търсиш извинения.

Зепо въздъхна и вдигна ръце.

— Окей. Ще го направим по твоя начин. Но не ме обвинявай, ако нищо не излезе.

— Ако не бях уверен в противното, бих си помислил, че си загубил самоувереността си. Да не би Анна да те е накарала да загубиш вяра в способностите си?

— Виж, казах, че ще го направя. Не предизвиквай съдбата. — Без да ме попита, стана и си сипа ново питие. — Ще трябва да измислим начин да отстраним Анна за известно време.

— Не се тревожи — отвърнах. — Аз ще се погрижа за това.

— Амстердам?

Анна ме зяпна. Кимнах.

— Знам, че искам ужасно много, и ако можех да измисля друг начин, щях да го направя. Но не мога. — Погледнах я извинително. — Съзнавам, че ти го сервирам изненадващо и че си имаш много работа, но ако успееш да го направиш, страшно ще ми помогнеш. Ако не ти е възможно обаче, трябва да ми кажеш. Не искам да те насилвам.

Тя изглеждаше направо слисана.

— Не, не, разбира се. Просто, ами просто е доста неочаквано. А и никога досега не съм наддавала на аукцион.

Кимнах.

— Разбирам го и ако не можеш да отидеш, няма да ти се сърдя. Ще измисля нещо друго.

— Не казвам, че не мога — побърза да отвърне тя. — Само че ме изненада, това е. — Прехапа устната си. — Виж, нали не трябва да ти отговоря веднага? Можеш ли да изчакаш до следобед? Имам среща с Марти за обяд, така че ще обсъдим какво имам да върша и ще видя какво мисли той. Така добре ли е?

— Разбира се! Не искам да те притеснявам. Съжалявам, че изобщо трябва да те моля за това, но не ми е възможно да отида аз и... — Не довърших. — Поговори с Марти и ми отговори днес следобед. Каквото и да решиш, ще го приема.

Бяха минали два дни от срещата ми със Зепо. Толкова време ми трябваше, за да измисля начин да отстраня Анна от сцената. Бях се сетил за списъка на предстоящите аукциони. Два от тях щяха да се проведат в Амстердам следващата седмица с пролука помежду им от един ден. Те и двата не включваха нещо, което да ме интересува особено, но Анна нямаше защо да го знае. Бях измислил, че ще ме посети важен клиент, за да оправдая невъзможността да замина самият аз, и ако успея да я убедя да отиде вместо мен, Марти щеше да остане сам за цели три дни.

Върна се от обяд усмихната.

— Говорих с Марти. Казва, че няма причини да не отида. Само за няколко дни е и ще събера полезен опит, нали?

— Прекрасен опит — отвърнах ентусиазирано. — А съм сигурен и че ще ти хареса. Не мога да ти опиша от какво бреме ме отърваваш. Наистина не знам какво друго бих могъл да измисля.

Очевидно сега, след като беше приела, Анна се вълнуваше от предстоящото.

— Не се успокоявай толкова. Никога досега не съм правила подобно нещо. Мога тотално да объркам нещата.

— Скъпа моя, ще се справиш чудесно. Имам ти пълно доверие. Само вдигай ръка, докато не победиш всички или наддаването не надхвърли предвидената граница. Няма нищо трудно.

— Е, ако си сигурен, че ми се доверяваш. — Засмя се. — Наистина е много вълнуващо. Винаги съм искала да наддавам на голям аукцион.

— В такъв случай се радвам, че ти давам тази възможност, преди да отпътуваш. Не мога да ти опиша колко съм ти благодарен. Стига да си убедена, че няма да ти създаде неудобства. Не бива да се чувстваш задължена да отидеш.

— Не. Напротив. Чакам събитието с нетърпение.

— Сигурна ли си, че Марти е съгласен? — Беше ми лесно да се поинтересувам за желанията на Марти, след като те съвпаднаха с моите.

— Разбира се. Смея да кажа, че ще успее да оцелее няколко дни без мен. — Лицето ѝ изведнъж светна. — Всъщност нищо не му пречи и той да дойде, нали? Можем да платим допълнителния самолетен билет и разликата за двойна стая. В случай че не възразяваш.

Успях да се усмихна.

— Естествено, че не възразявам. Но няма ли да му е много досадно? Не на всеки ще е забавно да седи в зала, където се провежда аукцион.

Това не помогна.

— О, Марти не би имал нищо против — отвърна тя. — А и няма да е необходимо да идва, ако не иска. Можем да прекараме заедно останалото време.

— Да, предполагам.

Погледна часовника си.

— Ще изчакам още петнадесет минути и ще му се обадя. Дотогава би трябвало да се е върнал в университета.

Виждах, че беше напълно завладяна от идеята. Качих се в кабинета, където нямаше да ми се налага да поддържам привиден ентусиазъм. Не бях го очаквал. Ако Марти замине с нея, всичките ми усилия — и значителни разходи — щяха да отидат на вятъра. И нещо по-лошо, щеше да ми се наложи да се опитам да измисля друг начин да изолирам Марти, а нямаше да е останало много време.

Изпитах нов прилив на антипатия към него. Дори и тук ми пречеше. Това му добавяше още една черна точка в списъка ми. Размишлявайки унило върху проблема, седнах и зачаках.

След известно време дериватът в кабинета ми изщрака, което показваше, че Анна бе вдигнала телефона долу. Устоях на изкушението да се опитам да подслушвам. Веднъж бях успял — случайно. Не се доверявах на късмета си втори път.

Стори ми се, че мина доста време, преди второ прищракване да ми даде да разбере, че разговорът им беше приключил. Овладях чувствата си и слязох долу. Анна още беше до телефона. Изглеждаше обещаващо съкрушена и настроението ми веднага се вдигна.

— Току-що говорих с Марти — рече тя. — Не може да дойде.

— О, срамота.

— Знам. Но настоява, че има да довършва много неща в университета. — Усмихна се, като се опитваше да скрие разочарованието си.

— Е, само за три дни е, нали? А и знаеш какво казват за раздялата.

— Май че да.

— Знам, че не е утеха, но ще ти дам премия, за да ти покажа колко ценя жеста ти.

— О, не е необходимо да го правиш! И така ми се струва, че е истинска безплатна ваканция.

Облекчението ме беше направило щедър.

— И все пак ме спасяваш от трудното положение и съм ти благодарен. Като се върнеш, искам с Марти да отидете в който ресторант пожелаете или на някое шоу. За моя сметка.

Анна се приведе напред и ме целуна по бузата. Устните ѝ бяха хладни, но кожата ми пламна от докосването им.

— Ако продължаваш да бъдеш толкова добър към мен, изобщо няма да мога да замина.

— Но бих могъл и да те принудя — отвърнах, като се изчервих.

* * *

Нямаше повече пречки. Сутринта на заминаването на Анна я закарах до летището. Марти също дойде. Седяха заедно на задната седалка и когато паркирах до входа, видях, че си държаха ръцете. И двамата изглеждаха малко потиснати, докато чакахме Анна — да мине през паспортния контрол, а когато се сбогуваха в залата за заминаващи, никой, който би ги погледнал отстрани, не би повярвал, че се разделяха само за три дни.

Останах дискретно встрани. Последната импулсивна прегръдка на Анна наруши равновесието на Марти. Очилата му се килнаха настрани и той ги оправи разсеяно, докато я гледаше да изчезва през стъклениите врати. Остана вторачен след нея още миг и после се обърна към мен.

Тръгнахме мълчаливо към колата.

— Анна ще ти се обади ли по-късно? — попитах, за да прогоня мълчанието.

— Каза, че ще ми се обади довечера.

— Значи няма да излизаш?

— Не, имам много работа.

— Да, Анна спомена, че си зает. Жалко, че не можа да отидеш с нея. Надявам се, нямаш нищо против, че я помолих да замине?

— Не, съвсем не. Опитът ще ѝ бъде от полза. А всичко това ще е от значение, когато започне да си търси работа в Ню Йорк. Между другото имаш ли вече някакъв отговор по този въпрос?

— Отговор ли?

— Нали щеше да се свържеш с твои познати да провериш дали не могат да ѝ помогнат? Имаш ли някаква вест?

Не само че нямах, но бях и забравил за предложението си да опитам. Възмутих се от това, че се смяташе в правото си да пита.

— Не, още не. Обаче сигурно вече са получили писмата ми. Ще изчакам още седмица и ако дотогава нямам отговор, ще опитам по

телефона. — Промених темата. — Сигурно сега, останал сам, ще се чувстваш особено в апартамента.

Кимна.

— Предполагам.

Направих опит да се пошегувам.

— Мислиш ли, че ще успееш да се справиш?

По устните му пробягна лека усмивка.

— Естествено. Анна ще ми се обажда всеки ден, така че ако имам някакви затруднения, винаги мога да почна да викам за помощ.

Това беше интересна информация.

— Уговорихте ли се за определен час? В случай че ми се наложи да се свържа с нея — добавих.

— Ще се обажда между шест и седем. По това време обикновено вече съм се прибрал.

Оставих Марти до университета и подкарах към галерията. Без Анна тя изглеждаше пуста и лишена от живот. Отърсих се от това усещане и телефонирах на Зепо.

— Тя замина.

— Добре. Някакви проблеми?

— Не. Разбрах още, че довечера Марти ще си бъде вкъщи.

— Тази вечер не става.

Зачудих се дали Зепо не се опитваше да си намери извинение.

— Защо? — Сигурно подозрителността беше проличала по гласа ми, защото той се засмя.

— Хайде, хайде, Доналд, не се ядосвай. Днес не е добре, защото това ще е първата вечер, когато няма да я има, и той сигурно ще обикаля из апартамента, ще плаче, ще души парфюма ѝ и ще се навива, че му липсва. Утре ще е по-добре.

— Но няма ли така да загубим една вечер?

— Това ли е човекът, който ми четеше лекции да не прибързвам?

Отстъпих.

— Добре. Предполагам, че знаеш какво правиш. Но каквото и да е то, отложи го за след седем часа. — Разказах му за онова, което бях научил от Марти: Анна щяла да му се обажда по това време. — Не искам тя да знае, че ще се виждате.

— Колко си великодушен. И като стана дума, имаш ли още някакви нареждания? Може би ще искаш да ми кажеш точно какво да

направя с Марти?

— Ще оставя тази страна на въпроса на теб.

Чух го да се смее сухо.

— Роден си за лидер, Доналд.

* * *

Тази нощ сънят се появи отново. Обстановката беше същата като преди. Лежах на дивана и сънено гледах как майка ми реши косата си на светлината на огъня. Седеше с гръб към мен. Този път забелязах, че беше облечена с белия си копринен халат, който често носеше, когато бях дете. Стаята беше тиха, като се изключеха пращането на огъня в камината и шумоленето на гребена ѝ. Изпълваше ме чувството на топлина и уют, докато гледах хипнотизиран златистите отблясъци в косата на майка ми. После се появи друг, натрапчив и дразнещ, макар и далечен звук, когато в съня звънецът зазвъня.

Събудих се стреснат. Будилникът дрънчеше до главата ми. Протегнах се и го изключих, после се отпуснах назад, за да се съвзема. Чувствах се дезориентиран и объркан. Сънят все още беше много жив в съзнанието ми. Можех да си спомня всеки детайл, но сега искрицата задоволство, което беше предизвиквал допреди малко, бе изчезнала. На нейно място усещах само смъртно чувство на безпокойство.

То леко се беше разсеяло, когато седнах да закуся, но все пак не беше напълно изчезнало. Отдадох го на това, че имах да мисля за много неща, и се опитах да го пренебрегна. Имах достатъчно много проблеми в реалността, за да си позволя да се тревожа заради един сън. Изхвърлих го от ума си и тръгнах към галерията и към много по-важните си грижи. И по-точно към очакваното обаждане на Анна по някое време тази сутрин. Първият аукцион беше в десет часа.

Тя позвъни малко след единадесет.

— Доналд, получих я!

Вълнението ѝ се долавяше въпреки лошата връзка.

— Получила си я? — За миг не разбрах какво имаше предвид.

— Картината на Хопър^[1]! Току-що излязох и бързам да ти се обадя! Божичко, страхотно е! А я купих и за петстотин лири по-малко, отколкото каза, че би дал!

Отговорих толкова ентусиазирано, колкото можех.

— Това е фантастично. Как успя, за Бога?

— Просто продължих да наддавам. Мислех си, че един човек ще продължи заедно с мене. И до самия край той го правеше, после изведнъж се отказа! О, не мога да повярвам!

Нито пък аз. Бях избрал по една картина от всеки аукцион и бях упълномощил Анна да спре далеч под сумата, за която смятах, че ще бъдат продадени. Очевидно не си бях направил добре сметката. Сега бях с няколко хиляди лири по-беден и бях горд собственик на картина, която не желяех.

— Справила си се прекрасно! — рекох.

Тя се засмя.

— Е, единствената ми работа беше да вдигам ръка, както ти ми каза.

— Но си надхитрила съперника и си я взела за много по-малко от предвидената сума. Това не е за пренебрегване. Гордея се с тебе.

— Благодаря. Господи, още не мога да дойда на себе си. Предполагам, че съм напомпана с адреналин.

— В такъв случай ти препоръчвам да си купиш бутилка шампанско, за да си успокоиш нервите. Включи го в разходите.

— Не мога да изпия цяла бутилка сама!

— Глупости. А ако наистина не можеш, запази си останалото за след втория аукцион. — На който искрено се надявах да има по-малък успех.

— Трябва да призная, че се изкушавам да го направя. О, нямам търпение да съобщя на Марти!

Усетих силна горчивина. Отново Марти. Винаги Марти.

— Сега ли ще му се обадиш? — попитах.

— Не, не сега. Той е в университета и не искам да му преча. Ще трябва да почакам до довечера.

— Не се съмнявам, че ще разтапя с поглед телефона.

Анна отново се засмя.

— Дано да е така. Умирам от желание да му съобщя. О, сега ще ме прекъснат — възкликна внезапно тя.

— Ще се чуем вдругиден. Още веднъж — добре свършена работа.

— Окей, ще се обадя след... — Линията заглъхна. Задържах слушалката до ухото си още миг, като не желаех да прекъсна връзката между себе си и Анна, после неохотно я оставих върху вилката. Въпреки новината за нежеланата ми придобивка ми беше приятно да я чуя. Ако така се чувствах, след като я нямаше само за няколко дни, не смеех да си представя какво щях да изпитвам, когато заминеше за Америка.

Обзе ме безпокойство. В миналото никога не ми беше липсвало какво да правя. Но сега, когато имаше два дни до завръщането на Анна и предстоеше цяло денонощие, докато разберях дали Зепо щеше да успее с Марти, часовете се нижеха безкрайно бавно.

Скуката ме накара да изям за обяд неща, които не ми се препоръчваха, след което стомахът ужасно почна да ме мъчи. Киселините изгаряха гърдите ми и до вечерта страховете от язвена криза бяха отстъпили пред нещо много по-зловещо. Замислих се дали да не повикам лекар, почти убеден, че бях получил инфаркт. За известно време оставих тази мисъл да ме занимава, като се потапах във фантазии за болници и за смъртния одър, а размишленията ми ставаха все по-ужасяващи, отдалечавайки се от предмета, който ги беше предизвикал. Това или пък лекарствата срещу киселини накрая направиха чудото: почти с изненада осъзнах, че болката се беше уталожила.

Почувствах се дори още по-добре, когато си дадох сметка, че сантименталното ми самосъжаление бе убило значителна част от вечерта. Изведнъж сутринта не ми се стори толкова невероятно далечна. Сега вече почти весело запалих лампите, приготвих си бърза вечеря и се замислих как да прекарам остатъка от вечерта. Утехата на телевизията никога не ме беше привличала. Упорствах да не си купувам апарат, като предпочитах четенето или слушането на музика. Или дори оттеглянето в още по-личен свят. Точно последното избрах.

Частната ми галерия се намира в стая без прозорци на първия етаж. Вътре са творбите, съставляващи тайната ми колекция, чието начало беше сложено със закупуването на онази първа кутия за енфие. Отключих и запалих лампите. Беше тихо като в катедрала, отморяващо. Тревогите на деня изчезнаха веднага, щом затворих вратата. Спрях за миг, за да се насладя на усещането.

Зает с мисли за Анна, не бях влизал тук от седмици. Сега сякаш се бях завърнал у дома. Познавах всяка картина, всяка линия до съвършенство, но от това привлекателността им не беше намаляла. Всяка беше еротична по свой собствен начин, някои много силно, други — по-притъпено. Имаше пасторална сцена от осемнадесети век, типична за този вид изкуство във всяко едно отношение, като се изключеше голата гръд на пастирката и ръката на пастира под фустата ѝ. До нея се виждаше гравюра на Леда, прегърнала лебеда, заровила лице в перата му, докато той пък извиваше шия към гърба ѝ. Понататък бяха изобразени две голи момичета, легнали в леглото, чувствени и премалели след изживяната страст.

Потопах се в магията, понякога се задържах пред определена творба, друг път само спирах за малко, преди да премина към следващата. Една обаче ме привличаше отново и отново, така че след известно време преместих стол пред нея и седнах да я разгледам поудобно. На платното беше изобразена двойка, която се любеше пред камината, а иззад един параван някакъв мъж ги наблюдаваше незабелязан. Постепенно забравих за другите картини.

Лицето на наблюдаващия беше прехласнато, както се беше свил зад паравана само на тридесетина сантиметра от мястото, където лежеше двойката. Те, изглежда, не забелязваха присъствието му. Мъжът беше отметнал глава назад в страстта си, а момичето беше затворило очи в екстаз. Едната ѝ ръка беше обвита около врата на любовника, а другата беше протегната очевидно в копнеж. А може би не? Дланта беше обърната нагоре, сочеше към паравана, и спокойно би могла да означава покана. Именно тази двузначност ме очароваше.

Тази протегната ръка променяше цялата картина, приобщаваше наблюдаващия към любовниците и го превръщаше от обикновен воайор в активен участник.

Гледах сцената като хипнотизиран. Момичето се превърна в Анна, мъжът — в Зепо. Фантазията доби очертания, започна да се движи. Аз се свих зад паравана невидим. Приблжих се досами протегнатата ръка на Анна. На едно ниво с тях погледнах право в лицето на Анна, когато тя обърна глава. Очите и се отвориха и ми се усмихна...

Дойдох на себе си потресен. Все още бях в стола с лице към сега безжизнената двуизмерна картина. Вратът ме болеше. Разтрих го

внимателно с все още размътени от мечтанието мисли. Смъртно съзнавах, че нещо ме беше пробудило, и тогава отново чух шума. Глухо, далечно, тихо дрънчене, последвано от притъпено, но силно тропане. Последните остатъци от унеса изчезнаха и аз станах.

Някой наистина тропаше на вратата.

[\[1\]](#) Едуард Хопър (1882–1967) — американски художник. — Бел.пр. [↑](#)

9

Погледнах часовника си и забързах надолу. Беше два часът. Без да се съобразява с напредналото време, тропотът се усили, докато се приближавах към външната врата. Отключих, без да се замислям. Предполагам, че вече знаех кого щях да видя.

Веднага, щом отворих, Зепо се шмугна вътре. Беше подгизнал до кости.

— Имаш ли представа колко е часът? — възмутих се, като хлопнах вратата пред пелената от дъжд. Косата му беше залепнала за скалпа и по лицето му се стичаха струйки. Около него вече се образуваше локва. — Виж какво правиш на килима! — Осъзнах колко глупави бяха думите ми още докато ги произнасях.

Зепо дишаше тежко с изкривени устни.

— Майната му на килима!

Странно, но не бях изненадан да го видя. Нито пък бързах да чуя защо беше дошъл.

— Събуй си обувките и си сипи едно питие в дневната — рекох. — Ще ти донеса кърпа.

Когато се върнах от кухнята, пътеката кални стъпки ми даде да разбере, че Зепо беше последвал поне една от инструкциите ми. Стоеше в средата на дневната с чаша в ръка, очевидно предизвиквайки възмущението ми. Въздържах се и му подадох кърпата.

— Е? Предполагам, че не си дошъл просто на гости?

Зепо ме погледна гневно.

— Той е нормален, мамка му.

Сипах си питие.

— За какво говориш?

— Ами опитай се да познаеш, по дяволите! Къде бях тази вечер?

— Имаш предвид Марти?

— Много бързо се сети, нали? Точно така, Марти. Тази вечер се видяхме както ти искаше, и можеш ли да познаеш? Не е педал.

Нормален е. Хетеро. И можеш ли да предположиш какво стана, когато му се пуснах?

Бях удивително спокоен. Дори езикът му не успя да ме раздразни.

— Вероятно всичко това е предисловие, за да ми кажеш, че нищо не е излязло.

Лицето му се изкриви.

— Разбира се, че нищо не излезе, мамка му! Знаех си, че няма да излезе! Изобщо не трябваше да те слушам!

— Доколкото си спомням, първо на първо, ти беше този, който твърдеше, че е обратен, така че не можеш да ме обвиняваш. Отказвам да бъда изкупителната жертва на провала ти.

Чашата на Зепо се разби в стената.

— *Не ги подхващай тия или ще ти счупя шибания врат!*

Обърна се към мен със свити юмруци и изкривено лице. Учудващо спокоен, отидох до барчето и му сипах ново питие. Занесох му го.

— Опитай се да не запратиш и това. Доста добро малцово е, така че ако толкова много ти се иска да чупиш нещо, кажи и ще ти донеса обикновено уиски в евтина чаша.

За миг не помръдна. После неохотно го прие. Ожесточението му се поуталожи. Седнах.

— Сега, ако мислиш, че си в състояние, защо не ми разкажеш точно какво се случи?

Той се поколеба, после се отпусна в един стол.

— Господи, каква шибана вечер. — Потърка лицето си с ръка. — Срегнахме се в онзи гейклуб в Сохо...

— Трудно ли го убеди да дойде?

— Не особено. Отначало беше малко предпазлив, но аз му казах, че искам да говоря с него за нещо, което не мога да обсъждам по телефона.

— В колко часът беше това? След като Анна му се е обадила?

— Да! Не съм шибан глупак. Та искаш ли да го чуеш или не? — Не отговорих нищо. Той продължи с разширени ноздри. — Отидох в клуба по-рано, за да мога да видя лицето му, когато влезе. Няма начин да не разбереш какво е мястото, но на него не му мигна окото. Дори не

трепна. Просто си поръча минерална вода и седна. Тъй че си помислих: Стиви може и да е бил прав.

Отпи, после мрачно поклати глава.

— Както и да е, той попита за какво съм искал да се видим, така че му казах: желязък да се извиня, задето съм се държал като копеле последния път, когато сме се видели, за да остане с погрешни впечатления за мен. — Изсумтя. — Божичко, той да остане с погрешни впечатления за мен. После се появи един стриптийзър и аз рекох: „Бива си го, нали?“, а той отвърна: „Да, виждал съм го и преди.“ — Зепо разпери ръце, увлечен от разказа си. — Какво би трябвало да си помисля, по дяволите? Рекох си, че ми дава да разбера — пада си и по двата пола. Попитах го къде го е виждал и той ми отговори: в „Пинк Флъмингоу“. Точно там го е забелязал и Стиви. Казах, че не съм ходил на това място, но съм чувал, че е доста хубаво, и някой път трябва да отидем заедно.

Затвори очи.

— Исусе, не мога да повярвам, че се насадих на тия яйца. — Изпразни чашата си и ми я подаде. Напълних я този път с обикновено, а не с малцово уиски.

— И после?

Зепо отпи голяма глътка.

— Той рече: „Не знаех, че ходиш на такива места“, така че аз отвърнах: „Е, с някои неща няма защо да се парадират.“ Той, изглежда, се почувства малко неудобно и ме попита защо му разправам всичко това, но аз си помислих, че само се е смутил, задето са го разкрили. Така че викам си — ох, мамка му, — и додадох: „Защото изревнувах, като те видях с Анна.“ — Лицето му се изкриви при спомена. — Ох, мамицата му мръсна, защо ли те послушах?

— Марти какво отвърна?

Зепо въздъхна дълбоко.

— Започна да дрънка, че според него би трябвало да зная — той не е обратен и неща от този сорт. Помислих си, че се преструва, или нещо такова, затова го попитах кого се опитва да заблуждава и продължих — ох, Божичко, — рекох, че Анна няма защо да знае за това.

Отново отпи от уискито.

— Помислих си, че е само още един педал, който се опитва да се самозалъгва, че е нормален.

— Сигурен ли си, че не е така?

— Естествено, че съм сигурен, по дяволите! Лайнцето му гадно започна да се държи закрилнически! Той! Да закриля *мен*! Не можех да го повярвам! Каза, че съм останал с погрешна представа и че съжалявал, ако е създал такова впечатление, но наистина не бил обратен. Тогава го попитах защо ходи в заведения като „Пинк Флъмингоу“ и познай той какво ми отговори? — Зепо ме погледна със стиснати устни. — Провеждал изследователска работа. Изследователска работа, мамка му! Ходел в различни видове нощни клубове, за да изследва „поведенческите модели“. Не само в гейклубове. Във всички видове. Това било част от шибаната му *теза*! — Изстреля думата и допи остатъка от уискито на един дъх.

— Може ли да го е използвал като извинение? — попитах аз, без всъщност да си вярвам. Зепо поклати убедено глава.

— Не. Беше ми ясно, че не лъжеше. Така се впрегна, когато започна да ми разказва за това. Аз обаче вече бях спрял да го слушам. Просто не можех да повярвам как се бях унизил.

— Чудя се, каква всъщност е тезата му? — рекох замислено. Зепо ме погледна изненадано.

— Има ли значение, по дяволите? Направи ме на глупак! Дори имаше наглостта да ми каже, че е *поласкан*! Божичко, сигурен съм, че би трябвало да бъде!

— Успокой се.

— Защо? Току-що бях унижен от този дребосък, и то заради нещо, което отгоре на всичкото не исках да правя! — Прокара ръка през косата си. — Казах ти, че ще сгрешим, но ти не пожела да ме чуеш, нали?

— Вече говорихме за това.

— Майната ти! Ти ли беше този, който трябваше да седи там, докато онова лайно те прави на глупак? Не, просто ме накара да отида и аз да отнеса пешкира вместо тебе!

— Опита ли се да отречеш? — попитах, за да го разсея.

— Как, по дяволите, бих могъл да *отрека*, след като току-що му се бях пуснал? Просто си седях там като идиот и ми се искаше да си

мъртъв. После той заяви, че май ще е най-добре да си тръгва и че няма да каже на никого за „недоразумението.“

— Е, това все пак е нещо.

Втренчи се в мен.

— О, да, голяма утеха. И се хващам на бас, че ще си удържи на думата.

— Мислиш ли, че няма?

— Е, хайде, Доналд! Сериозно ли смяташ, че няма да сподели с Анна? Аз бих го направил. Прекалено добра възможност е, за да я пропусне. Направо си го представям. „О, нали го знаеш Зепо, онзи мъжествения манекен? Пусна ми се, а аз го отблъснах.“ Тогава Анна може да каже: „Ама че забавно, и аз също.“ Погледни истината в очите, Доналд, преебаха ни. — Изправи се рязко. — Къде е тоалетната? Трябва да се изпишкам.

Отговорих, без да мисля:

— На горния етаж, в дъното на площадката.

Той излезе. Замислих се над чутото. По някаква причина не бях изненадан. Като че ли го бях очаквал. Но преди да успея да проследя тази мисъл, една далеч по-важна ми мина през ума. Тоалетната беше на същия етаж с галерията ми. А бях оставил вратата отворена.

Почти изтичах по стълбите. Банята се намираше в далечния край на коридора. Вратата беше затворена. Тръгнах с облекчение към стаята, в която пазех колекцията си, и замръзнах. Зепо беше там и стоеше пред шкафа, върху който се намираше кутията ми за енфие.

Опитах се да говоря спокойно.

— Тоалетната е в края на коридора.

Той се обърна и ми се ухили.

— Знам.

Подканих го:

— Ако нямаш нищо против, бих искал да заключа тук.

— Не сега. Още не съм разгледал.

Усетих, че се разтрепервам.

— Това е частната ми колекция. Не е отворена за посетители.

— Не се учудвам. — Засмя се. — Доналд, ах, ти дърт похотлив мръснико! Пазил си го в тайна, нали?

Тръгнах към него.

— Би ли излязъл оттук?

— Ей, ей, ей, няма защо да ставаш груб. Вратата беше отворена, видях хубавите картини и влязох да ги разгледам. Изкуството е за това, нали? — Погледна гравюрата пред себе си. — Лебедът чука ли я или какво?

— Изчезвай.

— Доналд, не бъди толкова лош. Не им правя нищо. Интересно ми е наистина. Никога досега не съм виждал старинно порно.

— Това не е порнография!

— Е, не е и Енид Блайтън, нали? Има ли отделение „Читателски съпруги“? — Тръгна из стаята. — Господи, виж размерите на тая дебела кучка! Трябваше да ми кажеш, че си падаш по такива работи. Можех да ти намеря нещо истинско. Не като тия порно разлигавени боклуци. Имам предвид, че в повечето няма истинско проникване. А тия кучки приличат на заспали.

— Казах ти да изчезваш!

Погледна ме. Усмивката му беше неприятна.

— Чух те. Но тук ми харесва. Чувствам се като у дома си. — За да го докаже, придърпа стола, в който се бях унесъл преди малко, и седна. — Обаче не искам да те задържам, Доналд. Ти върви, ако желаеш.

Не можех да направя нищо. Колкото повече показвах, че присъствието му ми е неприятно, толкова по-дълго щеше да остане.

— Ако настояваш да се държиш детински, предполагам, че не мога да ти попреча.

— Точно така, не можеш. — Огледа се. — Значи тия неща те възбуждат, а?

— Не по начина, по който, изглежда, ти си представяш. Намирам ги за естетически стимулиращи, ако това искаше да кажеш.

— Глупости, Доналд. Ако се интересуваше само от „естетическата им стойност“, защо ли на всичките се вижда как хората го правят? Или е само съвпадение?

— Не отричам, че са еротични. Но първо и преди всичко това е еротично изкуство, макар че не очаквам да разбереш разликата.

— Значи се опитваш да ми пробуташ, че се интересуваш само от изкуството, не от еротиката? — Засмя се.

— Не бих очаквал някой като теб да разбере какво имам предвид.

— Хайде, хайде, не се ядосвай. Ако се задоволяваш, гледайки порнографски картини, това си е твоя работа. Далеч съм от мисълта да те нарека мръсно старче. — Протегна крака. — Както и да е, да се върнем към работата. Трябва да си уредим сметките, нали?

— Да си уредим сметките ли?

— Точно така. За извършените услуги. — Приведе се напред. — Искam да ми платиш. После ще те оставя да се наслаждаваш на „изкуството“ си на спокойствие.

Изсмях се. Не изглеждаше много неубедително.

— Съжалявам, Зепо, не съм съгласен. Останах с впечатлението, че уговорката ни беше заплащането да стане след свършването на работата.

— Свършена е толкова, колкото може да бъде.

— Да разбирам ли, че възнамеряваш да се предадеш?

— Да се предам? Доналд, за какво, по дяволите, говориш? Няма пред какво да се предавам. Всичко приключи и ти си ми длъжник.

— Длъжник ли? За какво съм ти длъжник? Доколкото си спомням, сделката беше да прелъстиш Анна. Не го направи. После се споразумяхме да направиш същото с Марти. Ти пак не успя. Страхувам се, че не виждам за какво съм ти длъжник.

Отказът ми се дължеше най-вече на желанието да си го върна. Изпитвах садистично удовлетворение от това, че самодоволството му започна да се пропуква.

— Не ми прехвърляй вината за Марти! Това беше изцяло твоя идея!

— Тя обаче се базираше на информацията ти, че е хомосексуалист. Което очевидно не е така.

Пое си дълбоко въздух.

— Виж, достатъчно ме прави на глупак. Ако си мислиш, че ще те оставя да се отметнеш от сделката, забрави го.

— Защо да се отмятам? Наех те да извършиш точно определена работа и ти не го направи. А сега искаш да ти платя за нея? — Знаех, че го предизвиквам, но не ми пукаше. Поклатих глава. — Съжалявам, Зепо, но доколкото виждам, ти си този, който се отмята. С удоволствие ще ти платя — когато свършиш онова, което обеща.

Той разпери ръце.

— О, за Бога! Каж ми какво друго бих могъл да направя! Хайде, кажи!

— Нямам представа. Затова те и наех.

— Исусе Христе, Доналд, не ме ли чуваш? Виж, следи устните ми — забрави го! Опитах всичко по силите си. Няма достатъчно време за нищо друго. Те се интересуват само един от друг! Това е! Финито!

— И ти си готов да го приемеш?

— Да!

— В такъв случай не виждам защо да ти давам дори пени.

Столът се прекатури, когато Зепо скочи на крака.

— Мамка ти! — Гласът му беше тих, лицето му — сурово. — Е, не съм спал с онази фригидна кучка. Не ми пука. Искam това, което ми дължиш. Сега.

С изумление осъзнах, че беше готов да ме нападне. И тази опасност от насилие накара мисълта, която се бе таила някъде в дъното на съзнанието ми, да започне да си пробива път. Уплашено я отблъснах, като ми се струваше прекалено рано за нея, макар че приемах общата й насока.

— Трябва да кажа, че очаквах много повече от теб, Зепо — предизвиках го аз, давайки си сметка, че поемам по опасен път. — След всичкото ти перчене наистина не мислех, че ще се оставиш да те отхвърлят толкова лесно.

Гледаше ме гневно.

— Наистина почваш да ме вбесяваш, Доналд.

— Усещането е взаимно. Макар че повече съм разочарован, отколкото каквото и да било друго. Не смятах, че си от хората, които си подвиват опашката пред някакъв като Марти. Очевидно съм се обърнал към неподходящ човек.

— Не прекалявай.

Въздъгнах.

— Е, ако си готов да признаеш, че някакво си американско студентче, което ти е наполовината по ръст и е безспорно непривлекателно, струва повече като мъж, може би в края на краищата наистина ще се разделим. Щом не можеш да се справиш дори с такъв съперник, наистина няма да си ми от полза. Ще ти платя утешителна сума. Да кажем — десет процента за това, че си опитал, става ли?

— Да кажем цялата сума или ще разпердушиня всички картини тук и после ще се заема с шибаната ти физиономия!

— Жалко, че не проявяваш тази агресивност там, където е необходимо. Може би Марти нямаше само да чака да ти се надсмее заедно с Анна, ако го беше сторил.

— Предупреждавам те, Доналд!...

— Хайде, предупреди ме! Но това пак не изменя факта, че остави червей като Марти да те стъпче. Като изпокъсаш картините и се нахвърлиш отгоре ми, нищо няма да промениш!

Зепо направи стъпка към мен и спря. Юмруците му бяха свити.

— Искam си парите. Сега.

— Заслужи си ги.

— Сега или ще ти счупя шибания врат!

Ухилих се подигравателно.

— Сигурен ли си, че си достатъчно мъж?

Не бях преценил правилно. Преди да успея да кажа още нещо, той ме сграбчи за ризата и ме блъсна към стената. Усетих как под гърба ми се счупи една рамка и нещо остро се заби в плътта ми. С част от себе си изпаднах в паника заради съсипаната картина, като се опитвах да преценя коя беше, после Зепо ме удари в стомаха. Превих се, като се мъчех да си поема въздух, и когато ме хвана и ме дръпна от стената, мисълта, която бях потискал, се втурна напред и се оформи в думи.

— Не моя врат би трябвало да счупиш, нали? — изпъсках аз.

Отново ме удари в стената. Но гневът му беше пресекнал. Зепо премигна.

— Какво?

Усещах сладникавия му от уискито дъх в лицето си.

— Чу ме. — Гласът ми беше дрезгав и задъхан. — Ако ще убиваш някого, поне нека си струва.

По лицето му премина тръпка на неразбиране.

— За какво, по дяволите, говориш?

Беше ме притиснал към стената и юмруците му се бяха забили в ризата под врата ми. Размърдах се леко, за да отслабя натиска върху трахеята си.

— Не на мен трябва да си ядосан, а на Марти. Той е виновен за всичко това. Той е този, който те унизи. Ако искаш да убиеш някого, убий него.

Усетих хватката му върху ризата ми да отслабва. Зяпна ме.

— Не говориш сериозно.

— Така ли?

— Да убия Марти?

— Защо не?

Ръцете му се отпуснаха. Отстъпи назад.

— Господи, ти наистина го мислиш, нали?

Започнах да масажирам шията си. Ризата ми беше скъсана.

— Преди малко беше готов да убиеш мен. Така че защо да не убиеш него?

— О, това е... — Той се обърна и направи няколко крачки в страни, като клатеше глава. — Започва да става тъпо.

— Просто си помисли.

— Да си помисля за какво? Да извърша шибано убийство? Забрави го, Доналд! Не ме интересува!

— Защо?

— Защо ли? Какво искаш да кажеш с това „защо“? Ти как мислиш? Окей, преди малко загубих самообладание, но това съвсем не означава, че просто ей така бих пречукал някого!

— Не те карам да правиш нищо просто ей така. Само ми е любопитно, защо дори не искаш да помислиш за убийството на Марти? Очевидно си способен на такова нещо. — Стомахът ме болеше там, където ме беше ударил. Опитах се да не обръщам внимание на болката.

Зепо отново поклати глава.

— О, за Бога! Нямам намерение да прекарам остатъка от живота си в пандиза само защото ти искаш да се отървеш от нечие гадже! Господи!

— Ами ако успееш да го направиш, без никой да разбере? Тогава би ли помислил?

— О, сигурен съм, че вече имаш план за идеалното убийство, нали?

— Не. Но предполагам, че можем да измислим нещо?

— Не!

— Защо не? Ако се убедиш, че няма да те хванат? Защо не?

— Не мога да повярвам, че дори говориш за това.

Някаква част от мен споделяше изненадата му.

Дори докато приказвах, се чудех от колко време това намерение се спотайваше в подсъзнанието ми.

— Посочи ми една причина. Защо няма да го направиш?

Той отново се обърна към мен.

— Добре тогава. А защо да го направя?

Доводите ми прозвучаха толкова гладко, сякаш предварително си ги бях написал.

— Заради причината, поради която правиш всичко. Парите.

Той се изсмя кратко.

— О, не. Дори аз спазвам определени граници и няма да ги прекроча.

— Да не би да се опитваш да ми внушиш, че отказваш поради морални съображения?

— Ако предпочиташ.

— Страхувам се, че не ти вярвам.

Пръстът му се забодя в мене.

— Е, майната ти, на теб и на глупавите ти идеи. Искам си парите до утре следобед или ще кажа на скъпоценната ти Анна точно какво се опитва да направи миличкият ѝ дърт шеф!

— Тя е в Амстердам.

— Ще ѝ кажа, когато се върне!

— В такъв случай отделът за борба с порока ще получи някои интересни снимки с твоето име и адрес. — Усмихнах се. — И то при всяко положение. — Направи крачка към мене. — Дори и да ме сповети нещастие — добавих.

Зепо спря, затвори очи и притисна длани към слепоочията си.

— Господи, как се забърках в тая история?

— Отдай го на факта, че си бил достатъчно неблагоприятен да позираш за неприлични снимки с малолетни. — Тръгнах към него. — Приеми го като избор между това да ти се плати добре, за да премахнеш една пречка или затвор и край на кариерата ти.

Изсмя се горчиво.

— Да бе, правилно! Предполагам, че за убийство не съдят? Какво получаваш за него, потупване по рамото и торба бонбони?

— Зепо, уверявам те, че затворът и мен не ме привлича. Ако успеем да измислим безопасен начин, тогава ще го направим. Просто искам да разгледаме възможностите.

Той стоеше неуверено. Изведнъж поклати глава.

— Не. — Тръгна към вратата.

— Наистина мисля, че се налага. — Той се поколеба с ръка на дръжката на вратата. — А може би ще пожелаеш да обърнеш внимание и на още нещо.

Той ме погледна предпазливо.

— Какво?

— Долу е. В кабинета. — Минах покрай него към коридора и го оставих да ме последва.

— Какво е то?

— Една картина, която може да те заинтересува.

— Заври си я... — рече той. Но думите прозвучаха автоматично и апатично. Тръгна след мен.

— Мисля си, че може би ще искаш да видиш тази. — Отворих вратата на кабинета. Той спря.

— Какво си намислил?

— Не бъди толкова циничен, Зепо. Просто искам да ти покажа нещо, което смятам, че ще те заинтересува. — Зачаках. Любопитството победи. Влезе вътре. Затворих вратата зад нас.

— Ето там. — Посочих малко платно на стената. — Какво мислиш за нея?

Той вдигна предпазливо рамене.

— Бива я. Защо?

— Това е скица от Жан Кокто^[1]. Чувал ли си за него?

— Да.

Не можех да разбера по изражението му дали наистина беше чувал или не. Все пак продължих.

— В такъв случай сигурно знаеш каква рядкост е това. Кокто е известен с филмите си, но през двадесетте години също така създава и няколко доста ценени скици. Това е една от тях. Получих я като подарък преди много години, което е единствената причина да я задържа. Никога не съм я харесвал особено. Навремето имаше някаква стойност като нещо любопитно. Знаеш ли колко струва сега?

— Не.

Казах му. Изглеждаше впечатлен.

— Поздравления. Надявам се, че си я застраховал. Какво общо има това с мен обаче?

— Мислех си, че тъй като работиш в област, близка до киноиндустрията, може да ти хареса? — Погледна ме изненадан. — Убий Марти и е твоя.

За първи път имах удоволствието да видя Зепо напълно изкаран от равновесие.

— Сериозно ли говориш?

— Абсолютно.

— Ще ми я дадеш, за да го убия?

— Това казах.

Погледна картината, после отново мен.

— Истинска ли е?

— Разбира се, че е истинска! Не мислиш, че ще закача копие в собствения си дом, нали? Или пък където и да било другаде.

Той отново погледна скицата. Оставих идеята да узрява.

— Наистина ли струва толкова? — попита накрая.

— О, да. Естествено може да е малко повече или малко по-малко. Но приблизително толкова ще получиш за нея на аукцион, ако решиш да я продадеш. Можеш и сам да поразпитаеш, ако не ми вярваш. Стига да ти харесва.

Той отново я разгледа. Съмнявах се, че се дължеше на естетически интерес. Любопитно ми беше кое го съблазнява повече — цената на скицата или името на художника. Освен че беше алчен, Зепо беше и позьор. Знаех, че мисълта да притежава такава творба ще му хареса.

Започна бавно да клати глава.

— Не. Добър опит, Доналд, но не. Няма да стане. — Нещо в начина, по който го каза, ме накара да замълча.

— Не, това е... това е... — Поклати глава по-енергично. — Прекалено е рисковано. — Не възразих нищо. — Да спиш с някого е едно, но това... — Погледна ме, като чакаше отговора ми.

— Изборът е твой.

Той отново започна да клати глава. Но очите му сякаш бяха приковани към картината.

— Не... Искам да кажа, как можем да сме сигурни, че няма да ни пипнат?

Беше в ръцете ми. Като се опитвах да не се усмихвам прекалено самодоволно, го хванах за ръката и го поведох обратно към дневната.

— Защо не пийнем още по едно, докато го обсъждаме? — предложих.

[1] Жан Кокто (1889–1963) — прочут френски писател с многостранен талант, известен и като художник. — Бел.пр. [↑](#)

Обадих се на Марти малко преди шест часа на следващата вечер. Както и очаквах, никой не отговори. Но вместо да затворя, оставих телефона да звъни. Исках да звъни, когато той се прибереше у дома. А щом аз бях заел линията, никой друг не можеше да се включи.

Сутринта Анна ми се беше обадила. В галерията отидох късно. Със Зепо бяхме приключили с всичко едва в пет часа и бях проспал звъненето на будилника. Тъкмо отварях, когато тя се обади, и за първи път не изпитвах желание да разговарям с нея.

— Всичко наред ли е? — попитах.

— Всичко е чудесно. Съжалявам, че те безпокоя, но си мислех за аукциона довчера. Чудех се, дали след като получи картината на Хопър за по-малко от очакваното, да не наддавам до по-висока сума за Бърнс? Не бих го направила, без да те попитам, но ми мина през ума, че може да искаш да използваш спестените пари.

Беше ми необходимо усилие, за да се концентрирам върху въпроса.

— Не, не мисля. Наистина не искам да плащам повече за него. Придържай се към набеязаното ограничение.

Гласът ѝ прозвуча разочаровано.

— О, добре. Нямах нищо против, че попитах, нали? Замислих се за това снощи и реших, че все пак ще е добре да ти се обадя.

— Да, радвам се, че го направи. — Изведнъж ми се стори прекалено трудно да търся извинения. — Всъщност промених си решението. Можеш да качиш до... — за миг не успях да си спомня сумата — до тази допълнителна граница — рекох неуверено.

— Да го направя ли? Значи мислиш, че идеята е добра? — Ентусиазмът ѝ беше трогателен, но умът ми беше другаде.

— Да, много е добра. Браво.

— Благодаря. Нямам търпение да дойде вечерта. Да ти се обадя ли след това? Няма да е много късно.

— Не, не си прави труда. Може да ме няма. Ще ми разкажеш всичко утре, като се върнеш. — Последното нещо, от което щях да имам нужда тази вечер, беше да ми се отвлича вниманието. Особено пък от страна на Анна. Тя сигурно бе забелязала липсата ми на ентузиазъм.

— Всичко наред ли е?

— Да, напълно! Имам... един клиент.

— О, съжалявам! Не се сетих.

— Не искам да бъда невъзпитан, но ще е по-добре да не го карам да чака.

— Да, разбира се. Съжалявам, ако съм ти попречила.

— Няма нищо. Радвам се, че се обади. Добре направи. Но сега се налага да тръгвам. Късмет довечера. Ще се видим на летището утре сутринта.

Беше ми казала „довиждане“ и аз затворих. Със закъснение си дадох сметка, че трябваше да разбера по кое време възнамеряваше да се обади на Марти. Но може пък да беше добре, че не го бях сторил. Не съм сигурен доколко щеше да прозвучи нормално, а не исках да си спомни за въпроса ми по-късно. Бях си сипал кафе и чаках Зепо.

Следобедът преваляше, когато той се появи. Позвъни на задната врата, както го бях инструктирал.

— Набави ли всичко? — попитах.

— Да. Но не ми даде достатъчно пари. Трябваше да добавя от собствените си. Така че ми дължиш петдесетарка.

— Петдесет? — Бях му дал сто. Нямах представа колко струваха тези неща, но стотачка ми изглеждаше повече от достатъчно. Също така беше настоял да му дам чек със забавено изплащане, който той щеше да задържи като гаранция за скицата на Кокто. Взаимоотношенията ни не се основаваха на взаимно доверие.

— Имаш ли касови бележки?

Той въздъхна дълбоко и ми подаде няколко хартийки.

— Ех вие, Тома неверници. Само покривките срещу прах струват почти петдесетачка. А ако възнамеряваш да впишеш тези разходи в счетоводните си книги, не бих те посъветвал. Нали не искаш някой да те попита какво общо има една художествена галерия с „Направи си сам“ или разни градинарски инструменти?

— Разбира се, че не. — Бях попитал за касовите бележки автоматично, но Зепо беше прав. Скъсах ги и ги пуснах в кошчето. — Къде са нещата?

— Отзад в колата. Да ги донеса ли?

— Не, още не. Изчакай първо да затворя галерията.

Той се поколеба.

— Все още ли искаш да го направим?

— Разбира се. Надявам се, че това, което забелязвам, не е проява на малодушие?

— Не. Само питам.

— Добре. Не ми се ще да ме разочароваш в неподходящ момент.

— Няма. Вече ти го казах. — Тонът му беше агресивен. Но ми се стори, че в него долових известна колебливост и макар да ми беше приятно да отбележа пукнатини в самоувереността му, не ми се искаше да рухне напълно.

— В такъв случай няма да говорим повече за това — рекох. И двамата удържахме на думата си.

Сега той седеше тихо в кабинета, докато аз притисках слушалката към ухото си, като чаках Марти да отговори. Когато най-после това стана, ми се стори толкова внезапно, че се стреснах.

— Ало?

— Марти? Доналд е. Доналд Ремзи. — Гласът ми звучеше задъхано. Но това не беше толкова лошо.

— Здравсти. С какво мога да ти бъда полезен?

— Сам ли си?

— Да, защо?

Поне първото препятствие беше преодоляно. Подминах въпроса му.

— Анна обажда ли се?

— Днес не. Говорих с нея вчера. Защо, какво има?

Погледнах към Зепо.

— Мисля, че ще е най-добре веднага да дойдеш тук.

— Защо, какво е станало? — Почувствах внезапното напрежение в гласа му.

— Виж сега, не се паникьосвай, Марти. Сигурен съм, че всичко е наред, но датската полиция се свърза с мене...

— *Полицията!* Какво се е случило?

— Не съм напълно сигурен, но ми се струва, че е имало някаква престрелка.

— О, Божичко! Анна добре ли е?

— Не знам, от полицията не пожелаха да ми кажат. Споменаха само, че няколко души са били ранени, а други са били арестувани заради наркотици...

— *Наркотици?* Какво става, за Бога?

— Не мога да ти кажа нищо повече от това, Марти. Полицаят говореше много неопределено. Съобщи ми само, че са замесени няколко души и Анна е една от тях. Всичко звучеше много объркано, не мисля дори, че и те са наясно.

— Но трябва да знаят дали тя е добре! Ранена ли е или арестувана... или *какво?*

— Не знам, Марти! Само това ми казаха. Мисля... — Поколебах се. — Мисля, че имат проблеми с идентифицирането на някои хора. Има убити и...

— О, не! О, Господи!

— Марти, не се знае дали Анна е между тях! Може да е добре. Възможно е всичко това да се окаже недоразумение!

— С кого разговаря? Дай ми номера му!

— Линиите постоянно са заети, непрекъснато се опитвам да се свържа. Слушай, мисля, че ще е най-добре, ако веднага дойдеш тук. Вземи си малко дрехи и паспорта. Аз ще разбера кога е следващият полет до Амстердам и ще запазя места. Ще можем да узнаем много повече, ако сме там. — Разчитах, че шокът ще му попречи да разсъждава ясно и ще го накара да ме остави аз да водя. — Вземи метрото, а не такси. Ще стане по-бързо. Главният вход ще бъде затворен, така че позвъни на задната врата. На твоето място аз не бих споменавал нищо на никого, докато не разберем повече. Просто ела тук възможно най-бързо.

Телефонът изщрака, когато той затвори. Оставих слушалката на бюрото, без да прекъсвам връзката. Ако някой се опита да му се обади сега, линията щеше да е заета. Направих знак на Зепо да мълчи, докато не напуснахме кабинета. Ако Марти случайно отново вдигнеше слушалката, не исках да ни чуе, че разговаряме.

— Тръгва насам — рекох.

— Ами ако все пак вземе такси? Или се разприказва пред някого?

— Не мисля, че ще го направи. Не е в състояние да разсъждава трезво в момента. Далеч по-вероятно е да изпълни онова, което му казах.

— Ами ако не стане така?

— Ако се разприказва пред някого, очевидно ще трябва да отложим нещата. Просто ще ми се наложи да се престоря, че съм станал жертва на отвратителна шега.

— Ами ако вземе такси вместо метрото? Тогава ще осъществим ли плана си?

Въздъгнах. Зепо се люшкаше между настроения на пълна увереност и ужасна неувереност целия следобед. Започвах да се изморявам.

— Наистина ли си мислиш, че някой лондонски таксиметров шофьор би запомнил едно неотличаващо се с нищо пътуване сред стотици други? А също така датата и часа? Аз не. Само съм предпазлив. Не смятам, че има значение.

Погледнах часовника си.

— Е, той ще пристигне след по-малко от час. Предлагам да слезем долу и да подготвим всичко.

* * *

Марти дойде след малко повече от четиридесет и пет минути. Дрънченето на звънеца ни се стори невероятно силно, когато прозвуча. Със Зепо се спогледахме. Никой от нас не продума. После той кимна, а аз отидох да отворя.

Спрях пред външната врата, поех си дълбоко въздух, за да се успокоя, и отворих. Марти стоеше отвън с куфар в ръка.

— Научи ли нещо ново? — попита той. Лицето му беше преbledняло и изопнато.

— Не, все още не мога да се свържа. — Отдръпнах се, за да влезе, после затворих вратата и минах покрай него. Той ме последва навътре. — С такси ли дойде или с метрото?

— С метрото. Значи не знаеш нищо повече?

— Нищо. Донесе ли си паспорта?

— Да. Какво точно ти казаха?

Бяхме в късия коридор, който водеше към склада. Той се намираше точно зад мен.

— Не си казал на никого, нали?

— Не, дойдох право тук.

Отворих вратата на склада и влязох вътре. Памучното покривало срещу прах се хлъзна леко по полиетилената отдолу, докато влизах.

— Значи никой не знае, че си тук?

— Не! По дяволите, ще ми кажеш ли какво ти казаха? — извика той и в този момент Зепо пристъпи напред иззад вратата и го удари с железния лост отзад по главата. Дръпнах се настрани, щом се преви напред и падна по лице на пода. Очилата му излетяха и се озоваха в краката ми. Вдигнах ръка, когато Зепо отново замахна с лоста.

— Чакай. — Куфарът се беше изплъзнал от пръстите на Марти. Махнах го да не пречи и метнах върху главата и раменете му покривалото. Той дишаше шумно и леко потръпваше, но иначе беше неподвижен. Отдръпнах се. — Добре.

Зепо замахна надолу с лоста. Краят му беше увит с кърпа, за да не плисне кръв при първоначалния удар, но не толкова, че съвсем да се притъпи ударът. При третото замахване по бялото покривало започнаха да се появяват кървави петна. Оставих го да замахне още веднъж, после му направих знак да спре.

Клекнах и хванах китката на Марти. Невероятно, но нещо все още трепкаше там. Изправих се и се дръпнах встрани.

— Не е достатъчно.

Зепо вдигна лоста и замахна още няколко пъти, преди да спре и да изчака отново да проверя пулса на Марти. Носеше се неприятна миризма. Сбръчках нос и преброих до шестдесет. После пуснах китката му.

— Това е.

— Мъртъв ли е? — Зепо дишаше тежко.

Изправих се и погледнах окървавеното покривало. Беше залепнало за мокрото и потрошено тяло отдолу.

— Да, мисля, че спокойно можем да приемем, че е така. — Гласът ми беше учудващо невъзмутим.

Раменете на Зепо се отпуснаха.

— Слава Богу, че е така. — Бузите му бяха зачервени, но останалата част от лицето му беше бледа. Понечи да остави лоста

върху тялото на Марти.

— Не бих оставял това нещо все още — рекох.

Той се отдръпна назад.

— Защо? Мъртъв е, нали?

— Да. Но след като стигнахме дотук, не е зле да свършим работата, както трябва.

— За какво говориш? Какво повече от това можем да направим?

— Кимна към тялото на пода.

— Може да бъде идентифициран по зъболекарски данни, ако зъбите му са на място.

Зепо ме зяпна.

— Искаш да му разбия зъбите?

— Мисля, че би било разумно да вземем тази предпазна мярка.

— Няма да стане! Не каза нищо по този въпрос преди.

— Не ми беше хрумнало. Но мисля, че трябва да го направим.

— Не, имаш предвид аз да го направя! Е, забрави! Ако искаш зъбите му да бъдат избити, свърши го ти!

— Не разбирам от какво толкова се гнусиш? Сега това едва ли има особено значение за него.

— Няма да му чупя зъбите!

Виждах, че не беше склонен да отстъпи.

— Добре, щом те притеснява чак толкова. Не мисля, че наистина има кой знае какво значение. Беше само идея. — И все пак идеята ми се струваше добра. Бях донесъл и резци, за да махна възглавничките на пръстите му. Но сега нямаше смисъл. — Не е зле да започнем да почистваме.

Зепо изпразни джобовете на Марти и махна часовника му. После го увихме в покривалото и найлона и мушнахме вързоп в голям чувал. Когато свършихме, бях грохнал от умора, а Зепо обилно се потеше.

— Господи, имам нужда от едно питие — рече той.

— Можеш да го получиш, но по-късно. Последното нещо, което ни трябва, е полицията да те спре за алкохолен тест.

— О, хайде, Доналд! От едно нищо няма да ми стане! Имам нужда да пийна след всичко това!

— Не.

Забихме поглед един в друг. Въпреки онова, което току-що го бях видял да прави, изобщо не ме беше страх от него. Далеч бях от

подобно усещане. Той изглеждаше изнервен и агресивността му се дължеше по-скоро на паника, отколкото беше проява на арогантност. Издържах на погледа му, докато не сви рамене и не отмести очи.

— О, добре, добре. Няма да пия, по дяволите. Мога ли поне да ида да се изпия? Или и това е прекалено рисковано?

Докато Зепо беше в тоалетната, разгледах нещата, които беше извадил от джобовете на Марти. Имаше портфейл с кредитни карти и сравнително малка сума пари, паспорт и тефтерче с адреси. Извадих парите от портфейла и после ми хрумна да сгъна всяка кредитна карта на две. Не исках Зепо да се поддаде на изкушението. Оставих всичко това на малка купчинка и отворих куфара.

В него нямаше нищо, което да заслужава внимание. Някои дрехи, събрани набързо. Чантичка с тоалетни принадлежности, чекова книжка и още малко пари. Марти очевидно беше благоразумен човек. Сложих обратно в куфара всичко освен парите и тъкмо го затварях, когато Зепо се върна.

— Обираме трупа, а? — попита ухилено той.

— Щом е срещу принципите ти, предполагам, че няма да вземеш парите, които носеше?

Той пое тънката пачка банкноти и ги преброи.

— Пести, за да имаш, а? — Очите му светеха неестествено. Като че ли изведнъж самочувствието му се беше възстановило. Зачудих се дали не беше реакция на случилото се?

— Ако си готов, предлагам да се погрижим да отнесем това в колата — кимнах към издутия найлонов чувал.

— Трябва да ми помогнеш да го вдигна. — Долових известно злорадство в гласа му. Подозирах, че беше напълно способен да се справи и сам, но не казах нищо и отидох да му помогна. По-голямата част от тежестта, изглежда, падаше върху мен, докато накрая Зепо не обяви, че е готов.

Изгасих лампата в коридора, преди да отворя задната врата. Навън беше тъмно. Уличката зад сградата беше неосветена, а светлините откъм шосето не достигаха до нея. Никой не се забелязваше наоколо и когато отворих багажника на колата, той ни закри, така че и да минеше някой, нямаше да ни види. Вътре имаше съвсем нови лопата, кирка, работнически гащеризон, високи гумени ботуши и чифт ръкавици — останалата част от покупките на Зепо.

Извадих ги и му направих знак. Той пристъпи, залитайки и бързо пхна чувала в багажника. Докато слагах нещата обратно, Зепо донесе лоста и куфара на Марти от склада. Железният лост, сега увит в найлон, бе поставен върху чувала, а куфарът — на задната седалка. След като приключихме с това, подадох на Зепо ключовете от колата. Неохотно бях решил, че сивото ми BMW по-малко ще бие на очи от червената му спортна кола.

— Взе ли картата? — попитах. Той потупа джоба си. — И си сигурен, че знаеш къде отиваш? — Доста дълго бяхме разсъждавали къде да се отървем от останките на Марти и накрая се бяхме спрели на блатата в Северен Йоркшир. Точното място щеше да избере Зепо.

— Ако се загубя, ще питам някой полицаи.

Качи се в колата и завъртя стартера, фаровете светнаха и пръснаха ослепителната си светлина върху уличката. Наблюдавах го как бавно свива към пътя и продължава по него. Шумът от мотора бързо се изгуби в далечината. Върнах се вътре и затворих вратата срещу мрака и мириса на отработени газове.

Без покривалото срещу прах складът изглеждаше както обикновено. Огледах се наоколо за някаква следа, че Марти е бил тук, но такава нямаше. Последният половин час можеше и въобще да не е съществувал. Напълно спокоен, загасих лампите, заключих и тръгнах към къщи.

Чаках на летището, когато Анна пристигна на следващата сутрин. Усетих собственическа тръпка, когато я видях да минава през митницата. Усмихна се, докато идваше към мен, но усмивката ѝ изчезна веднага, щом се поздравихме.

— Не успях да я купя — рече тя. За миг не можах да разбера за какво говореше. — Накрая се продаде за осем и седемстотин. — Сви извинително рамене.

— О, нищо, едно печелиш, друго губиш — отвърнах, след като се досетих най-сетне. — Какво да се прави.

— Купи я една японка. Още някой наддаваше с нея до осем и петстотин и после се отказа. Боя се, че ме оставиха доста назад.

— Така стават тия неща. Ако някой твърдо е решил да купува, не можеш да направиш почти нищо, за да му попречиш. Освен ако не си готов да изхарчиш смешно много пари. Няма значение. Поне купи картината на Хопър, а точно от нея се интересувах най-много.

Забелязах, че съчувствените ми думи бяха излишни. Анна почти не ме слушаше.

— Знаеш ли нещо за Марти? — попита тя.

— Не съм го виждал, откакто те изпратихме. Защо? Случило ли се е нещо?

— О, не. Просто питах, това е всичко. Мислех си, че може да е тук. — Равнодушието ѝ беше неубедително.

— Ами снощи наистина му се обадох да видя дали иска да дойде, но го нямаше.

— В колко часа беше това?

— О... около осем, струва ми се. Какво има? Изглеждаш угрижена.

Тя се усмихна.

— Не, всъщност нищо. Само дето не можах да се свържа с него вчера.

— Вкъщи или в университета?

— Вкъщи. Обадох му се снощи, но никой не отговори.

— Може да е работил до късно.

— Да, сигурно. — Направихме още няколко крачки. — Имаш ли нещо против да пробвам отново? Само да му съобщя, че съм се върнала?

— Разбира се, че не. Ще чакам тук. — Гледах я как отиде до редицата телефони и се нареди на най-малката опашка. Прозях се. Бях прекарал още една дълга и почти безсънна нощ. Бях чакал буден до четири и половина Зепо да се обади и да ми каже, че се е върнал благополучно. Не беше имал никакви проблеми. Щом стигнал до блатата, карал по второстепенни пътища и накрая спрял на особено усамотено място. Пренесъл Марти доста далеч от пътя и го заровил в обрасла с орлова папрат местност.

— Тъкмо бе започнала да расте — осведоми ме. — След някоя и друга седмица ще покрие абсолютно всичко.

Беше изхвърлил лопатата, кирката и лоста в наводнена кариера. Гащеризона, ръкавиците и гумените ботуши беше донесъл обратно. Заедно с дрехите и куфара на Марти те щяха да бъдат нарязани и нахъсани на ивици, смесени с домашния боклук и изхвърлени в няколко различни кофи из Лондон. Личните принадлежности на Марти — паспорта му и кредитните карти, първо щяха да бъдат изгорени, а после изхвърлени по същия начин.

Точно това правеше Зепо, докато аз бях на летището. Беше закарал колата ми на нощен паркинг, където го чакаше неговата, и беше оставил ключовете вътре. Използвайки резервния комплект, аз я бях прибрал рано тази сутрин и я бях закарал на автомивка, преди да посрещна Анна. По-късно щях да я почистя по-внимателно и щях да сменя гумите. Не исках по нея да има следи от калта или мръсотията из блатата.

Най-сетне Анна се беше добрала до един телефон. Видях между веждите ѝ да се появява малка бръчка, докато държеше слушалката до ухото си. Малко се стреснах, когато започна да говори, но после се сетих, че сигурно се беше обадила в университета. Бръчката остана и след като беше затворила и отново набираше някакъв номер. Този път чакаше, но никой не отговори. След известно време остави слушалката.

— Успя ли? — попитах, когато се върна.

— Не. Позвъних в университета, но той не е там. А и в апартамента никой не отговаря.

Потупах я по ръката.

— Не се тревожи толкова! Вероятно в момента пътува към университета.

— Но той няма навика да закъснява. А и когато му звъних в апартамента от хотела днес сутринта, също никой не вдигна.

— Е, сигурно телефонът не е бил в ред.

— Не мисля. Звънеше. А и първия път, когато се обадох снощи, даваше заето, така че трябва да е работил.

Явно е било, когато аз бях заел линията.

— Не е задължително. Може да не е звънял при него. Имах веднъж такъв случай с моя телефон. А първия път може да са те свързали с грешен номер. Възможни са толкова много причини.

Бръчката леко се отпусна.

— Сигурно си прав. Просто не е в стила му да го няма, това е.

— А ако телефонът ви е развален, той вероятно още си е вкъщи и също си мисли, че не е в стила ти да не се обадиш.

Тя се засмя малко сконфузено.

— Знам, държа се глупаво.

— Съвсем не. Всъщност, ако искаш, първо ще те закарам до вас. Смея да кажа, че няма да имам полза от работата ти, докато не се успокоиш.

Анна моментално почувства облекчение.

— Ще го направиш ли? Сигурен ли си, че нямаш нищо против?

— Разбира се.

Сложих куфара ѝ в багажника — бях погледнал преди това, за да се уверя, че е празен — и потеглихме към апартамента ѝ. Отначало бърбяхме за пътуването ѝ, но когато приближихме, тя замлъкна. Аз самият бях напрегнат. Не можех да бъда напълно сигурен, че Марти не беше оставил някакъв знак къде отива. Нямаше причини да го прави, но щях да съм по-спокоен, ако знаех със сигурност.

Никога преди не бях ходил в апартамента на Анна и щом стигнахме до Кемдън, трябваше да ме насочва.

— Ето тук — каза тя. Паркирах пред редица еднотипни къщи.

— В колата ли да те изчакам? — попитах, като се надявах да не ми отговори утвърдително.

— Не, всичко е наред. Ела горе.

Последвах я до задната част на къщата и по една дървена стълба до врата на първия етаж. Анна отключи и влязохме.

— Марти? — извика тя. Останах в кухнята, докато тя обиколи останалата част от апартамента. Миришеше приятно на билки и подправки, както и на доста киселата лека миризма на застояло кафе от изсъхнал филтър. В мивката имаше мръсна купичка, пластмасова чаша и лъжичка — свидетелство за последната закуска на Марти.

Анна се върна в кухнята. Изглеждаше още по-разтревожена.

— Няма нито бележка, нито нещо друго. Не мога да проумея. Знаеше, че се връщам тази сутрин.

— Но не е очаквал да дойдеш право тук, така че не би ти оставил бележка, нали? Защо не се обадиш отново в университета? — Усмихнах ѝ се окуражително. — Докато звъниш, аз ще сложа чайника, какво ще кажеш?

Тя отиде в дневната, за да се обади. Напълних чайника и тъкмо търсех чай, когато след малко се върна.

— Току-що говорих с шефа на катедрата. Той самият се готвел да се обади. Марти трябвало да се срещне с него преди половин час, но не се е появил. Никой не знае къде е.

Придадох си леко загрижен вид.

— Ами... сигурно е забравил.

— Не би могъл, не и той.

— Успокой се, Анна. Не се тревожи за нищо и никакво. Убеден съм, че има някакво съвсем просто обяснение.

— Но той знаеше, че ще се обадя снощи. Когато говорихме предишната вечер, му казах, че ще се обадя, и той отвърна: „Ще се чуем утре по същото време!“

— Е, понякога се случва нещо непредвидено. Ти самата спомена, че линията е била заета, когато си се обадила първия път. Значи тогава е бил тук, нали?

— Предполагам.

— И той знаеше, че ще те взема от летището и ще те закарам направо в галерията. Така че ако иска да се свърже с тебе, по-вероятно е да те потърси там, отколкото тук, нали?

Тя кимна очевидно не особено убедено.

— Май така или иначе ще е най-добре да вървим. И без това ти отнемам от времето.

Махнах с ръка успокояващо.

— Хайде преди това да изпием по чаша чай. Ще ти дам възможност първо да се успокоиш малко. А ако междувременно той се обади в галерията, ще остави съобщение на телефонния секретар. — Не бързах да си тръгвам. Харесваше ми интимността да бъда с Анна в дома ѝ, обкръжен от вещите ѝ. За първи път прониквах в личния ѝ живот. Чайникът завря.

— Сега, къде е чаят?

Докато наливах водата в каната, Анна отиде в дневната и я чух, че отново звъни по телефона. Извадих млякото от хладилника, помирисах го, за да се уверя, че не е прокиснало, и налях в две чаши.

Чудех се кога Анна щеше да забележи, че някои от нещата на Марти липсват. Изкушавах се да ѝ подсказва да провери, но се съдържах. Така или иначе скоро щеше да го открие. Сложих чая и чашите на един поднос и го отнесох в дневната.

Анна все още беше на телефона. Когато влязох, тя каза:

— Окей, Ал. Благодаря ти все пак — и затвори. — Обадох се на всички, за които се сетих, и при които би могъл да бъде, но никой не знае къде е. — Едва потискаше тревогата си.

— Изпий това. — Подадох ѝ едната чаша. — Като се безпокоиш, няма да промениш нищо.

— Да, но къде е той?

— Не знам, но съм сигурен, че скоро ще разбереш. Опитай се да погледнеш на нещата в перспектива. Сега е още дванадесет без петнадесет. Не мислиш ли, че е твърде рано да започваш да се паникьосваш?

Не ми отговори. Чаят остана недокоснат. Знаех, че всеки миг щеше да поиска да отидем в галерията, за да види дали Марти не се е обаждал.

— Мога ли да използвам тоалетната? — попитах, за да поотложа този момент.

— Надолу по коридора, вратата вдясно. — Анна дори не вдигна поглед, когато излязох от стаята. Затворих вратата след себе си. Коридорът беше малък. Имаше една врата вляво и една вдясно. Тази вляво сигурно водеше към спалнята. Поколебах се и я отворих.

Пред мен се простря двойно легло, почти изпълващо стаята. Останалото малко пространство беше заето от боров гардероб и скрин. Из въздуха се носеше парфюмът на Анна. Страхувах се да се бавя повече и тъкмо се готвех да затворя вратата, когато една снимка в рамка на тоалетката привлече вниманието ми.

Беше на Анна и Марти на плажа. И двамата бяха по бански. Марти беше точно толкова бял и хилав, колкото си бях представял, но почти не му обърнах внимание. Образът на Анна ме хипнотизираше. Носеше бял бански и очевидно тъкмо беше плувала. В косата ѝ блестяха водни капчици, тялото ѝ беше мокро и дълбокият пъп отчетливо се очертаваше. Зърната на гърдите ѝ ясно личаха под мокрото горнище, а долнището беше силно изрязано на хълбоците и хлътваше V-образно към слабините ѝ, които изпъкваха в малко, издигнато хълмче. В центъра му се виждаше тясна, едва забележима цепнатинка.

Гърдите ми се стегнаха, докато гледах снимката. В този момент бих дал всичко, за да я притежавам. Трябваше да напрегна цялата си воля, за да изляза и да затворя вратата. Влязох в банята и наплисках лицето си със студена вода. Вече овладял се, се огледах наоколо за други следи от личния живот на Анна. Рафтчето над умивалника беше отрупано с шишенца и бурканчета, същото можеше да се каже и за шкафчето. Отворих го. Първото нещо, което видях, беше голяма кутия с превръзки. Бързо затворих вратичката.

Пуснах водата в тоалетната, без да я използвам, и се върнах в дневната.

— Да тръгваме към галерията, а? — предложи веднага Анна.

Съгласих се. Не можех да намеря извинение да не го направя.

На телефонния секретар имаше няколко съобщения, но, разбира се, нито едно не беше от Марти. Отново казах няколко окуражителни думи, но загрижеността на Анна вече нарастваше стремително.

— Знам, мислиш си, че се държа глупаво — рече тя, след като пак се обади в университета, — но това не е в стила му. Не мога да разбера защо не ми е оставил бележка къде е.

— Не смятам, че се държиш глупаво, просто според мен пресилваш нещата. Сигурен съм, че скоро ще се появи.

— Но къде е?

— Не знам. Обзалагам се обаче, че довечера ще се прибере както обикновено с простичко обяснение за всичко. — Усмихнах ѝ се. — Хайде сега. Какво ще кажеш да обядваме?

Анна настоя да остане в галерията, в случай че Марти се обади. Поръчах да ни донесат сандвичи, но тя не докосна своя. С напредването на следобеда ставаше все по-замислена и по-замислена. Отново се обади в университета и дори се свърза с телефонната централа да провери дали линията, която ползва, е наред. Щом телефонът иззвънеше, тя замръзваше и ако го вдигнех аз, ме гледаше напрегнато да разбере кой е. Накрая в четири часа ѝ казах, че може да си върви у дома.

— Сигурен ли си? — попита тя.

— Напълно. Всъщност ще те закарам, ако искаш.

— Не, наистина няма нужда. — Беше очевидно, че желаше да е сама. Неохотно реших да не настоявам. — Ако Марти се обади, предай му да ми звънне, ще го направиш ли?

— Разбира се — отвърнах. — И не се тревожи. Сигурен съм, че е добре.

Когато телефонът ми иззвъня същата вечер, бях сигурен, че ще е Анна. Не се сещах кой друг би могъл да бъде. Вече бях разговарял със Зепо, а почти никой друг не ми се обаждаше у дома. Но гласът, който чух, определено не беше нейният.

— Мистър Ремзи?

— Да? — Кратката еуфория, която ме беше завладяла, изчезна.

— Маргарет Торнби е.

Името не ми говореше нищо. После го свързах с гласа, който ми изглеждаше леко познат, и настроението ми падна още повече.

— Съжалявам, че ви безпокоя — продължи тя, — но се чудех дали ще сте зает следващата сряда?

Все още разочарован, че не беше Анна, не можах бързо да осъзная какво щеше да последва.

— Следващата сряда? Тъ... не съм...

— Работата е там, че си уредих среща с един човек за идущата сряда сутринта — рече тя. — А нали ви обещах, че ще ви се обадя, когато пак съм наблизко, така че си помислих да ви звънна и да ви покана да обядваме заедно.

Засмя се весело, но аз останах напълно студен.

— Този път ви предупреждавам доста отрано. Разбрах, че ви хванах неподготвен, когато се отбих в галерията миналата седмица, ето защо си помислих, че ще е справедливо да ви предупредя доста по-отрано, преди отново да ви нападна.

Отчаяно затърсих из мозъка си някакво извинение.

— Тъъ... следващата сряда... — Дойде ми просветление. — Нека проверя в бележника си с ангажиментите.

Отдалечих слушалката от устата си. След известно време отново я приближих.

— Значи, сряда... това е?...

— Шестнадесети, струва ми се.

— Да, шестнадесети. О, съжалявам. Целия ден ще бъда извън града.

— Така ли? Колко жалко. — Ако бяхме в една и съща стая, сигурен съм, че отново щеше да сложи длан на ръката ми.

— Е, неприятно, но нали знаете как е с тези неща...

— Да, предполагам, че става дума за бизнес. — Засмя се. — Щеше да е по-лошо, ако не бяхте зает, нали?

С облекчение се съгласих през смях.

— Може би следващия път ще имаме повече късмет.

— Е, не знам точно кога ще е това. Както ви казах, пътуванията ми до центъра са редки и на големи промеждутъци. — За което бях благодарен. — Но съм сигурна, че ще можем все някога да се срещнем.

Побъбрихме още известно време за напредъка или липсата на напредък в застрахователните ни иски и когато оставих слушалката, облекчението, че се бях измъкнал от тази жена на косъм, ме накара да се почувствам доста благоразположен към нея. После си спомних какво беше казала Анна.

Напоследък малко бях мислил върху направеното през смях предположение, че жената може да крои планове за мен. Първо се беше отбила в галерията. Сега ми се беше обадила. Това не беше нормалното поведение спрямо някой, чиято кола си блъснал. Или както твърдеше тя, е ударил своята. Разтревожен, си налях питие. Колкото повече мислех за това, толкова повече ми се струваше, че Анна можеше и да е права.

Усетих внезапна нужда да говоря с нея. Тя вдигна слушалката при второто позвъняване.

— Ало? — Прозвуча забързано и в очакване.

— Доналд се обажда. Реших да видя дали Марти се е прибрал. Разочарованието и беше съкрушително очевидно.

— О, здравей, Доналд. Не, не се е прибрал.

— Имаш ли някакви вести от него?

— Не. Абсолютно нищо.

Сега, след като се бях обадил, просто не се чудех какво да кажа.

— Добре ли си?

Тя се опита да се засмее.

— Щях да съм по-добре, ако знаех къде е Марти. Никой не го е виждал от вчера. Питам се дали да се обадя в полицията или... или Бог

знае. — Пое си дълбоко и тревожно въздух. Очевидно ѝ костваше усилие да се владее.

— Искаш ли да дойда?

Гласът ѝ леко трепереше.

— Не, няма нужда, благодаря. Една моя приятелка ще остане при мен.

Беше мой ред да се почувствам разочарован.

— Е, обади ми се веднага, щом научиш нещо.

— Добре. Виж, трябва да затварям, Доналд. Искам линията да е свободна, в случай че се обади.

— Да, разбира се. И не се тревожи за работата в галерията утре. Просто... е, ами виж как ще се чувстваш.

— Добре. Благодаря. — Прозвуча далечно и вяло. Ясно беше, че не искаше да говори с мен. Казах ѝ „довиждане“ и затворих телефона, като се чувствах по-зле, отколкото преди да се обадя. Така само разбрах, че въпреки всичко Анна продължаваше да гледа на мен като на свой работодател. Не като на приятел или довереник. Опитах се да не се обезкуражавам и се успокоих, че не бих могъл да очаквам нещо различно. Очевидно имаше други хора, към които да се обърне преди мен. Трябваше само да бъде търпелив.

Все още беше много рано.

* * *

На следващия ден Анна пристигна едва по обяд. Изглеждаше бледа и изморена. Очите ѝ бяха зачервени и подпухнали.

— Научи ли нещо? — попитах, като прекъснах извиненията ѝ.

Тя поклати глава.

— Не и от Марти. Преди малко идваха от полицията в апартамента. Затова закъснях.

— От полицията? — Радвах се, че бях зад нея и не можеше да види лицето ми.

— Обадох се, че Марти е изчезнал и те изпратиха двама полицаи да запишат подробностите. — Гласът ѝ беше глух.

— Какво казаха?

— Всъщност не много. И все пак открих нещо. — Опита да се усмихне. — Където и да се намира, взел е куфар.

— Куфар ли?

— Един липсва. Както и някои от дрехите му и паспортът.

Придадох си изненадан вид.

— Кога го забеляза?

— Тази сутрин, докато полицаите бяха в апартамента. Единият от тях попита дали нещо негово липсва и аз отвърнах „не“, защото вярвах, че е така. Бях видяла дрехите му в гардероба и не ми беше хрумвало да проверя дали нещо наистина не липсва. А и не мислех, че е възможно. Въобразявах си, че ако е отишъл някъде, щеше да ми съобщи. Но после те попитаха дали могат да претърсят апартамента и докато вървах с тях, си дадох сметка, че единия от куфарите го нямаше. След това отново проверих дрехите му и установих, че някои липсват. После единият от полицаите попита дали знам къде е паспортът му и аз започнах да го търся, но и него не открих. — Не гледаше в мен, докато говореше.

— Нещо друго липсва ли?

— Не. Повечето от дрехите му още са си там. Няма я и чековата му книжка, но това е всичко. Нищо мое не липсва, ако за това питаш. Полицаите ме накараха да проверя.

— Анна... Не знам какво да кажа.

— Няма какво да се каже наистина, нали?

— Имаш ли някаква представа къде може да е отишъл?

— Не. Никаква. — Втренчи се в масата. — Просто не мога да го проумея. Не би заминал ей така, без да ме уведоми. Би ми оставил бележка или каквото и да било. И определено не би ме оставил толкова време, без да ми се обади.

— Има ли някой, по когото би могъл да ти предаде съобщение?

— Никой, с когото да не съм се свързала. Освен родителите му, но не мога да си представя Марти да им е казал нещо. А и не знам как бих могла да ги откроя. Номерът им е в адресника му, но той го носи със себе си.

Знаех. Бях го дал на Зепо да го изгори.

— Не искам да любопитствам, но сещаш ли се за някаква причина, поради която би заминал?

Поклати глава.

— Там е работата, че не мога да се сетя! Нито сме се карали, нито нищо. Последното нещо, което ми каза, когато му се обадох, беше, че му липсвам. — Изведнъж закри лицето си. — О, Господи, толкова съм объркана!

Също толкова внезапно се съвзе. Избърса очи.

— Съжалявам.

Подадох ѝ кърпичка с неудобство.

— Ето. Чиста е.

— Не, няма нужда. Вече съм добре. Наистина. — Усмихна ми се, за да го потвърди. — Само дето не знам какво да мисля, това е. В един момент искам да го убия, в следващия съм сигурна, че нещо му се е случило. Непрекъснато се въртя в някакъв омагьосан кръг.

Кимнах съчувстващо.

— Полицията ще направи ли нещо?

— Вече провериха във всички болници, но напоследък не е постъпвал никой, който да отговаря на описанието на Марти. Предполагам, че това все пак е нещо. Така че сега просто го водят сред изчезналите, което означава, че ще си отварят очите за него из летищата и гарите и на други такива места. Но не ги виждам да си дават много зор. Не и когато изглежда, че ей така си е събрал багажа и е заминал.

— Така ли казаха?

— Поне не с толкова много думи. Бяха достатъчно любезни, но е ясно какво си мислят. Че съм само една невротичка, чието гадже я е напуснало. Всъщност не смятам, че трябва да ги виним, нали?

Заобиколих въпроса.

— Ами работата му в университета? Напоследък бил ли е подложен на натиск оттам?

— Не повече от обикновено. Не и дотолкова, че да направи подобно нещо. А и той обича работата си в края на краищата. Не би я изоставил, без да спомене нищо. Това не мога да разбера. Знам как изглежда отстрани, но не мога да повярвам, че просто би заминал ей така. — Погледна ме. — Ти какво мислиш, Доналд? Честно?

Мой ред беше да поклатя глава.

— Наистина не знам, Анна. Не го познавам достатъчно добре, за да твърдя каквото и да било.

— Да, но какво мислиш?

Въздъгнах.

— Е, да кажем, че бих бил по-загрижен за благополучието му, ако багажът и паспортът му още си бяха тук. А така... — Разперих ръце.

— Знам. Изглежда, сякаш ме е напуснал.

Не отвърнах нищо. За известно време Анна мълчеше.

— Но в такъв случай защо не си е взел всичко? — избухна тя. — Повечето му дрехи още са тук. Както и всичките му лични вещи. Ако е искал да ме напусне, би си взел всичко, нали?

— Не знам, Анна.

— И защо не се е свързал с мене? Или с университета?

— Може би... — Спрях. — Няма значение.

— Не, довърши си мисълта. Моля те.

— Не ме разбирай неправилно, Анна. Не твърдя, че е така. Но... ами може би е почувствал, че има нужда от време да помисли.

— Какво искаш да кажеш?

Започнах предпазливо.

— Е, може би не се е свързал с тебе, защото се е боял. Не искам да те разстройвам, но явно е нещо повече от съвпадение, че това се случва само седмици преди двамата да заминете за Америка.

Тя се намръщи.

— Искаш да кажеш, че може да е размислил?

— Допускам само, че е възможно.

Анна помисли върху това за миг.

— Не. Не, не би направил такова нещо, без да ми каже. Освен това тази идея му харесваше не по-малко, отколкото на мен. — Говореше уверено.

Наклоних глава.

— Очевидно ти го познаваш най-добре. Но се опитай да погледнеш на нещата обективно. Знам, че е трудно, но ако разгледаш голите факти, като забравим за миг за кого става дума, наистина изглежда, че би могъл да се направи такъв извод. Марти прекарва два дни сам и в деня, преди ти да се върнеш, той изчезва с куфар и с паспорта си.

— Искаш да кажеш, че може да е заминал за Америка без мен?

Всъщност не точно това имах предвид, но идеята ми изглеждаше добра. Вдигнах безпомощно рамене. Анна мълчаливо размисли върху

тази нова вероятност.

— Не, не би го направил — реши тя след малко. Но изглеждаше не толкова уверена, колкото преди. — Не и без да ми каже нещо. А и повечето му вещи са още тук. Сигурно смята да се върне. Може да е взел паспорта си само защото... защото...

Не продумах нищо. Тя се усмихна тъжно.

— Не мога да се измъкна от това, нали? Защо иначе ще вземе паспорта си, ако не е смятал да го използва?

— Сигурен съм, че може да има ред причини — отвърнах. Но не се опитах да посоча някоя.

Анна се втренчи в пространството.

— Само се надявам скоро да ми се обади.

Потупах я по ръката.

— Сигурен съм, че ще го направи.

* * *

През следващите няколко дни се установи някакво напрегнато спокойствие. Анна беше мълчалива и затворена. Обаждаше се в полицията често, за да се увери, че наистина се опитват да открият Марти. Те твърдяха, че правят всичко по силите си, но Анна не беше убедена. Собствената ѝ безпомощност ѝ тежеше не по-малко от изчезването на Марти. Отклони предложението ми да си вземе отпуска.

— Предпочитам да работя, отколкото да си стоя вкъщи и да чакам — рече тя.

Започнах да усещам предпазлив оптимизъм. Бях дал на Зепо ваканция за неопределено време, като му бях казал, че ще се свържа с него, когато отново ми потрябва. Между нас имаше мълчаливо съгласие, че първоначалната сделка да прелъсти Анна си оставаше. Дали защото самият Зепо виждаше в това несвършена работа, или защото просто не му беше хрумвало да се замисли по въпроса, няхах представа. Само се радвах, че явно го приемаше за нещо, разбиращо се от само себе си.

Във всеки случай не смятах да му се обаждам седмици наред. Не си представях Анна да бъде отзивчива към вниманието на друг мъж

толкова скоро след изчезването на Марти. Но при очевидната липса на загриженост от страна на полицията и при положение че тя все повече приемаше факта — Марти я е напуснал по собствена воля — започнах да си мисля, че Зепо можеше да поднови опитите по-скоро от заплануваното.

За съжаление оптимизмът ми се оказа преждевременен. Щеше да се намеси неочаквана страна.

Тъй като Анна не можеше да се свърже с родителите на Марти, бях решил, че спокойно мога да не се безпокоя за тях. От онова, което бях чул, те не изглеждаха особено близки със сина си и ми се струваше разумно да предположа, че няма да разберат за изчезването му поне в близко бъдеще.

Някои неща обаче са непредсказуеми. Когато Анна влезе в галерията седмица след изчезването на Марти, веднага забелязах, че беше много разстроена.

— Какво е станало? — попитах.

Направи опит гласът ѝ да прозвучи спокойно.

— Снощи се обади бащата на Марти.

— Баща му? — Потърсих подходящ отговор. — Има ли някакви вести от него?

— Не. Затова се обади. Преди два дни майка му имала рожден ден и той нито изпратил картичка, нито се обадил. Баща му възнамеряваше да го скастри, че е забравил. — Анна изглеждаше изплашена като малко дете. — За първи път не се обажда на рожден ден.

Опитах се да скрия раздразнението си от тази новина. Нещата досега вървяха толкова добре.

— Анна, хората забравят рождените дни постоянно. Това не означава непременно нещо.

— Но Марти винаги е бил внимателен в това отношение. А и баща му твърди, че никога досега не е пропускал.

Не можех да измисля правдиво извинение за този пропуск на Марти.

— Какво му каза?

Тя вдигна рамене.

— Какво друго бих могла, освен че Марти е изчезнал преди седмица и нямам ни най-малка представа къде е? Искаше да знае защо

не съм го уведомила веднага. Отговорих му, че не съм могла, защото нямам телефонния му номер, но разбрах, че не ми повярва.

— Само че сигурно не го е казал?

— Не, но ми даде да разбера, че така мисли. Попита защо Марти е напуснал и когато му отговорих, че нямам представа, той рече: „Е, поне направихте ли нещо, за да го откриете?“ Като че ли на мен просто не ми пука! — Тя сърдито изтри сълзите си с opakото на ръката.

— Хайде. Седни. — Хванах я за ръката и я отведох до един стол. Пръстите ми запазиха осезаем спомен от допира. Налях кафе за двама ни и се настаних срещу нея. — Каза ли му, че си ходила в полицията?

Тя кимна.

— Да, но когато му обясних какво правят, той отвърна: „Значи всъщност не правят нищо.“ После поиска да знае какво друго съм предприела и когато се наложи да му кажа, прозвуча, като че ли не съм направила нищо. Накара ме да се почувствам като безсърдечна кучка.

— Съвсем не си такава.

— Не, но той просто... ох, нали разбираш, накара ме да се почувствам така, като че ли дори не се *опитвам* да намеря Марти. Едно разбрах — мислеше си, че знам повече, отколкото му казвам. Очевидно смяташе, че съм направила нещо, за да накарам Марти да замине.

Изпитах гняв заради нея.

— Това са глупости!

— Не знам, започвам да се питам. — Гласът ѝ беше на ръба на истерията. Държеше чашата си кафе с две ръце, сякаш се опитваше да се стопли с нея. Изглеждаше много уязвима.

— Ей, не бива! Не му разрешавай да те разстройва, вероятно се е нахвърлил върху тебе само защото ти си била насреща му. Нали спомена, че Марти не се е разбирал с него? — Тя кимна. — Е, значи това е! Сега знаеш защо. Ако си прави прибързани изводи като този, очевидно е напълно лишен от здрав разум! — Вече бях готов да не го харесам.

— Знам, вероятно си прав — отвърна Анна малко по-спокойно. — Но все пак той ме накара да осъзная, че не *права* нищо. Марти изчезна, а аз просто си седя и чакам да се върне. Това не е достатъчно.

— Направи всичко, което можеше. Бащата на Марти предложи ли какво друго би могла да направиш или какво самият той ще

направи? Или само се задоволи с това да те критикува?

Тя въздъхна уморено.

— Ще отиде в Министерството на външните работи да види с какво биха могли да съдействат, така че му обещах да отида в посолството тук. — Поклати глава. — Трябваше сама да се сетя за това.

Същото важеше и за мен.

— Дали ще са в състояние да помогнат?

— Не знам. Може да успеят да натиснат полицията да вземе по-сериозни мерки. — Не звучеше особено обнадеждена. — Нещо би трябвало да ги принуди. Снощи се обадох да им съобщя какво бе казал бащата на Марти. Помислих си, че това би могло да ги подтикне да приемат случая по-сериозно, но със същия успех можех и да не си правя труда. — При този спомен устните ѝ се свиха. — Говорих с тази... — Потърси подходящо определение. — Тази свиня, сержанта, който просто ми отвърна, че ще си запише. Така че попитах какво друго ще направят и той ми отговори, че Марти вече е в списъка на изчезналите и ще продължават да си отварят очите за него. — Вълнението ѝ нарасна, докато отново преживяваше разговора. Остави кафето си сърдито. Малко от него се изля в чинийката. Анна не забеляза.

— Възразих, че да си „отварят очите“ не е достатъчно! Та Марти е *изчезнал*, за Бога! Човек би си помислил, че поне трябва да направят опит да го открият! Особено пък сега, когато дори родителите му започват да се безпокоят! Но той само се нервира и каза, че съжалява, задето моят „момък“ ме е напуснал, но те не са детективска агенция и от тях не се очаква да откриват всеки, решил да напусне дома си.

Направи пауза, като очевидно опитваше да се успокои.

— Господи, толкова бях ядосана. Не си направих труда да отвърна нищо повече. Ако го бях сторила, само щях да съжалявам. След разговора с него и с бащата на Марти просто ми се щеше... да крещя. — Пое си дълбоко въздух. — Надявам се само да накарам посолството да предприеме нещо. Не мога повече да издържам да седя така, без да зная нищо. Ако в скоро време не направя *нещо*, ще полудея!

Осъзнах с прискърбие, че Анна нямаше да продължи да приема пасивно отсъствието на Марти. В този момент реших да променя

тактиката си.

— Добре — рекох бързо. — Хайде да се опитаме да измислим какво би могла да направиш. Опита всичко, що се отнася до полицията. Сега да помислим за посолството? Вече обади ли се там?

— Позвъних снощи, но човека, с когото трябваше да разговарям, го нямаше. Казаха ми да се обадя пак тази сутрин. — Погледна часовника си. — Сигурно вече е там.

— Е, обади му се и си уреди среща. Настоявай, че е спешно и трябва да се видите още тази сутрин. Не приемай отрицателен отговор. — Съмнявах се, че така или иначе би го направила. — Ще те закарам дотам, когато и да е.

— Няма нужда. Ще се оправя сама.

— Сигурен съм, но все пак мога да ти предложа морална подкрепа. И като стане дума за това, кой вестник четете Марти?

Изглеждаше озадачена.

— „Гардиан“, защо?

— Можем да пуснем съобщение в колоната за лични обяви. С молба да ти се обади.

Анна видимо се оживи сега, след като имаше какво да върши.

— Не мисля, че обикновено четете личните обяви, но няма да навреди, нали?

Усмигнах ѝ се окуражително.

— Никак.

* * *

Анна можеше да се срещне с някой от американското посолство едва следобед. Преборих се с протестите ѝ относно затварянето на галерията, но се оставих да ме убеди, че ще е по-добре да се появи там сама.

— Така ще приличам по-малко на истерично момиче, което има нужда някой да се грижи за него — каза тя.

Изчаках я в приемната. Беше с бели стени, скромно обзаведена. Украсявах я няколко картини, които обаче бяха бездарни и скучни. Взех едно от по-малко орфаните списания от ниската масичка и се опитах да открия нещо интересно в него. Столовете бяха подредени

покрай стените на помещението, обърнати към центъра му. По едно време сивокос и доста изискан мъж влезе и седна, а обувките му изскърцаха по паркета. Правехме се, че не се забелязваме. В стаята беше много тихо, освен когато единият от нас си прочистваше гърлото или прелистваше страница.

Вдигнах поглед, когато една врата се отвори надолу по коридора. Мъж на средна възраст я задържа, докато Анна излизаше.

— Моля, обадете ни се, ако има нещо ново — каза той. — Тя тръгна по коридора със свити устни, без да му отговори. Станах и я погледнах въпросително.

— Те много съжаляват, но не могат да се намесват във „вътрешни“ работи — изрече тя. Тонът ѝ беше ужасно хаплив — черта, която не бях забелязал у нея до този момент. — Служителят ме увери, че след като полицията вече го е включила в списъка на изчезналите, те не могат да направят нищо повече по въпроса. Тъй като визата му не е изтекла и по всичко личи, че е напуснал по собствена воля, очевидно нямало причини посолството да се намесва, фактът, че никой не го е виждал и че просто е изоставил многогодишната си изследователска работа, няма значение. — Вървеше толкова бързо, че трябваше да направя усилие, за да бъда в крак с нея. — Какво им коства, за Бога?

Прикрих удовлетворението си.

— Наистина не знам какво друго да предложа, Анна. Досега поне опита всичко възможно. Остава да се надяваме да отговори на обявата в „Гардиан“.

Тя не каза нищо. Излязохме навън. Беше студено, ръмеше и вече се стъмваше, макар че бе едва средата на следобед. По пътя към колата Анна все така мълчеше. Уважих мълчанието ѝ.

Проговори едва когато потеглихме.

— Мислех си за казаното от онзи полицай. За това, че не били детективска агенция. — Имаше решителен вид. — Ако нямат намерение да се опитат да намерят Марти, ще наема някой, който ще го направи.

Това беше неочаквано.

— Имаш предвид частен детектив?

Кимна.

— Трябваше да се сетя по-рано.

— Това не е ли... ами... — Затърсих думи. — Мислиш ли, че ще има някаква полза?

— Не знам. Но нямам голям избор, нали? Или трябва да наема детектив, или да не правя нищо. Никой друг няма намерение да го потърси.

Опитах се да скрия притеснението си зад делови аргументи. Една кола изскочи неочаквано насреща ми и едва успях да предотвратя сблъскването. Насилих се да се съсредоточа върху пътя. Бях си навлякъл достатъчно неприятности с предишната катастрофа.

— Как ще намериш частен детектив?

— Не знам. Предполагам, чрез „Йелоу пейджиз“^[1].

— Но как ще разбереш дали е с добра репутация или не? Винаги съм имал впечатлението, че някои от тези хора действат на ръба на закона. Може да платиш на някого и той да не направи нищо.

— Е, трябва да опитам.

— Имаш ли представа колко би поискал такъв човек?

— Не, но парите едва ли имат значение, нали?

В гласа ѝ се долавяше неодобрение. Отстъпих пред него.

— Разбира се, че не! Просто имах предвид, че може да не си в състояние да си го позволиш.

— Мога да използвам парите, които спестих за Америка.

Възраженията ми я бяха раздразнили. Побързах да поправам това.

— Няма нужда — рекох. — Само се опитвах да кажа, че ще се радвам да поема разходите. Ако ми разрешиш.

Тя бързо ме погледна.

— О, не. Не мога да приема!

— Защо не?

— Защото просто не мога! Вече направи достатъчно!

— Скъпа ми Анна, не съм направил абсолютно нищо, освен че ти помагах като шофьор. Не бих могъл да те оставя да похарчиш спестеното с толкова труд. Не бих могъл да помогна с нищо друго, но позволи ми поне да направя това.

— Не, Доналд, наистина. Благодаря ти, но няма нужда.

Започвах да се ентусиазирам от предложението си, като се наслаждавах на възможността да проявя щедрост.

— Знам, че няма нужда, но бих *искал*. Наречи го заем, ако предпочиташ.

— Благодаря, но не мога. Наистина.

— Ако не приемеш, ще ме обидиш. — Анна изглеждаше неуверена. — Моля те!

Подвоуми се още миг, после се предаде.

— Добре. Аз... ами. Благодаря.

Преди смутено да отмести поглед, ми се усмихна с благодарност. И, сигурен бях, с истинска топлина.

Това ми беше достатъчна награда.

* * *

Анна се оказа права за това, че човек можеше да намери детективска агенция в „Йелоу пейджиз“. Никога преди не ми беше хрумвало, че е толкова лесно да откриеш нещо такова. Бяха сравнително малко на брой, но все пак повече, отколкото бях очаквал. Направи избора си почти наслуки, като отбеляза онези с по-големите и по-скъпи реклами с надеждата, че това отразяваше професионализма и успеха им. От тях бързо бяха изключени агенциите с мелодраматични имена. Накрая ни остана да избираме между пет, след като Анна изключи една, защото собственикът ѝ изтъкваше „двадесетгодишен“ опит като полицейски следовател.

— Вече знам какво мисли полицията — рече тя. — Щом толкова дълго е бил полицай, няма да е по-различен.

При първото телефонно обаждане на Анна отговори телефонен секретар: тя затвори, без да каже нищо. Вторият телефон се оказа обещаващ. Седях в кабинета срещу Анна, докато тя обясняваше накратко какво иска: забелязах, че ръката, която не държеше слушалката, леко трепери. Приключи с „довиждане“ и остави слушалката на вилката.

— Имам среща с мистър Симпсън в четири часа.

— С него ли говори?

— Не, със секретарката. Каза, че той ще отсъства до следобед.

— Ще пробваш ли другите телефони?

Поклати глава.

— Мисля първо да видя какъв ще е този. — Усмихна ми се притеснено. — Да си призная, чувствам се малко странно. Да карам

абсолютно непознати хора да търсят Марти.

Веднага се заупреквах.

— Трябваше да ми кажеш! Можех да го направя вместо тебе.

— О, не. Нямах това предвид. Предпочитам да го свърша сама.

Но просто ми изглежда... ами. Знаеш.

Кимнах разбиращо.

— Искаш ли да дойда с теб?

— Както желаш. Не ми се ще да смяташ, че си длъжен. И така правиш достатъчно, а за днес вече те откъснах веднъж от галерията.

Виждах, че не й допада идеята да отиде сама. Фактът, че желаше да ида с нея, ме стопли.

— Вече ти казах да не се притесняваш по този въпрос. Другото е много по-важно.

— Сигурен ли си, че нямаш нищо против?

— Естествено. Много бих искал да дойда с тебе.

Изведнъж Анна се усмихна.

— Ако Марти знаеше къде ще ходя, би му харесало. Много е запален по старите детективски истории.

— Чел съм едно-две неща на сър Артур Конан Дойл — рекох. — Доста ми харесаха.

— Марти си пада по американската, по-груба школа. Чандлър, Хамет, Джеймс М. Кейн. И други такива.

Като се вземеше предвид всичко, склонността му ми се стори съвсем уместна.

Детективската агенция на Симпсън съвсем не приличаше на литературните си аналози. Офисът на първия етаж във Финчли беше лишен както от разкоша на резиденцията на Холмс, така и от мъжествения аскетизъм на главните квартири на американските частни детективи. Безличната й анонимност би могла да приюти всичко от стъкларска компания до застрахователна агенция. Сложените в рамка сертификати показваха обичайните неясни квалификации. Седящият зад бюрото под тях Симпсън изглеждаше така, сякаш по би му отивало да се занимава с данъци, отколкото с детективска работа.

Здрависа се както с мен, така и с Анна и ни предложи да седнем. Беше оплешивяващ мъж с безобиден вид, някъде към четиридесетте. От него се носеше мирис на афършейв и мента. Предложи ни чай или кафе и изглеждаше разочарован, когато му отказахме.

— Е, мис... Палмър? — Погледна Анна въпросително. Тя кимна.
— Разбирам, че искате да откриете приятеля си?

— Точно така.

— Бихте ли ми казали името му?

— Марти Уестърмен. — Анна кършеше ръце, докато му разказваше за изчезването на Марти. Той си записваше на някаква бланка и я изчака да свърши, преди да ѝ зададе какъвто и да било въпрос. Записа си отговорите ѝ старателно.

— Имате ли снимка?

Анна извади от чантата си малка моментална снимка. Погледнах я ревниво, но беше само на Марти. Симпсън я прикрепи към бележките си с кламер.

— Какви мислите, че са шансовете да го откриете? — попита Анна. Поведението и гласът ѝ издаваха нервност. Симпсън сви устни.

— Трудно е да се каже. От онова, което чух от вас, изглежда, че е заминал доброволно. Защо го е направил и защо не ви се е обадил, остава да се разбере. Не е добре да правя предположения. Засега само мога да опитам да проследя действията му, да откроя кой е последният човек, който го е видял, и дали някой го е виждал след това. Трябва да ви предупредя, че не мога да обещавам нищо. Ако даден човек наистина е решил твърдо да не бъде открит, тогава трябва да ви призная честно, че откриването му е въпрос само на късмет.

Анна седеше на ръба на стола си и го слушаше напрегнато.

— Обикновено в такива случаи хората връщат ли се?

Симпсън се усмихна извинително.

— Наистина не могат да се правят сравнения. Ако просто е искал за известно време да остане сам, тогава бих предположил, че възможността е голяма. Но тъй като не знаем защо е заминал, най-добре е да не правим каквито и да било прибързани изводи. Знам, че ви е трудно, но на този етап не искам да ви давам лъжливи надежди. Нека видим какво можем да открием, нали така?

Той се изправи и отново ни подаде ръка.

— Информацията е достатъчна като начало. Ако се обърнете към секретарката в приемната, тя ще ви каже подробностите за хонорарите. След няколко дни ще се свържа с вас да ви уведомя докъде сме стигнали. — Усмихна се на Анна окуражително. — Не се безпокойте. Ще направим всичко възможно.

На излизане се улових, че тайно се надявах тяхното „всичко възможно“ да не е много. Не виждах как би могъл да попадне на сериозна следа. Но в същото време иронията да наема някой, за да разкрие точно онова, което исках да остане в тайна, не ми убягна.

Надявах се за свое собствено добро да не бях попаднал на прекалено подходящ човек.

[1] Справочен каталог. — Бел.пр. ↑

— Шегуваш се, по дяволите!

Такава беше реакцията на Зепо, когато му съобщих за детектива. Беше нещо, което не бях изгарял от желание да направя. Не очаквах да остане доволен. Показах се прав.

— *Наел* си частен детектив? Ти да не си *луд* бе, мамка ти, или *какво*?

— Наистина нямах избор.

— Няма ли избор? *Исусе Христе*, защо просто не й *кажеш* какво стана?

— Ако се успокоиш за малко, ще ти обясня.

— Хайде тогава! Обяснявай!

Вече си бях приготвил доводите. Не ми беше приятно да давам обяснения на Зепо, но трябваше да призная, че на пръв поглед действията ми наистина изглеждаха неуместни.

— Анна беше решила да наеме някого при всички положения. Тъй като не можех да я убедя да не го прави, реших, че ще е най-добре, ако й предложа да поема разноските. Така поне ще научавам заедно с нея, ако той открие нещо. Освен това не мисля, че някой ще ме заподозре, ако аз плащам за разследването.

Чух удара, когато Зепо халоса нещо. Зарадвах се, че бях решил да му кажа по телефона.

— Това не ти е роман на Агата Кристи, Доналд. Убихме човек, по дяволите, а сега ти се опитваш да ме убедиш, че няма нищо лошо, мамка му, да си играеш някакви шибани психологически играчки с детектив? *Исусе Христе*!

— Ако ще си говорим за рискове, съвсем не мисля, че трябва да се държиш по този начин по телефона.

— О, майната му! *Наел* си детектив да открие *Марти*, а се безпокоиш дали някой не подслушва шибания телефон? О, това е адски рисковано, така ли?

— Не мисля, че наемането на детектива представлява истинска опасност...

— Е, аз пък мисля обратно, по дяволите! Защо не я убеди да не го прави?

— Ако си ме слушал, вече ти казах, че се опитах! Или предпочиташ да бях я засипал с възражения, така че да започне да изглежда, сякаш имам причина за това?

— И все пак не се е налагало да ходиш с нея, нали?

— Вече ти обясних...

— Не ми пробутвай тия лайна! Добре, решил си, че ще е подходящо да заплатиш за детектива. И все пак можеше да я оставиш да отиде сама! Не се е налагало да й държиш ръчичката, докато се среща с него, нали? Сега, вместо да си останеш само шеф на Анна, ти се свърза с Марти! Независимо дали ти харесва или не, си станал част от това детективско разследване! Как можа да бъдеш толкова *тъп*, по дяволите!

Да си призная честно, това не ми беше хрумвало. Но нямах намерение да се издавам пред Зепо.

— И все пак мисля, че прекаляваш. Не виждам как би могъл да заподозре нас двамата.

— Защо да поемаме такъв шибан риск, за Бога!

— Освен всичко друго това задължава Анна.

— *Задължава я?* Колко *задължена* мислиш ще се почувства, ако открие, че ти си уредил гаджето й да бъде пребито до смърт, по дяволите?

— Няма да се стигне до това.

— По-добре ще е да си прав, мамка му. Защото ако загазя, загазваш и ти! И ако това стане заради глупостта ти, моли се полицията да стигне до теб преди мен... нали разбираш какво искам да ти кажа?

Усетих, че е време да предявя правата си.

— Мога ли да ти припомня кой на кого плаща?

— Не ми пука. И не се опитвай да ми се правиш на голяма клечка заради снимките. Сега имам не по-малко разобличителни сведения за тебе, отколкото ти имаш срещу мене, така че не бихме искали полицията да започне да души наоколо заради няколко шибани порноснимки, нали? И двамата сме си сложили главите в торбата и ако

за в бъдеще ти хрумнат някакви умни идеи, искам да знам за тях предварително! Ясно ли е?

Опитах се да преглътна казаното. Не ми се щеше да рискувам да се скарам с него на този етап.

— Напълно — отвърнах ледено.

— Добре. И искам да знам какво е открил детективът веднага, щом научиш. Господи! — И тресна слушалката.

Вбесен, треснах телефона на свой ред. Но после, като се замислих върху думите на Зепо, почувствах леко безпокойство. Когато отивах на срещата с детектива заедно с Анна, си въобразявах, че това е най-добрият начин на действие. Сега вече не бях толкова сигурен. А и някъде в дъното на съзнанието ме гложеше страхът, че щом не бях догледал едно нещо, можеше да последват и други.

Това ми докара горчиви мисли.

* * *

На следващата сутрин Анна беше почти весела. Не само защото сега знаеше, че нещо се прави за Марти, но и защото самата тя беше открила нещо.

— Марти не е взел самолетните билети!

За миг са обърках.

— Самолетни билети?

— До Америка! Все още са в апартамента! След изчезването на Марти и всичко останало напълно ги бях забравила. Но после вчера, когато споменах, че мога да използвам спестените за Америка пари за детектива, изведнъж се сетих за тях и проверих дали още са там. И те бяха!

Не виждах защо това я радваше.

— О! Чудесно.

Реакцията ми сигурно я беше разочаровала. Почувства, че трябва да ми обясни.

— Не разбираш ли какво означава това? Сигурно смята да се върне! Ако е възнамерявал да ме напусне завинаги, щеше да вземе поне единия билет, нали?

Отговорих, без да се замислям:

— Не е задължително. Ако иска никой да не разбере къде е, едва ли би използвал самолетен билет, за който знаеш. А сега може и да не желае да се връща в Америка.

Анна настръхна срещу мен.

— Благодаря ти, Доналд. Ти наистина попари надеждите ми, нали?

Зяпнах я изумен. Но тя мигновено се разкая.

— О, съжалявам. Не исках да кажа това.

— Няма... няма нищо.

— Не, не биваше да ти говоря така. — Отново беше обезверена. — Съжалявам. Прав си, възлагах неоправдани надежди.

— Не, не биваше да те обезкуражавам. — Като видях как се беше отчаяла, искрено съжалих.

— Напротив, трябваше. Пърхах от радост заради нищо. — Седна. Веселостта ѝ беше изчезнала. — Предполагам, че се дължи на въодушевлението от наемането на детектива. Нали разбираш, знам, че най-сетне някой ще *направи* нещо. После, като намерих билетите, изпитах усещането, че Марти не си е отишъл напълно. Самовнуших си, че това е добър знак. — Усмихна ми се тъжно. — Но ти си прав. Билетите не означават нищо в края на краищата, нали? Просто бях глупава.

— Не бива да говориш така. Трябва да имаш надежда.

— Да, но като се самозалъгвам, няма да стигна доникъде. Нито пък като ти се сопвам. Ти просто каза онова, което вече знаех. Дори не споменах за самолетните билети на бащата на Марти снощи, защото съм наясно какво щеше да ми отвърне, а не исках да го чувам. — Въздъхна и поклати глава. — Наистина съжалявам, Доналд. Бях глупава. Ти не го заслужаваше.

Потупах я по ръката.

— Няма за какво да съжаляваш. Не мисли за това. — После между другото я попитах: — Значи бащата на Марти пак ти се е обадил?

Тя поклати глава.

— Аз му се обадох. Помислих си, че ще е доволен да разбере, че правя нещо.

— И беше ли?

— Ако е бил, не го показва. Наистина не се държа кой знае колко любезно. — Сви рамене. — Не знам, вероятно съм малко несправедлива спрямо него. Все пак синът му е изчезнал, а от негова гледна точка аз може да съм само една никаквица, която го е измамила, или нещо такова.

Предположението беше отблъскващо.

— Едва ли.

— Да, но той не го знае, нали? Нормално е да бъде донякъде подозрителен. И той не е имал по-голям късмет с Министерството на външните работи, отколкото аз с посолството тук. А и това също си е дало отражението.

Помислих си, че беше прекалено благородна.

— И все пак няма причини да си го изкарва на тебе.

— Сигурно е така, но разбирам тревогата му. — Усмихна се. — И аз се нахвърлих върху тебе, а ти не си виновен с нищо, нали?

Спомних си думите на Зепо и внезапно изтръпнах при мисълта Анна да открие какво всъщност се беше случило.

— Не мисли за това — казах ѝ, тъй като и аз не желаех да мисля.

* * *

Очаквах с не по-малко нетърпение от нея първите новини от детектива. Колкото и да си повтарях, че нямаше за какво да се безпокоя, все пак оставаше едно съмнение, което упорито се бе загнездило в мен. Стомахът чак започваше да ме боли.

Първите резултати обаче бяха окуражаващи.

— Една съседка го е видяла да напуска дома ви с куфар привечер на осми или на девети този месец — каза Симпсън на Анна. Беше се отбил в галерията и с дипломатическото си куфарче и сакото от туид приличаше на застрахователен агент. Миризмата на афършейв и мента беше нахлула заедно с него.

— Съседка? — Анна се намръщи. — Коя? Разпитах всички, които познавам.

Погледна тънката картонена папка, отворена върху коленете му.

— Някоя си мисис Дженър. Възрастна дама. Живее почти точно срещу вас, на номер тридесет и две.

Анна изглеждаше изненадана.

— Знам, че срещу нас живее възрастна жена, но никога не съм разговаряла с нея. Сигурна ли беше, че е бил Марти?

— Така изглеждаше. Каза още, че е видяла и вас да заминавате ден или два преди това, също с куфар.

— Не пропуска нищо, така ли?

Симпсън се усмихна.

— Всеки квартал си има по някое бдително око. Понякога може да е от полза.

Стомахът ми се беше свил при споменаването на свидетел.

— Казахте, че го е видяла на осми или на девети. Тя не знаеше ли кога точно?

— Не, не можа да уточни и много беше разстроена заради това. Телевизорът ѝ бил развален, иначе по програмата би си спомнила датата.

— Заминах на седми — рече Анна. — И говорих с Марти вечерта, както и следващата, така че трябва да е било на девети. В сряда.

Симпсън погледна в папката си.

— Може да е било и предишната вечер, след като сте разговаряли. Но тъй като на следващия ден е ходил в университета, бихме могли да приемем, че не е така. Споменахте, че сте му се обадили малко след шест и линията е била заета, така че, изглежда, е говорил с някого и веднага след това е излязъл със стегнат куфар. — Погледна Анна. — Някакви идеи с кого може да е разговарял?

Тя поклати безпомощно глава.

— Не. Никакви.

— Не можете да се сетите за никой, който би могъл да го накара да напусне къщата по този начин?

— Питам всички, които познавам. Всичките ни приятели, хората в университета. Никой не е говорил с него.

— Добре. Все пак продължавайте да мислите върху това. — Той отново хвърли поглед към папката. — Според мен спокойно можем да кажем, че където и да е отивал, е тръгнал с автобус или с метрото. Ако е смятал да отиде с такси, би го поръчал от къщи. — Произнесох мълчалива благодарствена молитва, че бях заръчал на Марти да не взима такси. — Опитах се да се свържа с шофьорите на автобуси,

които са минали през вашия район по това време. Още не е разговаряно с всички, но до този момент никой не успя да си спомни да е взимал пътник, отговарящ на описанието на Марти. Говорих също и с хората от билетната каса на най-близката до дома ви гара на метрото, но и там никой не си спомня нищо. — Вдигна рамене извинително. — Проблемът е, че вече са минали две седмици. Оттогава много народ се е източил.

— Значи удряме на камък — отвърна Анна с равен глас.

— Е, не мога да се преструвам, че е оставил огнена дияра, но сме още в началото. Току-що започнахме да търсим. Ще оставим летищата и болниците на полицията. Автоматично ще ги уведомят, ако се появи там. Но има много други места, където може да се намира, така че ще съсредоточим вниманието си върху тях. Вече се свързах с Армията на спасението и те обещаха да видят какво могат да направят.

И двамата с Анна го погледнахме озадачено.

— Армията на спасението? Как могат да помогнат? — попита Анна.

— Всъщност са много добри — отвърна Симпсън. — Повечето хора не се сещат, но те имат отдел, който се занимава с изчезнали хора, както и разузнавателна мрежа не по-лоша от тази на полицията. Дори полицията понякога ги използва. Може да спести много време и разкарване. А винаги съществува и възможността да имаме късмета той да се окаже отседнал в някое от общежитията им.

Анна излъчваше недоверие.

— Не ми се вярва.

— И така да е, но от опит глава не боли. Свързахме се и с УМСА^[1], за да проверим дали не е отседнал при тях. Засега без успех, но ще им се обаждаме през няколко дни, просто за всеки случай. — Отново погледна в папката си, после към Анна.

— Има още нещо, което си струва да спомена. Той все пак живее от нещо. Казахте, че е взел чековата книжка със себе си. Нямате ли обща сметка в банка или в жилищно-кредитна компания, до която да има достъп?

Анна поклати глава.

— Не. Парите ни бяха в отделни сметки.

Симпсън изглеждаше разочарован.

— Е, добре. Ако имахте, можехте да накарате банката да ви уведомява за всяко теглене. Да разберете какви чекове е писал и къде са осребрени.

— Не можем ли да го направим независимо от това?

— Щеше ми се да е така. Би улеснило нещата много, но никоя банка няма да даде такава информация, освен ако сметката не е обща.

— Дори и ако обясня какво се е случило?

— Не, боя се, че не. Дори полицията няма такава власт. Не и в подобни положения.

— Какво значи „подобно положение“? — попитах.

Говореше предпазливо.

— Е, имах предвид, че в момента няма основания да се притесняваме за добруването на Марти. Осъзнавам обаче, че вие очевидно сте много загрижена — побърза да добави той, преди Анна да успее да каже каквото и да било — Но няма... нека го наречем „подозрителни обстоятелства“ около изчезването му. Ако такива съществуваха, положението би било различно. Ако имаше данни, които да подсказват, опазил ни Бог, че нещо може да му се е случило, то тогава банката би сътрудничила на полицията. Но не и при сегашното положение.

Усмихна се.

— Знам, че това не ни помага да го намерим, но в известен смисъл е добър знак, че нямаме достъп до сметката му. Ако разбирате какво имам предвид.

Разбрах. И макар че не бях сигурен как се чувстваше Анна, определено ми действаше ободряващо.

* * *

Анна ме покани в апартамента си през този уикенд. Или по-точно прие, когато предложих да намина. Все още внимавах да не й натрапвам компанията си, но вече смятах, че имам право да я виждам извън работно време. А бях и сигурен, че искрено се зарадва.

Очаквах да сме сами, но останах разочарован. Когато влязох в дневната, на дивана седеше някакво момиче.

— Не познаваш Деби, нали? — попита Анна.

— Не, струва ми се, че не съм имал удоволствието.

— Това е Доналд, шефът ми — представи ме Анна на момичето. Начинът, по който го изрече, ме жегна. Но раната бе успокоена миг по-късно.

— Много съм слушала за вас — каза момичето и аз изпитах почти детинско удоволствие от съдържащия се в думите ѝ комплимент. Гласът ѝ ми звучеше познато, но не можах веднага да се сетя откъде. После го свързах с името ѝ и си спомних. Деби. Момичето, с което бе разговаряла Анна, когато ги чух по телефона. Усетих лека неприязън към нея.

— Тъкмо приготвих нещо за пиене — рече Анна. — Искаш ли чай или кафе?

— Каквото правиш.

— Е, аз ще пия чай, а Деби — кафе, така че можеш да избираш. Имам висококачествен портокалов чай, ако желаш.

— Би било чудесно. — Отново усетих вълна от удоволствие. Това беше любимият ми чай. Бях сигурен, че Анна го бе купила специално за мен.

Настъпи кратко мълчание, след като Анна ме остави насаме с момичето. То имаше кръгло, доста пухкаво лице, обградено с непривлекателна рядка коса.

— Искях само да ви кажа, че се държите прекрасно с Анна — изстреля като гръм от ясно небе.

Останах слисан.

— В действителност не съм направил кой знае какво.

— Като начало плащате за детектива. Според мен е голяма помощ. Но не е само това. Вие я подкрепяте, а тя има нужда в момента. Наистина го оценявам.

Покровителственото ѝ отношение ме подразни.

— Направих каквото можах. — Опитах се да не прозвуча прекалено нелюбезно.

— Е, мисля, че е страхотно. Знам, че Анна ви е благодарна.

— Не е необходимо.

Тя се усмихна.

— Съжалявам. Притесних ви. Просто исках да ви го кажа, докато Анна я няма. Приема го сравнително добре, нали? Имам предвид, че не ѝ е лесно.

— Да, така е.

— Ако бях на нейно място, щях да полудея. След като не знам какво му се е случило. Не бих го издържала.

— Така е.

— Според мен, не бих го споменала пред Анна, но честно казано, положението не изглежда особено розово, нали? Ако се беше случило с моя приятел, щях да се поболея от тревога. Първо, просто да си замине ей така, а после и да не се обади. Ами... — Погледна ме многозначително. — Наистина не ми се говори за това. Наистина *не* бих искала да говоря.

Имах чувството, че независимо дали искаше или не, щеше да го направи. И така стана.

— Или го е дострашало, или си е намерил някоя друга, или нещо му се е случило — продължи тя. — Искам да кажа, че ако е имал намерение да се върне или поне да се свърже с нея, досега би го направил, нали? Така че или няма намерение, или не може да го направи. Което и да е, никак не е добре за Анна, нали?

— Така мисля.

— Искам да кажа, знам, че може внезапно да е получил нервна криза или амнезия, или нещо друго, но е малко вероятно, нали? — Кимнах неопределено. Това не я задоволи. — Какво мислите, че му се е случило?

— Наистина не знам. Не го познавам много добре.

— Е, никой от нас не го познава много добре. Имам предвид, знаех, че Анна ходи с него почти от година, но след като започнаха да се виждат, те живееха доста усамотено. Трябва да призная, че се съмнявах в цялата тази история за Америка от самото начало. Струваше ми се малко прибързано. Искам да кажа, не ме разбирайте превратно, Марти наистина ми харесваше, поне доколкото го познавах, но можеш ли да опознаеш някого за броени месеци? И все пак въпреки всичко, никога не ми е правил впечатление на човек, който би си заминал ей така.

Поклати глава.

— Просто не знаеш какво да мислиш, нали? В един миг съм убедена, че е избягал, в следващия започвам да си мисля, че му се е случило нещо ужасно.

— Полицията, изглежда, не е на същото мнение.

Тя изсумтя.

— Полицията? Та те имат ли мнение изобщо? Освен ако не е нещо прекалено очевидно, не искат и да знаят. Предпочитат да си седят на задниците, вместо да предприемат някаква конструктивна крачка. — Тя млъкна и се усмихна извинително. — Съжалявам. Това ми е нещо като любима тема.

За щастие в този момент Анна се върна с питиетата.

— Обсъдихте ли ме хубавичко? — попита тя. Ужасих се от мисълта за съучастничество с отвратителната ѝ приятелка, но Деби само се засмя.

— Разбира се. Нали за това са приятелите, а, Доналд?

Звънецът ме спаси от необходимостта да отговоря.

— Днес съм много търсена — подхвърли Анна безгрижно. Но забелязах, че подскочи, когато се позвъни, и беше напрегната, когато стана и излезе. Запитах се колко ли време щеше да мине, преди да бъде в състояние да реагира на звънеца или на телефона, без да трепва.

Чух външната врата да се отваря и после откъслечни, тихи гласове. Анна се върна в стаята. Лицето ѝ беше пребледняло. Зад нея се показва някакъв мъж.

— Това е бащата на Марти — каза тя.

[1] Християнска младежка асоциация. — Бел.пр. ↑

Бих разбрал кой е дори Анна да не го беше представила. Същият дребосък като сина си, но без малкото облагородяващи черти, които младостта бе дарила на Марти. Докато ставах, за да му подам ръка, си помислих, че поне бях спестил на Анна ужаса да остарее с някой като него.

Той стисна ръката ми неохотно и почти веднага я пусна. Не казано дума, не направи и опит да бъде любезен или да обясни присъствието си.

— Това е... голяма изненада — рече Анна. — Нямах представа, че възнамерявате да пристигнете. — Изглеждаше напълно стресната. Приятелката ѝ Деби седеше до мен, ококорила очи, сякаш това беше някакъв нов и вълнуващ зрелищен спорт.

— Не възнамерявах. Но, изглежда, нямах голям избор. Не и ако искам тази работа да се изясни бързо.

Критичността му беше толкова очевидна, че граничеше с обида, а резкият му, язвителен тон даваше да се разбере, че точно това целеше. Анна се изчерви, сякаш беше готова да избухне. Но единственото, което отвърна, беше:

— Трябваше да ме предупредите. Можех да ви посрещна на летището.

Той отблъсна любезността ѝ.

— Всичко е наред. Предпочитам да се оправям сам. Макар че се надявам всичките ви шофьори на таксите да не са толкова некомпетентни като този, който ме докара дотук. Едва не ми се наложи да търся пътя вместо него. — Хвърли бърз поглед към мен и приятелката на Анна, преди отново да се обърне към нея. — Сега, ако нямаш нищо против, мисля, че имаме много неща, за които да си поговорим.

Бях толкова изумен от липсата му на възпитание, че със закъснение осъзнах — по този начин той ни гонеше. Последва миг на напрегната тишина. После Деби започна да си събира нещата.

— Май така или иначе ще е по-добре да си вървя, Анна — каза тя, като се насочи към вратата. — Ще ти се обадя по-късно. Довиждане, мистър... — Устата ѝ се сви, докато се опитваше да се сети фамилното име на Марти.

— Уестърмен — допълни рязко бащата.

Последвах примера ѝ с нежелание.

— Да, добре ще е и аз да си тръгвам. — Не ми беше приятно да бъда прогонен по такъв начин, но не можех да си намеря извинение да остана. С Уестърмен си кимнахме леко, докато момичето и аз излизахме. Анна ни придружи и за момент спряхме в кухнята.

— Извинявам ви се за това — прошепна тя.

Деби я прегърна и я целуна по бузата.

— Няма нищо, вината не е твоя.

— Нямах представа, че ще пристигне! Защо не ми каза?

— Той е просто един невъзпитан мръсник — успокои я Деби. — Не му позволявай да те разстрои. Виж, ако искаш да остана?

— Не, всичко ще е наред. Благодаря.

— Ще си бъда вкъщи целия следобед, ако ти потрябвам — казах, за да не остана по-назад. Анна кимна, но виждах, че почти не чуваше.

— Най-добре ще е да се връщам. Ще ви се обадя по-късно и на двамата.

— Господи, горката Анна! — измърмори Деби, докато слизахме по стълбите. — Можете ли да си представите колко *груб* беше? Ама че свиня!

Хванах се, че се съгласявам с нея, нещо, което би ми се сторило невъзможно десет минути по-рано. Дори се изкуших да ѝ предложи да я закарам донякъде и открих, че нямах нищо против словоохотливостта ѝ, след като беше насочена срещу някой, когото не харесвах.

Оставих я при най-близката гара на метрото и се прибрах у дома. Бях обещал на Анна, че ще съм вкъщи, а и сега, след като посещениято ми при нея беше провалено, нямах други планове.

За известно време заех вниманието си с приготвянето на обяда. Храненето продължи малко по-дълго. Но след това отново се изправих пред пустотата на деня. Единствената мисъл, върху която можех да се концентрирам, беше Анна. Седнах и зачаках да се обади, като се чудех

какво си говорят в мое отсъствие. Като че ли за нищо друго не си заслужаваше да мисля.

Тогава си спомних за частната си галерия. С учудване осъзнах, че не бях влизал там от седмици, от нощта, когато ме беше посетил Зепо. Дори не бях се сещал за нея оттогава и леко се изненадах, че бях пренебрегвал предишната си страст толкова дълго.

Хрумването да прекарам следобеда в самоугаждане сякаш ми бе изпратено от небето, за да отвлече мислите ми от Анна. Нарочно забавих момента, в който щях да се кача горе, като измих чиниите от обяда и изпих чаша чай. После с чувството за заслужена награда се заизкачвах към галерията.

Очакването беше по-приятно от осъществяването. Светнах лампите, затворих вратата и се оставих да ме обземе обичайното чувство на удовлетворение. Когато това не стана, започнах да разглеждам картините, опитвайки се съзнателно да предизвикам настроението. Но то не идваше. Открих, че бях минал покрай няколко картини, без всъщност да ги виждам, и се опитах да бъда по-възприемчив. Това само ме накара да забележа недостатъците на всяка творба. Чувствеността им, красотата им бяха изчезнали за мен. Слабостите, които по-рано бях в състояние да не забелязвам и които дори бяха част от очарованието им, сега ми се струваха недопустими и дразнещи окото.

Отчаяно се насочих към творбата, на която бях отделил толкова време при предишното си посещение: любовниците и тайния им наблюдател. Столът все още лежеше там, където го беше катурнал Зепо. Изправих го, седнах и се втренчих в триото, като очаквах картината да ме погълне както преди. Единственото, което постигнах, се оказа раздразнение от факта, че стъпалата на момичето бяха прекалено малки за тялото му и че художникът беше слаб в рисуването на ръце.

Накрая се отказах. Оставих стола обратно в центъра на стаята, загасих лампите и затворих вратата. Колекцията вече не ми доставяше удоволствие. Анна беше прогонила вкуса ми към това.

Телефонът иззвъня, когато слизах надолу. Едва не паднах, докато бързах да го вдигна. Взех задъхано слушалката.

— Ало?

— Здравей, Доналд. Анна е. Реших да ти се извиня за случилото се.

Безпокойството ми изчезна.

— Няма защо. Не си отговорна за държанието на този мъж. Значи да разбирам, че си е тръгнал?

— Да. Не стоя много.

— По-добре ли се държа, след като си отидохме?

— Не особено. — Изглеждаше много разстроена.

— Измъчи ли те?

— Малко. Но е пътувал дълго. Сигурно се чувстваше уморен, освен че се тревожеше.

— Това не е извинение. Много неприятно ли се държа?

— Е, даде ми да разбера какво мисли за мен. Кое то не е много.

Усетих да ме обзема гняв.

— Тогава значи е не само грубиян, но и глупак. Какво каза?

— Не много повече от онова, което чу. Че е време нещо да се предприеме и че тук на място може да направи повече, отколкото от Америка. Даде ми да разбера, колко му е неприятно, че се е наложило да дойде, но според него очевидно никой не си прави труда да открие Марти. А и мисля, че изобщо не ми вярва.

— Но това е нелепо!

— Знам, но... — Чух я да въздиша. — Е, поне с такова впечатление останах. Поиска да разгледа вещите на Марти и когато останах с него в спалнята, изглежда, му беше неприятно. Сякаш злоупотребявах с имуществото на сина му или нещо такова. Не знам, може би съм прекалено докачлива.

— След като видях този човек, съмнявам се.

— Само не мога да разбера какво съм направила. Знам, че е нормално да е разтревожен и разстроен, но същото важи и за мен. Не виждам защо е нужно да се държи толкова отвратително. Би трябвало да си помагаме, а не да се караме. Отнася се с мен като че ли съм някаква... меркантилна кучка или нещо от сорта, която е отклонила сина му от правия път. Започвам да си мисля, че *наистина* съм сгрещила в нещо. Само че се питам в какво.

— Това е глупаво, Анна. Вината не е твоя и ти го знаеш.

— Вече нищо не знам. Само... Кара ме да се чувствам толкова *виновна*.

— Аз пък ще ти кажа, че той точно това иска. Ти самата спомена, че Марти не се е разбирал с него. Вероятно ревнува от тебе и затова се опитва да те накара да страдаш. Не му позволявай.

— Но той е толкова самоуверен! Наистина се опитах да се държа дружелюбно, да го предразположа да не бъде толкова враждебен, но той не искаше и да знае.

— Анна, този човек очевидно е зъл, жалък малък тиранин. Не си заслужава да се разстройваш заради него.

Последва пауза и после тя се изсмя тихо.

— Не го харесваш, нали, Доналд?

Усмихнах се, като осъзнах колко се бях впрегнал, но се зарадвах, че поне донякъде бях донесъл облекчение на Анна.

— Никак.

— Слава Богу. Безпокоях се, че само аз не го харесвам.

— Не, мисля, че мнението ти за него е напълно разбираемо.

Тя отново се засмя. Звучеше прекрасно.

— Е, да се надяваме, че ще успее да направи нещо, след като е тук. Помоли ме да отида с него в посолството в понеделник сутринта. Дори успя да го каже така, сякаш ми прави услуга. Съгласих се, защото не желяех да му давам повод да ме упрекне в безучастие, но все пак исках да поговоря с теб за това. Нямах нищо против, нали?

— Естествено. Надявам се само да го чуят.

— Аз също. Мисля, че ще им се наложи. Той е бащата на Марти и е дошъл чак от Америка. Сигурно ще трябва да направят нещо, нали?

— Сигурен съм. — Питам се какво. — Ще се виждаш ли с него преди понеделник?

— Не. Попитах го дали иска да дойде днес, но той отказа. Не беше много любезно от негова страна, но не мога и да се преструвам, че съм разочарована.

— Не бих те винил. — Импулсивно попитах: — Какво ще правиш довечера? Няма да стоиш сама, нали?

— Не, ще се видя с някои приятели у Деби. В случай че те интересува, тя също не харесва бащата на Марти.

— Така ми се стори и на мен. — Почувствах остриетата на ревността. Анна явно беше говорила с това момиче, преди да ми се обади. — Е, радвам се, че ще излезеш. Ще ти се отрази добре.

— Така твърди и Деби. Не ми се иска особено, ако трябва да бъда честна.

— Глупости. Заслужаваш го, след като изтърпя този ужасен човек. — Поколебах се. — Имаш ли планове за утре?

— Засега не. Защо?

Почувствах се смешно нервен.

— Чудех се, ако нямаш, дали не би искала да излезем някъде?

— Много мило от твоя страна, Доналд, но по-добре ще е да си бъда тук. Не съм сигурна какво е намислил бащата на Марти. Може да поиска пак да се види с мен или нещо друго.

— Разбира се. Само питах. Е, знаеш къде съм, ако ти потърбявам. — Радвах се, че не можеше да ме види. Лицето ми гореше като на ученик. След като оставих слушалката, се упрекнах, че реагирам прекалено болезнено — тя надали си беше помислила нещо относно предложението ми или относно своя отказ. Но това съвсем не успя да намали притеснението ми.

За да отклоня вниманието си от случилото се, съсредоточих мислите си върху бащата на Марти, поддавайки се на самодоволен гняв срещу него. Цялото му поведение, особено отношението му към Анна, беше отвратително. Направо не можеше да се опише. Прекарах известно време, съставяйки сценарии, в които казвах на Уестърмен точно какво мислех за него, докато Анна стоеше отстрани като благодарен свидетел. След половин час, отдаден на подобни радостни фантазии, се почувствах много по-добре. Докато не си спомних причината, накарала го да дойде.

Зачудих се до каква степен би повлиял, ако това изобщо станеше, върху разследването по изчезването на Марти. Надявах се нищо да не се получи, но бих предпочел тази ситуация да беше избегната. После се зачудих как ли щеше да реагира на новината Зепо.

Реших да не му казвам.

* * *

В понеделник обедната почивка дойде и мина без Анна да се е появявала. Открих, че ми беше трудно да се съсредоточа върху ежедневните проблеми на галерията. Дори когато някаква крещящо

облечена и ентусиазирана американка влезе, купи една от най-скъпите ми картини и плати в брой, се улових, че съм раздразнен от нахлуването ѝ.

Не бях говорил с Анна отново. В неделя, въпреки отказа ѝ да излезе с мен, се бях отбил да я видя. Но нея я нямаше. Звънецът иззвъня безплодно и от апартамента се носеше онази неопределима тишина, която говореше, че е празен. Тръгнах си, като се чувствах все така потиснат.

Минаваше два, когато тя пристигна в галерията, и облекчението ми, че я виждам, моментално бе пометено от тревогата за онова, което би могло да се е случило.

— Съжалявам, че закъснях. Отне повече време, отколкото очаквах.

— Няма нищо. Свършихте ли някаква работа в посолството?

Тя свали палтото си и го закачи. Движенията ѝ бяха бавни и отмерени, сякаш беше много изморена. Когато отново се обърна с лице към мене, забелязах леки тъмни кръгове под очите ѝ. Зачудих се от колко ли време бяха там.

— Горещо-долу — отвърна тя. — Е, има известен напредък. Нещата се пораздвижиха. — Усмихна ми се извинително. — Съжалявам, не съм много на себе си днеска.

— Какво стана?

Тя си пое дълбоко въздух и седна.

— Посолството най-сетне реши да се намеси. Бащата на Марти говореше. Аз само седях там като медуза. Каза им, че е жертвал време и пари, за да дойде тук, така че най-малкото биха могли да приемат положението на сериозно като него. Продължи с това колко неприсъщо е за Марти да направи такова нещо и добави, че ако е необходимо, може да им предостави писмени характеристики от университета и половин дузина други източници, за да подкрепи твърденията си. Както и да е, с две думи, накрая се съгласиха да ни подкрепят пред полицията, ако се наложи. Така че после отидохме там. Бащата на Марти поиска да се види с инспектора, а не със сержанта, с когото бях говорила последния път, и се държа много отвисоко с него. Беше малко неприятно наистина, но подежда, а, струва ми се, това е най-важното. Сега преместиха Марти в графата „от първостепенна важност“. Това

означава, че вместо само да го водят в картотеката, полицията ще започне активно да го търси.

— Какво смятат да предприемат? — Надявах се напрежението ми да не се забележи.

— Ще разпратят описанието му из другите участъци, ще се опитат да проследят движенията му. Най-общо казано, ще положат някакви усилия, предполагам. Не знам дали ще има резултат, но поне ще опитат.

Закри очи с ръката си.

— Не знам какво ми става. Би трябвало да изпитвам облекчение, че най-после правят нещо, но не е така. Знам, че е глупаво, но сега, след като полицията го приема сериозно, като че ли всичко става по-реално. Като че ли нещо наистина му се е случило.

Не ми представляваше трудност да я окуража. От онова, което ми беше казала, ставаше ясно, че полицията можеше да си търси до деня на Страшния съд, без да открие нищо.

— Предполагам, че се дължи на стреса — рекох. — Фактът, че полицията е започнала да го търси, не променя нито местонахождението му, нито причината за заминаването му, нали? Означава само, че има по-голяма вероятност да го откриеш по-скоро.

— О, знам, че е така. Просто... — Вдигна рамене. — Е, както каза, вероятно е от стреса. А бащата на Марти с нищо не помага.

— Значи не е станал по-любезен?

— Прав си. Сега повече от всякога съм в черния му списък. В събота вечерта останах да спя у Деби и не се върнах в апартамента до неделя следобед. Позвъни ми около десет минути след като се бях прибрала, за да ме осведоми, че се е опитвал да ме открие от предишната вечер. Не беше за нещо важно, но ми даде да разбере, че не одобрява излизането ми. Не ме обвини направо в изневяра, но беше почти същото. — Поклати глава раздразнено. — Не бих се ядосвала толкова, ако не се случваше за първи път, откакто Марти изчезна. И вероятно изобщо нямаше да отида, ако той не ме беше разстроил толкова много.

Вбесих се, че е могъл въобще да си помисли подобно нещо.

— Той е жалка, дребна душица. Не му позволявай да те разстройва.

Тя се поколеба.

— Всъщност той направи нещо, с което би разстроил и тебе.

— Мене?

Анна кимна и направи гримаса.

— След като излязохме от полицията, той настоя да отидем да се видим с детектива. Помислих си, че иска лично да поговори с него, да разбере докъде е стигнал. Както и да е, мистър Симпсън не беше научил нищо ново след последния ни разговор и, изглежда, се зарадва, като му съобщих, че полицията най-после ще се намеси. После като гръм от ясно небе бащата на Марти изведнъж заяви, че при това положение няма да имаме повече нужда, от детектив. Направо онемях. Бях толкова изненадана. И то от начина, по който го каза. Не „съжалявам“ или „благодаря ви“, или нещо такова. Просто го изтърси ей така! Не исках да се разправяме в офиса на детектива, така че изчаках да излезем, за да го попитам какво си мисли, че прави. Отвърна, че Симпсън е некадърник, както по всичко личало, и че сега, след като полицията се е заела със случая, няма смисъл да рискуваме някакъв аматьор да мъти водата и да ги дразни. Аз възразих, че въпреки всичко не би трябвало да предприема подобно нещо, преди първо да го е обсъдил с мен. И с теб, тъй като ти плащаш в края на краищата. Той обаче каза, че залогът бил много по-голям от някакво си засегнато самолюбие и нямал намерение да си губи времето със спазване на етикета. След тези думи не можех да издържам повече. Обещах, че ще му се обадя, и си тръгнах. Ако бях останала още една минута, мисля, че щях да го удуша.

Погледна ме с разкаяние.

— Съжалявам за детектива, Доналд. Нямах право да постъпва така.

Съгласен бях, но изпитах облекчение, че го е направил. Едно нещо по-малко, за което да се безпокоя. И значителни разноски, които ми се спестяваха.

— Е, той е баща на Марти — рекох. — А и полицията има много по-големи възможности от един частен детектив.

— Сигурно е така. Ядосва ме обаче поведението му. В края на краищата щях да му стана снаха, така че човек би очаквал поне да се опита да разчупи леда. — Спря. — Май казах „щях“, а не „ще“.

— Беше грешка на езика.

— И все пак го правя за първи път. — Изглеждаше готова да се разплаче.

— Денят беше изморителен за теб. Полицията, посолството, детективът. Това си е напрежение.

— Така е. — Тя поклати глава и се усмихна. — Както и да е, като говорим за бащата на Марти, искам да те помоля за една услуга.

— Да?

— Бях достатъчно глупава отново да го поканя на вечеря. Трябва да уточня, че това стана, преди да отидем при детектива. Сигурно няма да бъде много весело събитие, та се чудех дали ще имаш нещо против и ти да дойдеш? Знам, искам прекалено много, така че ако предпочиташ да не го правиш, няма да ти се сърдя.

— Ще дойда, разбира се. С удоволствие. — С Уестърмен или без Уестърмен, приятно ми беше, че ме моли.

— О, благодаря. Надявах се да приемеш. Би било твърде мъчително да сме само двамата.

— Няма ли да поканиш още някого?

— Не, не мисля. На колкото по-малко хора натрапя присъствието му, толкова по-добре. Не че искам да го натрапвам на теб — побърза да добави. — Но си помислих, че може да погледне на мен в по-добра светлина, ако види, че общувам с уважавани стълбове на обществото като теб. И евентуално малко да поомекне в присъствието на някой на неговата възраст.

Последната забележка не беше от приятните, но реших да не позволя да ме засегне. Анна все пак беше предпочела да покани мен, а не някой друг независимо от възрастта. Поласкан, си спомних как през уикенда си бях фантазирал, че я защитавам.

Нека само Уестърмен се осмелеше да я нагруби в мое присъствие.

Вече бях стигнал до извода, че Уестърмен е противен по рождение, и поведението му по време на вечерята у Анна с нищо не промени мнението ми. Бях очаквал, че враждебността му ще намалее — ако не съвсем да изчезне — поне за тази вечер. Но от мига, в който пристигна, стана ясно, че нямаше да ни зарадва с подобно нещо.

— С Доналд се видяхте за малко в събота — каза Анна, като взе палтото му. — Той е собственик на галерията, в която работя.

Уестърмен и този път разтърси ръката ми без ентусиазъм и отвърна на поздрава ми с леко кимване. Вече бе ясно, че на Анна ѝ е трудно да се усмихва.

— Искате ли питие? — попита го тя.

— Не, благодаря.

— Има минерална вода и плодов сок, ако предпочитате нещо безалкохолно. Или пък мога да ви приготвя чаша чай или кафе.

— Не, благодаря.

Последва неловко мълчание.

— Е, най-добре ще е да погледна вечерята — рече Анна, като ми хвърли извинителен поглед. Влезе в кухнята и ни остави сами.

— Няма да е зле да седнем — предложих любезно. Разположих се на дивана. Уестърмен се настани сковано срещу мене. Запитах се дали някога се отпускате. Не даваше признаци, че ще го направи сега. Никой от нас не заговори. Смятах, че е негов ред да подхване разговор, и го чаках да каже нещо. Той, изглежда, нямаше такова намерение. Наред с проточващата се тишина нарасна и раздразнението ми и се изкушавах да го надиграя в собствената му игра. Ако не беше Анна, щях да го направя. Но тя разчиташе да ѝ помогна през тази тежка вечер, а едва ли щях да постигна нещо, ако се държах толкова лошо, колкото бащата на Марти. Заради нея трябваше да се държа възпитано.

Етикетът — Уестърмен явно малко го беше грижа за него — изискваше да заговоря за сина му.

— Зарадвах се да узная, че полицията най-после прави нещо, за да открие Марти.

— Крайно време беше някой да си мръдне пръста.

Критичността му беше прекалено широкообхватна, за да ми се хареса.

— Да, на Анна ѝ беше дяволски трудно, докато се опитваше да убеждава кого ли не да помогне. Затова се наложи да прибегнем до наемането на частен детектив.

— Запознах се с него. Стори ми се аматьор. Сега, след като полицията пое нещата в свои ръце, няма смисъл той да им се пречка.

В тона му не се долавяха нито извинение, нито благодарност, а имаше и дразнещия навик да не ме гледа, докато говори. Забележките му бяха отправени към празното пространство пред него.

— Е, това ми спестява по-нататъшни разноси, струва ми се. Вчера получих сметката му. Аматьор или не, не е евтин.

— Тогава предполагам се радвате, че не се налага повече да ползвате услугите му. Макар че не ми се иска да говоря за това дали вашата полиция ще бъде достатъчно ефективна.

Начинът, по който произнесе „вашата полиция“, предполагаше, че общата национална принадлежност означаваше и обща отговорност. Този човек с всяка секунда ми се нравеше все по-малко и по-малко.

— Колко време смятате да останете? — попитах, като се опитвах да сменя темата.

— Трябва да се прибера до десет дни. Налага се да се грижа за бизнеса си, както на Марти му е добре известно. Нямам време за такива истории. Но при дадените обстоятелства изборът като че ли не беше голям.

Значи негодуванието му засягаше дори неговия изчезнал син. Ако същевременно беше загрижен за него, добре го прикриваше. Направих нов опит да бъда любезен.

— Знам, че сте бизнесмен, но за жалост не ми е известно нищо повече от това. В коя област сте?

— Аксесоари за баня.

— На дребно или на едро?

— И двете.

— Е, надявам се, че американската икономика е в по-добро състояние от нашата. В момента ние тук сме в нещо като рецесия.

— Така чувам и аз.

— Добре ли върви бизнесът?

— По-добре е, когато съм там да го ръководя.

Изоставих по-нататъшните опити да го въвека в разговор и вместо това се опитах поне да създам илюзията за нещо общо помежду ни.

— Да, разбирам какво имате предвид. Аз самият съм бизнесмен.

— Усмихнах се пренебрежително. — Е, ако можете да наречете управляването на галерия бизнес. Продавам картини.

— Знам.

Очевидно не възнамеряваше да ми помогне за разговора. А аз нямах какво друго да му предложа освен обиди. Въздържах се и направих един последен опит. Надявах се, че дори той не би пренебрегнал тази тема.

— Мисля, че Анна понася случилото се доста храбро. Сигурно ѝ е много тежко.

— Много тежко е за доста хора. Включително за майката на Марти и за мен.

— Да, предполагам, че е така. Как го приема мисис Уестърмен?

Уестърмен ми хвърли кратък поглед, преди отново да извърне очи към онова, което ги беше приковало, каквото и да беше то.

— Както може да се очаква. Първо и двамата не искахме той да идва тук. Американските университети се оказаха достатъчно добри за брат му и за сестра му и не виждам защо за него не беше така. А сега се наложи да дойде и да го издирвам, защото се е скарал с приятелката си.

За първи път се споменаваха братът и сестрата на Марти. За първи път ставаше ясно и какво мисли бащата за изчезването му.

— Затова ли смятате, че е заминал?

— Не виждам друга причина. Според преподавателите работата му в университета вървяла добре. Няма е финансови проблеми. В миналото винаги е бил емоционално уравновесен. Защо иначе ще напусне?

Почувствах се длъжен да възразя.

— Е, аз разбира се не знам, но Анна твърди, че изобщо не са се карали.

Устата му леко се изкриви. Би могло да мине и за усмивка.

— Така твърди тя.

Знаех, че спорът би бил против собствените ми интереси, но не можех да отмина това.

— Не смятам, че Анна би излъгала за такова нещо.

Позволи си отново да ми хвърли кратък поглед.

— Значи според вас е чисто съвпадение, че това се случва точно преди да се върне в Америка с английско момиче, което познава само от няколко месеца? Боя се, че ми е трудно да го повярвам.

— Доколкото ги познавам, изглеждаха много щастливи заедно.

— Тогава защо е заминал?

Естествено, нямах отговор за това. Би трябвало да съм доволен, че Уестърмен с такава готовност приемаше очевидното обяснение, но лъхщата от думите му обида спрямо Анна ме вбеси. Никой от двамата ни не проговори, докато Анна не влезе и не обяви, че вечерята е готова.

Беше тъжна работа. Анна всячески се мъчеше да поддържа разговора, и заради нея го правех и аз. Уестърмен обаче упорито отказваше да бъде въвлечен в него. Започнах да се чудя защо изобщо беше дошъл. Ядеше механично и припряно, като отговаряше само когато му се зададеше директен въпрос, и дори тогава отвърщаше едностранно, ако това беше възможно. Накрая на Анна не ѝ остана какво повече да каже, а аз не можех да измисля нищо, за да ѝ помогна. Продължихме да се храним в пълна тишина, нарушавана само от стърженето и подрънкването на приборите. Единствено бащата на Марти като че ли не го забелязваше, сякаш неудобното положение беше нещо нормално за него. Ако винаги се държеше толкова невъзпитано, сигурно наистина беше така.

— Кафе? — попита Анна, след като приключихме с десерта. Уестърмен последен привърши с яденето, като не си правеше труда да бърза, докато Анна и аз седяхме и го чакахме. Надявах се и смятах, че ще откаже. Нямаше никакъв смисъл да остава повече.

Попи устните си със салфетката.

— Пия го чисто, без захар.

— Ще ти помогна да разтребиш масата — предложих на Анна.

Щом вратата на кухнята се затвори, тя се облегна на стената и изду бузи.

— Господи. Наистина съжалявам. Ако имах представа, че ще е толкова зле, нямаше да те каня.

— Глупости. Никой не бива да бъде наказан да изтърпи сам компанията на този човек за цяла вечер.

— И все пак проблемът не е твой. Не беше нужно да се измъчваш.

— Нито пък ти. Знаех го какво представлява, когато приех. — Опитах се да омаловажа нещата. — Освен това за нищо на света не бих пропуснал случая. Не всеки ден човек има възможността да вечеря с най-неприятния тип на света.

— Не е много забавен, нали?

— Боя се, че не е. — Усмихнахме се съзаклятнически.

— В такива моменти ми се ще да имах отрова за мишки. Мислиш ли, че би забелязал, ако сложа малко в кафето му?

— Той може и да не забележи, но всички останали ще си помислят, че е настъпило забележимо подобрение.

Разсмяхме се, като се опитвахме да сподавим гласовете си, така че да не се чуе в съседната стая. Изведнъж вратата се отвори. Уестърмен ни погледна студено.

— Прекъсвам ли ви?

Смехът на Анна мигновено изчезна. Но не можа да скрие усмивката си, докато бършеше сълзите от очите си.

— Не, съвсем не. Съжалявам, ние само...

— Разказвах ѝ за нещо, което стана в галерията — обясних аз, като ѝ се притекох на помощ.

Бащата на Марти премести поглед от единия към другия и после го зарея в пространството, докато казваше:

— Дойдох да ви предупредя да не си правите труда за кафето, що се отнася до мен. Късно е. Ако ми извикате такси, ще ви оставя да се забавлявате с анекдотите си на спокойствие.

Анна направи каквото се очакваше, за да го разубеди.

— Сигурен ли сте, че няма да останете за една чашка?

— Не, благодаря. — Обърна се и се върна в дневната. Последвахме го. Стоеше в средата на стаята, докато Анна поръчваше такси.

— Между другото — рече той, когато тя затвори — днес се обадох в университета. Разбрахме се, че могат да дадат стаята на Марти на някой друг. Предложиха да я запазят за него, но аз им

отвърнах да не си правят труда. Не виждам защо е нужно, след като не е имал възпитанието дори да ги предупреди, че заминава.

Анна изглеждаше ужасена.

— Не можете да го направите!

— Вече е свършен факт.

— Ами всичките му книги? Изследването му? Всичките му записки, бележки, те са там! Какво ще стане с тях?

Уестърмен не се трогна от протестите на Анна.

— Честно казано, не ме интересува. Ако Марти се върне скоро, може да си ги потърси. Или пък вие ги вземете, ако желаете. Ако това не стане, предполагам ще ги изхвърлят, освен ако някой благосклонен преподавател не реши да му ги запази. Поне аз ги посъветвах да ги изхвърлят.

— Нямате право да постъпвате така! — Анна беше почервеняла.

— Имам всички права. Аз съм негов баща. Ако Марти смята да се държи безотговорно, тогава независимо дали това ви харесва или не, от мен зависи да уредя нещата, както намеря за добре.

— Но в тях е вложен тригодишен труд! Повече дори!

— Ако беше толкова важен, нямаше да го изостави. Тъй като го е направил, едва ли може да очаква другите да се погрижат вместо него, докато реши да се върне. Ако бях шеф на катедрата, бих изгорил всичко още сега. Но предполагам, че са прекалено либерални, за да се осмелят.

— Не мога да повярвам, че говорите сериозно! — Анна почти крещеше. — Той ви е син, за Бога! Как можете да бъдете толкова безчувствен, по дяволите? Марти изчезна, а вие искате да изгорите труда му! Що за баща сте?

— Такъв, на който му се наложи да прекоси Атлантика, за да оправи бъркотията, оставена от сина му, когато е решил да избяга.

— Да избяга? — Анна беше готова да се нахвърли отгоре му. — Марти *изчезна*, разбирате ли? Той не е... разглежено малко дете, което се крие в гардероба! Изчезна! Никой не знае къде е, нито какво му се е случило, а вие се държите така, сякаш го е направил, за да ви ядоса!

Никога не бях виждал Анна така вбесена. Никога не бих повярвал, че може да се разгневи дотолкова. От своя страна Уестърмен изглеждаше напълно спокоен.

— Може да не знам къде е сега, но причината, поради която е заминал, е достатъчно очевидна.

— Недейте така... — започнах аз, но Анна сякаш изобщо не ме беше чула.

— Какво трябва да означава това? — запита тя.

— Означава, че не се налага да търсим причината по-далеч от тази стая.

— Искате да кажете, че е заминал заради мен?

— Не виждам друго обяснение. А след това представление то ми се струва повече от достатъчно.

Анна се втренчи в него. Когато заговори, гласът ѝ беше станал нисък и гърлен от овладелите я емоции.

— Как смееете! Как *смееете*! Какво право имате да идвате тук и да ми говорите по този начин? За какъв, по дяволите, се мислите?

— Аз съм му баща, това е...

— Тогава защо не започнете да се държите като такъв? — кресна тя. — Покажете малко загриженост за разнообразие! Държете се така, сякаш изобщо не ви пука какво му се е случило! Като че ли се интересувате единствено от „неудобството“, което ви е причинил, и от завръщането си във вашата... вашата загубена малка фирма! И имате наглостта да стоите тук и да ми разправяте, че вината за изчезването на Марти е моя? Исусе Христе, че откъде *вие* бихте могли да го знаете? Първо на първо, вие сте една от причините той да дойде в тази страна. Ако някой е прогонил Марти, то това сте вие, още преди години!

Последва мълчание. Областта около носа на Уестърмен беше побеляла.

— Мисля, че ще изчакам таксито отвън.

Анна трепереше. Червенината ѝ беше изчезнала и лицето ѝ беше бледо.

— Съжалявам. Не биваше да го казвам.

— Ще бъдете ли така любезна да донесете палтото ми?

Без да промълви дума повече, Анна отиде да го вземе. С Уестърмен стояхме, без да се поглеждаме. Анна се върна и му го подаде.

— Благодаря. Няма нужда да ме изпращате.

Помислих си, че Анна щеше все пак да добави нещо, но тя не проговори. Уестърмен мина през кухнята, после чухме външната врата

да се отваря и затваря.

— По дяволите! — изстена Анна. Изглеждаше така, сякаш щеше да избухне в сълзи. — Извини ме. — Почти изтича от дневната. Чух я да се заключва в банята.

Сипах си бренди и останах да чакам.

Мина доста време, преди да се върне. Лицето ѝ беше почистено от грима. Очите ѝ бяха зачервени. Седна и ми се усмихна немощно.

— Е, не беше голям успех, нали?

Отидох да ѝ наляя питие.

— Едва ли вината беше твоя. Този мъж е от най-отвратителните хора, които някога съм срещал.

Тя прехапа тъжно устни.

— И все пак не биваше да му казвам това за Марти.

— Не виждам защо съжаляваш. Този човек изобщо не се съобразяваше с чувствата ти.

— Знам, но... е, просто ми се ще да не го бях правила. Отношенията им с Марти са достатъчно лоши без и аз да усложнявам нещата.

— И все пак мисля, че си го търсеше. Той беше несправедлив. Ти само се защити.

Тя не отговори. Облегна глава назад в стола. Изглеждаше изморена.

— Най-добре ще е утре да се обадя в университета. Не искам да изхвърлят нищо.

— Сигурен съм, че няма да го направят. Поне не и защото той така им е казал. Смея да твърдя, че онзи, с когото е разговарял, сам би могъл да прецени що за човек е.

— Надявам се. И все пак мисля да им се обадя. — По лицето ѝ пробяга спазъм. — Как е могъл да *направи* такова нещо?

— Може би така наказва Марти за „притесненията“.

— Притеснения! — възкликна тя. — Господи, надявам се наистина да е само това. — Изведнъж млъкна. — Е, май ще е най-добре да поразтребя. Благодаря ти, че дойде, Доналд. Съжалявам за отвратителната вечер.

— Поне яденето беше хубаво.

Тя се усмихна любезно, но не отговори на комплимента. Очевидно искаше да остане сама. От възпитание предложих да ѝ

помогна в миенето на съдовете, но не се учудих, когато отказа. Сбогувах се и си тръгнах.

Независимо от мнението на Анна по въпроса според мен вечерта в никакъв случай не беше толкова лоша. Колкото и да презирах Уестърмен, все пак бях достатъчно голям реалист, за да осъзная, че предубежденията му бяха най-доброто нещо, което можеше да се случи. Особено ако ги предадеше и на полицията. Щеше да си замине след десет дни. При положение че през това време не се появеше нещо неблагоприятно, не виждах как разследването щеше да продължи много дълго след това. Позволих си отново да изпитам предпазлив оптимизъм.

Именно затова се почувствах толкова смутен, когато полицията откри първата следа.

Бяха минали само два дни от вечерята с бащата на Марти, когато двама полицаи дойдоха в галерията. Единият беше униформен, другият — цивилен. Анна и аз веднага прекратихме заниманията си.

— Мис Палмър? — попита цивилният. Той беше по-висок от другия, набит, с вид на военен и с гъсти мустаци, в малко по-светъл оттенък от косата му.

Анна беше напрегната.

— Да?

— Аз съм инспектор Линдзи, а това е сержант Стоун. Можем ли да поговорим с вас?

Цветът беше изчезнал от лицето на Анна. Съмнявам се, че съм изглеждал по-добре. Имах си собствени страхове.

— Защо? За какво?

— Можем ли да поговорим някъде насаме? — Полицаят ме погледна. Усетих параноичен пристъп.

— Всичко е наред, можем да говорим и тук — отвърна Анна, разбирайки погледа му. — Става дума за Марти, нали?

— Може би ще е по-добре насаме.

— Идете в кабинета — предложих аз, но Анна поклати глава.

— Не, всичко е наред, предпочитам да останеш. — Бях прекалено разтревожен, за да се почувствам поласкан, и никак не бях сигурен, че исках да чуя какво имаше да каже полицаят. Анна отново се обърна към него. Държеше се твърдо. — Намерихте ли го? — Гласът ѝ беше преднамерено спокоен.

Полицаят отмести поглед от мен. От този момент нататък аз спрях да съществувам за него.

— Не, още не сме го намерили. Но имаме вероятна следа. — Направи пауза. Долавях киселия му, вмирисан на цигари отвратителен дъх. — Това може да ви разстрои, но трябва да ви попитам дали знаете приятелят ви да е имал хомосексуални наклонности.

Сега Анна изглеждаше по-скоро объркана, отколкото изплашена.

— Хомосексуални наклонности? Не. Няма такова нещо. Защо? Полицаят не обърна внимание на въпроса й.

— Някога давал ли ви е повод да заподозрете, че може да е хомосексуалист?

— Не, разбира се, че не! Защо?

Изведнъж съзрях връзката. Кръвта нахлу в главата ми, докато се борех да не покажа, че съм разбрал.

— Позна го човек, който твърди, че е виждал приятеля ви в един гейклуб в Сохо — продължи полицаят. Успокоявах се, че може да не е същият клуб, в който Марти се беше срещнал със Зепо. Сигурно никой не би го запомнил само от едно посещение. Но мисълта не успя особено да ме ободри. Дадох си сметка, че сержантът ме наблюдаваше. Опитах да си предам вид, че не забелязвам.

— Наскоро ли? — В гласа на Анна се долови нотка на надежда.

— Преди да изчезне. Не ни е известна определена дата. Но имаме причина да смятаме, че е ходил там няколко пъти.

Част от напрежението напусна Анна. Изведнъж изглеждаше разочарована.

— В кой клуб? В „Пинк Флъмингоу“?

И двамата полицаи я погледнаха изненадано.

— Нима знаете за това? — попита по-старшият.

— Да. Марти ходи там доста пъти. Посети и един-два други клуба, но не си спомням имената им.

Той я зяпна.

— Мисля, че отрекохте да е имал хомосексуални наклонности?

— Нямаше. Не посещаваше само гейклубове. Ходеше и на други места. Това е част от изследването му.

— Изследване? — Равният тон, с който го произнесе, издаваше скептичността му.

— Точно така. Пише докторат по антропология. Пише за поведенческите модели в различни видове нощни клубове. Как се влияят от парите, сексуалността. Такива неща. — Звучеше, сякаш го рецитираше наизуст. Беше достатъчно близко до онова, което Марти бе казал на Зепо, за да се убедя, че е вярно.

Полицаяте си размениха погледи.

— Значи вашият приятел ви е предупредил, че ходи в гейклубове във връзка с изследването си?

Сега цветът се беше върнал на лицето на Анна.

Повече от нормалното.

— Думата не е „предупредил“. Каза ми истината. Марти не е обратен, ако такъв се опитвате да го изкарате.

— Не се опитваме да го изкараме никакъв, мис. Просто искаме да установим причината за изчезването му. Някога ходили ли сте в тези гейклубове с него?

— Не.

— Защо?

— Защото съм момиче. Ако отидех с Марти, щяхме да привлечем вниманието. Щеше да е очевидно, че сме двойка. Марти искаше да се слее с обстановката, за да може просто... нали разбирате, да наблюдава, без да безпокои никого.

— И докъде стигаше, за да се слее с обстановката?

— Казах ви, седеше и наблюдаваше. Това е всичко.

— Но никога не сте ходили с него?

— Не. Вижте, какъв е смисълът от всичко това? Искам да знам къде е Марти сега, а не преди седмици.

Полицаят кимна предразполагащо.

— Както и ние, мис. Знам, че това не ви е особено приятно. За нас също, но е първата следа, с която разполагаме, и трябва да видим дали си струва да я проследим или не. Трябва да ви задам тези въпроси, щом само това е начинът да я отхвърлим, нали разбирате? — Изчака краткия отговор на Анна, после продължи. — И така, колко често ходеше в тези клубове?

Анна сви мрачно рамене.

— Не знам. Няколко пъти. Не беше често.

— Веднъж седмично? Два пъти седмично?

— По-рядко. Казах ви, не беше често.

— Веднъж месечно тогава?

— Може би. Нещо такова.

— В определени вечери ли ходеше? Имам предвид, винаги ли беше в петък или в събота? Или по определено време в месеца?

— Не, различно. Ходеше в различни вечери, за да може да ги сравнява.

— А някога споменава ли е да се е срещал с някого?

Сърцето ми подскочи при този въпрос.

— Не ходеше, за да се „среща“ с някого! — сопна се Анна. — Ходеше само като наблюдател. Колко пъти е нужно да ви го повтарям?

— Значи не е споменава л някого специално? Никакви имена?

— Не.

— Значи просто си е седял в ъгъла и си е гледал работата? Ами ако някой го заговори?

Кръвта на Анна се беше съсредоточил в две червени петна на бузите й.

— Е, предполагам, че очевидно е разговарял с някои хора. Но никога не е поемал инициативата за това. Разговарял е с тях само ако те са го заговаряли. Вижте, знам какво си мислите, но не е така.

— Споменава л ви е някога за какво са разговаряли?

— Да, от време на време. Винаги беше свързано с работата му.

— Но не ви е казвал с кого е говорил?

— Обясних ви, не е било с някого специално! Отиваше и просто наблюдаваше... това е. А и не беше ходил от седмици! Ако не ми вярвате, попитайте в университета! Те знаят всичко по този въпрос!

— Сигурен съм, че е така. Някога да не се е прибирал цяла нощ?

— Не, разбира се, че не.

— Да е закъснявал?

— Не! Искам да кажа, понякога се връщаше в два часа или около това време и толкова.

— Имате ли представа защо се интересува ше точно от тази област?

Анна се поколеба, като търсеше някакъв конкретен факт, с който да отхвърли инсинуациите на полица я.

— Той е антрополог! С такива неща се занимават антрополозите. Смяташе, че това е... благодатна област за изследване, нищо повече. Също както и другите въпроси от тезата му. Това беше само част от нея, разбирате ли?

— Имате ли приятели хомосексуалисти?

— Не.

— Водеше ли си бележки за посещенията в тези клубове? Дневник може би?

— Не си е водил дневник, но си записваше неща във връзка с посещенията в клубовете — отвърна Анна. Усетих как сърцето ми отново подскочи. Това никога не ми беше хрумвало.

— Всичките му бележки в университета ли са?

— Повечето да. Някои са в апартамента.

— Имате ли нещо против да ги разгледаме?

Виждах, че идеята не се харесваше на Анна.

Улових се, че отчаяно се надявах да откаже.

— Нямам — отвърна неохотно. — Но ако очаквате да откриете нещо разобличаващо, само си губите времето.

— Не търсим нищо разобличаващо, мис. Само искаме да разберем къде е, също както и вие. — Тонът му беше снизходителен.

— Е, като се опитвате да го изкарате обратен, доникъде няма да стигнете. Не знам защо е заминал, но не е заради това. Аз живея с него, за Бога, не мислите ли, че бих разбрала, ако беше обратен?

— Сигурен съм, че щяхте. Но сме длъжни да проучим всяка вероятност, нали така? Може например някой, когото е срещал в тези клубове, да знае къде е.

— Искате да кажете, че може да е избягал с друг мъж — отвърна Анна категорично.

— Не искам да кажа нищо. На този етап гледам непредубедено на всичко.

— Така ли го наричате?

— Вижте, мис...

— Ако това е всичко, трябва да ме извините. Имам работа. — Обърна им гръб и се отдалечи. Чух я да се качва горе.

Полицаите се спогледаха. Сержантът вдигна вежди. Инспекторът се обърна към мене.

— Бихте ли предали на мис Палмър, че ще ѝ се обадим за бележките на приятеля ѝ? Бихме искали да ги видим колкото е възможно по-скоро.

Кимнах, като се опитвах да се овладеея. Не се доверявах на гласа си. Но не можех да оставя нещата така.

— Мислите ли, че това може да има някакво отношение към изчезването му? — попитах.

Раздразнен, че Анна си бе заминала, той реши да ме сплаши. Втренчи се в мен и известно време остана мълчалив.

— Наистина не знам, сър. Имате ли някакви идеи по въпроса?

— Аз ли? О, не, никакви. Е, освен че Марти не ми приличаше на обратен.

— Добре тогава, може би не е бил. Просто ще трябва да проверим, нали така, сър? Благодаря, че ни отделихте от времето си. — Тонът му беше толкова прекалено любезен, че граничеше с подигравка.

— Как разбрахте за нощните клубове? Чрез стандартната процедура ли?

— Ами и да, и не — отвърна той. — Описанието на мистър Уестърмен случайно беше попаднало заедно с това на изчезнали момчета в тийнейджърска възраст. Невероятно е колко много от тях свършват там. Както се оказа, вашият мистър Уестърмен беше единственият, когото нашият източник разпозна. — Усмихна се студено. Изглежда, целеше да ме сплаши още повече. — Така че сам виждате, не всички полицейски грешки са с лоши последствия, нали?

Докато излизаха, сержантът спря да разгледа една картина.

— На жена ми страшно ще ѝ хареса. — За първи път проговаряше. — Колко струва? — Казах му. Погледна я отново. — Исусе Христе!

Тръгнаха си.

* * *

Сега знаех, че не можех да отлагам разговора със Зепо повече. Обадох му се същата вечер. За първи път вдигна телефона почти веднага. Изглеждаше в дразнещо добро настроение.

— Да, да. И ако това не е злочестият любовник. Какво мога да направя за теб? Не ми казвай, че си извършил още някоя глупост. Така ли е?

— Не, не съм. Но мисля, че ще е по-добре да поговорим.

— Защо? Да не би Анна вече да плаче за оная ми работа?

— Просто ела възможно най-бързо. Вкъщи съм си.

Стана по-сериозен.

— Какво има?

— Вероятно нищо, но все пак трябва да поговорим.

— За какво? Какво е станало?

— Ще разбереш, когато дойдеш.

Затворих, преди да успее да се обади отново. Знаех, че това беше най-бързият начин да го накарам да дойде. След като размислих малко,

свалих слушалката от вилката. Не изгарях от желание да му съобща новината лице в лице, но не можех да се доверя на телефона.

Не се забави с идването.

— Е, и какво е станало? — запита той, преди дори да съм затворил вратата. Поех си дълбоко въздух.

— Днес двама полицаи дойдоха в галерията. Изглежда, някой е разпознал Марти в един от гейклубовете.

Зепо затвори очи и отпусна глава назад.

— Мамка му! О, *мамка му!* — Удари по стената.

— Не е чак толкова страшно...

— Как не! Къде са го видели?

— Не се безпокой, не е в клуба, в който сте отишли. Става въпрос за друг.

— Сигурен ли си?

— Споменаха „Пинк Флъмингоу“. Онзи, в който обикновено е ходел. Това е единствената причина да го разпознаят. И е станало съвсем случайно. — Ръката на Зепо все още беше върху стената. Беше се втренчил в тавана. Продължих бързо: — Няма причини да го свържат с теб. Всъщност може да се окаже, че е за добро. Ако се съди по въпросите, които полицаите задаваха на Анна, те изглежда смятат, че Марти е бил хомосексуалист и вероятно е избягал с друг мъж.

Зепо спря да зяпа тавана и ме погледна.

— Наистина ли си толкова тъп? Щяло да е за добро? Знаеш ли какво ще стане сега? А? Ще започнат да обикалят всички гейклубове в Лондон, за да проверят дали още някой не си го спомня. И какво ще стане, когато стигнат до клуба, в който се срещнахме? Представи си само — някой там се сети, че го е видял с мен?

— Не е много вероятно. Марти не е човек, който се откроява сред тълпата.

— *Не, но аз съм, по дяволите!* — Оттласна се от стената към мен. Изплю се в лицето ми. — Какво ще правим, ако покажат снимката му и някой педал каже: „О, да, спомням си го, беше с онзи едър, тъмнокос мъжкар“? Какво, по дяволите, ще правим тогава?

Опитах се гласът ми да прозвучи невъзмутимо.

— Защо трябва да правим каквото и да било? Ако се стигне до най-лошото, *ако* започнат да задават въпроси точно в този клуб, *ако* случайно някой си спомни лицето му след толкова седмици, дори

тогава с какво ще разполага единствено полицията — седял е на една маса с висок тъмнокос мъж. Каквито има стотици. Не си видял никакви познати там, нали?

— Не, но...

— Хайде тогава да не изпадаме в истерии, а? Знам, че си стреснат. Отначало и с мен беше така. Но после, когато можах да се успокоя и да помисля, осъзнах, че няма причини за паника. Колко време бяхте там с Марти? Час? Или няма и толкова? Знам, че се мислиш за забележителен, Зепо, но наистина ли вярваш, че си чак толкова хубав, та дори събеседникът ти да бъде запомнен седмици след случая? Дори да успеят да намерят някой, който е бил там онази вечер и те е видял?

Мускулите на челюстта му заиграха.

— Сигурно не — отвърна неуверено. Възползвах се от колебанието му.

— Освен това какво би могло да те свърже с него? Колко хора знаят за... ами за някогашните ти занимания? За повечето ти си символ на мъжествеността. Така че защо някой би те свързал с някакъв гейклуб в Сохо?

— Ами Анна? Ако полицията получи описанието ми, тя ще ме разпознае.

— Разбира се, че няма! Зепо, полицията смята, че Марти е избягал. По собствена воля. Не се тревожат за него. Няма да излъчат подробно съобщение за изчезването му по новините в шест часа, нито ще пуснат нарисувания ти по свидетелски показания портрет. Ако изобщо има нещо, то ще е само описание. На някой, за когото всички ще предположат, че е хомосексуалист. А тъй като Анна не те смята за такъв, тя няма да направи връзката. Помисли си върху това. Нищо, абсолютно нищо не те свързва с онзи, който се е срещнал с Марти в гейклуб. Никакъв мотив, никаква причина. Нищо.

Сега беше по-спокоен.

— Дано да си прав.

— Прав съм. — Всъщност бях обяснил всичко това така разумно, че за миг се почувствах толкова уверен, колкото бяха и думите ми. После си спомних за бележките на Марти и внезапна вълна на страх незабавно помете мимолетната ми самоувереност. На секундата разбрах, че нямаше да кажа на Зепо за тях.

Но каквото и да бях почувствал, то не се беше проявило по лицето ми. Поне Зепо изглеждаше напълно ободрен.

— В такъв случай мисля, че ще ти позволя да ме почерпиш с едно питие, след като вече съм тук — рече той. Тръгна към дневната. Изведнъж усетих, че не бих могъл да го изтърпя и миг повече.

— Не. Бих искал сега да си вървиш.

Обърна се и ме погледна изненадано.

— Какво?

— Казах, че бих искал да си вървиш.

На лицето му се изписа усмивка на изумление.

— Нещо сме докачливи, а, Доналд? Какво те яде бе, мамка ти?

— Нищо не ме яде. Просто искам да си вървиш, това е.

— Ами задълженията ти на домакин? Настояваш да дойда тук, а пет минути по-късно искаш да си ходя. Не е много гостоприемно, нали?

— Не съм в много гостоприемно настроение.

— Тогава не би трябвало да ме каниш, нали? — Виждах, че започваше вътрешно да се забавлява. Това само ме раздразни още повече.

— Поканих те, защото имах да ти съобщя нещо. След като вече го сторих, не виждам причини да оставаш.

— Доналд, трябва ли да разбирам, че ме накара да бия целия този път само заради това и сега искаш да си тръгна, без да ме почерпиш дори едно питие? Можеше да го направиш по телефона и да ми спестиш разкарването. — Вдигна ръка. — Съжалявам... забравих. Всички телефони се подслушват, нали? Не искаш ЦРУ да научи.

— За човек, който допреди малко бе обхванат от паника, изведнъж стана много смел. Да, така е, не обичам да използвам телефона за такива неща. Нямам желание да свърша в затвора, защото някоя домакиня от Туутинг Бек се е включила в линията ми.

— Много се развълнува изведнъж.

— Може би защото държанието ти ми дойде до гуша. Омръзна ми да търпя избухванията ти. Не те накарах насила да се замесиш в това. Ти сам направи избора си — за пари, а не като услуга за мен — и ми омръзна да ме смяташ за отговорен всеки път, когато нещо не върви точно според плана! Знаехме, че ще има някакво разследване, и аз съм този, който трябва да понесе основния удар, а не ти. Така че спокойно

мога да мина и без да търпя един... склонен да убива манекен, който откача дори при най-слабото изхълцване!

Зепо ме беше изслушал с леко сведена на една страна глава.

— Означава ли това, че вече не ме обичаш?

— Означава, че бих искал да си тръгнеш!

— Добре, Доналд. Щом така желаш. — Отиде до външната врата с подигравателна физиономия. Отвори я и се обърна към мене.

— Между другото — рече, — отворен ти е дюкянът.

Зяпнах го. Излезе усмихнат. Погледнах надолу. Наистина беше така.

Не бих могъл да прекарам у дома останалата част от вечерта. Трябваше да изляза. И по-точно трябваше да отида у Анна. Мисълта за онова, което се съдържаше в бележките на Марти, за вероятността да е споменал за Зепо в тях правеха невъзможно да си седя спокойно и да чакам. Броени минути след като Зепо си тръгна, вече бях в колата и карах към тях.

Тя не ме очакваше. Но тъй като я бях оставил сърдита и разстроена след посещението на полицаите, имах извинение да се отбия да видя как е. Нямах представа дали щеше да си е вкъщи, но нищо не ми струваше да рискувам едно напразно разкарване. Всичко друго беше за предпочитане пред това да седя сам и да гадая какво може да стане.

Зад прозореца ѝ имаше светлина. Почувствах облекчение, после тревога. Казах си, че беше прекалено рано да е научила каквото и да било, но мисълта за тази възможност беше достатъчна, за да накара сърцето ми да задумка, докато изкачвах стълбите към апартамента ѝ. Опитах да се подготвя, като репетирах най-подходящия начин на реагиране, и натиснах звънеца. Чух приближаващи се към вратата стъпки и зачаках. После Анна отвори.

Веднага видях, че нещо не беше наред. Лицето ѝ беше сковано, безжизнено като камък. Като че ли дори не се изненада, че ме вижда.

— Здравей — казах аз, борейки се със съмненията си. — Реших да се отбия да проверя как си.

— Добре съм, благодаря. — Гласът ѝ беше предпазлив и съдържан. Отстъпи назад. — Влез. Бащата на Марти е тук.

Гледаше ме в очите, докато говореше, и моментално разбрах причината за настроението ѝ. Сякаш камък ми падна от плещите.

— Може би е по-добре да си тръгна? — попитах почти шепнешком.

— Не, всичко е наред. Не мисля, че ще остане още много дълго. — Не направи опит да снижи гласа си. Вдигнах вежди въпросително.

Устните ѝ се свиха и тя поклати глава с отвращение, докато се извърещаше.

Затворих вратата и я последвах към дневната. Уестърмен стоеше в средата на стаята, облечен с палтото си. Устните му бяха дори още по-стиснати от обикновено. Очевидно ги бях прекъснал по средата на кавга.

— Съжалявам, не исках да се натрапвам — рекох. — Нямах представа, че сте тук.

— Мистър Уестърмен се отби само за да ми съобщи, че утре се връща в Америка — каза Анна. Устните на Уестърмен се свиха още малко.

Погледнах го въпросително.

— Наистина ли? Мислех, че ще останете поне още седмица.

Анна се намеси, преди той да отговори.

— Така трябваше да бъде. Но след като вече разговаря с полицията, реши да си тръгне по-рано.

Той ѝ хвърли бърз гневен поглед, преди да насочи очи към някаква неопределена точка помежду ни.

— Не виждам никакъв смисъл да си губя повече времето. Според мен зная всичко, което ми е необходимо. Или което искам да зная.

— На мистър Уестърмен не му хареса да чуе, че Марти е ходил в гейклубове. — Анна говореше на мен, но не сваляше поглед от него. Той се обърна и я погледна.

— Съмнявам се на някой баща да му е приятно да разбере, че синът му е хомосексуалист.

— О, за Бога! — избухна Анна. — Вече ви *казах*! Той ходеше в тези клубове заради изследването си, нищо повече!

— Изследване! — изсумтя Уестърмен. — Има само една причина, поради която хората посещават такива места. И ако той предпочита компанията на извратени типове пред тази на свестните хора, може да си остане там, докато изгние, доколкото зависи от мен.

Анна се опитваше да се овладее.

— Слушайте. За последен път ви казвам, Марти не е хомосексуалист. Не знам къде е, нито какво му се е случило, но знам, че няма нищо общо с това. Ако не ми вярвате, питайте в университета.

— За какво ми е? От онова, което съм чувал за английските интелектуалци, те самите са морално дегенерирани и педерастични.

Анна поклати вбесено глава.

— Не мога да повярвам на ушите си! Марти *изчезна*! Има ли някакво значение какво е правил или с кого се е срещал?

Уестърмен я погледна с триумфално изражение.

— Очевидно за вас не, но се радвам да кажа, че там, откъдето аз идвам, хората все още имат някакви морални ценности.

— Морални ценности? — повтори невярващо Анна. — Как не ви е срам да говорите за морал, когато сте готов да го изоставите по този начин? Какво му е моралното на това?

— Много повече, отколкото да се забъркваш с отрепки! Опитвах се да приема нещата, които правеше в миналото, но това!... — Поклати глава, онемял от гняв.

— Какви „неща“ е правил в миналото? — запита Анна. — Имате предвид, че е предпочел да учи антропология пред това да продава тоалетни чинии? Че е дошъл тук, вместо да отиде в американски университет? Как можете да бъдете толкова дяволски тесногръд? Марти ви е син, за Бога! Не можете просто да се откажете от него! Той ви е *син*! — Повтори този факт, сякаш Уестърмен го беше пропуснал. Той поклати ядосано глава.

— Вече не е. — Понечи да си тръгне. Анна застана пред него.

— Не можете така да си отидете! Ако си съберете багажа и се приберете у дома, полицията също ще се откаже.

Уестърмен сви рамене.

— Напълно е възможно. Всъщност възнамерявам да се свържа с полицията и с посолството и да им съобщя причината, поради която заминавам.

— Защо? — изкрещя Анна. — Не можете ли поне да ги оставите сами да решат?

— Сигурен съм, че ще го направят. Но ако Марти смята да се излага, искам съвсем ясно да покажа, че не го одобрявам.

— Да се *излага*? — започна Анна, но Уестърмен вече вървеше към вратата. Почувствах, че трябва да се намеся.

— Ако желаете мнението ми, според мен вие постъпвате напълно неразумно!

Той дори не ме погледна.

— Това не е ваша работа. И нямам намерение да обсъждам постъпките си с някакъв застаряващ дилетант.

Все още се опитвах да се съвзема, когато той мина покрай мен и влезе в кухнята. Анна тръгна след него.

— Бих искала да можех да ви кажа, че ми е било приятно да се запознаем — рече тя. — Но бих излъгала, а един лицемер в стаята е напълно достатъчен. — Отвори външната врата и го погледна студено. — Сбогом, мистър Уестърмен.

Уестърмен се поколеба, сякаш се готвеше да отвърне нещо. — После се обърна и си тръгна, без да пророни дума повече.

Анна почти тръшна вратата след него. Върна се в дневната. Никой от двамата ни не проговори. Стоеше до масата, втрещена в пространството. Осъзнах, че треперех.

— Ама че... невъобразима... *свиня*! — Реакцията ми беше жалка и неподходяща, но гневът и унижението бяха стеснили речника ми. Избягах да я погледна.

Анна не каза нищо. Мълчанието ѝ започна да ме изпълва с неудобство. Престраших се да ѝ хвърля един поглед. Очите ѝ блестяха от сълзи, но успяваше да се владее. Опитах се да измисля нужните думи, но отново не успях.

— Копеле! — простена неочаквано тя. Лицето ѝ се беше изкривило от усилие да не заплаче и то по-скоро от гняв, отколкото заради друго. — Коравосърдечно, шибано *копеле*!

Езикът ѝ ме шокира. Тя осъзна, че я бях зяпнал изумено, и бързо поклати глава.

— Съжалявам, Доналд, но... Господи, как може? Собственият му *син*! Не го ли интересува?

Очевидно не.

— Как може да бъде толкова... толкова лицемерен? Такъв дяволски фарисей! Не си ли дава сметка какво говори? И как само те обиди. Няма извинение за това. На всичкото отгоре се държеше, сякаш *ние* му *бяхме* виновни!

Усещах, че трябваше да кажа нещо, за да дойда на себе си.

— Този човек очевидно е неуравновесен. Не съм сигурен кого мрази повече — англичаните или хомосексуалистите.

Анна като че ли не ме чу.

— Защо му трябваше да превръща в такова представление заминаването си? Ако толкова много се е разстроил, защо просто не си тръгна? Защо му е да съобщава на полицията причините? И без друго

беше достатъчно трудно да ги накараме да приемат изчезването на Марти на сериозно. Само да разберат, че собственият му баща е убеден — Марти е избягал, защото е обратен — и ще се откажат от по-нататъшни опити.

— Не бих се притеснявал, че ще им повлияе толкова. Сигурен съм, че добре могат да преценят що за човек е бащата на Марти. — Изобщо не бях убеден. Затова ми беше още по-лесно да го кажа.

Анна подмина думите ми без коментар. После ми се усмихна уморено.

— Обзалагам се, че е „удоволствие“ за теб да идваш тук. Никога не е скучно.

— Изглежда, наистина улучвам кога да дойда, нали? — рекох и внезапно ми призля, като си спомних причината за посещението си. Гневът ми към Уестърмен ме беше накарал да я забравя. Напрежението ми се върна.

— Не знам за теб, но аз бих пийнала нещо — предложи Анна. — Ти какво предпочиташ?

Вкопчих се в поканата.

— Бренди, ако имаш. Може и уиски.

Изваках да налее питиетата и да ми подаде чашата. Прочистих гърлото си.

— Полицията вече идва ли за бележките на Марти?

— Не, още не. — Седна и разтърка очите си. — Така или иначе не знам какво очакват да открият в тях. Може би любовни послания между него и друг мъж? Ако е така, ще останат разочаровани. Там няма нищо подобно.

Звучеше по-скоро като уверение, а не като мнение. Насилих се да отпия, преди да попитам:

— Ти прегледа ли ги?

— Само папката, която е тук, без онези в университета.

— И в тях няма нищо?

— Не, но не очаквах и да има. Само бележки, както се предполагаше.

Отново прочистих гърлото си.

— Тези тук отскоро ли са?

Тя кимна.

— Това са бележките, върху които е работил, преди да изчезне. Знам, защото той винаги слагаше дати на всичко и последната е от деня, преди да се върна от Амстердам.

Опитах се да потисна внезапното си вълнение.

— Значи в тях няма никакви следи?

— Не, нищо. Но и не мислех, че ще намеря. Не знам защо замина, но определено няма нищо общо с ходенето му в гейклубове. Така или иначе не ги бе посещавал от седмици. А ако е възнамерявал да отиде, докато ме нямаше, щеше да ми каже. — Вдигна рамене. — Не вярвам обаче, това да повлияе на полицията. За тях е само едно хубавичко, удобно обяснение на нещата. Особено след като собственият му баща им съобщи какво мисли.

Измърморих нещо, за да я окуража, но не си спомням какво беше. Вече не ме и интересуваеше. Можех да мисля единствено за това, че Марти бе удържал на думата си. Освен ако за срещата му със Зепо не се споменаваеше в бележките в университета, което беше малко вероятно, той бе запазил тайната. Оставаше единствено опасността някой да си спомни, че ги е видял в нощния клуб. Възможно беше, но някак си не се притеснявах особено. Чувствах, че кулминацията беше настъпила и отминала, и изведнъж напрежението ми изчезна. Неочаквано се прозях.

— Съжалявам — рекох. — Извини ме.

— Сигурно си изморен.

— Да, много. Беше тежък ден. — Всъщност един от най-тежките в живота ми. Сега, след като всичко беше свършило, се почувствах изтощен от напрежението. Отново се прозях, извиних се и си тръгнах. Едва успях да не заспя по пътя за вкъщи. Помислих си дали да не се обадя на Зепо да му кажа добрата новина за заминаването на бащата на Марти, но реших, че можеше да почака. Щеше да му се отрази добре малко да се поизпоти. В девет и половина вече бях в леглото.

Спах най-дълбокият сън от седмици наред.

Уестърмен замина на следващата сутрин, както беше предупредил. Анна се опита да му позвъни в хотела вероятно с отчаяната надежда да го накара да промени решението си. Но той вече беше напуснал.

Тя се свърза с полицията. Отново, както беше обещал, бащата на Марти ги бе уведомирал, че заминава, и когато Анна ги притисна, те признаха — бе им казал също така какво мисли за ситуацията. Увериха я, че това няма да се отрази на разследването, но не успяха да я убедят.

— Предполагам, че няма да приключат случая, може би ще го водят на отчет или каквото там правят — рече тя. — Но не ги виждам от сега нататък да бъдат много загрижени. Сега за тях Марти е само още един хомосексуалист, който е престанал да се преструва и е напуснал приятелката си.

Издадох някакви окуражителни звуци, но тя, разбира се, беше права. Разследването, което така или иначе бяха започнали без особено желание, сега със сигурност щеше да стане само формално.

Отново настъпи затишие. Дори полицията да правеше нещо, нямаше никакви новини от тях. После, седмица след заминаването на Уестърмен, Анна отново закъсна. Вече знаех — това неизбежно означаваше, че нещо се е случило, и в самоувереността ми се запромъква известна тревога, която избухна, щом видях лицето на Анна, когато влезе.

— Всичко наред ли е? — попитах.

Тя не ме погледна.

— Банковото извлечение от сметката на Марти пристигна тази сутрин. — Започна да говори, но спря, сякаш думите ѝ причиняваха болка. — От сметката му не е теглено нищо отпреди да изчезне.

Стоеше там, без да помръдне, с леко наведена глава, все още с палто и със закачена на рамото ѝ чанта. Като че ли не знаеше какво да прави със себе си.

Опитах се да измисля нещо подходящо да кажа.

— Няма ли друга сметка?

Тя поклати глава.

— Е, може би е изтеглил достатъчно пари, за да му стигнат за дълго.

Анна продължаваше да не ме поглежда. Имах чувството, че вече беше помислила за всички тези възможности и ги беше отхвърлила.

— Последния път е изтеглил сто лири. Не би могъл още да живее от тях.

Прииска ми се да бях запазил чековата книжка и кредитните карти. Зепо би могъл да ги използва в супермаркети или на някое друго

анонимно и многолюдно място, за да създаде впечатлението, че Марти е жив. Но сега беше твърде късно. А и все пак щеше да е рисковано.

— Съобщи ли на полицията?

— Позвъних им, преди да дойда. Твърдят същото като теб: вероятно имал друга сметка. Когато възразих, че няма, отвърна ми се: можел да има някаква, за която да не знам. Но аз съм сигурна, че няма. Всичките му пари са в тази.

— Каза ли им го?

Кимна.

— Според тях той вече може да си е намерил някаква работа и ако не искал да се разбере къде е, така или иначе не би теглил от старата си сметка. — Имаше объркан и безпомощен вид. — Изглежда, не смятаха, че това е причина за безпокойство.

— Може би просто са се опитвали да те окуражат.

Погледна ме отчаяно.

— Нямам нужда да ме окуражават. Не съм глупачка. Достатъчно е да знам, че и някой друг освен мен се опитва да го открие.

Знаех какво искаше да направя, но не си предложих услугите. Реших, че спокойно бих могъл вече да не се обвързвам по този начин. После погледнах лицето ѝ и видях, че нямаше как да го избегна.

— Искаш ли да говоря с полицията? — попитах. — Не знам дали ще постигна нещо, но ще се опитам, ако желаш.

По лицето ѝ моментално се изписа благодарност.

— Нали нямаш нищо против? След онова, което бащата на Марти им е казал, съм наясно, че няма да ми обръщат голямо внимание. Но теб може и да послушат.

Нямаше причина да го направят, но се усмигнах.

— Мога да опитам, нали?

Анна ме чакаше долу, докато се обаждах от кабинета. Потърсих инспектора, който беше идвал в галерията; чу се серия от изщраквания и ме свързаха.

— Инспектор Линдзи.

— Името ми е Доналд Ремзи. Миналата седмица бяхте в галерията ми, за да говорите с моята асистентка Анна Палмър за изчезването на приятеля ѝ Марти Уестърмен. Американец.

— Да? — Чакаше ме да заговоря по същество. Побързах да го направя.

— Тази сутрин е получила банково извлечение от сметката на приятеля си и изглежда, че за последен път той е теглил пари няколко дни преди да изчезне. Оттогава не е теглено нищо. Мис Палмър естествено е много притеснена.

— Секунда, ако обичате. — Закри с нещо слушалката и връзката заглъхна. Зачаках. После линията отново се проясни. — Да, съжалявам. Продължавайте.

Малко объркан, се опитах да възстановя нишката на разговора.

— Както ви казах, мис Палмър е разстроена от това, тъй като смята, че може да означава... — Думите ми пресекнаха. — Ами безпокои се това да не означава, че нещо му се е случило.

— Вече ни уведоми, нали така? — Говореше бавно и натъртено. В гласа му имаше ирония, почти подигравка.

— Обадила ви се е тази сутрин. Но не мисля, че е разговаряла с вас.

— Е, и с какво мога аз да ви помогна? — Със същия успех би могъл да попита и „Какво искате, по дяволите, да направя?“

— Ами най-общо бих искал да зная какво смятате да предприемете след тази информация?

— На мис Палмър не ѝ ли обясниха положението?

Реших да не се оставям да ме притисне.

— От онова, което ми каза, останах с впечатлението, че полицаят, с когото е разговаряла, който и да е бил той, не е проявил особено желание да помогне. Тя естествено е много обезпокоена и иска да се увери, че се прави всичко възможно, за да бъде открит приятелят ѝ.

— Точно това правим. Мисля, че вече ѝ го изяснихме. Няколко пъти.

Възмущението ме накара да изгубя самообладание.

— Тогава може би ще ми обясните какво възнамерявате да предприемете, след като ви е известно, че е изчезнал от толкова време и очевидно няма пари?

— Каква точно е връзката ви с мистър Уестърмен или с приятелката му?

— Аз съм работодател на мис Палмър. Приятел. И на двама им — добавих неуверено.

— Значи не сте роднина?

— Не.

Чух го да въздиша. Почти усещах вмирисания му на цигари дъх.

— Мистър Ремзи, нека ви обясня положението. Всеки ден ни звънят буквално десетки хора, чиито близки са изчезнали. Някои случаи са по-спешни от останалите. Тази сутрин например разговарях с една майка, чиято петгодишна дъщеря липсва от тридесет и шест часа. Момиченцето страда от диабет. Майката едва сега се обаждаше, тъй като отсъствала и мислела, че дъщеря ѝ е „при приятели“. Така че това петгодишно момиченце, което е Бог знае къде, вероятно спешно се нуждае от медицинска помощ и липсва повече от ден и половина в момента е наша грижа. И ние не можем да не се безпокоим. Не е такъв случаят обаче при един напълно зрял човек, който напуска дома си с куфар, дрехи, чекова книжка и паспорт. За приятелката му това може да е много тежко, но според нас не си заслужава да вдигаме тревога. Особено след като собственият му баща е убеден, че синът му е напуснал доброволно, ръководен от някакви собствени подбуди.

Направи пауза.

— Сега научаваме, че този човек не е докосвал банковата си сметка, откакто е напуснал дома си. Е, това може да е основание за тревога, а може и да не е. Възможни са множество най-различни обяснения. Би могъл да живее с някой, който плаща сметките му например. Може да си е намерил работа и да не иска да използва старата си сметка от страх да не го открие приятелката му, която е напуснал. Може да обикаля наоколо, страдайки от амнезия, и дори да не е сигурен за какво точно служи чековата книжка. Или пък да лежи мъртъв някъде като жертва на катастрофа, грабеж или дори на ревнив приятел.

Може да е всяка една от тези или десетки други причини. И за да бъде напълно честен, няма никакво значение коя точно. Не го смятайте за коравосърдечие. Просто ви казвам самата истина. Вече направихме всичко, което можехме. Ако се появи някой, отговарящ на описанието му — жив или, колкото и да е тъжно, мъртъв, — в която и да е болница, гара или другаде, ще научим за това за броени часове. Ако напусне страната, ще го научим почти веднага. Разбрах, че визата му изтича едва след няколко месеца, така че има напълно законно право да е тук, но дори и да го нямаше, не бихме могли да направим нищо повече, за да го открием. Освен да го обявим за общонационално

издирване — нещо, което не би било оправдано независимо от неизползваната му банкова сметка, — няма какво друго да предприемем. Много съжалявам за приятелката му. Много съжалявам за всички останали приятели, приятели, съпруги, съпрузи, родители и най-различни други роднини, на които също е изчезнал някой любим човек. А те са няколко стотици само в нашия окръг. Много от тях се водят на отчет от доста повече време, отколкото приятелят на мис Палмър. Но точно в този момент се безпокоя най-много за малкото момиченце с диабет и небрежна майка.

Чух го да си поема въздух.

— И така, обясних ли ви положението достатъчно ясно?

Несъмнено. Достатъчно ясно, за да не се интересувам от снизходителното му и малко пренебрежително отношение.

— Да, струва ми се. Благодаря. Съжалявам, че ви обезпокоих.

Той видимо поомекна.

— Предайте на мис Палмър, че правим всичко възможно. Ако разберем каквото и да било, ще ѝ се обадим веднага.

— Непременно. — Казах му довиждане и затворих. Изчаках малко, преди да сляза долу и да се изправа срещу Анна, за да може еуфорията ми да се усмири. Вече нямах никакви съмнения, че съдбата на Марти щеше да остане неизвестна за историята. Пътят напред най-после беше чист.

Сега беше само въпрос на време.

За Анна последният пирон в ковчега на Марти не закъсня. Банковото извлечение и последвалата незаинтересованост на полицията бяха тежки удари за нея и аз отдавах нарастващата ѝ мълчаливост на това. Бях загубил представа за времето и не осъзнах значението на датата до сутринта, в която тя разля кафето отгоре ми.

Говорех по телефона, когато Анна пристигна в галерията, и не забелязах веднага в какво състояние беше. Направих ѝ знак, че имам нужда от кафе, и ѝ посочих шварцмашината; бях я включил, но после телефонът иззвъня и не успях да си наляе обичайната чаша. Слушах събеседника си с половин ухо и гледах разсеяно как памучната пола на Анна — дар, за който трябваше да благодаря на затоплящото се време — се върти около нея, докато се движи.

Тя изчезна в кухнята. Чувах стъпките ѝ там, после долетя трясък от изпуснати съдове. Не ми се стори обаче нещо да се е случило и миг по-късно Анна се появи отново и тръгна към мен с чашка и чинийка. Кимнах ѝ в знак на благодарност, съсредоточавайки се отново върху телефонния разговор, и когато се пресегнах да взема кафето, тя изведнъж трепна непохватно и изсипа цялата чаша върху краката ми.

Изпуснах телефона и подскочих, когато врялата течност се изля отгоре ми.

— Бързо, дай кърпа! — извиках аз, като тръсках предната част на панталона в опит да задържа димящата тъкан далеч от кожата си. Анна не помръдна. — Побързай! — настоях нервно. И млъкнах. Лицето ѝ се беше сбърчило. Раменете ѝ се разтърсваха от мълчаливи ридания и пред очите ми рухна порой от сълзи.

— Съжалявам. — Едва чувах гласа ѝ. — Съжалявам.

— Няма нищо, всичко е наред. — Изправих се и трепнах, когато все още горещият плат докосна бедрата ми.

— Съжалявам. — Като че ли не можеше да каже нищо друго. Ръцете ѝ потрепериха до тялото ѝ, сякаш не знаеше какво да прави с тях.

— Нищо страшно не е станало. Можеше да бъде и по-зле. — Наистина можеше, и то още как. Върху коленете ми имаше разтворено списание и по-голямата част от кафето се беше изляло отгоре му.

Но уверенията ми не помогнаха. Анна продължаваше да стои и да хлипа. Бързо вдигнах слушалката и казах на объркания си събеседник, че ще му позвъня по-късно. После се обърнах към Анна в нерешителност. През последните седмици на няколко пъти я бях виждал на ръба да заплаче. Но нищо толкова сериозно като това. Тя беше безутешна.

— Какво има? Какво се е случило? — попитах. С нищо не показва, че ме е чула. — Анна, моля те, кажи ми какво е станало.

Тялото ѝ се стегна и потрепери.

— *Той е мъртъв.*

Думите ѝ ме стреснаха.

— Кой е мъртъв? — Въпросът беше глупав. Можеше да има предвид само един човек.

— Мъъ... Марти.

Изстинах.

— Как... Полицията ли го е открила?

Отне ѝ известно време да изрече думите. Чаках, агонизирайки.

— Нъ... не, но е мъртъв. Зъъ... знам, че е така.

Зави ми се свят от облекчение. За един ужасен миг си бях помислил, че са го открили. Но ако бяха, щеше да ми каже. Думите ѝ се основаваха на вътрешно убеждение, не на факти.

— Разбира се, че не е мъртъв. Не говори такива неща.

Тя потърка очи с ръба на ръката си като малко дете. Риданията я задавяха.

— Мъртъв е. Мъртъв, *знам*, че е така!

Пристъпих колебливо напред. Емоциите ѝ ме разстройваха.

— Не знаеш нищо такова, Анна.

— Зъъ... знам. — Обви тялото си с ръце. — Днес трябваше да заминем за... Америка.

Тогава разбрах.

— О, Анна, съжалявам. Не се сетих.

— Ако беше оо... още жив, щъъ... щеше да ми се обади досега.

Потърсих подходящи думи.

— Може да е забравил датата.

— Нн... не, не бь... би я забравил. Все си мислех, че все пак ще за... заминем някак си, че той ще се въ... върне преди това, но сега знам, че нн... никога няма да се върне. Ссь... самолетът излетя преди час и тогава... разбрах... разбрах.

Не каза нищо повече. Риданията я завладяха изцяло. Сложих неуверено длан на ръката ѝ и тя политна напред, като зарови лице в рамото ми. Поколебах се и после я прегърнах. Горещият ѝ влажен дъх проникваше през ризата ми, сълзите ѝ пареха. Галех гърба ѝ, усещайки топлината на плътта през тънката тъкан. Тялото ѝ се притискаше към моето. Гърдите ѝ опираха в моите. Затворих очи. Издрънчаването на входното звънче ме накара да ги отворя: на прага на галерията стоеше една двойка и ни гледаше втренчено.

— Затворено е — рекох. — Бихте ли дошли по-късно? — Те си тръгнаха не особено доволни. Не ме интересуваше. Бях горд, че държа Анна в прегръдките си.

Но когато тя продължи да ридаете така, като че ли нямаше скоро да спре, започнах да се безпокоя. Минутите минаваха без никаква промяна и трябваше да си призная, че не беше по силите ми да се справя със ситуацията. Нямах представа как да я утеша. Колкото и да ми се искаше да остане в прегръдките ми, осъзнах, че имам нужда от помощ.

Единственият човек, за когото се сещах, беше Деби, момичето, което бях срещнал в апартамента на Анна. Не постигнах нищо, когато попитах Анна за телефонния номер на приятелката ѝ, и накрая я заведох до един стол, настаних я и затърсих в чантата ѝ. Номера на момичето открих в малък адресник, в който за щастие Анна беше записала хората по малките им имена. Обадох се на Деби в службата и тихо ѝ обясних положението. Предишната ми ревност се беше изпарила напълно. Испитах единствено облекчение, когато ме увери, че веднага ще дойде.

Анна се хвърли в прегръдките ѝ моментално щом тя пристигна. Отстъпих смутено встрани, когато Деби заплака не по-малко безутешно. Закарах ги до апартамента на Анна и след като се убедих, че са вътре, си тръгнах в секундата, когато приличието го позволяваше. Не бях необходим. А и от такива изблици се чувствах неудобно.

Потеглих напрегнат и изтощен. Подкарах по навик обратно към галерията, но на половината път изведнъж разбрах, че нямах желание да прекарвам остатъка от деня там. Все още щяха да витаят спомените

от сутрешните събития. Почувствах, че имам нужда от разтоварване, от време да се поразсея и да си поема дъх след емоционалното кръвопускане.

Някога представата ми за почивка беше да потъна за час или два из някоя от големите галерии. Сега обаче мисълта да разглеждам картини никак не ме привличаше. Затърсих алтернатива, но самият аз бях твърде разстроен, за да измисля нещо. Тогава отстрани на пътя видях един плакат и на секундата взех решението си. Със спонтанност, каквато не бях проявявал от години, се насочих към лондонския зоопарк.

Не бях ходил в зоопарк от дете и мисълта за живи експонати вместо безжизнени ми се струваше невероятно привлекателна. Съвсем леко смутен си платих входната такса и влязох вътре.

Беше средата на седмицата и независимо от това, че денят бе слънчев, в зоопарка цареше приятна тишина. Тръгнах покрай клетките и оградените места, спомняйки си острите, застояли миризми от детството. Привидната заспалост на смъртно опасните влечуги задържа вниманието ми приковано почти половин час, но големите котки ме разочароваха. Извадени от характерната за тях среда, мързеливите отегчени зверове бяха загубили подвижността и достойнството си. Представлявах тъжна гледка.

Продължих нататък. Група ученици се бяха скупчили пред клетката на зебрите и шумно се боричкаха за възможността да погледнат вътре. Отидох да видя какво ги беше развълнувало. Един от мъжкарите душеше задницата на женската зебра. Между задните му крака сгърчеше удивително дълга и изумително пурпурна ерекция. Без особени задръжки от присъствието ми, децата весело се побутваха и пищяха, докато мъжкарят се опитваше да възседне женската. Побързах да се отдалеча, доволен, че грубите коментари и смехът на младата публика останаха зад гърба ми.

Подминах секцията на приматите и спрях в кафенето за чаша чай, а също, поддавайки се на детински хедонизъм, и за сладолед. Настаних се на една маса отвън и се наслаждавах на топлото слънце. Не забелязах седналия на съседната маса мъж, докато не ме заговори.

— Хубав ден, нали?

Погледнах го, не много сигурен, че говори на мен. Беше на средна възраст, с оредяваща пясъчноруса коса.

— Да, много. — Не бях в настроение за разговори и се надявах да не настоява. Но не стана така.

— Обичам да идвам тук. Вълнуваща атмосфера, нали? — Усмихнах се и кимнах. — Не съм ви виждал тук преди. Често ли идвате?

— Не. Днес ми е за първи път от години.

Усмихна се така, сякаш отговорът ми потвърждаваше нещо.

— Аха. — Завъртя чашата си. — Аз непрекъснато идвам. Макар че, трябва да призная, никак не ми харесва мисълта, което и да било живо същество да бъде затворено в клетка. Предпочитам далеч повече живота на свобода. Но невинаги е възможно, нали?

Чакаше отговор.

— Да, предполагам, че е така.

Той изглеждаше доволен и леко се раздвижи в стола си, за да застане с лице към мен.

— Тогава значи разбирате какво имам предвид?

Въпросът ми се стори странен.

— Да, струва ми се.

— О, добре. Добре. — Изведнъж сякаш се смути. Погледна часовника си. После със заучена небрежност попита: — Искате ли да пийнем нещо в апартамента ми?

Трябвах ми секунда-две, за да осъзная, че ми се правеше предложение. Усетих как лицето ми започна да се изчервява.

— Не. Благодаря.

— Не е много далеч.

— Не. Наистина. Трябва да вървя. — Все още не бях допил чая и не бях доял сладоледа си. Изоставих ги, бутнах стола назад и бързо се изправих. Бедрата ми удариха в ръба на масата и я разклатиха. Съдовете се раздрънчаха и част от чая се изля в чинийката. Не успях да се измъкна и трябваше да бутна стола по-назад. Той изстърга отвратително силно по пода и изтрака, когато стъпалото ми се закачи в един от краката, така че едва не се препънах. Докато се отдалечавах забързано, хвърлих бегъл поглед на мъжа с пясъчнорусата коса. Лицето му беше извърнато встрани, но вратът му бе станал яркочервен. Сигурно и моят беше такъв.

Излязох от зоопарка, без да се интересувам повече от животните. Ядох навън и пристигнах вкъщи малко след осем. За първи път

мисълта да прекарам вечерта у дома не ме ужасяваше.

Приготвих си питие и се обадох в апартамента на Анна. Вдигна Деби.

— Легна си — осведоми ме тя, когато я попитах как е Анна. — Трябваше да извикам лекар малко след като си тръгнахте. Не можех да се справя с нея. Искam да кажа, виждала съм я разстроена и преди, но никога така. Изплаших се.

Изпитах тайно задоволство, че и на нея ѝ се беше наложило да потърси помощ.

— По-добре ли е сега?

— Ами докторът ѝ даде лекарства и това малко я поуспокои. Сега спи, слава Богу. Може би в момента е най-доброто за нея. Тази нощ ще остана тук. Не мисля, че е добре да я оставям сама. Искam да кажа — не смятам, че ще *направи* нещо, но трябва да има някой, в случай че отново изпадне в истерия.

— Ами утре? — Обзе ме паника при мисълта, че ще се наложи сам да се оправям с Анна, когато е в такова състояние.

— Взех си отпуска за сутринта, но следобед на всяка цена трябва да отида на работа. Обадох се на родителите ѝ и майка ѝ ще пристигне тази вечер. Радвам се, защото Анна наистина има нужда от някой да се грижи за нея, докато преодолее това. Искam да кажа, при цялото напрежение напоследък рано или късно се очакваше да рухне. Предусещах го. Потискаше го седмици наред и смятам, че вчера просто ѝ дойде твърде много. Нали разбирате, при мисълта, че в този ден трябваше да заминат за Щатите... Това като че ли беше върха или нещо такова. Опитах се да я успокоя, че това все още не означава нищо, но тя не искаше да ме слуша. Сега е убедена, че Марти е мъртъв, и като че ли вече няма думи, с които човек да я ободри, нали така? Имам предвид, какво *може* да ѝ се каже? Положението не изглежда твърде розово, нали?

Не възнамерявах да се оставя да ме въвлече в това.

— Колко време ще остане майката на Анна?

— О, няма да остава. Ще отведе Анна със себе си у дома.

— У дома? — повторих аз.

— В Шелтънхам.

Това беше нещо, което не бях очаквал.

— За колко време?

— Не знам. Докато се съвземе, предполагам. — Нещо в гласа ми, изглежда, я разтревожи. — Нямате нищо против, нали? Да си вземе отпуска имам предвид?

— Мили боже, не. Разбира се, че не. Както казвате, тя има нужда някой да се грижи за нея. — Много по-лесно ми беше да се правя на доволен, отколкото да се чувствам такъв. Мисълта да бъда разделен от нея може би за седмици ме изпълни с чувство за празнота. Убеждавах се, че трябва да ѝ дам време да свикне и че промяната на обстановката би помогнала, на Анна да се възстанови значително по-бързо. Но от това не се почувствах много по-щастлив.

Перспективата да живея без Анна дори и за кратко ми се струваше ужасна.

* * *

Отидох да я видя на следващата сутрин, преди да заминем. Вратата отвори Деби.

— Как е тя? — попитах тихо.

— Изглежда по-добре. Поне не е в истерия като вчера. Някак е притихнала, като че ли е в шок или нещо такова. Майка ѝ е тук.

Влязохме в дневната. Анна седеше на дивана. Промяната в нея ме стресна. Изглеждаше по-бледа и по-безжизнена от всякога. Отправи ми насилена усмивка, която почти веднага изчезна. Майка ѝ седеше наблизо. За разлика от Анна тя сякаш властваше над цялата стая още преди да е заговорила. Беше едра и приятно закръглена — дори роклята ѝ с цветен десен приковаваше вниманието.

— Приятно ми е да се запознаем, мистър Ремзи — каза тя, когато Деби ме представи. — Чувала съм много за вас.

Издадох обичайните междуметия на скромност. Ръката ѝ беше суха и хладна, почти безжизнена.

— Как се чувстваш, Анна? — попитах.

— Добре. — Отново вяла усмивка.

— Искате ли чаша чай, мистър Ремзи? — предложи майка ѝ. Не изчака отговора ми. — Деби, мога ли да те помоля да сложиш чайника? Мисля, че не е зле всички да пийнем по чашка, преди да потеглим.

— Аз ще го направя — обади се Анна и понечи да стане. Майка ѝ опря длан в ръката ѝ.

— Не, не е нужно, скъпа. Сигурна съм, че Деби няма да има нищо против. Нали, мила?

Деби обаче очевидно имаше против. Остави нежеланието да се изпише на лицето ѝ и се обърна към мен.

— Искате ли чай, Доналд?

— Ако обичате. Стига да не ви затруднява.

— Всъщност аз мисля да пия кафе — рече майката на Анна. — Да ме ободри за шофирането до дома. Половин лъжичка захар, моля те.

Деби напусна стаята с каменна физиономия. Мисис Палмър ми се усмихна като церемониалмайстор.

— Надявам се, не сме ви отвлекли от работата ви. От онова, което чувам, и така отделяте много от времето си.

— Не, съвсем не.

— Сигурна съм, че просто сте любезен. — Насочи царственото си внимание към дъщеря си. — Анна, скъпа, защо не приключиш със събирането на багажа, докато Деби приготвя чая? Така ще можем всички да седнем заедно.

— Почти е готов.

— Знам, скъпа. Но е добре да привършиш, нали? Така ще можем да тръгнем веднага, щом решим.

Без по-нататъшни възражения Анна стана и излезе от стаята. Майка ѝ изчака вратата да се затвори и после се обърна отново към мен.

— Искам да ви благодаря за онова, което сте направили за Анна. Доколкото разбрах от нея и Деби, много сте помогнали.

— Всъщност нямаше в какво толкова да помогна.

— Не е така. Подкрепихте ме, а това е вече много. И детективът. Защо Анна не се обърна към нас с баща ѝ, не знам. Тя е толкова независимо момиче. Но ако ми кажете колко е струвало, ще ви напиша чек. Няма причина вие да плащате за това.

— Не е необходимо.

— Разбира се, че е! И така сте направили достатъчно за Анна. Сега трябва да ми кажете колко ви дължа.

Не беше трудно да се разбере защо Анна не бе пожелала да се обърне към родителите си по-рано. Това би означавало постоянна битка за глътка въздух.

— Не, не е необходимо наистина.

— Настоявам.

— Както й аз. Това беше най-малкото, което можех да направя. — Усмихнах се, но тонът ми беше твърд. Не възнамерявах да разреша на тази жена да ме принуди.

— О! — Изглеждаше смаяна от отказа ми. — Е, предполагам, че не мога да направя нищо, щом сте непреклонен. Благодаря ви. Много благородно от ваша страна. — Въздъхна. Подуших промяна на курса. — Голяма каша, нали?

— Боя се, че да.

Тя снижи съзаклятнически глас.

— Какво мислите за всичко това, мистър Ремзи?

— Наистина не знам. Не съм сигурен какво да мисля, честно да ви призная.

— Да, доста обезпокоително, нали? Трябва да ви доверя, че когато отначало Анна се обади и ни съобщи, че Марти е изчезнал, си помислих — много шум за нищо. Е, не, това звучи коравосърдечно. Нямам предвид, че е било нищо за Анна, но си помислих, че просто я е напуснал. И ако трябва да бъде напълно откровена, макар че не бих й го казала, не съжалявах особено. Преди всичко, не ми се искаше да заминава за Америка. Беше толкова *прибързано*. Срецаш някого и веднага заживявате заедно. А после планираш да заминеш в чужбина с него. Може да съм старомодна, но това ми се струваше малко преждевременно. Разбирате ли какво имам предвид?

Кимнах с глава неопределено. Тя го прие за съгласие.

— От самото начало предвидих, че това няма да продължи дълго. За Анна, разбира се. Знаех си. Струваше ми се... ами, да речем, малко нереалистично. Така че, когато чух, че е заминал, си помислих: „О, хайде, може би е за добро. За предпочитане е сега, отколкото по-късно.“

Бях повече от съгласен. Но лоялността към Анна ми попречи да го призная.

— Мина толкова време обаче без никаква вест от него — продължи тя, — и човек наистина започва да се чуди какво всъщност

му се е случило, нали? Би трябвало да е много жесток, за да не се обади изобщо на Анна, а никога не ми е правил впечатление на такъв. Макар че трябва да призная, почти не го познавах. Живееха много уединено. — Направи пауза. Изчаках следващия въпрос. — Какви са впечатленията ви от него, мистър Ремзи, ако не възразявате да ви попитам? Вероятно сте го познавали по-добре от мен.

Отговорих предпазливо.

— Познавах го само чрез Анна, така че не мога да претендирам да съм го познавал много добре. Но и на мен не ми правеше впечатление на такъв.

Тя отново въздъхна. Стори ми се, че долових известно разочарование.

— Да, така си мислех и аз. Но както казвате, познавали сте го само чрез Анна. А в края на краищата и тя го познава само от броени месеци. Поне по-малко от година. Може да прозвучи цинично, но според мен това не е достатъчно, за да знаеш всичко за някой, независимо какво смяташ.

Престорих се, че се замислям, но не отговорих.

— Мислите ли, че може да я е изоставил заради някоя друга? — попита тя след малко.

— Не знам. Анна, изглежда, не е на това мнение, а ми се струва, че тя би трябвало да знае най-добре.

Погледна ме доста лукаво.

— Е, зависи. — Приведе се към мен. Когато отново заговори, гласът ѝ беше приглушен, сякаш се намираше в църква. — Полицията, както разбрах, смята, че може да е бил хомосексуалист.

Забелязах, че употреби минало време.

— Не мисля, че са го казали точно така — отвърнах, — но... — Свих рамене. Тя кимна, сякаш бях потвърдил подозренията ѝ.

— Трябва да призная, че такова нещо никога не ми беше хрумвало. Но те кара да се замислиш, нали? Дава възможност за най-различни предположения.

Не направих коментар. Това очевидно не я задоволи. Продължи да ме притиска.

— Мислите ли, че това би могло... ами, би могло да има нещо общо със случилото се?

— Наистина не бих искал да гадая.

— Да, разбира се. — Поколеба се. — Но все пак какво мислите? Смятате ли, че би могъл да има такива наклонности?

Спомних си как бях насърчил Зепо да разсъждава именно така.

— Сигурен съм, че Анна би го разбрала, ако имаше.

Сега разочарованието ѝ беше очевидно.

— Не е задължително. Човек не афишира такива неща, нали? Една моя приятелка живя с мъжа си в продължение на двадесет години, без да заподозре, че той е травестит, докато един ден не го заварил в своите дрехи.

Изглеждаше не по-малко човекомразка от бащата на Марти.

— Струва ми се, че изобщо не е ставало дума Марти да е обличал дрехите на Анна — рекох.

— Да, сигурна съм, че е така. Но е ходил в онези клубове, нали? И Анна има само неговата дума за онова, което се е случвало там. — Погледна ме многозначително. — Все пак изглежда малко странно, не мислите ли?

Очевидно бях срещнал някой, чиято антипатия към Марти съвпаднаше с моята. Но не исках да се изложа, като се съглася с нея. Трябваше да бъда лоялен към дъщеря ѝ и не съжалих, когато Деби ме спаси от отговор, връщайки се с чая. И с кафето на мисис Палмър. С половин лъжичка захар.

Подканена от майката, Деби извика Анна от спалнята. Мисис Палмър направляваше разговора и аз с радост я оставих да го прави. Някоя и друга забележка от Деби или от моя страна бяха достатъчни, за да поддържат словоизлиянията ѝ. Анна мълчеше. Като че ли дори не слушаше.

Накрая, като остави чашата си — забелязах, че Деби ѝ беше дала нащърбена — майката на Анна обяви, че е време да тръгват. Не бях допил чая си, нито пък Деби. Анна изобщо не беше докоснала своя.

До този миг бях успял да не мисля за заминаването на Анна. Изведнъж усетих болка под лъжичката.

— Сигурни ли сте, че не искате да останете за обяд?

— Не, но все пак благодаря. Не ми се ще да попаднем в най-натовареното движение.

— Имате много време. Освен това, според мен, ще откриете, че натоварването по пътищата е целодневно.

Мисис Палмър обаче нямаше намерение да се остави да бъде разубедена.

— Все пак най-добре ще е да вървим. Колкото по-скоро потеглим, толкова по-скоро ще пристигнем.

След като произнесе тежката си дума, тя се зае с подготовката за отпътуването им: нареди на Анна да донесе куфара си от спалнята и на Деби — да отнесе чашите в кухнята.

— Изплакни ги набързо, мила, моля те — каза. На мен ми беше позволено да остана, докато тя бръкна надълбоко в чантата си и после поднови червилото и пудрата си.

Излязохме от апартамента. Отнесох куфара на Анна долу и го сложих в багажника на волвото на майка ѝ. Деби я прегърна и я целуна; аз стоях неуверено встрани. Анна дойде и ме прегърна. Като че ли отново беше готова да заплаче.

— Благодаря ти, Доналд. Не знам какво бих правила без тебе.

Потупах я по гърба. Тя се отдели от мен и се качи в колата. Помахах им, докато потегляха, и след малко те изчезнаха.

Деби изпъшка сърдито.

— Господи, жал ми е за бедната Анна, че има такава майка. С други думи: „Кой умори последната ми прислужница?“

Не отвърнах нищо. Бях прекалено разстроен, за да говоря.

Анна отсъства много по-дълго от две-три седмици, както се бях надявал. Минаха почти два месеца, преди да я видя отново. През третата седмица, когато започнах да се надявам, че скоро ще се върне, майка ѝ ми се обади да ми каже, че ще я заведат в Тунис за един месец. Както можеше и да се очаква, не попита дали имам нещо против Анна да си вземе отпуска; сервира ми го като *fait accompli*^[1]. Утеших се, като подклаждах усещането си за несправедливост. Веднага обаче забравих всичко, когато самата Анна ми се обади след няколко дни. Беше ми приятно да чуя гласа ѝ отново и я уверих, че ни най-малко не възразявам да замине. Ободрен от това, че разговарях с нея, в този момент наистина го мислех. Анна от своя страна като че ли не се вълнуваше от тази перспектива. Говореше така, сякаш нищо нямаше особено значение за нея.

Без Анна, която да съзерцавам и която да заема мислите ми, изпаднах в механична, апатична рутина. Животът щеше да започне отново, когато тя се върнеше. Дотогава просто убивах времето. Наех временна асистентка от една агенция, но присъствието на друго момиче в галерията само правеше отсъствието на Анна още по-забележимо. Справях се, като се изолирах от действителността възможно най-много, съществувайки единствено привидно: в състояние на почти постоянна отнесеност. Действаше толкова добре, че когато момичето най-накрая си тръгна, не можех да си спомня нито името му, нито как изглеждаше.

През този период се обаждах на Зепо само от време на време. Той си беше възвърнал язвителността, като прикриваше зад саркастични забележки облекчението, което изпитваше, че се е измъкнал от полицейското разследване. Но дори той не успяваше да ме засегне. Хапливите му коментари минаваха почти незабелязано, което, както по-късно осъзнах, може би беше най-добрият начин на реагиране. При последния ни разговор му казах, че ще го уведомя,

когато Анна се върне, и затворих. Мисля, че тъкмо се готвеше да отвърне нещо, когато оставих слушалката.

Апатията ми беше непробиваема. Или поне така ми се струваше. Сутринта, когато получих първата картичка от Анна — любезна, но напълно официална, — с мен се свърза и един друг човек. Някой, който ми беше много по-малко приятен.

Това стана точно когато се опитвах да обясня основните неща в каталожната ни система на временната асистентка. Упоритата неспособност на момичето да ги схване започваше да ми играе по нервите. Липсваше ми енергия да се ядосам, но изпитвах умора, раздразнение и безсилие пред глупостта ѝ. Когато телефонът иззвъня, приех това като още едно безсмислено разсейване.

— Виж, просто не прави нищо, докато не се върна — наредих на момичето и отидох да се обадя. — Добър ден, „Дъ Гелъри“.

— Мистър Ремзи? Маргарет Торнби се обажда.

Този път не ми беше трудно да позная чий е гласът, както и името. Обзе ме отегчено примирение.

— Как сте? — попита тя. — Надявам се, добре? — Уверих я, че е така. — Обаждам се само да ви кажа, че в края на тази седмица пак ще слизам към центъра, и си помислих, че ако не сте много зает, бихме могли да се срещнем някъде.

Проявих любезен интерес и се поинтересувах кой ден ще бъде това.

— В четвъртък — отвърна тя. — Удобно ли ви е тогава?

— Този четвъртък? Деветнадесети?

Тя се засмя.

— Е, за този четвъртък става дума, но не ме питайте за датата, защото нямам никаква представа. Ужасна съм в тези неща. Имам все пак някъде тук тефтер-календар, ако искате да проверя.

— Не, няма нужда. Боя се, че ако е този четвъртък, няма да ми е възможно. Цялата сутрин ще съм вън от града, а за следобеда имам уговорена среща. — Извиненията идваха лесно, изфабрикувани без никакво усилие благодарение на апатията ми. Чаках да изрази съжалението си и вече предчувствах как ще се сбогува, така че предвкусах лекото облекчение, което щях да изпитам, след като затворех.

— О, така ли? Е, нищо. Тогава какво ще кажете за четвъртък вечерта?

— Четвъртък вечерта? — Въпросът разби тихото ми доволство.

— Да. Ако нямате нищо предвид, аз и без това ще отседна при дъщеря ми за през нощта и тъй като приятелките, с които обикновено се срещам, и двете са на почивка, ако не сте зает, можем да се видим за вечеря. — Отново се засмя. — Така ще спестя на дъщеря си грижата да мисли с какво да нахрани майчето си.

Отчаяно затърсих извинение. Но внезапното разминаване с очакванията ми беше прекалено изненадващо: не успях да се пренастроя навреме.

— Мистър Ремзи, чувате ли ме?

— Да, да. Съжалявам, просто... Мисля, че някой влезе. — Затърсих вдъхновение. Нищо не ми хрумваше. Главата ми беше празна. — Да, четвъртък вечерта става — чух се да казвам.

— О, чудесно. По кое време ще ви е удобно?

— Все едно. — Претръпнал ѝ позволих тя да определи часа и удобното място за срещата. Когато свърши, оставих слушалката. Усещането за облекчение, което бях очаквал, бе изместено от тъпото чувство, че бях хванат в капан. Върнах се при момичето. То беше послушало инструкциите и ме чакаше покорно. Погледна ме с мълчалива готовност.

— Можеш да излезеш по-рано за обяд — рекох.

Заплахата на четвъртъчната вечер хвърли сянката си върху последвалите дни. Винаги когато се опитвах да я прогоня с някое благовидно обяснение, си спомнях какво беше казала Анна и моментално помръквах. Не виждах никакво невинно обяснение за настоящестта на тази жена, нито пък успявах да измисля начин да избегна срещата. Колкото и ужасна да беше перспективата да прекарам една вечер заедно с нея, не можех да намеря сили да ѝ се обадя с някакво извинение.

В четвъртък сутринта се събудих с тежко чувство за потиснатост. То заседна като топка в стомаха ми, когато отидох в галерията, опитвайки се да преживея останалата част от деня. Изпитанието ме очакваше в края му като непроницаема стена. Не можех да видя през нея. Цялото ми бъдеще се беше съсредоточило в тази единствена вечер.

Анна ми изглеждаше толкова далечна.

Часовете минаха бързо. Затворих галерията, взех душ, преоблякох се и опитах да се успокоя с това, че ако не друго, поне скоро всичко щеше да свърши. Госпожа Торнби беше предложила ресторант, в който имаше малък бар. Отидох по-рано. Не е необходимо да споменавам, че причината за това не беше нетърпението ми, а нуждата да пийна нещо, преди да се изправя срещу нея. Поръчах си джин с тоник, седнах и се огледах. Изпитах облекчение, че обстановката в ресторанта не беше особено задушевна. Погледнах часовника си. Имаше почти двадесет минути до пристигането ѝ. Достатъчно време за още едно питие, ако пожелаех. Тъкмо се канех да се поотпусна след целия този ден и отпихвах първата глътка, когато над ръба на чашата видях вратата да се отваря и Маргарет Торнби да влиза.

Стомахът ми се сви. Цялото удоволствие от питието се изпари. В мига, преди да ме забележи, въпреки всичко изпих половината. После бях разкрит.

Тя се усмихна и се запъти към мене. Насилих се да се усмихна в отговор. Един келнер я пресрещна, зададе ѝ любезен въпрос и тя измърмори нещо в отговор, като посочи към мен. Станах, когато наближи масата.

— Съжалявам, че закъснях — каза тя, докато седаше. — Отдавна ли чакате?

— Не, току-що пристигнах. — Зачудих се за какво говореше. Беше подранила с повече от петнадесет минути.

— О, значи всичко е наред. Честно да си призная, забравих дали се уговорихме за седем или за седем и половина. Опитах да ви се обадя преди известно време, но очевидно бяхте тръгнали, така че си рекох: „Божичко, трябва да е било за седем“, и препуснах като луда, за да дойда навреме. — Погледна часовника си. — Закъснях само със седем минути, което не е кой знае колко лошо, нали?

Не си направих труда да поправа грешката ѝ.

— Нямаше нужда да бързате.

— Е, не обичам да карам хората да ме чакат. — Засмя се. — Както вероятно си спомняте. — Усмихнах се, отново без да разбирам за какво говори. После осъзнах, че сигурно имаше предвид катастрофата ни. Тогава бързаше да посрещне сина си. Погледна към

чашата ми. — Това е добра идея. Мисля, че и аз ще пийна нещо, преди да вечеряме.

Сетих се за добрите обноси.

— Разбира се. Какво желаете?

— Вие какво пиете?

— Джин с тоник.

— Звучи добре. И за мен същото, ако обичате.

Опитах се да прикрия смущението си, докато поръчвах питието. Струваше ми се зловещо предзнаменование, че беше избрала това, което пиех и аз.

— Наздраве — рече тя, като вдигна чашата си. Последвах примера ѝ, съжалявайки, че не бях достатъчно досетлив да си поръчам още едно. Сега или щях да ѝ се сторя пияница, или щеше да ми се наложи да близвам от почти празната чаша, докато тя допиеше своята.

— О, това ми идва добре — рече, като остави чашата си. — Чувствам, че съм си го заслужила. Днес следвах фиаско след фиаско. Една от главните причини за идването ми в Сити беше да разгледам комплект столове, за които се предполагаше, че са автентична изработка от времето на кралица Анна. Жената ми се обади в началото на седмицата, за да съобщи, че леля ѝ починала и да попита дали бих искала да ги купя? Отвърнах „разбира се“, защото такива неща не изскачат всеки ден, нали? Искаше ми се да отида да ги видя по-рано, но тя ми отвърна, че трябвало първо да погребат леля ѝ. Съвсем нормално, струва ми се, но смея да добавя, че на старата леличка вече би ѝ било все едно.

Усмихнах се.

— Както и да е, тази сутрин отидох там и знаете ли какво? Да пукна, ако дяволските столове не бяха само копия! И при това не особено добри! — Разпери ръце, подканяйки ме да споделя изумлението ѝ. Направих, каквото можах. — Е, опитах се да съобща лошата новина на тази жена и на съпруга ѝ внимателно, но те започнаха да се държат много надменно — продължи тя. — Най-накрая жената разбра. Той почти не се обади, само стоеше до нея като повехнала маруля. Беше ясно кой командва в къщата, ако разбирате какво имам предвид. Така че накрая рекох: „Чакайте сега. Много съжалявам, че леля ви не е правила разлика между столове от времето на кралица Анна и изделия от формика, купени от «Уулуърдс». — Е,

не го казах точно така, но ми се искаше. — Вината не е моя. Можете да потърсите и други мнения, ако желаете, но ще чуете същото.“

Тикна пръст към пепелника на масата.

— Тези столове не са изработени по-рано от петдесетте години на нашия век — повторих им. — И ако кралица Анна има нещо общо с тях, трябва да е живяла дяволски по-дълго, отколкото пише в историческите книги!

Засмя се.

— Това запуши устата на онази жена. „Е, какво да правим с тях тогава?“ — попита ме тя. Като че ли това беше *мой* проблем! „Изгорете ги!“ — рекох им и с тези думи ги оставих.

Разбрах, че се очакваше да кажа нещо в този момент. Усмихнах се одобрително и измърморих:

— Съвсем правилно! — Нямаше нужда от повече. Направи пауза само колкото да отпие още една глътка, преди да продължи.

— И после, като че ли това не беше достатъчно, трябваше да се срещна с дъщеря си този следобед — споменах ли ви, че учи в художествената академия? Е, така е. Както и да е, скоро ще имат изложба на курсовите работи, така че обещах да ѝ купя тоалет за случая. Знаете как е със студентите, вечно са без пари, затова реших да я подпомогна малко. Както и да е, трябваше да се срещнем в два часа — не беше свободна за обяд, та затова ви питах дали вие сте свободен — и започнах да я чакам в онази малка винарна, която беше предложила. Стана два и десет. Нито помен от Сюзан. Два и половина. Все още нито помен от Сюзан. Е, и когато стана три без петнадесет, си помислих „О, нещо се е случило“ и се опитах да се свържа с нея. Позвъних в академията и накрая успях да разговарям с някой, който ме осведоми, че вече била тръгнала. Не знаех точно как да постъпя, затова изчаках още половин час, след което реших, че ще е най-добре да отида до квартирата ѝ. Няма телефон, нали разбирате, така че не можех да ѝ се обадя. Замъкнах се дотам — тя живее в Туутинг между другото — и, разбира се, Сюзан я нямаше. Е, и ето ме мен на тротоара. Тъкмо се чудех какво да правя, когато се появи един от съквартирантите и. Стюърт се казва. Очарователен млад мъж. Не бях го срещала дотогава, но той ме пусна вътре, направи ми чаша чай и ми каза, че Сюзан била отишла на кино!

Вдигна очи към тавана.

— Е, вярвате ли, никак не ми беше приятно. За щастие, успях да се поуспокоя, преди тя най-сетне да се появи. „Какво правиш тук, мамо?“ — попита ме и докато успея да ѝ отговоря, Стюърт се намеси: „Казах на майка ти, че си на кино. Да гледаш онзи филм на Уорхол.“ Е, не знам дали е ходила или не, но ѝ отне миг-два да отвърне: „О... да, точно така!“, от което сам можете да си направите извода. — Закиска се, като клатеше глава. — Май тези младежи си мислят, че сме се родили стари. Не че ме интересуваеше къде е била, исках само да знам защо, по дяволите, ми върза тенекия за целия следобед. Така че ѝ рекох: „Мислех, че ще ти купуваме нова рокля или каквото там трябва?“ — Вдигна ръка с обърната нагоре длан. — Тя напълно беше забравила, разбира се.

Отново се изкиска.

— Както и да е, накрая изяснихме недоразумението. После, разбира се, тя поиска да излезем някъде тази вечер. „Не — отвърнах ѝ, — съжалявам, но пропиля шанса си. Боя се, че друг късметлия ще има удоволствието.“

Усетих лицето ми да пламва и го скрих, като отпих от почти празната си чаша. Тя отпи от своята. Остави я и ми се усмихна мило.

— Деца. Кой може да ги разбере? — Погледна ме. Болезнено съзнавах, че се превръщам в обект на вниманието ѝ. — Вие имате ли деца?

За първи път някой ми задаваше този въпрос.

— Аз ли? О, не. Не.

— Много мъдро. През половината време само създават главоболия. Както казах на дъщеря си днес: „Ако можех да върна времето, щях да отглеждам единствено котки. По-забавно и по-малко неприятности.“

Осъзнах, че това беше шега, и покорно се засмях заедно с нея. Появи се един келнер и ни осведоми, че масата е готова. Доволен от глътката въздух, колкото и да бе краткотрайна, го оставих да ни отведе в основното помещение на ресторанта.

Масата се намираше в ъгъла. Това ме изпълни с тревога и се огледах за някоя по-малко закътана. Имаше няколко, но не можах да измисля причина да се преместим. Седнахме и смущението ми се увеличи, когато келнерът запали свещта в средата на масата. Изглежда, имаше съзаклятничество да се създаде романтично настроение.

Зачудих се как бях могъл да си помисля, че обстановката в ресторанта не е задушевна. Сега ми изглеждаше прекалено интимна. Искаше ми се де обявя пред всички присъстващи, че не сме двойка.

Келнерът подаде по едно меню и на двама ни.

— Сега, преди да продължим, искам да изясня, че аз черпя — каза тя. — Никакви възражения.

Бях толкова затормозен, че дори не възнамерявах да споря. Осъзнах обаче, че поне трябваше да си дам вид.

— Не, аз ще се погрижа за това. — Направих опит да бъда галантен. — Най-малкото, което мога да направя, след като ви разочаровах за този следобед.

Тя вдигна ръка.

— Не, не искам и да чуя. Аз ви поканих, така че аз ще почерпя.

— Не, наистина...

— Знаете ли какво, можете да се реванширате следващия път.

Усмивката ми замръзна. Думите ѝ заседнаха неприятно в стомаха ми, прогонвайки всяка мисъл за глад. *Следващия* път. Изпълни ме неприятното усещане за клаустрофобия. Успях да измърморя нещо като съгласие и се престорих, че проучвам менюто, като гледах втрещено красиво изписаните редове, без да ги виждам.

Когато келнерът се върна, поръчах първото, на което попадна погледът ми. Нямах апетит. Съгласих се с готовност с избраното от домакинята ми вино и се замолих да не се забавят с донасянето му. Ужасно се нуждаех от пиене. Чувствах се страшно неловко, а езикът си усещах като дървено трупче. За щастие така или иначе не ми се даваше голяма възможност да го използвам.

Тя продължи да бърбори и докато се хранехме, като само от време на време имаше нужда от някоя и друга дума от моя страна, за да поддържа монолога си. Поднесе ми хаотичен миш-маш върху възгледите си, семейството си и каквото друго ѝ хрумнеше, докато дърдореше.

Също така научих, че бе изгубила съпруга си.

— Джордж — това е съпругът ми — винаги казваше, че всеки мъж, който не играе голф, непременно има някакъв дефект в характера си. Поне такова извинение си намираще, когато се нахвърлях върху него, че прекарва цялото си свободно време в клуба. „Маргарет, трябва да си благодарна — успокояваше ме той. — Някои мъже имат

любовници, други са алкохолици, трети — комарджии, а ти имаш за съперници само една бяла топка и няколко акра трева.“

Засмя се.

— Беше прав, разбира се. Когато наистина овдовях, открих, че да си вдовица на голфаджия не е чак толкова лошо.

Осъзнах, че това беше един от моментите, в които от мен се очакваше да кажа нещо. Неохотно попитах:

— Кога стана това?

— Кога овдовях ли? О, преди повече от две години. Не се безпокойте. Вече го превъзмогнах. Няма опасност да зароня сълзи, да изпадна в сантименталности и така нататък. Тогава, разбира се, ударът беше ужасен. Автомобилна катастрофа. Като гръм от ясно небе. Но животът продължава, нали? Имах си своя бизнес, за да запълва времето ми, а и децата не бяха малки, за да имат нужда от грижи. Макар че — засмя се тя — при случай като днешния следобед започвам да се съмнявам.

Докато говореше, се беше привела напред и за миг докосна ръката ми. Нужно ми беше голямо усилие на волята да не се дръпна.

— Но чуйте, та аз изобщо не спрях да говоря — продължи тя. — Трябва да съм ви отегчила до смърт. Кажете ми, ако е така.

— Не, всичко е наред.

— Е, както и да е, ами вие? Толкова се раздърдорих, че не ви дадох възможност да споменете каквото и да било за себе си. Все още сте пълна загадка. Знам каква кола карате, но това като че ли е всичко. Женен ли сте?

Неочакваността на въпроса накара лицето ми да пламне. Главата й беше наклонена любопитно.

— Не. Боя се, че не. — Усетих, че са ме притиснали в ъгъла.

Тя кимна леко.

— Да, така си и мислех. Нямате халка — обясни, като кимна към пръста ми. — И не ми изглеждате от този тип.

Тя се усмихна и ме погледна право в очите. Нямах представа как изглежда типът женени мъже и не ме интересувахе. Заех се с питието.

— Доста хубаво вино — рекох.

— Да, не е лошо, нали? Макар че, трябва да призная, не разбирам нищо от вина. Ще пия и най-долнопробното, стига да не

прилича на оцет. Нямам много изискан вкус. Знам какво ми харесва, но това е всичко.

Последното ѝ изречение ми се стори изпълнено с всякакви неприятни намеци. Осъзнах, че седя напрегнато, и направих усилие да се отпусна. Сигурно известна част от неудобството ми достигна до нея, защото разговорът стихна за първи път тази вечер. Чиниите ни бяха празни; нямаше с какво да се занимаваме. Мълчанието се задълбочи. Потърсих какво да кажа, но не измислих нищо. Тъкмо се готвех да направя още една забележка за виното, когато тя проговори:

— Е, как се насочихте към бизнеса с картини?

Доволен, че мълчанието беше преодоляно, ѝ разказах в сбита форма за младежките си години. Тя ме слушаше внимателно и аз забравих за всичко, съсредоточавайки се върху разказа си. Поне беше безопасна тема.

— Нямах представа, че някога сте били начинаещ художник — рече тя. — Предполагам, че продължавате да рисувате за собствено удоволствие, нали?

— Не, боя се, че не.

— Дори и от време на време? Не ви ли липсва?

Всъщност никога не се бях замислял за това.

— Не наистина.

Изглеждаше учудена.

— Съзнателно решение ли беше? Искам да кажа, когато загубихте илюзиите си да станете художник, си помислихте: „Е, това е“, и прибрахте четките?

— Не точно. — Върнах се в спомените. — Просто загубих интерес. Владеех техниката, но това беше всичко. Като че ли винаги нещо липсваше, не съм сигурен какво. Някой веднъж направи коментара, че рисувам със „студена ръка“. — Замълчах за миг, смутен и ядосан, че се бях оставил да ме накара да се разприказвам. — Накрая просто престанах.

— О! Колко тъжно. — Сложи край на темата с усмивка. — Е, предполагам, че сега и без това нямате много време. И все пак, ако пазите някои от старите си картини, с удоволствие бих ги разгледала. Може да са по-добри, отколкото си спомняте. Човек никога не знае, може да почувствате вдъхновение отново да започнете да рисувате.

Обзе ме паника при намека за сближаване.

— Не пазя нищо. Изхвърлих всичко още преди години. — Беше истина.

— Изхвърлили сте всичко? О, срамота. Обзалагам се обаче, че сега съжалявате, нали?

Никога не бях мислил за това. Но в момента се радвах, че нямаше какво да ѝ покажа. Свих рамене неопределено и усетих, че напрежението ми се връща по-силно от всякога. Келнерът се появи и взе чиниите ни.

— Е, не знам за вас, но аз ще си поръчам десерт — реши тя. Духът ми падна. Отвори менюто с десертите. — Мисля, че ще опитам „Павлова“^[2]. Знам, че е претъпкана с калории, но не ме интересува. Ами вие?

Нямах апетит, но ми изглеждаше по-лесно да си поръчам нещо. Щеше да ми осигури занимание.

— Да, „Павлова“ звучи добре.

— Трябва да видите някои от работите на дъщеря ми — подхвана отново тя, когато келнерът донесе десерта. — Не нещата, които сега рисува, макар че преподавателите ѝ са доста впечатлени от тях, а някои от ранните ѝ творби. Разбира се, не мога да претендирам, че съм експерт, но ми се струва, че са дяволски добри. — Засмя се извинително и изведнъж ръката ѝ отново се протегна да ме докосне. Отпусна я върху моята, сякаш в мълчаливо съзаклятничество. — Обзалагам се, че говоря като всяка друга горда майка, нали? Е, добре, но нищо не може да се направи. Предполагам, че съм такава.

Ръката се отдръпна. Отново се зае с парчето торта.

— И все пак според мен тя определено има талант. Трябва да се запознаете с нея някой път, така че сам ще можете да прецените.

Сграбчих лъжицата си. Усещането за клаустрофобия ме задушаваше. Тя продължи, безгрижно обвързвайки ме със себе си.

— Дамиен, от друга страна, изобщо не може да рисува. Абсолютно безнадежден случай. Всъщност не съм сигурна какво иска от живота. Не мисля, че и той знае. Много го обичам, но ми се ще да побърза и да се спре на нещо. Или дори на някоя. Той е по-големият и му казах, че ако не побърза да ме дари с внуци, ще стана много стара, за да мога да им се радвам. Само се шегувах, разбира се. Увлечен е по пътуванията и трябва да си начеше крастата, преди да се заеме с каквото и да било. Все пак, ако не друго, има някои забележителни

диапозитиви от местата, които е посетил. Знам, че снимките на други хора обикновено са досадни, но някои от неговите са наистина главомайващи! Всъщност трябва да дойдете някой ден, докато още е тук, и да ги видите. — Усмихна се. — Може дори да се претрашите да опитате от моето ястие с кърри, ако желаете. Това е най-новият ми специалитет, откакто той се е върнал от Индия. Какво има?

Гледаше ме загрижено. Докато тя говореше, усещах как напрежението ми нараства и нараства. Осъзнах, че продължавам да стискам здраво лъжицата.

— Добре ли сте? — попита тя и се наведе да ме докосне отново и този път не успях да се въздържа. Дръпнах ръката си.

Нейната остана да виси, протегната над масата. Очите ѝ се разшириха от изненада. Мигът сякаш беше изпълнен с болезнена яснота. Забелязах, че по горната ѝ устна бе полепнала малко сметана. Опитах се да кажа нещо.

— Аз... — Нищо повече не излезе. Гърлото ми се беше свило. Най-накрая ръката ѝ се отпусна и се върна от нейната страна на масата. — Аз не съм... аз не...

— Какво? Какво има?

Гледаше ме с изумление и неразбиране. Отново се опитах да формулирам думите.

— Аз... аз не съм... мисля, че сте останали с погрешно впечатление.

Премигна.

— Погрешно впечатление?

Не можех да я погледна.

— Това... Да се срещнем отново. Не мисля, че идеята е добра. — Тя не продума нищо. Вперих очи в покривката. Остатъците от тортата се залюляха пред погледа ми. — Не... не искам... връзка.

Насилих се да я погледна. Сега изражението ѝ беше почти, ужасено.

— Мили Боже — промълви тя.

— Съжалявам...

— Боже милостиви. — Ръката ѝ се стрелна към устата ѝ. Затвори очи.

— Не искам да бъда груб.

Главата ѝ бе извърната леко встрани.

— Какво, за Бога, ви накара да си помислите, че аз... съм очаквала подобно нещо?

От начина, по който го каза, изпитах предчувствието за катастрофа.

— Телефонните обаждания... Всичките тези покани... — Гласът ми секна. Онова, което ми се беше струвало очевидно, сега съвсем не ми изглеждаше такова. Тя бавно остави лъжичката си в края на чинийката. Заби поглед в нея, докато говореше.

— Мистър Ремзи... Обичам да се срещам с хора. Винаги съм обичала, но сега и съзнателно го правя. Бях омъжена тридесет години и когато съпругът ми почина, остана празнота. Запълвам я по най-добрия възможен начин. Не искам да досаждам на децата си повече от допустимото. Те си имат свой собствен живот, така че аз се опитвам да бъда колкото се може по-заета.

Вдигна поглед към мен. Устните ѝ трепереха. Петното от сметаната все още беше там.

— Знам, че говоря прекалено много и това понякога отблъсква хората. Знам и че понякога съм прекалено настъпателна, а това също ги отблъсква. Но не търся никой, който да заеме мястото на съпруга ми, така че сте в пълна безопасност. Ако сте ме разбрали погрешно, съжалявам. Не виждам да съм направила каквото и да било, с което да оставя у вас впечатлението, че съм нещо повече от дружелюбна, но очевидно така е станало. Въпреки това обаче не мисля, че трябваше да показвате вашето... вашето нежелание толкова явно.

Изведнъж се пресегна за чантата си и бързо извади портфейл. Остави няколко банкноти от по десет лири на масата.

— Казах, че аз ще платя, и държа на думата си. — Стана. Брадичката ѝ трепереше. — Да ви призная честно, мистър Ремзи, и без това си мислех, че сте обратен. Така че не беше необходимо да се притеснявате толкова.

Излезе бързо от ресторанта. Огледах се. Един-двама души бяха вдигнали погледи, докато си тръгваше, но никой не се намираше достатъчно близо, за да чуе изреченото от нея. Останах на мястото си. Известно време не бях в състояние да помръдна. Опитах се да възстановя равновесието си, насочих мислите си към Анна и успех. Тази жена не беше важна. Тя не съществуваше. Изтрих разсеяно ръката си със салфетка там, където ме бе докоснала. След известно

време се появи келнерът и ме попита дали съм приключил. Оставих го да прибере чиниите и парите ѝ. Рестото беше значително, но аз му го дадох като бакшиш.

Прибрах се вкъщи.

[1] fait accompli — свършен факт (фр.). — Бел.пр. ↑

[2] Вид торта. — Бел.пр. ↑

Това беше последната ми среща с госпожа Торнби. След случилото се почти очаквах да се опита да ме осъди за катастрофата, вероятно откривайки някакъв нов „свидетел“ или късно проявила се телесна повреда. Но нищо подобно не се случи. Жалбата ми продължи да се придвижва без всякакви спънки.

Повече от всичко се радвах, че поне нямаше да ми досажда отново. Споменът за ужасната вечер все още беше болезнен, но само когато си помислех за нея. Следователно избягвах да го правя. Не след дълго инцидентът бе благополучно изхвърлен от съзнанието ми и ме караше да изпитвам съвсем леко угризение, ако нещо случайно ми напомнеше за него. И тогава пристигна новина, която прогони дори това от ума ми.

Анна се връщаше у дома.

Получих още една картичка, в която пишеше, че ще бъде отново на работа следващия понеделник. Текстът беше кратък, но явно настроението беше много по-жизнерадостно от предишния път. Сякаш изщрака някакъв ключ и аз отново оживях.

Следващите няколко дни бяха едновременно щастливи и мъчителни. Съзнанието, че Анна скоро щеше да бъде пак край мен, правеше дори най-досадната работа приятна, но същевременно чакането беше непоносимо. До уикенда вече се бях превъзбудил до такава степен, че се чувствах направо болен.

В понеделник сутринта отидох в галерията рано. Купих букет цвета за Анна и се опитах да ангажирам вниманието си, като проверявах дали всичко е както трябва за пристигането ѝ. Когато свърших, ми остана още половин час за запълване. Седнах и загледах часовника. Двумесечното чакане навлизаше в последните си минути и времето течеше все по-бавно с минаването на всяка една от тях.

После, малко преди девет, чух *издрънчаването* на звънчето при отварянето на вратата и изведнъж Анна се появи на прага.

— Върнах се! — рече тя усмихнато.

— Анна! — Не можех да намеря думи. — Изглеждаш великолепно!

Наистина беше така. Нямаше и помен от бледото, безжизнено момиче, на което бях казал довиждане. Кожата ѝ блестеше с мек златист загар, а привързаната ѝ на хлабава опашка коса грееше като бронз под слънчевите лъчи. Изглеждаше във форма, здрава и красива откогато и да било.

— Благодаря. Един месец на слънце прави чудеса. — Целуна ме по бузата. Допирът опари кожата ми. Вдъхнах познатия парфюм, допълнен от лекия аромат на загоряла от слънцето кожа. — Успя ли да се справиш без мен?

— Кретах с помощта на някаква бавноразвиваща се заместничка. Как беше в Тунис?

— Горещо. И доста отегчително след първите две седмици.

— И все пак не си личи да ти е навредило. — Не можех да престана да се усмихвам. — Радвам се да те видя. О, купих ти това. — Измъкнах цветята малко смутено.

— Доналд, прекрасни са! Благодаря! — Засмя се. — Само че аз бях на пътешествие. И би трябвало аз да ти дам подарък. Та като стана дума... — Тя зарови из чантата си и измъкна увит в хартия предмет. — Купих ти бутилка от долнопробното местно вино. Ужасно е, но човек трябва да донесе нещо за спомен, като се върне, нали? Е, нося ти и това.

Подаде ми малко пакетче.

— Намерих го случайно — заобяснява тя, докато го развивах. — Един ден се загубихме и минахме през някакво малко затънтено селце. Правеше ги един старец.

Хартията падна. Вътре имаше ръчно изработена дървена женска фигура. Беше грубо, но умело издялкана и въпреки че не беше точно по вкуса ми, трябва да призная, че все пак беше красиво нещо.

— Всички бяха различни, но тази ми хареса най-много — каза Анна. — Надявам се и на теб да хареса. В противен случай ще ми бъде трудно да я сменя.

— Чудесна е. Благодаря. — Дори да беше най-безвкусният боклук, вероятно щях да се чувствам по същия начин. Беше подарък от Анна и затова — безценен.

— В знак на признателност, че беше толкова внимателен. Нали разбираш. — Изглеждаше смутена. Аз също бях. Но бях и трогнат.

— Не биваше да ми носиш нищо. Но все пак благодаря. Ще я сложа на видно място. Благодаря ти и за виното. Щях да предложа да го отворим следобед, но ако е толкова лошо, колкото твърдиш, може би идеята не е особено добра.

— Наистина не е, ако се грижиш за стомаха си.

— В такъв случай ще го запазя за някой, който ми е неприятен. — Вероятно за Зепо. Поколебах се. Чувствах се неловко. — Как си сега? — Знаех, че трябва да попитам.

Тя кимна уверено.

— Добре съм. Мама и татко бяха прави за заминаването. Точно от това имах нужда. Сега вече съм добре. — Усмихна ми се, за да го потвърди, и изведнъж очите ѝ започнаха да се наливат със сълзи. Засмя се смутено и ги изтри. — Е, почти. Съжалявам.

— Няма нищо.

— Бях решила да не правя такива неща. — Избърса ги окончателно.

— Няма защо да се извиняваш.

— Не искам да си мислиш, че ще цивря с повод и без повод. Вече го превъзмогнах.

— Всичко е наред наистина.

— Просто съм малко изнервена, след като се върнах в апартамента снощи. Всичко си беше същото и си помислих... — Очите ѝ отново се насълзиха. — О, по дяволите!

Подадох ѝ кърпа, но тя поклати глава.

— Не, вече съм добре, благодаря. Само трябва да свикна с това, че съм се върнала. Малко по-трудно е, отколкото си мислех.

— Не би трябвало да очакваш прекалено много от себе си. Тези неща не стават бързо.

— Да, знам. Не беше толкова лошо, докато отсъствах, но сега, след като се върнах, всичко е... всичко си е същото, нали разбираш? Нищо не се е променило. — Пое си дълбоко и неспокойно въздух. — Ще се почувствам по-добре, когато прибера нещата на Марти. Снощи имах чувството, че влизам в гробница, където всичко негово го чака непокътнато. Като че ли той щеше да влезе всеки миг. — Сви рамене. — И все пак знам, че това няма да стане. Знам също, че вероятно

никога няма да разбере какво му се е случило, но това е нещо, с което ще ми се наложи да свикна да живея. И колкото по-скоро стане, толкова по-добре.

Усмихна ми се унило.

— Поне на теория. По-лесно е да се каже, отколкото да се направи, нали?

— Мисля, че се справяш забележително добре.

— Не личи особено. — Изправи се и изтри и последните сълзи. — Е, след като приключих с това, имаш ли нещо против чаша кафе? — Усмихна се, вече по-убедително. — Обещавам този път да не го изливам върху тебе.

Това беше последният път, когато Анна плака пред мен. През следващите няколко дни от време на време имах впечатлението, че бодростта ѝ е само привидна. Но беше колкото в неин интерес, толкова и в мой да оставя нещата така. Дадох ѝ една седмица да заживее по-старому и да свикне с мисълта, че се е върнала.

После се обадох на Зепо.

* * *

Възнамерявах отново да го въведа в живота ѝ постепенно в разстояние на няколко седмици. Зепо обаче имаше други планове. Въпреки това първата им среща мина достатъчно добре. Стана в същия ресторант, където „случайно“ го бяхме срещнали преди, и той се държа идеално. Беше ми приятно да забележа, че Анна като че ли искрено се зарадва да го види.

— Изглеждаш страхотно — каза ѝ Зепо. — Къде беше? В Тунис ли?

— Точно там. Но и ти май си бил на почивка. Само не ме заблуждавай, че си хванал такъв тен тук.

Зепо наистина изглеждаше много загорял и във форма. Двамата добре си подхождаха. Изведнъж ясно си дадох сметка за собствената си болезнена бледност.

— Е, правих снимки в Карибския басейн — рече той. — Две седмици в Доминиканската република. Беше ад.

— Не мога да го повярвам.

Не казах нищо. Макар да не се бях виждал със Зепо от вечерта, когато го бях изхвърлил от дома си, бях разговарял с него няколко пъти по време на отсъствието на Анна. Ако бе ходил наскоро в Карибския басейн, значи беше взел телефона със себе си.

— Е, как си сега? — В гласа му се прокрадна лека загриженост, за да покаже на Анна какво имаше предвид. Анна я посрещна с усмивка и кимване.

— Добре, благодаря.

Учудих се на такта му. Нещо повече, изпитах известно облекчение. Когато предишната вечер разговарях с него, го бях предупредил, че Анна все още не е превъзмогнала случилото се. Той не беше проявил почти никакво разбиране.

— Не се тревожи. Щом ѝ бръкна в гащичките, ще се почувства много по-добре — беше ми отвърнал.

Знаех, че само ме дразнеше, но все пак не му вярвах напълно. Не исках да притиска Анна независимо дали пред мен или, още по-лошо, когато ме нямаше. Но този следобед не ми даде поводи за оплакване. Държеше се безупречно и не я сваляше, поне доколкото забелязах. Остана точно половин час, както се бяхме разбрали, после погледна часовника си и се извини.

— Щом си вече тук, отбий, се в галерията — поканих го.

— Може да мина по-нататък през седмицата — отвърна той и си тръгна.

Това по-нататък през седмицата се оказа следващият ден, както се бяхме уговорили. Престорих се на приятно изненадан, когато се отби да изпие едно кафе, и прикрих раздразнението си, че беше закъснял с един час. Но когато се появи и на следващия ден, учудването ми бе не по-малко искрено от това на Анна.

— Има ли някаква особена причина за тази самоинициатива, или просто проявяваш ентусиазъм? — попитах, когато Анна отиде да посрещне един клиент.

— По малко и от двете. Момичето, с което трябваше да се срещна довечера, излязло и си счупило ръката, тъпата кучка. Така че реших да убия с един куршум два заека и вместо с нея да изляза с Анна. — Зепо ми се усмихна дяволито. — С малко късмет това може да се окаже голямата вечер. Бързо питие, нощен бар, после в апартамента ми и я чукам до припадък.

За първи път умишлено грубият му език не ми направи почти никакво впечатление. Опитах се да скрия внезапната си паника.

— Не смяташ ли, че малко избързваш?

Подсмихна се.

— Мисля, че това е последното нещо, за което трябва да се притесняваш.

— Но тя се върна само преди седмица. И все още не е преживяла Марти.

— Е, това ще отвлече мислите ѝ от него. След първите десет минути няма да може да си спомни дори името му. — Намръщи се. — Защо гледаш така? Хайде, Доналд, нали това искаше?

— И все пак според мен е прекалено рано.

— Как не. Малко нежност и любов — точно от това има нужда. Съчувстващ слушател. Рамо, на което да поплаче. — Ухили се злорадо. — И един хубав, корав, с който да си поиграе.

Усетих как устните ми се свиха. Поклатих глава.

— Не.

— Не? Какво искаш да кажеш с това „не“?

— Точно, което чуваш. Струва ми се, че не е толкова трудно да разбереш.

Зепо ме зяпна.

— Е, ще трябва да извиниш глупостта ми, но се боя, че не разбирам. Колкото и смешно да ти звучи, бях останал с впечатлението, че искаш да я вкарам в леглото. Така че защо сега се дърпаш?

— Не се дърпам. Просто не виждам причини да разваляме нещата, като избързваме. След като вече посветихме толкова време, не виждам защо да не можем да изчакаме още седмица-две.

Продължаваше да ме гледа.

— Хитруваш, Доналд. Има ли нещо, което трябва да знам? Защото, ако има, най-добре е да ми го кажеш.

Опитах се да не забележи, че се измъквам.

— Разбира се, че няма. Само си мисля, че трябва да ѝ дадем още малко време да се окопити, това е.

— Няма голям смисъл, след като ще я катурна, нали? — Остроумието, изглежда, му достави удоволствие. Въздъхна тежко и сви рамене. — Но ти си шефът. Волята ти е закон за мен. Няма да чукам Анна довечера. Доволен ли си?

Поне чувствах облекчение.

— Да, благодаря.

— А разрешено ли ми е поне да я изведа? Или и това е забранено?

Поех си дълбоко въздух и се хвърлих с главата напред.

— Всъщност предпочитам да не го правиш.

Това му подрязва крилцата. Но само за миг.

— О, майната му, Доналд! Какво ти става?

— Нищо не ми става. Просто...

— Просто какво? Искаш ли да продължим, или не искаш? Ако не, кажи ми го още сега, защото нямам намерение да си губя времето до безкрайност!

— Никой не те е карал. Само ти обяснявам, че все още не искам да се виждаш с Анна насаме вечер.

— И защо не, за бога? Тя е голямо момиче! Над осемнадесет години е! Да не се страхуваш, че ще я замъкна в някоя тъмна уличка и ще я изнася?

— Имаш ли нещо против да говориш по-тихо? — изсъсках аз. — Тя е долу. Вярно, и такава мисъл ми мина през главата.

Той се отпусна назад в стола си.

— Не мога да повярвам. Наистина ли смяташ, че съм такъв отчаян случай? Не може да говориш сериозно!

— Боя се, че мога. Вероятно няма да я замъкнеш в някоя тъмна уличка, но си давам сметка, че едно нещо може да повлече след себе си друго. Особено вечер след няколко питиета. И не желая всичките досегашни неприятности и разходи да отидат на вятъра, като някоя сутрин дойдеш при мен и ми заявиш, че *то* „случайно“ се е случило предишната вечер. Вече ти казах: искам да знам преди събитието, не след това.

Зепо се изсмя невярващо.

— Какво искаш, да пусна обява в „Таймс“?

— Не, само да знам кога ще се случи.

Зачаках. Ако Зепо продължеше да ме притиска, щеше да ми се наложи да го осведомя за останалото. А все още не бях готов за това. Но злобното му чувство за хумор ме спаси. Усмихна се със садистично превъзходство.

— *То*? Какво имаш предвид под това „то“, Доналд?

— Много добре знаеш какво имам предвид.

— Не съм сигурен. Трябва да се научиш да бъдеш по-точен. Под „то“ имаш предвид, когато чукам Анна ли? Това ли всъщност се опитваш да кажеш?

— Не се опитвам да кажа нищо. И нямам намерение да играя детински игрички. Знаеш за какво говоря.

Подсмихваше се. Усещах, че лицето ми започва да се изчервява.

— Защо не кажеш „ебеш“, ако това имаш предвид? Или „шибаш“? Или „чукаш“, ако предпочиташ. Естествено, ако искаш да бъдеш старомоден, винаги можеш да използваш и захаросаното „правя любов“. Не че любовта има нещо общо с тая работа в повечето случаи. Но дори и това е по-добре от „то“, не мислиш ли? — Ухили се още по-широко. — Хайде, Доналд, по-смело. Изплюй камъчето. Това са само думи.

— Вече казах, каквото имах.

Той се изкикоти.

— Наистина си предвзето копеле, нали? Добре, Доналд, ако това ще те направи щастлив, няма да извеждам Анна след шест часа, без някой да ни свети.

Изглеждаше безкрайно доволен от себе си. Но за първи път нямах нищо против. Заяждането му не ме беше разстроило и наполовина толкова, колкото той си мислеше. Беше го отклонило от много по-неудобни въпроси и бях благодарен за това.

— Ако толкова ти се иска да започнете да се виждате вечер, предлагам тримата да отидем някъде — рекох. Все още омекнал, Зепо сви рамене.

— Май го очаквах, нали? Добре, Доналд, щом искаш да ни светиш, това си е твоя работа. Само кажи кога.

— Четвъртък ми е удобно. Не мисля, че и Анна има някакъв ангажимент за тогава. Ти как си?

— Ще си го отбележа в календара. В каква светлина си представяш вечерта? Имаш ли нещо против да я прекараме в някой стриптийз клуб? Или предпочиташ обикновените клубове?

Не му обърнах внимание.

— Тази седмица в Уест Енд дават балетът на Рамберт. Мисля, че все още мога да намеря билети. Обичаш Прокофиев, нали?

— Умирам си за него. Направо не мога да чакам. — Зепо вдигна очи към небето. — Балет! Боже прости!

* * *

След този случай знаех, че не можех да отлагам още дълго и трябваше да му кажа останалото. И все пак изчаквах. Не беше само от страхливост. Сега, след като развързката беше толкова близо, вече не бързах. Предвкушването беше достатъчно приятно само по себе си. Така че протаках, отлагах неизбежното и скъпернически удължавах последните дни, в които Зепо нямаше да знае.

Тримата сега започнахме да излизаме по-често. Обикновено само за по едно питие веднага след работа — Анна изглеждаше доволна да отложи прибирането си у дома, — но понякога ходехме на театър или на ресторант и прекарвахме цялата вечер заедно. За мен това бяха най-хубавите моменти — скъпоценни и съвършени. Дори забравях за неприязънта си към Зепо, като се оставих на измамата от доброто му поведение.

Само веднъж се случи нещо неприятно. Бяхме в една кръчма вечерта и към масата ни приближи някакъв младеж.

— Анна! Какво търсиш тук?

Вдигнах поглед към човека, изрекъл думите. Анна му се усмихна весело.

— О, здрасти, Дейв. Трябваше да се сетя, че ще те срещна на това място. Пак течна вечеря, а?

— Хич не ми говори. Обзалагам се, че това, дето го пиеш, не е лимонада, нали?

Анна се подсмихна.

— Различно е. Тук съм с шефа си, така че е позволено. Да ти представя Доналд. — Усмихнах се. — И Зепо. — Опитва се да измисли него как да представи.

— Нали не си размислила за утре вечер? — попита новодошлият. Анна кимна.

— Осем часа. Ще дойда.

Той се усмихна.

— Чудесно. Ще се видим тогава. — Кимна към една група в другата част на кръчмата. — По-добре да се връщам. Мой ред е да черпя.

Усмихна се още веднъж на двама ни със Зепо и си тръгна. Седях сковано. Нямах представа кой беше той, но фамилиарното му държане с Анна намекваше за всякакъв вид интимности. А и тя щеше да се срещне с него на следващата вечер. Изпълни ме огромна, изгаряща ревност.

— Някой приятел? — попита Зепо.

— Е, гадже е на моя приятелка — отвърна Анна. — Много е симпатичен, но пие като смок. Каролайн — това е гаджето му, за утре ни е поканила на вечеря и е абсолютно сигурна, че той ще е направил главата още преди да сме приключили. Чудя се как го търпи.

Ободрен, направих опит да бъда великодушен.

— Изглежда приятен.

— О, така е. И пак ще е приятен, когато след около два часа няма да може да се държи на краката си. Това е единствената причина да му се разминава.

Зепо започна да ни разказва за някакъв свой познат с алкохолен проблем — Зепо, изглежда, вечно имаше готова история за всякакви случаи, — но аз само се преструвах, че го слушам.

Неувереността ми беше изчезнала, но все още бях разстроен. Напомнянето, че Анна продължаваше да има свой живот, за който не знаех нищо, беше доста болезнено. Казах си, че би било неправдоподобно да очаквам друго и стига да не пречеше на отношенията ни, това нямаше значение. Но ревността остана. Не исках да се вижда с никого освен с нас. Исках да я притежавам изцяло.

Ядът ми към другите й приятели обаче, знайни и незнайни, се оказа краткотраен. Той не можеше да съществува без нещо, което да го разпалва, а Анна не ми даваше поводи. Вече нямах усещането, че съм само неин работодател. През следващите няколко седмици тримата излизахме заедно по-често от всякога. Почти успях да се залъгам, че това щастливо равновесие ще е вечно, и макар някъде в дъното на съзнанието си да знаех, че край е неизбежен и че ще се стигне до точката, когато щях да стана нежеланият трети, гледах на това като на нещо, което щеше да се случи в далечното бъдеще. Настоящето, където играех равностойна роля, изглеждаше неизменно.

Първият намек, че бях станал излишен, дойде една вечер, след като бяхме ходили на театър. Тя с нищо не се различаваше от всички други вечери, през които, след завръщането на Анна, бяхме излизали заедно. Не бях забелязал промяна в отношението ѝ нито към Зепо, нито към мен. Беше топла вечер и бяхме отишли в малка кръчма с дворче, за да можем да седнем навън. Зепо отново разказваше един от анекдотите си, но аз не му обръщах особено внимание.

После Анна се засмя.

Това беше първият път, когато я чувах да се смее и то истински, — след като Марти беше изчезнал — и не бях сляп за факта, че Зепо бе предизвикал смеха ѝ. Нито пък той. При следващата му остроумна забележка Анна, която все още се заливаше от смях, се пресегна и докосна голата му ръка. Беше напълно спонтанно и невинно движение, но същевременно интимно и очите на Зепо бързо ме стрелнаха. После вниманието му отново се насочи към Анна. Докато продължаваше разказа си, той сложи длан върху ръката ѝ. В неговия жест нямаше нищо невинно и спонтанно, но Анна като че ли не забелязваше. Или пък нямаше нищо против.

Изведнъж осъзнах, че бях излишен. Няколко секунди като че изобщо не бях там и изпитах неприятно усещане в стомаха си от това, че ме бяха изключили. Мигът бързо отмина — Анна беше достатъчно мила, за да ме пренебрегне за дълго, — но усещането остана. И сега за първи път си дадох сметка, че начинът, по който тя гледаше и отвърщаше на Зепо, бе едва доловимо по-различен от начина, по който гледаше и отвърщаше на мен. Не можех да се самозалъгвам повече. Времето на отлагането беше приключило.

Дори все още да имах някакви съмнения, те бяха пометени само след минути. Като продължаваше да се усмихва, Анна се извини и отиде в тоалетната. Зепо изчака да се отдалечи достатъчно, за да не може да ни чуе, и се приведе към мен.

— Доналд, старче, защо не отпращиш за вкъщи и не ни оставиш да продължим?

Устата ми пресъхна. Отпих, за да печеля време.

— Мисля, че ще ѝ се стори доста подозрително, ако си тръгна сега.

— Глупости. Просто ще изглеждаш в очите ѝ романтичен. Ще ти бъде благодарна за това. — Ухили се. — Почти толкова, колкото ще

бъде и на мен.

Отчаяно затърсих извинение. Не беше нито времето, нито мястото за този разговор.

— Не. Не тази вечер.

— О, за Бога, Доналд, хайде! Досега задържах, защото твърдеше, че е прекалено рано. Е, моментът е назрял. Ако не направя нещо скоро, горката крава ще започне да се търка в крака на масата!

— Отвратителен си!

— А ти си дърт мръсник. Виж, искаш ли да я чукам, или не искаш? Ако не искаш, кажи ми го сега, защото ми писна да си губя времето. Ако обаче си падаш по тая работа, тази вечер не е по-лоша от която и да било друга. Настояваше да знаеш предварително, ето, казвам ти. Така че кое ще бъде?

— Няма да позволя да ме насилваш...

— Никой не те насилва да правиш нищо. Ако не ти се ще да си тръгнеш сега, добре, остани. Но така или иначе после ще я отведа в апартамента си. Окей?

Държането му ме вбеси.

— Не — отсякох категорично.

Зепо сви юмруци.

— Исусе Христе! Какво ти има бе? Добре, защо? Защо не? Посочи ми една сваястна причина!

Огледах се, за да се уверя, че никой не ни слуша.

— Не съм готов да го обсъждам в момента.

— Е, това е дяволски лошо, защото ще ти се наложи! Писна ми от малките ти игрички. Или ми казваш защо не бива да я чукам тази нощ, или ще го направя независимо от всичко!

— Да не си посмял! — Бях се разтреперил. В този момент ми се искаше никога да не го бях срещал.

— Защо не? И двамата сме възрастни хора. Анна е голямо момиче и може сама да решава. Така че как възнамеряваш да ни попречиш?

Почти се задушавах.

— Предупреждавам те, ако го направиш, няма да ти дам нито пени!

Сега той се подсмиваше, вбесяващо самоуверен.

— Е, и какво? При тази скорост така или иначе ще съм умрял от старост, преди да получа нещо. Освен това може да се окаже толкова добра, че да не ме интересува дали ще ми бъде платено.

Изведнъж поведението му рязко се промени. Подигравателното му изражение стана загрижено.

— Сигурен ли си, че нямаш нужда от лекар? — попита той.

Това напълно ме извади от равновесие. И в същия момент до мен се появи Анна.

— Какво има?

Зепо ме гледаше загрижено.

— Доналд има болки в гърдите.

— Не, аз... добре съм — запънах се, като се опитвах да овладеея новосъздалото се положение.

— Силни ли са? — И изражението, и гласът на Анна издаваха загриженост.

— Не, наистина...

— Малко си почервенял — каза Зепо. Сквернословното, сипещо заплахи същество отпреди малко беше изчезнало. — Въздух ли не ти достига?

— Не, добре съм — отвърнах и се опитах да прозвуча нормално, но всъщност бях задъхан.

— Искаш ли да извикам лекар? — попита Анна.

— Добре съм, наистина. — Насилих се да се усмихна. — Вероятно е от киселините. Сега преминаха.

— Май ще е най-добре да тръгваме — предложи Зепо на Анна и внезапно осъзнах какво се опитваше да направи.

— Не! — отчаяно настоях аз. — Няма нужда. Чувствам се добре. Действително.

Анна все още изглеждаше разтревожена.

— Мисля, че трябва да тръгваме. И бездруго става късно.

Колкото и да се противях, не успях да я разубедя. Излязохме от кръчмата и Зепо махна на едно такси. Преди да успее да го спра, той даде адреса ми на шофьора.

— Първо трябва да оставим Анна — рекох отчаяно.

— Предпочитам да те изпратим до вас — рече тя. — Мога и сама да се прибера след това.

— Но ти живееш по-близо.

— Мисля, че и двамата ще сме по-спокойни, ако първо те изпратим до вас. — Нищо в гласа на Зепо не издаваше ликуването му. — Колкото по-бързо си легнеш, толкова по-добре. Сигурно ще се почувстваш облекчен, след като хубаво се наспиш.

Не можех да направя нищо. Седях мълчалив и безпомощен, като си давах сметка, че Анна ми хвърля тревожни погледи от време на време. Напълно вероятно беше наистина да не изглеждах добре. В този момент действително се чувствах зле.

Таксито спря пред къщи и аз бръкнах за портфейла си. Но Зепо хвана ръката ми и не ми позволи да извадя пари.

— Не се тревожи — рече той. — Аз ще платя.

Пресегна се и отвори вратата, за да изляза. Не можах да измисля разумно извинение да не го направя. Лицето му беше непроницаемо, докато Анна ми пожелаваше лека нощ и ме караше да обещаая да извикам лекар, ако болките в гърдите отново се появят. Останах на улицата, докато вратата се затръшна и таксито потегли. Анна ми махна през задния прозорец. Също и Зепо. После свиха зад ъгъла и изчезнаха.

Бях извън кожата си от гняв и паника, когато влязох вкъщи и си налях питие. Заставих се да изчакам достатъчно време, докато таксито остави Анна у тях и закара Зепо до дома му, след което позвъних. Слушалката трепереше в ръката ми. Телефонът извънния глухо в ухото ми, но никой не вдигна. Тогава едва не се обадох на Анна. Но не можех открито да я попитам дали Зепо е при нея, а не можех да измисля и повод за обаждането.

Насилих се да изчакам още пет минути и отново телефонирах на Зепо. Изчаках още пет. И още. Бях загубил представа колко пъти бях опитвал и тогава се чу „щрак“, докато в другия край вдигаха слушалката.

— Зепо? — Сърцето ми подскочи и запрепуска. Но гласът отсреща не беше онзи, който очаквах.

— Ало? — Беше глас на старица, креслив и кисел. Разочарованието ме накара да почувствам умора.

— Извинете. Сгрешил съм номера.

— Кой?

— Набрал съм погрешен номер. Съжалявам, че ви обезпокоих. — Готвех се да оставя слушалката, но тя отново заговори.

— Кой сте вие? — Гласът ѝ беше писклив и немощен. Заговорих по-високо.

— Казах, че съм набрал погрешно номера, съжалявам.

— Кого търсехте?

— Един човек на име Зепо. Трябва да съм набрал погрешно.

— Степту?

Затворих очи.

— Не. Няма значение. Съжалявам, ако съм ви обезпокоил.

— Тук няма никой, който да се казва Степту.

— Да, знам. Грешката е моя.

— Какво?

— Казах, че знам!

— Тогава защо ми се обаждате?

— Беше грешка. Съжалявам. Довиждане.

Заговори по-високо и по-раздразнено.

— Знаете ли кое време е?

Затворих. Вбесен, отново се обадих на Зепо, като внимавах да набера правилно номера. Когато някой вдигна почти незабавно, очаквах да чуя пак гласа на старицата. Но този път беше той.

Първото чувство, което изпитах, беше на облекчение. Но то бе бързо пометено от вълната гняв.

— Как *смееш* да постъпваш така с мен! — извиках аз. — Как *смееш*!

— Здравей, Доналд! Нали не си ядосан от нещо?

Почти виждах подигравателната му усмивчица.

— Този път прекали! *Как смееш*!

— Вече го каза два пъти.

— Къде е Анна?

— В спалнята е. Секунда, ще я повикам.

Преди да успее да отвърна нещо, го чух да вика:

— Анна, облечи се, Доналд е. Искан да говори с теб.

Бях като парализиран. Опитах се да се насилвам да затворя, но не можах. Обзе ме ужасна паника, докато чаках да чуя гласа на Анна.

— Само се шегувах — обади се гласът на Зепо, вместо нейния. — Обзалагам се, че това те накара да се насереш, нали?

Изведнъж краката ми отказаха да ме държат. Седнах разтреперан.

— Доналд? Там ли си?

— Да. — Гласът ми беше слаб. Опитах се да намеря опора в гнева си. — Не мисля, че чувството ти за хумор е много забавно.

— По-добре е, отколкото изобщо да нямаш. — Изсмя се. — О, хайде, Доналд, изпроси си го. Ще ти се отрази добре.

Не знаех кое от настроенията му мразех най-много — мрачното, агресивното или подигравателното.

— Къде е Анна? — попитах все още със стаено някъде в дъното на съзнанието ми безпокойство.

— У дома здрава и читава. Спряхме да пийнем в една кръчма и после я изпратих до вратата ѝ. Всичко беше съвсем прилично, не се притеснявай. Дори не я целунах за лека нощ.

Преживеният шок започваше да си казва думата. Липсваха ми сили да споря.

— Вярвам, че си се забавлявал с малката си шегичка?

— Да, прав си. Но го приеми като предупреждение. Следващия път няма да се шегувам. Писна ми да ме разиграваш. Не обичам да се държат с мен като със слуга и ако се случи отново, няма да оставя Анна пред вратата ѝ. Така че или ми кажи какво кроиш, или можеш да си навреш отзад парите и картините си, а аз ще я изчукам така или иначе. Кое ще бъде?

Потрих очи. Чувствах се ужасно изморен. Внезапно усетих, че нямам търпение да се отърва от него.

— Ще се срещнем утре, след като затворя галерията. В твоя апартамент.

— Защо не сега?

— Утре — повторих. — Тогава ще ти кажа.

— Търси те някой си мистър Драйдън.

Анна стоеше очаквателно, но макар че бях чул думите, значението им не беше достигнало до мен. Разтърсих се.

— Извинявай, Анна. Какво каза?

— Търси те някой си мистър Драйдън. Да му съобща ли, че си зает?

— Не, не, всичко е наред, ще говоря с него. — Бях в задното помещение на галерията под предлог да завърша почистването на една зацапана с тютюн маслена картина. Но материалите лежаха в краката ми почти неизползвани, а платното си беше мръсно като преди с изключение на едно ъгълче, където цветовете бяха станали по-ярки. Бях стигнал едва дотам, преди мислите ми да ме отнесат.

— Добре ли си? — попита Анна. Беше внимателна през целия ден, загрижена след „болките ми в гърдите“ предишната вечер. Но аз бях прекалено угрижен, за да се чувствам трогнат. Усмихнах ѝ се окуражително.

— Чудесно. Просто се бях завеял. — Това беше почти самата истина. Срещата със Зепо същата вечер ме тормозеше, но имаше и друга причина за разсеяността ми.

Сънят отново се беше появил.

Пак се намирах в същата стая и гледах как майка ми си разресва косата. Но този път в онова, което тя вършеше нямаше нищо успокояващо. Чувството за задоволство и сигурност беше изчезнало. Вместо това, докато лежах на дивана и гледах как косата ѝ блещука на светлината на огъня, ме изпълни предчувствието за нещо лошо. Всяко изпращяване на огъня, всяко движение на гребена ми се струаха наситени с надвиснала катастрофа. Знаех, че щеше да се случи нещо ужасно, но няхах представа какво. Можех единствено да лежа с все нарастващо напрежение и да чакам неизвестната беда да ме връхлети.

Този път не се събудих, когато звънецът издрънча в съня ми. Видях майка ми да оставя гребена си и да идва към мен. Бялата

коприна на пенъора ѝ блестеше на слабата светлина, докато се вглеждаше в мен, преди да излезе от стаята. Последва тишина. Чух вратата да се отваря и с ужас се вслушах в приглушените гласове. На майка ми и някакъв друг. Мъжки. На непознат.

Тогава майка ми се засмя и страхът ми прерасна в паника. С ужасна увереност разбрах, че мигът беше настъпил, и с пълен ужас я чух да казва:

— Всичко е наред. Той спи.

Събудих се. Бях потен. Огледах стаята с думкащо сърце, докато не осъзнах къде съм. Постепенно се успокоих. Но не можах отново да заспя. Лежах, втренчен в тавана, и гледах как изсветлява с настъпването на утрото. Не разбирах защо сънят беше толкова разстройващ. Не приличаше на кошмар. Беше най-обикновен сън в края на краищата. Нищо в него не оправдаваше такава силна реакция.

Но тези мисли не ми помогнаха. Дори дневната светлина не успя да разсее мрачното предчувствие, което сънят беше оставил. Едва не направих нова катастрофа по пътя към галерията, а след като пристигнах, не успях да се съсредоточа върху нищо за повече от няколко минути.

В момента вървах към телефона под погледа на Анна и едва когато осъзнах какво правех, спрях.

— Ще се обадя от кабинета.

Качих се горе и затворих вратата. Вдигнах слушалката.

— Благодаря ти, Анна. — Чу се изщракване, когато остави другата слушалка. — Доналд Ремзи на телефона.

— Здравсти, Доналд. Чарли Драйдън се обажда. — Гласът беше плътен и доста самодоволен. — Реших да ти кажа, че се натъкнах на една-две творби, които може да те заинтересуват.

Преди време това щеше да е достатъчно, за да накара стомахът ми да се свие от вълнение. Драйдън се беше специализирал в продажбата на еротични творби. Бях купувал от него няколко пъти в миналото, макар и да не го харесвах особено. Нямаше усет към произведенията, които минаваха през ръцете му. За него те бяха само предмети за покупко-продажба, които оценяваше право пропорционално на пазарната им стойност. Но от Драйдън имаше и полза. Чрез посредничеството му се бях сдобил с няколко прекрасни произведения. Така че в известен смисъл на него трябваше да

благодаря — или да го обвинявам — за положението си в момента. Именно в задното помещение на неговия магазин се бях натъкнал на свидетелствата за по-малко познатите занимания на Зепо като модел.

Сега обаче обичайното ми вълнение се сведе само до леко любопитство.

— О, така ли?

— Две гравюри на Роулъндсън^[1]. И една творба на Фюзъли^[2]. — Начинът, по който спомена последното, издаваше мълчалив триумф.

— На Фюзъли? Сигурна ли е автентичността?

— Разбира се. — Звучеше леко възмутено. Въпреки меркантилните си мотиви все пак имаше професионална гордост. — Няма съмнение. Бих я определил като една от късните му рисунки на куртизанки. От същата колекция като гравюрите на Роулъндсън е. Всичките са с несъмнен произход. Но картината на Фюзъли е направо изключителна. Абсолютна прелест.

Усъмних се в последното, тъй като естетическите критерии на Драйдън бяха напълно монетарни по своята природа. Но той рядко грешеше за автентичността на творбите и Фюзъли, изключителен или не, безспорно беше находка. Всеки сериозен колекционер отчаяно би искал да го притежава. До не много отдавна така щеше да е и с мен. Сега усетих, че съм напълно безразличен.

— Оценявам, информацията, но мисля, че този път ще мина без тях — рекох.

— О! — Изумлението на Драйдън беше очевидно. — И двете работи са прекрасни екземпляри. Особено картината на Фюзъли. Сигурен съм, че ще е точно по вкуса ти.

— Напълно е възможно, но се боя, че все пак трябва да кажа „не“.

— Е, разбира се, ти си решаващ. Но мисля, че ще съжаляваш. Може би ще искаш да ги видиш, преди да вземеш окончателно решение?...

— Не мисля, че е необходимо. Наистина не съм заинтересован да купувам в момента.

Гласът му едва доловимо се промени.

— В такъв случай може би ще решиш да продаваш? Знам, че самият ти имаш значителна колекция. Ако мислиш да се освободиш от някои други неща, сигурен съм, че ще се споразумеем.

С изненада осъзнах — той смяташе, че причините за отказа ми са финансови. Неприязънта ми към него нарасна.

— Не възнамерявам нито да купувам, нито да продавам. Просто в момента не искам да разширявам колекцията си.

Долови студенината в гласа ми. Сега, след като вече не бях евентуален клиент, той ми отвърна със същото.

— Изборът си е твой, мистър Ремзи. Сигурен съм, че няма защо да ти казвам каква възможност изпускаш. Но не се съмнявам, че си имаш причини. Ако промениш решението си — за каквото и да било, — знаеш къде да ме откриеш.

— Благодаря. Не мисля, че ще го направя. — Побързах да затворя преди него, бесен, че беше имал нахалството да се опитва да се държи надменно. Този човек беше най-обикновен търговец. Не се съмнявах, че Драйдън вече звънеше или възнамеряваше да позвъни на други вероятни купувачи, опитвайки се да ги противопостави един на друг в прикрит аукцион. Бях доволен, че го лиших поне от един вероятен участник в наддаването. Но като почнах да се успокоявам, се замислих над казаното от него и се запитах дали не беше прав поне в едно нещо. Въпреки че нямах финансови затруднения, може би трябваше да помисля върху продажбата на някои от творбите. Те повече не криеха очарование за мен, а няма смисъл да държиш нещо, след като страстта ти към него е преминала.

Тогава си спомних за срещата си със Зепо същата вечер и изведнъж колекцията ми, Драйдън и неговите стоки ми се сториха маловажни. Дори разстроилото ме въздействие на съня най-сетне се разсея в далечината при сблъсъка с тази много по-реална опасност. Това беше повратният момент. Всичко зависеше от реакцията на Зепо на онова, което щях да му кажа.

Като се отърсих от последните остатъци от предишните си мисли, съсредоточих своите усилия върху подготовката за предстоящата среща, представяйки си почти всички възможни реакции на Зепо на онова, което имах да му съобщя, и подготвяйки аргументите си предварително. Съществуваше една възможност обаче, върху която избягах да се замислям задълбочено. Отказа.

Въпреки това страхът от този отказ беше доста осезаем следобеда, докато казвах довиждане на Анна, затварях галерията и пътувах към апартамента на Зепо.

Отвори вратата със саркастична усмивка на лицето.

— Колко мило, че се отбиваш. — Нямах какво да отговоря. Последвах го мълчаливо вътре. — Питие?

— Бренди, ако имаш.

— О, струва ми се, че ще успея да намеря. — Отиде до една черна масичка, на която имаше богата колекция от бутилки. Доколкото виждах, всички бяха скъпи и от известни марки. Но не задължително най-добрите. Представите му за качество, изглежда, до голяма степен зависеха от етикета и цената и аз си помислих, че работата му като модел очевидно му носеше доста по-големи доходи, отколкото бях предполагал. Стаята също беше скъпо, макар и доста безвкусно обзаведена. Но точно в този момент това не ме интересуваше. Той ми подаде питието и се изтегна на огромното черно кожено канапе срещу мен. Усмихна ми се снизходително.

— Е, време е за изповед.

Забих поглед в чашата си.

— Едва ли може да се нарече изповед. По-скоро трябва да си изясним нещата.

— Доналд, можеш да го наречеш, както искаш, по дяволите, стига да ми кажеш какво кроиш.

— Не „кроя“ нищо.

— Е, определено измисляш все нови и нови правила с течение на времето. Така че, хайде, изплюй камъчето. Какво се мъти в тази твоя лукава малка главичка?

— Изкарваш нещата много по-макиавелистични, отколкото са. Не кроя нищо, мога да те уверя.

— Тогава какво? Да не си се отказал?

— Не, съвсем не. Далеч съм от това.

— Но какъв е проблемът? Или все още искаш да легна с Анна, или не искаш. Кое от двете?

Не можех да го погледна.

— Искам.

— Тогава защо е това губене на време? — В гласа му прозвуча нетърпелива нотка. Усещах втренчения му поглед. Вече нямаше как да се измъкна.

— Защото... — Спрях. Думите отказваха да излязат.

— Да? Защото? — подкани ме Зепо. — Чакам, Доналд.

Зачудих се дали пък не знаеше. Щеше да е напълно в стила му да ме поизмъчва.

— Защото искам да гледам — рекох.

Тъй като не отговори веднага, вдигнах поглед. Беше се вторачил в мене онемял. Изпитах леко задоволство. Очевидно не се беше сетил в края на краищата.

— Искаш да *гледаш*? — възкликна той.

— Да.

Самоувереността му се върна. Усмивката също; отпусна се на дивана.

— Чудесно. Сигурен съм, че Анна няма да има нищо против. Просто ще сложим един стол до леглото за теб. Искаш ли и пуканки?

— Говоря сериозно.

— Също и аз. Има ли още нещо, което да желаш, като сме подхванали темата? Някакви други изненади, които да си ми подготвил?

— Не.

— О, добре.

— Не намирам шегите ти за забавни.

Изсумтя.

— Е, ти какво очакваше? Поздравления? Господи! — Погледна ме остро. — Само искаш да гледаш, а? Не си ли мислил и да се включиш?

— Разбира се, че не.

— Не прави толкова ужасена физиономия, Доналд. Едва ли си в положение да морализаторстваш. — Изсмя се невярващо. — Всичките ти превземки, когато говорех как ще я чукам, а се оказва какво? Че си само едно мръсно старче, което се възбужда, като гледа как някой друг шиба момичето, което си е харесал.

— Не е това.

— О, не, разбира се, че не е. Тогава какво е? Научен интерес?

— Плащам ти. Не е необходимо да ти обяснявам и мотивите си.

— Доналд! — Дразнеше ме. — Искаш да споделиш с мен един красив момент, а дори не желаш да ми обясниш защо? Засрами се!

Усещах как лицето ми пламва.

— Вече знаеш защо. Така... така ще съм възможно най-близко... до това да притежавам Анна самият аз. Не мисля, че искам от теб кой

знае колко.

— О, така ли? — Зепо ме изгледа с полуусмивка. — А не смяташ ли, че и Анна трябва да има думата по въпроса? Или сериозно си въобразяваш, че няма да има нищо против да зяпаш представлението?

Забих поглед отново в чашата си.

— Не е необходимо Анна да знае за това.

Усмивката на Зепо се разшири.

— Ааа, сега разбирам. Искаш свое лично пийпшоу! Ах ти, хитър дърт воайор такъв?

— Трябва ли да опорочаваш всичко?

— Какво има за опорочаване? Да утрепеш нечий приятел, така че да можеш да се скриеш в килера и да киризиш как я обслужва платен sameц едва ли е благородно начинание, нали?

— Не смятам, че имаш моралното право да критикуваш когото и да било.

— Кой критикува? Всичко се свежда до това да си задоволиш страстта и щом този е начинът, който ти харесва, то си е твоя работа. Просто изтъквам, че няма защо да се правиш на светец.

— Не очаквах да ме разбереш.

— О, разбирам те прекрасно. Може би по-добре, отколкото ти сам се разбираш. — Подигравателната му усмивка ме вбесяваше.

— Това не ме интересува. Искам да знам само ще ми сътрудничиш ли?

Кожата прошумоля и изскърца, докато се изтягаше върху дивана.

— Ами ако откажа?

— Не забравяш ли малкия проблем с някои снимки?

— Майната им. Сега няма да посмееш да ги използваш. Така че, повтарям, ами ако откажа?

Направих непроницаема физиономия.

— Тогава ще намеря друг.

— Мислиш, че можеш ли?

— Ще има известно неудобство, но не виждам защо не.

— Ами онова, което ми дължиш до този момент?

— Предполагам, че ще се споразумеем. Все пак тъй като няма да си свършил работата, за която първоначално те наех, вероятно сумата няма да е много голяма.

— Ами Марти?

— Ще го имам предвид. Но това беше странична работа, не главната.

Зепо поклати глава, подсмивайки се.

— Доналд, невероятен си. Мръсник и то невероятен. Е, добре, нищо няма да ми стане. Щом искаш да гледаш твореца в процес на работа, кой съм аз, за да ти развалям удоволствието?

Тонът му беше снизходителен — възрастен, който отстъпва пред каприза на малко дете, — но не ми пукаше. Отпих от брендито, за да се успокоя и да скрия облекчението си.

— И все пак остава малкият проблем с Анна, нали? — продължи той. — Как предлагаш да действаме, за да не разбере, че е на *сцената*? Освен ако не си променил мнението си за това да я упоим?

— Не — отвърнах твърдо. — Нищо такова.

— Защо? Тогава няма да има нищо против, каквото и да правим. Дори ще можеш и ти да я изучаваш после, ако ти се прииска.

— Отвратително предложение!

Той се засмя.

— Помислих, че ще ти хареса. Не се безпокой, само се шегувам. Не смятам, че бих могъл да преглътна възможността за тройка с тебе. Но все пак ми се струва, че не е лоша идея да я упоим. Ще бъде много по-лесно.

— Не. За това не може да става и дума. — Не бях хвърлил целия този труд само за да видя Анна в наркотично вцепенение.

Зепо сви рамене.

— Окей. Беше само идея. Но докато говорим по този въпрос... — На ниската масичка за кафе имаше малка лакирана дървена кутийка. Той я отвори, извади огледало и известно количество бял прах. Наблюдавах го как раздели праха на две тънки линии върху огледалото и след като ми се усмихна, ги смръкна рязко — по една във всяка ноздра.

— Ооу. — Примигна няколко пъти, все още вдишвайки. — Това удря в целта. Искаш ли?

— Не, благодаря.

— Както желаш. — Той върна огледалцето в кутията и я затвори. — Та какво казваше? Наркотиците отпадат.

— Предполагам, че това малко представление беше предназначено да ме разтревожи?

— Че защо ми е да го правя? Просто обичам да смъркам по малко, това е. Помага ми да мисля. Ако някога ти се прииска, между другото, обади ми се. Цените ми са приемливи.

Въпреки всичко бях шокиран.

— Искаш да кажеш, че продаваш това нещо? Че си търговец?

Той се усмихна развеселен.

— И двамата сме дилъри, Доналд. Търсене и предлагане. Но не се безпокой. Аз съм дилетант. Все още не съм стигнал дотам да го продавам на ученици. Само на един-двама приятели.

Запитах се какво ли още не знаех за него. Опитах се да скрия колко потресен бях, но трябва да го бе разбрал по изражението ми. Засмя се.

— Хайде, Доналд. Познаваш ме. Готов съм на всичко. Така човек успява да се прехрани, нали? Осигурява си и тези малки удоволствия. — Вдигна лакираната кутийка и я завъртя. — А този малък лукс не е евтин, повярвай ми.

Направих усилие да се успокоя.

— Онова, което правиш през останалата част от времето си, не ме засяга. Говорехме за Анна.

— Да, точно така, нали? Искаш да гледаш как я чукам, но по морални съображения не одобряваш използването на наркотици. Прав съм, нали? — Очите му бяха светнали — нещо, което бях забелязвал и преди. Сега знаех защо. Не възразих нищо. — Така че след като опиатите отпадат, как предлагаш да го направим?

Изхвърлих от ума си всичко останало и се отдадох на непосредствения проблем. Бях имал седмици да мисля върху него.

— Мога ли да разгледам останалата част от апартамента ти? — попитах.

* * *

След като ме беше развел из жилището и аз му бях обяснил идеята си, отново седнахме, за да обсъдим по-тънките подробности. За момента разногласията ни бяха забравени. Накрая Зепо кимна.

— Ясно. Ще се погрижа за това. Но ще ми трябват ден-два да го уредя.

— Няма значение. Имаме достатъчно време до уикенда. При положение че Анна наистина се окаже толкова податлива, колкото смяташ. — Мисълта предизвика у мен студена тръпка.

— Не се безпокой. Така е. — Беше напълно уверен.

— Сещаш ли се за нещо, което да сме пропуснали?

Зепо сви устни.

— Не — отвърна той след секунда. — Е, какво ще правим сега?

Почувствах в мен да се надига първата лека вълна на еуфория. Последните съмнения и страхове бяха изчезнали.

— Можеш да ни поканиш и двамата на вечеря — подсказах.

[1] Томас Роулъндсън (1756–1827) — английски художник и карикатурист. — Бел.пр. ↑

[2] Хенри Фюзъли (1741–1825) — шведски художник, живял главно в Англия. — Бел.пр. ↑

Сенките се издължаваха и вече не беше толкова горещо, когато свих в улицата, където живееше Зепо. Спрях на първото свободно място за паркиране, като се мушнах между един ситроен и някакъв мотоциклет.

— Мисля, че апартаментът му е малко по-нататък — каза Анна.

— Така ли? На кой номер сме?

— На двадесет и две. Той живее на петдесет и осем, нали?

— Да, права си. Не помислих. — Но вече бях изключил двигателя. — Е, нищо. Поне намерихме място за паркиране.

Излязохме от колата и извървахме останалото разстояние до апартамента на Зепо пеша. Не беше далеч, но достатъчно, за да не се вижда колата ми добре, както забелязах, докато се качвахме по стълбите. Натиснах звънеца. След миг Зепо отвори вратата усмихнат.

— Заповядайте. — Миришеше силно на одеколон. Пропуснах Анна да влезе първа. Беше облечена с бяла блуза без ръкави, която стигаше едва до колана на широката ѝ бяла пола. Когато се движеше, от време на време се виждаше тънка ивица загоряла плът. Тенът ѝ беше малко избледнял, откакто се бе върнала от почивката, но последната седмица се оказа безоблачна и гореща и очевидно бе прекарала този следобед на слънце. Кожата ѝ беше златиста и блестяща, а в косата ѝ проблясваха медни оттенъци.

Последвах я вътре. Посрещна ни топъл аромат на готвено. Анна подуши.

— Нещо мирише хубаво.

— Това е от препарата за мебели. Ще ядем сандвичи.

Засмях се любезно и си пожелах Зепо да побърза ѝ да ни предложи питие. Имах нужда от нещо, което да ми помогне да се отпусна. И Анна, и Зепо изглеждаха съвсем спокойни, но това едва ли беше учудващо. Прелъстяването не беше нещо ново за Зепо, а Анна все още не знаеше, че тази вечер щеше да бъде различна от всички останали. Аз обаче бях кълбо от нерви.

Когато краят на всичко наистина се виждаше, ми беше по-трудно от всякога да чакам търпеливо последните няколко дни да минат. Зепо се беше отбил в галерията сутринта след срещата ми с него и ни беше поканил двамата на вечеря в събота. Бях затаил дъх в очакване дали тя ще приеме, но изненадата всъщност сервира Зепо.

— Впрочем това е нещо като прощална вечеря — бе казал той. — В понеделник заминавам за Бразилия.

Това беше ново за мен.

— Ах ти, дяволски късметлия такъв! — рече Анна. — За колко време?

— Само за две-три седмици. Отново ще рекламирам бански. Искях да бъде в Блекпуул, но те настояваха да снимаме в Рио, така че нищо не можеше да се направи.

Изобщо не знаех как да разбирам цялата тази история. Зададох му въпроса по-късно насаме:

— Защо не ме предупреди, че ще заминаваш? — запитах.

— Защото не бях решил до тази сутрин.

— Искаш да кажеш, че няма да снимаш?

— Доналд, понякога схващаш изумително бавно. Точно така, няма да снимам. Ръсех лъжи.

— Защо? Защо да усложняваш нещата?

— Че аз усложнявам ли ги? Дори ще станат по-лесни. Това ще придаде на съботната вечер трогателността на раздялата. Раздялата е такава сладка мъка и всякакви подобни глупости. Освен това ще ми даде възможност да се оттегля от сцената после. Ще ѝ попречи да ми досажда.

— Ами ако нещо не стане, както трябва? Ами ако не успееш да... да...

— Да я изчукам? — Ухили се. — Не се безпокой, ще успея. Не ставай бабичка, Доналд.

— Не ставам никакъв, просто съм предпазлив. Не ми се чака още три седмици. Не и сега.

— Няма да чакаш, казах ти.

Изведнъж ми хрумна една мисъл. Никога преди не ми беше идвала на ум и се ужасих, че бях пропуснал нещо толкова просто.

— И все пак, ако Анна *не може*?

— Какво значи това „не може“?

Имах чувството, че прекрасно знаеше какво имах предвид. Потърсих деликатен начин да го изразя.

— Имам предвид, ако е... ако е в неблагоприятното й време от месеца?

Зепо наклони глава и се подсмихна.

— Ако говориш за това дали няма да е в цикъл, не се тревожи. Няма да е.

— Откъде можеш да си сигурен?

— Защото е събота.

Каза го, сякаш това обясняваше всичко. Поколебах се, като не желаех да показвам невежеството си. Но трябваше да попитам.

— Какво общо има това?

— Хайде, Доналд. Дори ти би трябвало да знаеш, че момичетата не са неразположени през уикенда.

Изрече го толкова сериозно, че за миг се почувствах неуверен. Това не беше тема, с която някога бях имал повод да се запознавам. Зепо се изсмя развеселен.

— О, по дяволите, Доналд, знаех, че си наивен, но не вярвах, че може да си толкова смотан!

Стоях ужасно смутен, докато не спря да ми се надсмива.

— Повтарям, как може да си толкова сигурен?

Зепо изтри очи, все още хилейки се.

— Защото преди доста време видях, че имаше в чантата си кутийка тампони, и си отбелязах датата. Стига да няма навика да си ги носи непрекъснато, можем да сме напълно спокойни. А дори и да е неразположена, това не е задължително пречка. Знаеш ли какво, ще ти намеря някоя сексобразователна брошура. Можеш да я прочетеш преди съботата, така че да знаеш какво става.

Подигравките му ме бяха засегнали, но бързо ги забравих благодарение на нарастващото ми вълнение. Сцената, която си бях представял, откакто бях видял Анна гола в огледалото, скоро щеше да се превърне в реалност. Трябваше да изчакам само още няколко дни.

Сега обаче чакането беше на приключване и мисълта за онова, което щеше да се случи след броени часове, ме караше да се чувствам замаян. А след първата чашка — бързив.

— Знаеш ли, Зепо, ако някой ми беше казал, че умееш да готвиш, нямаше да му повярвам, но това наистина мирише много хубаво. Какво

е?

— Гамбас а ла планча — отвърна той от кухнята, откъдето се чуваше цвъртене. — Или скариди, запържени с чесън, ако предпочиташ. След което — паеля.

Усмигнах се на Анна.

— Тогава предполагам, че ни очаква испанска вечеря. Всъщност тъкмо онзи ден си мислех за паеля и ми се щеше да знам някой добър испански ресторант в Лондон, така че да мога да я ям по-често. Вкусът никога не е същият, когато си я приготвяш вкъщи. — Осъзнах гафа си и веднага се смутих. — Е, тоест никога няма същия вкус, когато аз се опитвам да я приготвя. Сигурен съм, че твоята ще е много по-автентична, Зепо. Наистина мирише превъзходно. Трябва да ми дадеш рецептата, преди да заминеш на почивка. Но ти не отиваш на почивка, забравих. Имах предвид на работа. В Бразилия.

— Анна, би ли разбърквала това, докато се оправя с хляба? — попита Зепо.

— Да, разбира се. — Тя отиде в кухнята, като ме остави да се потя от смущение в дневната. Зепо влезе с панер нарязан френски хляб.

— Още вино, Доналд? — попита той и докато се навеждаше да вземе чашата ми, изсъска: — Спри да дрънкаш, по дяволите!

Той се върна в кухнята и когато Анна влезе, аз се извиних и отидох в банята. Наплисках лицето си с вода и отпих малко от крана. После седнах на ръба на ваната и започнах да дишам дълбоко, докато не се успокоих достатъчно, за да се върна при тях.

Зепо тъкмо внасяше скаридите. Седнах на масата — тримата образувахме триъгълник — и се заех с филийка хляб. Нямах апетит и единственото впечатление, което ми остана от храната, беше, че е гореща. Изпарих си устата при първата хапка и ядох, без да усещам вкуса и без удоволствие. Но Анна изразяваше шумно похвалите си, така че аз се присъединих, като се стараех да не бъда прекалено словоизлителен.

За щастие това вече не представляваше проблем. Докато преди не можех да млъкна, сега изведнъж открих, че нямах какво да кажа. Усмигнах се и се смеех, и откликвах на разговора, но малко допринасях за него. Борех се да не поглеждам непрекъснато часовника

си и докато минутите отминаваха, копнежът ми се засилваше и ставах все по-мълчалив.

Но нито Анна, нито Зепо го забелязваха. Имаха достатъчно да си кажат и без моя помощ и всеки от тях слушаше внимателно, докато другият говореше. Дори аз не можех да не доловя флуидите помежду им и онази част от мен, която не следеше тревожно напредването на времето, изпита топла бащинска гордост от това, че съм ги събрал.

После телефонът иззвъня. Подскочих, излязох от трансa и излях малко вино върху ръката си.

— Извинете ме — рече Зепо и отиде да вдигне. Попих виното, благодарен, че Анна, изглежда, не беше забелязала. Тя гледаше Зепо.

Насилих се да не го зяпам, докато казваше:

— Ало? Да, точно така. Добре... Да, тук е. Секунда. — Обърна се към мен. — За теб е, Доналд. Някой си Роджър Чембърлейн.

Направих, каквото можах, за да изразя учудването си, докато отивах да взема слушалката от него.

— Ало? — рекох. В ухото ми зазвуча сигналът свободно. — Не, разбира се, че нямам нищо против. Как ме откри, за Бога? — Направих пауза. Сигналът продължаваше. — О, вярно. Не, няма нищо. Всичко наред ли е? — Хвърлих поглед към масата. Анна и Зепо прилежно се стараеха да не ме слушат. — О, не! Не си! Ужасно! Какво са взели? — Отново направих пауза. — И всичко е обърнато наопаки? — Въздъгнах шумно. — Това е ужасно. Нямам думи. — Всъщност наистина идеите ми се бяха изчерпали. Сигналът „свободно“ беше много по-пъргав. — Да... да... не... Не, разбира се, че не. Да, сигурен съм. След около час, става ли? Да, доскоро.

Затворих и се върнах на масата.

— Лоши новини ли? — попита Зепо.

Седнах.

— Да, доста. Беше един мой приятел. Тъкмо се върнал от почивка и открил, че са го обрaли. Изглежда, са оставили къщата му в пълна бъркотия и са взели почти всичко, което не е здраво заковано. Ужасно е разстроен.

— Обадил ли се е в полицията? — Анна изглеждаше достатъчно убедена.

— Да. Вече са били там, но очевидно без особена полза. Настоява да отиде. Има доста хубава колекция от акварели, повечето

липсват, но онова, което го разстройва най-много, е, че извършителите, които и да са те, са унищожили останените картини. Помоли ме да отида да видя дали не могат да се спасят. Нали нямаш нищо против, Зепо?

— Не, разбира се, че не.

— Веднага ли трябва да отидеш? — попита Анна. — Не може ли да почака до утре?

— Е, предполагам, че може, но явно, че му се иска да поговори с някого. Живее сам и трябва да е било голям шок за него. — Надявах се Анна да не продължи да ме разпитва, но бях поласкан, че желаете да остана.

— Как може човек да направи такова нещо? — възмути се тя. — Достатъчно лошо е да откраднеш, но да унищожаваш останалото... — Поклати глава.

— Отвратително — съгласи се Зепо. — Можеш ли да останеш за десерта, или трябва да тръгваш веднага?

Погледнах часовника си. Стрелките и цифрите приличаха на шифър, който не ми говореше нищо. Сега, след като моментът бе дошъл, времето беше без значение.

— Май ще е по-добре да вървя. Обещах му, че ще съм там след час, а той живее доста далеч. — Изведнъж ме обзе паника, мозъкът ми беше празен, зачаках Анна да попита къде точно живее. Но тя не го направи.

— Надявам се само полицията да ги хване — рече тя. — Оставили ли са отпечатъци?

— Не ми каза. — Изправих се, предотвратявайки по-нататъшните въпроси. — По-добре да тръгвам. Благодаря за вечерята, Зепо. Съжалявам, че трябва да ви напусна.

Той стана.

— Няма нищо. Ще те изпратя до вратата.

Анна също понечи да стане.

— Не, не си прави труда — побързах да я спра. — Стой си. Достатъчно ви разтревожих. — Наведох се и я целунах по бузата. Кожата ѝ беше гореща и стегната. — Приятна вечер.

Тя ми каза довиждане и аз последвах Зепо в коридора.

— Страшни сме, нали? — измърмори той. После, като отвори вратата, повиши гласа си и рече: — Чао, Доналд. Надявам се приятелят

ти да си получи нещата обратно.

— Аз също. Съжалявам, че трябваше да си тръгна така.

— Не се тревожи за това. Ще се чуем по-късно. Чао.

— Довиждане.

Зепо сложи пръст на устните си и силно затвори вратата. Последвах го обратно по коридора, като внимавах да не вдигам шум. Преди дневната имаше отворена друга врата. Влязох вътре и Зепо бързо я затвори зад мен.

Долепих ухо до нея.

— Срамота — чух Зепо да казва и после гласът му заглъхна, когато затвори вратата на дневната. Слушах още миг, но не чувах нищо освен неясно мърморене.

Отпуснах се за първи път тази вечер. Огледах стаята. Тънеше в полумрак, платнена завеса закриваше единствения прозорец. До стената бе сложен стол. До него имаше ниска масичка, на която бяха поставени чаша, кана с вода и бутилка бренди. Имаше също малко фенерче и някакъв предмет, който отначало не разпознах. Приблжих се и видях, че беше картонена бутилка с широко гърло, от онези, които болничните пациенти използват, за да се облекчат. Бях впечатлен от предвидливостта на Зепо. Не бях се сетил за това. Но после забелязах бележката под нея. „Можеш да използваш това, както намериш за добре. Кърпите са на тоалетката.“ Когато осъзнах какво имаше предвид, оставих бутилката ядосано.

Седнах на стола и заразглеждах стената пред мен. В нея имаше дупка, дълбока около десетина сантиметра и достатъчно широка, за да е удобно на главата ми, когато се наклонях напред. В нея се виждаше тънко пластмасово покритие и дървени летви, в които беше направена друга, по-малка дупка. Приличаше на миниатюрна пощенска кутия. Надникнах през нея, но не можах да видя почти нищо в падащия мрак. Доволен, че всичко беше, както трябва, се облегнах назад в стола и си налях малко бренди.

Дотук, като се изключеше началната ми нервност, всичко беше вървяло по плана. Телефонното обаждане беше станало, както бе обещал Зепо. Беше поръчал да му позвънят от централата по някое време вечерта, но беше отказал да ми каже кога точно.

— Само ще броиш минутите, ако знаеш. Ще изглежда поестествено, ако не го очакваш. — Идеята да използвам измислен, а не

истински приятел, също беше негова. — Ако ще лъжеш, направи така, че да не могат да те хванат — беше ме посъветвал. Бях отдал дължимото на опита му.

Погледнах часовника си, като се взрях в циферблата. Бяха минали само няколко минути, но стаята беше вече забележимо потъмня. Прозорецът гледаше към задна градина, в която нямаше улични лампи. Не ме свърташе на едно място, така че отидох до вратата и отново се ослушах. Гласовете на Анна и на Зепо бяха едва доловими и не можех да разбера нищо от онова, което си говореха. Подвоумих се и после откряхнах леко вратата.

Веднага ме изпълни усещането за déjà vu^[1]. Смутих се и се опитах да се отърся от него, но чувството остана. За миг бях на косъм да го разпозная. После усещането изчезна. Пренебрегнах го и се съсредоточих върху гласовете в другата стая.

— ... мой... Но той се върнал, докато били още в къщата... — чух Зепо да казва.

— О, не!

— Да, Алекс живее в някакъв свой свят и отишъл право в кухнята да си направи кафе. И така, седял си като някакъв идиот в кухнята, пиел си нескафето, а в това време ограбвали останалата част от къщата му!

Чух как Анна се изсмя.

— Шегуваш се!

— Не, честно. Срецнах го на следващия ден. Очевидно е седял там половин час и едва когато отишъл в тоалетната и забелязал, че външната врата е отворена, започнал да се чуди какво става. И въпреки това чак когато видял, че телевизора му го няма, разбрал, че са го обрили.

— Не е ли чул нещо?

— О, да. Каза, че чул тропане и тряскане, но не обърнал внимание. Просто решил, че къщата скърца! Казах му, че или трябва да си сложи аларма, или да се премести в по-тиха къща.

И двамата се засмяха. Анна рече нещо, което не успях да чуя, и до мен достигна изскърцването на стол. Напрегнах се, готов да затворя вратата, но после отново се чу гласът на Зепо — по-тих отпреди. Беше в кухнята. Отворих вратата още малко, като се опитвах да разбера какво казваше.

— ... глупав. Знаех си, че съм забравил нещо. — Чух звук като от вратата на хладилник, която се отваря.

— Какво е то? — попита Анна. — Нищо жизненоважно, надявам се.

— Зависи от това дали смяташ шампанското за жизненоважно или не. — Гласът на Зепо стана по-силен, докато говореше. — Лично аз смятам, че е. Напълно ми изхвъркна от акъла. Разсеях се с готвенето. Реших, че можем да отпразнуваме новата ми работа. Дори и да е само за няколко седмици.

Чу се заглушено гръмване.

— Ууаа — възкликна Зепо. Последва тишина.

— Ммм — страхотно е — възкликна Анна. — Горкият Доналд го изпусна.

— Е, винаги можем да му запазим една чашка. Както и да е, по-добре да се погрижа за тази паеля. Сигурно вече е залепнала за дъното на тавата.

— Да ти помогна ли? — Не можах да чуя отговора на Зепо, но вероятно беше положителен, защото миг след това се чу бутането на друг стол и после гласовете и на двамата станаха неразбираеми. Слушах още известно време, но освен откъслечен смях не долавях нищо. Затворих вратата и се върнах при брендите си.

Дадох им време да се върнат в дневната и после отново заех позицията си до вратата. От кухнята продължаваха да долитат приглушени звуци. После изтропа някакъв съд и чух внезапния вик на Зепо:

— Ох! Горещо е!

— Сложи го под студената вода. — Сега гласът на Анна беше по-ясен.

— Не, всичко е наред. Аз ще бъда мъченикът. Ако припадна, извикай линейка.

— Много си смел.

— Не се подигравай. По-лошо е, отколкото изглежда.

— Сигурно е така, но не виждам нищо.

— Не издържам много на болка. — Замълчаха. — Достатъчно ли е засега?

— Да, напълно, благодаря. Изглежда превъзходно.

— Направо от консервата.

— Ако това е от консерва, кажи ми откъде ги купуваш. — Издаде одобрителен звук. — Божичко, превъзходно е!

— Благодаря. Но не можеш да го приготвиш като в ресторантите, нали?

Засмяха се и усетих лицето ми да пламва, тъй като знаех, че това бяха камъни в моята градина.

Вратът и гърбът ме боляха и аз се изправих и ги разтрих. Като внимавах да не вдигам шум, отнесох стола до вратата и го сложих близо до процепа. Седнах и се приведох напред.

Имаше някакво хипнотично очарование във възможността да ги подслушвам. Колкото и невинен и банален да беше разговорът им, изпитвах тайно задоволство, че мога да ги слушам от безопасното си скривалище. И стаята ми, и коридорът сега тънеха в мрак, а изпод вратата на дневната струеше ивица светлина. Втренчих се в нея като омагьосан. От другата страна Анна и Зепо бяха погълнати един от друг. Аз бях тайнственият трети в този миг от живота им и се отдадох на фантазията, че и двамата не знаеха за присъствието ми. Изпитах тръпка на остро чувствено удоволствие и за няколко опияняващи секунди ме изпълни дивото желание да сваля дрехите си и да ги слушам гол. Но, разбира се, не направих нищо подобно. Само гледах втренчено, хипнотизиран в правоъгълната ивица светлина, погълнат от гласовете, които идваха откъм нея.

Разчистваха чиниите и Анна тихо изстена.

— О, Господи, толкова ли се лепи, колкото изглежда?

— Дори повече.

— Много си лош. Ще трябва да съм на диета цял месец.

— Съмнявам се. Никак не си дебела, нали така?

— Не си ме виждал по бански.

— Не, но звучи интригуващо.

— Ъ-хъ. Не ми се ще да те разочаровам.

— Не мисля, че има такава опасност.

Представях си как Анна се изчервява в последвалата тишина.

— Още шампанско? — попита Зепо.

— С удоволствие. О, само това ли е останало? Не може да сме изпили цяла бутилка!

— Трябва да сме я изпили, освен ако няма някой под масата. Но не се безпокой. Има още една в хладилника.

— Още една! Здравата си се изръсил.

— Е, мислех си, че ще сме тримата.

— Не я отваряй само заради мен. И без това съм подпийнала.

— Както и аз. Можем да си правим компания. Така или иначе, ако не я изпием сега, ще се развали.

Анна се изсмия тихо и гърлено. Чу се ново изгърмяване, този път по-силно.

— Внимавай, опасно е!

Представих си как зад светлите очертания на вратата наливаха шампанското, как то се надигаше и после улягаше в чашите. Почти усещах вкуса му и се опиянявах заедно с тях.

— Мога ли да ти задам един личен въпрос?

Последва известно колебание, преди Зепо да отговори.

— Мисля, че да. — В гласа му се долови леко напрежение.

— Зепо истинското ти име ли е?

Отново колебание.

— Не. Не, родителите ми не са били чак толкова жестоки, фамилията ми е Маркс, с „к“, така че хората започнаха да ми викат — Зепо. Като единия от братята Маркс^[2]. И така си остана.

Чух как Анна се изкиска.

— Можеше да бъде и по-лошо. Поне не е Граучо, Харпо или Чико.

— Да, нарекоха ме на скучния брат, когото никой не помни. Може би хората се опитват да ми кажат нещо.

— Едва ли можеш да бъдеш упрекнат в скучност.

— Благодаря.

Известно време и двамата мълчаха. После Анна попита:

— Е, и какво е истинското ти име?

Зепо отново се поколеба.

— О, не ти трябва да го знаеш.

— Напротив. Хайде, не може да е толкова лошо. — Езикът на Анна леко се преплиташе. Зепо измърмори нещо в отговор, прекалено тихо, за да го чуя. Не се съмнявах, че именно такава беше целта му. Но Анна нямаше подобни задръжки. Тя се разсмя.

— *Криспин?* — възкликна. — Не! Шегуваш се!

— Така е.

— Съжалявам, не биваше да се смея. Просто не мога да си те представя като Криспин.

— Нито пък аз — отвърна сухо той. — Родителите ми бяха религиозни. Кръстили ме на светец. Покровителя на общарите, можеш ли да повярваш? Светеца, закрилящ общарите.

Анна се заля от смях.

— О, съжалявам — въздъхна накрая. — Всъщност някой нарича ли те Криспин?

— Слава Богу, не. Опитвам се да не го разгласявам.

— Не се тревожи. Ще запазя тайната ти. Доналд знае ли?

— Вероятно.

— Ами родителите ти? Все още ли те наричат така?

— Не ме наричат никак. Мъртви са.

Усещах какъв ефект имаха думите му върху Анна.

— Съжалявам. Не знаех. — Смахът внезапно беше изчезнал от гласа ѝ.

— Няма нищо. Не е необходимо да се извиняваш. И без това стана много отдавна. Бях още дете.

Като че ли нарочно я подтикваше да му задава въпроси. Зачудих се какво си мислеше, че прави.

— На колко години беше? — попита Анна.

— На тринадесет. Автомобилна катастрофа. После отидох да живея при една леля. Не мисля, че обичаше децата. Поне мен не ме обичаше. Напуснах веднага, щом станах достатъчно голям.

— Имаш ли братя или сестри?

— Не, сам съм. Като по-млад ми се искаше да имам. Известно време се чувствах доста самотен. Но ми се струва, че няма защо да ти описвам какво е, нали?

Слушах невярващо. Чудех се дали не го правеше, за да ме ядоса.

— Не — отвърна Анна. Гласът ѝ беше съвсем тих.

— Още ли е толкова лошо?

Лек смях.

— Всъщност е ужасно лошо.

— Знам, че за теб е много различно без Марти. Все пак мога да си представя какво преживяваш. Просто ти трябва време.

— Мм. Знам. Така твърдят всички. Но... о, добре, няма значение.

— Не, не спирай, моля те.

Последва кратка тишина.

— Ами, просто... иска ми се да знаех какво му се е *случило*, това е! — Гласът ѝ се извиси, готов да затрепери. — Ако полицаите дойдат и ми съобщят, че са го открили мъртъв, ще го понеса много по-добре, отколкото това неведение. Знам, много хора смятат, че е избягал с някого и понякога се улавям да си мисля, че може и да са прави, че може все още да е жив. Но това само прави нещата по-лоши. *Знам*, че е мъртъв, но не знам как или защо и дали е страдал... *нищо*! Това е, което не мога... — Гласът ѝ накрая секна. — Съжалявам. Съжалявам. — Чух да се отмества стол.

— Хей, всичко е наред. Хайде.

— Господи! — Тя подсмръкна силно. — Ама че съм тъпа крава! Съжалявам, най-добре е да тръгвам.

— Не ставай глупава.

— Ама че прощално парти за теб, а?

— Това няма значение. Така или иначе само го използвах като повод да те видя отново.

Тя се засмя смутено.

— Обзалагам се, че ти се иска да не го беше правил.

— Радвам се, че го направих.

— Благодаря. — Гласът ѝ беше по-мек, по-спокоен. — Сега съм добре. Съжалявам, че съм такава ревла.

— Не си ревла.

Последва дълга пауза.

— Сигурно изглеждам ужасно. По-добре да се измия.

— Изглеждаш чудесно.

Отново настъпи мълчание, което сякаш продължи безкрайно. После Анна го наруши:

— Зепо, аз не... — Това беше всичко. Втренчих се в светлите очертания. Анна каза „Зепо...“ още веднъж толкова тихо, че едва я чух, и после нямаше повече нищо. Зачаках, като се чудех какво правеха, надявайки се Зепо да не се е забравил. Тъкмо обмислях дали да не се промъкна по-наблизо, когато вратата на дневната се отвори.

Отдръпнах се от процепа, като не смеех дори да затворя собствената си врата. Стаих дъх, чувайки ги да минават по коридора и да влизат в стаята, съседна на моята. С разтуптяно сърце се изправих тихо и се върнах до междинната стена, намирайки пътя си опипом в

мрака. С протегнати ръце напипах масата и неуверено потърсих с пръсти дупката в тухлената стена. След малко открих по-малката дупка в пластмасата. Спрях и доближих очи до нея.

Отначало не виждах нищо. Другата стая бе също толкова тъмна като моята. После се чу изщракване и аз отскочих, когато лъч светлина блесна право в очите ми. Примигнах, за да се адаптирам, и надникнах през тесния процеп.

Гледах право към огромно легло, обърнато странично към мен. Имитация на лампа „Тифани“ хвърляше мека светлина. Право пред мен имаше огромно огледало. В него се отразяваше стената, зад която се криех. На закрепените за нея рафтове имаше цветя, книги и полички с касети и компактдискове. Шпионката ми беше невидима зад тях. Анна и Зепо бяха в подножието на леглото.

Тя беше с гръб към него. Дланите му бяха на раменете ѝ и ги галеха. Той нежно я обърна, докато не застана с лице към него, после сведе глава и леко я целуна по устата. Анна наклони глава към него, но иначе беше пасивна. Той отново я целуна, пак нежно — съвсем леко докосване на устните. Ръцете му бавно се движеха нагоре-надолу по гърба ѝ. Започна да я целува по-настойтелно и когато ръцете ѝ колебливо се обвиха около него, той разшири обхвата на милувките си, докато не започна да гали горната извивка на задните ѝ части. Но когато тя започна да му отвърща, той спря.

— Анна... Не искам да правиш нещо, за което би съжалявала. — Гласът му беше тих, дрезгав. — Не искам да се възползвам от теб.

— Ти не се възползваш. — И този път тя придърпа главата му към себе си и се изви към него. Ръцете му се заровиха в косите ѝ, дръпна главата ѝ назад и после едната му ръка се спусна към копчетата на гърба на блузата ѝ.

Разкопча ги едно по едно и под белия плат се разкри дълбока V-образна извивка загоряла кожа. Той плъзна ръце по голия ѝ гръб и едната му длан се мушна под колана на полата ѝ. Тя издърпа ризата му от панталона и започна да я разкопчава. Продължавайки да го целува, тя я съблече и докато го правеше, той пусна полата ѝ по бедрата и я остави да падне на пода. Тя образува бял кръг около голите ѝ крака. Втренчих се в него. Имаше нещо познато в гледката и отново изпитах леко, тревожно припламване на déjà vu. Този път то донесе със себе си невероятно тревожна тръпка. Бързо вдигнах поглед към Анна и Зепо,

като се опитвах да не ѝ отдавам значение. Не исках да се разсейвам в този момент.

Анна беше само по бели бикини под полата и те изглеждаха ослепителни на фона на загорялата ѝ кожа. Зепо махна блузата ѝ, после плъзна бикините по извивката на задника и тя остана гола.

Беше дори по-прекрасна, отколкото си спомнях. Стоеше с гръб към мен и гръбначният ѝ стълб се спускаше с дълбока назъбена извивка към тъмната вдлъбнатинка между задните ѝ части. Те бяха ясно разделени от по-бяла ивица плът — отпечатък от долнището на банския ѝ. Под него бедрата ѝ бяха стегнати и изящни.

Дрехите на Зепо се присъединиха към тези на Анна на пода. Тя изви глава назад, докато той я целуваше по шията, а ръцете му обхванаха гърдите ѝ. Обви крака му със своя и тогава той я вдигна, като я държеше за задника, а тя се уви около него. Той се обърна, направи стъпка към ръба на леглото и докато я слагаше на него, за първи път видях тялото му. Тенът му беше като нейния — червеникавокафяв до нейното златистокафяво, но без никакви бели ивици — свидетелство за използването на слънчева лампа. Беше стегнат и елегантен, без никакви тлъстини по добре очертаващите се мускули. Членът му беше щръкнал, изумително тъмен и както ми се струваше, ненормално дълъг. За миг се уплаших, че това можеше да се окаже пречка, и тогава тялото му се спусна върху нейното.

Тя плъзна длани по гърба му, докато той целуваше гърдите ѝ, и дъхът ми секна, когато устните му се спряха на зърната ѝ. Ръцете му ги стискаха и галеха, докато устните му обгръщаха първо едното малко тъмно зърно, после другото. След това той се спусна по-надолу, като разкриваше все повече и повече от тялото ѝ. Езикът му облиза стомаха ѝ, спря на пъпа и после продължи. Затворила очи, тя се полюшваше леко под него със заровени в косата му длани. Той се спусна между краката ѝ, плъзна се още по-надолу, докато долната част на тялото му не излезе извън леглото и тъмната ивица между бедрата на Анна не се озова под устата му.

Гледах замаян как Анна стене и се надига към него. Отвори краката си още по-широко и сви колене, скривайки всичко освен темето на Зепо. Ръцете ѝ оставиха косата му и тя ги протегна нагоре над възглавницата. Затворени очи, извита към мен глава, напрегнато, почти болезнено изражение на лицето ѝ. Откликваше на почти

недоловимите движения на главата на Зепо с кратки, грациозни движения на бедрата. Постепенно увеличи темпото и тя издаде лек стон. После още един. Главата ѝ се мятеше от страна към страна, тя стенеше и извиваше гръбнака си, така че ребрата ѝ ясно се виждаха под кожата. Гърдите ѝ се издигнаха нагоре. Тя отново простена и изведнъж се протегна надолу и с две ръце натисна главата на Зепо към себе си, търкайки се в него. Ръцете му хванаха здраво бедрата ѝ и я задържаха, докато се извиваше и мятеше, а после с едно плавно движение се озова отново върху тялото ѝ между краката и Анна каза „О, Боже“, когато бедрата му се прилепнаха към нейните.

За миг останаха неподвижни в тази поза. После телата им се раздвижиха бавно и ритмично като едно цяло. Зепо се беше опрял на ръце, гърдите му надвисваха над гърдите на Анна, леко докосвайки ги. Краката ѝ бяха широко разтворени, с вдигнати колене, петите ѝ се забиваха в леглото, когато се повдигаше към него. Очите ѝ бяха здраво затворени и всеки път, когато долните части на телата им се срещаха, тя изстенваше тихо. Имаше отнесено изражение, но лицето на Зепо беше безизразно, докато я гледаше да се извива под него. Ръцете ѝ галеха бедрата му, впиваха се в задника му и когато движенията ѝ станаха по-настойтелни, усетих как в слабините ми се разлива топлина. Телата им започнаха да се извиват по-силно. Той наведе глава към гърдите ѝ и ги засмука страстно. Тя обви крака около кръста му, почти превивайки се на две под него. Той вдигна глава, за да я погледне с блеснало от пот и вгълбеност лице, и увеличи темпото още повече. Тя извика, отметна глава назад и започна да я върти наляво-надясно, а аз усетих как топлината в корема ми се разпростира. Тя отново извика и се вкопчи в раменете му и когато устата ѝ се оформи в мълчалив вик, аз погледнах отсрещното огледало, видях още едни Анна и Зепо, затворени в рамката му, и едва сам не извиках, когато се разтърсих от внезапни, горещи спазми.

Затворих очи и им се отдадох, почти загубил съзнание. После всичко отшумя и когато напрежението напусна крайниците ми, се отпуснах изтощен назад в стола. Едва в последния миг си спомних, че той беше още до вратата.

Вкопчих се отчаяно в масата до мен, докато политах назад, и едва не съборих каната с вода. Все пак успях да възстановя равновесието си и замръзнах с разтуптяно сърце, като очаквах някакъв

знак, че са ме чули. Но нищо не последва. Върнах се разтреперан до стената и надникнах към тънката струйка светлина.

Анна и Зепо още бяха приковани един в друг, но сега напрежението беше изчезнало. Анна лежеше отпуснато със затворени очи и едната ѝ ръка галеше нежно врата на Зепо. Краката ѝ бавно се плъзнаха покрай неговите, докато отново не се отпуснаха върху леглото. Той лежеше между тях, подпрян на лакти, и я гледаше с клинично равнодушие, което беше в противоречие с покрилата тялото му пот. Когато Анна отвори мързеливо очи и му се усмихна, той също ѝ се усмихна; когато ги затвори, усмивката изчезна.

Трябваше тогава да си тръгна. Бях предположил, че Зепо бе стигнал кулминацията заедно с Анна, че сега телата им щяха да се отделят, може би щяха да поговорят малко и после да заспят. Искях само да изчакам този момент и да видя завършека на онова, което бях организирал. Но миг по-късно Зепо отново започна бавно да движи таза си и вече беше прекалено късно, за да си тръгна. Трябваше да остана и да гледам.

На лицето му все още беше изписано същото безстрастно изражение, докато задните му части започнаха нежно да се вдигат и спускат с леко кръгово движение. Разглеждаше лицето и отпуснатото тяло на Анна студено, като че ли онова, което правеше долната половина на тялото му, нямаше никаква връзка с останалата част. Отначало тя не реагира. Лежеше пасивно под него и ако не беше ръката, която галеше леко врата му, можех да си помисля, че е заспала. Зепо продължи да се движи в същия бавен, постоянен ритъм. Както ми се стори — доста дълго не се случи нищо. После Анна леко се размърда — доволно, котешко движение. Измърка тихо и започна да се движи под него.

Сякаш това беше сигналът, който чакаше, Зепо обърна глава и погледна право към мен. Без изобщо да спира или да изменя ритъма, той затвори едното си око и бавно, подчертано ми намигна.

Вниманието му ми подейства като студен душ. Отдръпнах се от дупката и останах в мрака неуверено, почти готов да се поддам на импулса да си тръгна. Но желанието отново да погледна през снопчето светлина надделя. Донесох стола от вратата, седнах и пак долепих очи до процепа.

Хванах ги в момента, в който сменяха позата. Зепо плъзгаше краката си под Аннините, а ръцете му бяха зад гърба ѝ и я повдигаха. Очите ѝ бяха отворени и тя му се усмихна, когато седнаха един срещу друг. Целунаха се. После Зепо легна назад в леглото, а Анна го беше възседнала изправена. Тя се усмихна.

— Сега е мой ред, нали?

— Трябва да си пазя силите.

Отпускайки се върху него, Анна започна да движи таза си. Косата ѝ падна напред, като закри лицето. Гърдите ѝ се полюляваха. Зепо се протегна да ги погали и изви врат, за да ги докосне с устни. Тя го бутна назад върху леглото и се наведе да целуне гърдите му. Вдигна таза си и започна бавно да се отдръпва назад. Бавно се плъзна надолу по тялото му, а косата ѝ плъзеше зад нея, скривайки я. Продължи, докато не коленичи между краката му с глава над слабините, и там спря.

Лицето на Зепо, досега безстрастно, изведнъж леко се оживи. Очите му се затвориха за миг и ръцете му докоснаха главата на Анна почти като за благословия. Косата ѝ все още скриваше онова, което правеше, но после, след като погледна за миг към мен, Зепо я отмахна на една страна.

Гадното, хлъзгаво нещо беше в устата ѝ. Устните ѝ се разтегляха и изкривяваха, докато се нагаждаха към формата му. Ръцете и пръстите ѝ го галеха и стискаха. Бузите ѝ ту хлътваха, ту се издуваха, лицето ѝ се свеждаше и то потъваше, а после се вдигаше, разкривайки цялата му дължина. Езикът ѝ се извиваше, спускаше се по ствола до основата и после обратно. Устните ѝ се свиваха да целунат върха му и изведнъж отново го скриваха и го олигавяха, както непохватно дете — захарна пръчка.

Усещах погледа на Зепо върху себе си. Отместих очи от спектакъла и видях, че ме гледаше с весело презрение. Сякаш знаеше, че бях избрал точно този момент да го погледна, той изстена и хванал с две ръце главата на Анна, бавно вдигна таза си към нея. Още от члена му влезе в устата ѝ, докато извиваше гръбнак, задържайки главата ѝ. Тя откликна на движението му, изчака да се успокои и отново го пое в серия бързи, задавени тласъци. Той отново изстена, по-високо. Но когато главата му се завъртя към мен, погледът му пак беше студен и премерен.

Изведнъж оттласна главата ѝ от себе си. Освободено от устата на Анна, нещото подскочи с плясък обратно към стомаха му. Зепо коленичи и я целуна, преди да я намести в нова поза. Тя се завъртя, така че накрая стъпалата ѝ сочеха към мене, и направлявана от него, легна на леглото и разтвори крака. Аз бях точно срещу нея. Къдравите, почти черни косми между бедрата ѝ се виждаха идеално, както и розовият процеп, който ги разделяше. Блестеше като отворена рана, особено след като Зепо доближи пръсти до него и широко го разтвори, разкривайки лепкава дупка. После Зепо се завъртя, докато слабините му отново не се оказаха пред лицето на Анна, накара я да легне настрани и доближи устни до гнусния кръг от плът.

Държеше главата си наклонена, така че да мога да виждам какво правеше. Езикът му леко се въртеше, после проникваше в центъра на кръга с бързо движение. Вдигнах поглед към огледалото и видях обърнатото отражение на Анна, отново с уста върху члена. Върнах погледа си към Зепо. С изопнати език и пръсти той изучаваше и действаше. Всеки пъхнал глава между краката на другия, те останаха така, докато Зепо не се отдръпна и отново не коленичи. Лицето му беше зачервено и движенията му бяха поновому напрегнати, докато помагаше на Анна да застане на четири крака. Коленичил зад нея, той се завъртя, докато не се намести под кос ъгъл към мене. Сега нямаше нищо, което да не можех да видя. С една ръка на задника ѝ, с другата той се насочи вътре в нея, позволявайки ми да видя всяка подробност. После я хвана за таза, хвърли бърз поглед към мене и влезе в нея. Пронизана, тя реагира, отмятайки глава назад, и разкри линията на шията си. Втренчих се в нея, вкопчвайки се в красотата ѝ, но дори и това изчезна, когато главата ѝ потъна в леглото и тя заскимтя и се люшна назад, за да му подложи задницата си по-добре.

Чифтосаха се като кучета. Зепо изпъшкваше всеки път, когато се плъзгаше в нея с отвратителния лепкав звук на разтъпквана кал. Ръцете му стискаха и мачкаха, дърпаха я назад към него. Тя изписка. Нагонът им стана по-неистов. Той вече не поглеждаше към скривалището ми. Устата му беше увиснала отпуснато, пъшкаше по-силно и тогава усетих миризмата. Зловонна и противна, тя достигаше едва доловимо до мен, но след като веднъж я бях почувствал, тя ме обгърна като гниещ плод. Изведнъж усещането за дежа ви се върна в мен. В миг мисълта ми отлетя към съня и зърнах друга подобна сцена — леко

отворена врата, надничане към ивицата светлина, поглед над пътеката разхвърляни дрехи, покрай кръга бяла коприна на килима към двете голи пъшкащи тела на леглото и покрай сгърчените бели крайници към лицата — и тогава обърнах рязко глава и изтичах слепешком от стаята, далеч от ивицата светлина и ужасните, животински звуци. Стигнах вратата в края на коридора, затрудних се с ключалката, неспособен да видя в тъмнината, но после се озовах навън, звуците бяха изчезнали и нощта беше хладна, празна и тиха.

Спрях на тротоара пред къщата. Задъхвах се. Вятърът охлади потта по тялото ми и ме накара да осъзная колко влажни бяха дрехите ми. Когато започнах да треперя, тръгнах към колата си. Чувствах се лепкав и мръсен. Дрехите прилепваха към тялото ми, потни и неприятни. Всеки сантиметър от кожата ми беше свръхчувствителен дори към най-лекия допир с плата. Хладната тапицерия на колата ме посрещна като балсам и останах да седя известно време, без да паля двигателя.

Подкарах и минах покрай апартамента на Зепо, без да поглеждам натам.

[1] Нещо познато (фр.). — Бел.пр. ↑

[2] Известни американски комици, фамилията им се изписва Marx. — Бел.пр. ↑

Възнамерявах да изляза от къщи рано на следващата сутрин. Но спях до късно — резултат от това, че бях лежал буден почти до зори. Когато осъзнах колко е часът, ме обзе паника. Бързо взех душ, облякох се и слязох долу. Душът беше грешка, но макар че се бях изкъпал предишната вечер, все още чувствах тялото си мръсно и потно. Въпреки това може би щях да успея да избягам навреме, ако не бях се забавил да пия кафе. Нямах апетит, за да закусвам, но ми се струваше неестествено да изляза от къщи съвсем без нищо. Казах си, че десет минути повече нямаше да променят нещата, и тъкмо отпиха първата глътка, когато телефонът иззвъня.

Не вдигнах. Знаех кой щеше да е и се проклех, че не бях тръгнал по-рано. Или поне да бях имал благоразумието да махна слушалката от вилката. Опитах се да не обръщам внимание на звъненето с надеждата, че щеше да спре, но телефонът продължи да дрънчи, и да претендира за вниманието ми.

Вдигнах слушалката.

— Добрутро, Доналд. Не съм те събудил, нали? — рече Зепо.

— Не.

— Какво ти става бе?

— Нищо.

— Не ми звучи като нищо.

Мразех дори звука на гласа му.

— Какво искаш?

— Леле, нещо сме докачливи тази сутрин! Мислех си, че ще цъфтиш от радост. Очевидно съм сгрешил.

— Попитах какво искаш.

— Е, малко любезност няма да е излишна. Но ако това ти се струва прекалено много, възнамерявам да се отбия да се видим. Да си побъбрим. Да разменим впечатления. Да си уредим сметките.

— Тъкмо излизах.

— О, сигурен съм, че можеш да останеш още малко. Не искаш ли да поговорим за снощи?

— Ще трябва да почака.

— Доналд, ако не те познавах, щях да си помисля, че се опитваш да ме отбягваш. Не го правиш, нали?

— Разбира се, че не.

— О, добре. Тогава да речем след около час.

— Казах ти, че излизам.

— Е, сега вече не излизаш — отвърна той и затвори.

Изкушавах се да изляза въпреки всичко. Нямах желание нито да се виждам, нито да разговарям със Зепо и щеше да му се отрази добре да се разкара напразно. Но знаех, че рано или късно щеше да ми се наложи да се изправа срещу него. Може би щеше да е по-добре да приключа с това.

Както трябваше да се очаква, той закъсня. Когато му отворих, изглеждаше дори по-самодоволен от обикновено, ако такова нещо изобщо беше възможно.

— Кой е станал със задника нагоре тази сутрин? — попита той. Не му обърнах внимание и го оставих да ме последва в дневната. — Не ми казвай, че не ми говориш, Доналд?

Обърнах се към него.

— Ще съм ти задължен, ако уредим въпроса бързо. И без това закъсня.

— Приемам, че си ме плеснал през ръцете за наказание. — Отиде до масичката с питиетата. — Не възразяваш, нали? Можеш и ти да пийнеш, ако искаш.

— Не, благодаря.

Въпреки че аз стоях прав, той седна и протегна краката си, докато отпиваше.

— Е, ще ми изповядаш ли какво не е наред или не? Лицето ти прилича на тоалетна чиния.

— Няма нищо. Просто имам много работа и колкото по-бързо си тръгнеш, толкова по-скоро ще се захвана с нея.

— Наистина сме в шибано настроение, а? Ако си ядосан, че закъснях, то е, защото изпратих Анна до тях, преди да дойда. Сега извинен ли съм, или желаеш бележка от майка ми?

— Искаш да кажеш, че Анна е била още в апартамента ти, когато ми се обади?

— Не се пули, Доналд. Тя беше под душа. Нищо не чу. И не съм ѝ споменавал, че идвам при тебе, така че няма за какво да се тревожиш. — Протегна се. — Както и да е, трябва да се оплача. Очаквах една отморяваща сутрин в леглото, но тъпата кучка изведнъж бе обзета от чувство за вина и реши, че трябва да си тръгва. Успях да я изпраскам набързо под душа, след като ти се обадох, но това беше всичко. Мисля, че изпита угризения, задето толкова много ѝ хареса. — Ухили се. — Това обаче не я притесняваше особено снощи, нали? Как ти се стори шоуто между другото?

Не отговорих.

— Хайде, кажи. Добре ли беше, или не? — Отместих поглед и ми се прииска този човек да се намираше всякъде другаде, но не и при мен. Ухили се. — Само не ме лъжи, че не ти е харесало. Твоята велика нощ! — В гласа му се долавяше подигравателна загриженост.

— Дойде да вземеш картината. Предлагам да го направиш и да си тръгваш.

— Къде ти е възпитанието, Доналд? Не те изгоних от апартамента си снощи, нали? Бъди любезен. Просто искам да се уверя, че всичко е било, както трябва, това е. Целта ми е да доставям удоволствие. Ако имаш някакви оплаквания, искам да ги чуя.

— Нямам.

Той истински се забавляваше.

— Боя се, че не ти вярвам. Хайде, Доналд, довери на чичо Зепо какво те притеснява. Виждам, че има нещо. Такъв съм си, чувствителен. — Зачака. Не отвърнах нищо. — Ако не ми кажеш какво има, ще ми се наложи да правя догадки.

Мразех игричките му.

— Нищо няма. Всичко беше чудесно.

— Аха, Доналд. Послъгваш. Може би съм забравил да направя нещо, това ли е? Опитах се да ти предложа избор, но предполагам, че вероятно съм пропуснал нещо. Ако си очаквал малко по-екзотично изпълнение, трябваше да ми кажеш. Не възразявам да изпълнявам поръчки.

— Скицата е на масата. Взимай я и изчезвай.

— Доналд, Доналд, не бива да се държиш така с някой, с когото току-що си споделил едно красиво преживяване, нали? — Придаде си силно загрижено изражение. — Не ревнуваш, нали? Това ли те притеснява? Не ти хареса да гледаш как някой друг оправя възлюблената ти. Това ли е?

— Трябва ли да играем на гатанки?

Ухили се.

— Да, боя се, че трябва. Получи, каквото искаше, и след като е съвсем ясно, че не ти е харесало, мисля, че ще е справедливо да ми кажеш защо. След целия този труд смятам, че заслужавам да знам. — Останах мълчалив. Зепо въздъхна. — Добре, щом няма да ми помогнеш, продължаваме с отгатванията. Да видим, ако не ревнуваш, какво друго може да е?

— Това ти е приятно, нали?

— Само се опитвам да помогна. Ако ти не си щастлив, и аз не съм щастлив. Така че, защо не си щастлив?

Искаше ми се да го изкарам от самодоволното му състояние.

— Защо не ми каза, че истинското ти име е Кристин?

Усмивката му изчезна.

— Не се прави на много умен, Доналд. Не ти отива.

— Май засегнах някой нерв.

— Не се самозалъгвай.

— Тогава значи няма да имаш нищо против, да разглася навсякъде как е истинското ти име?

— Не бих се правил на много умен задник на твое място. Не си в положение да си го позволиш.

— Така ли? Не виждам защо не.

Усмихна ми се злобно.

— Защото, ако ме прекараш, такъв ще ти забия в стомаха, че ще пропикаеш кръв. — Усмивката му стана по-малко напрегната. — Но се отвлечаме от темата, нали? А защо не ти хареса представлението? Хайде, Доналд, какъв е проблемът? Не си ли го представяше така? — Извърнах се настрани. — Аха! Мисля, че сега аз засегнах болезнен нерв, прав ли съм?

Насилих се да не му правя удоволствието да му отговарям. Погледна ме цинично.

— Значи гледката как шибат Анна не се покри с мръсните ти представи как трябва да бъде, така ли? Реалността се размина с фантазията? — Подсмихна се. — Прав съм, нали?

Повече не можех да мълча.

— Нарочно го направи, нали?

— Какво да съм направил нарочно?

— Да опорочиш всичко! Нарочно реши да го развалиш!

Изглеждаше искрено изненадан.

— Да го разваля? За какво говориш? Как съм го развалил?

Знаех, че правя грешка, но не можех да спра.

— Направи го толкова противно, колкото можа! Нещата, които вършеше! Всички тези... тези *пози*, за да мога да видя всичко!

— Мислех, че това искаш?

— Сигурно! Беше отвратително!

Подсмихна се.

— Лично аз смятам, че беше доста добре. А и скъпоценната ти Анна, изглежда, също не го смяташе за ужасно.

— Реши да провалиш всичко за мен от самото начало, нали?

Зепо вдигна рамене с безразличие.

— Искаше да ме гледаш как чукам Анна и го направи. Вината не е моя, ако не е било, както си си го представял.

— Не беше необходимо да го правиш така!

— Аз не съм го направил никак. Това е сексът. — Гласът му беше изпълнен с присмех. — Какво, по дяволите, очакваше? Нещо като някоя от хубавите ти картини? — Изсумтя. — Е, не е така. Реалният живот не е замръзнали пози. Истинските хора се движат. Пот, звуци, миризми. Някой път трябва да опиташ.

Извърнах се. Зепо се изсмя.

— Не прави такива физиономии, Доналд. Истина е. Ето. Помириши.

Стана от стола и навря пръстите си под носа ми. Дръпнах глава назад и бутнах ръката му настрана, като със закъснение осъзнах, че тя миришеше само на сапун и одеколон. Но си спомних мириса на поквара във въздуха предишната нощ и този спомен предизвика други, дори още по-нежелани образи. Бързо ги прогоних и се обърнах към него.

— Отвращаваш ме!

Усмивката на Зепо се вкисна.

— *Ти* се отвърщаваш от *мен*? Господи, това е велико! Кой, по дяволите, си *ти*, за да се отвърщаваш от когото и да било?

Точно такава сцена бях искал да избегна.

— Не виждам никакъв смисъл да продължаваме с това — рекох, но Зепо нямаше намерение да престане.

— Да, обзалагам се, че е така — надсмям ми се той. — Мистър Благовъзпитан шибан праволинеен Ремзи! Ти, шибан лицемер. Как можеш да продължаваш да се правиш на много морален след всичко това? Господи, повдига ми се от тебе!

— Чувствата ни са взаимни, мога да те уверя.

— Дрън-дрън! Ти не си способен да чувстваш каквото и да било! — Гласът му беше изпълнен с презрение. — Ти си шибан евнух, Доналд! Трябваше да продължиш да си колекционираш всички онези хубавички стерилни картинки. Те са много по-безопасни от действителността. Не правят неща, които не искаш. И освен това можеш да се залъгваш, че са изкуство, нали? — Изсмям ми се. — Можеш да заблудиш себе си, Доналд, но не и мен. Ти си само един нещастен, мръсен старец, който се възбужда, като гледа картини, в които други хора правят онова, което той самият не може. Само че си твърде страхлив, за да го признаеш.

Думите му вече не ме засягаха.

— Не си спомням да съм ти искал мнението — отвърнах спокойно.

— Не си спомням да ме е интересувало.

Погледите ни се срещнаха.

— Ако си свършил, няма да те задържам. Скицата на Кокто е ей там.

Той отиде до масата и я вдигна.

— Получавам и рамката, нали? Късметлия съм аз.

— Не е точно така. Тя е грозна и безвкусна. Като скицата. Мисля, че идеално ще ти пасне.

Той се усмихна, отново спокоен.

— Хайде, хайде, Доналд. Ала-бала. Мога ли поне да получа някакъв плик? Забравил си да я опаковаш като подарък.

— Уговорката ни беше за картината. Нищо повече.

— Наистина си жалко дърто копеле, нали? — Сложи я под мишница и излезе в коридора. Последвах го.

— Преди да си тръгнеш, бих искал да си получа чека обратно. Ще ми спести необходимостта да го анулирам.

Бръкна в джоба си.

— Изхвърча ми от ума. — Смачка чека и го хвърли на пода. Отворих вратата — не от любезност, а заради удоволствието да я затворя след него.

— Ще се виждаш ли с Анна, след като се върнеш? — попитах.

Той се намръщи престорено.

— С кого?

— В такъв случай няма защо да те моля да не идваш повече в галерията.

— Не мога да се сетя за нищо, което по-малко да ми се нрави. Освен теб. — Зепо слезе по стълбите. — Щастливо живуркане, Доналд.

Затворих вратата.

* * *

Не отидох в галерията до средата на седмицата. Обадох се на Анна с извинението, че съм болен. Беше някак странно да говоря с нея. Гласът ѝ звучеше както винаги, непроменен. Чувствах се така, сякаш някога я бях познавал добре, но бях загубил връзка с нея.

В сряда ми стана ясно, че не можех повече да отклонявам настояванията ѝ да ме посети и отидох в галерията. Предпочитах да се видим на работа, отколкото в дома ми. Беше много загрижена. Прекалено дори. Костваше ми усилия да не бъда груб.

— Какво стана с колекцията на приятеля ти? — попита тя. — Онзи, когото ограбиха — добави в отговор на недоумението ми. Отне ми известно време да осъзная за какво говореше.

— О, не беше толкова лошо, колкото той смяташе — отвърнах неопределено.

— Полицията откри ли нещо вече?

— Не, още не.

При първата възможност се затворих в кабинета си. Анна, изглежда, долови настроението ми и ме остави сам. Но не можех да остана вечно там. След известно време слязох долу и с престорена усмивка я уверих, че съм добре. Тя отново се зае с работата си и аз я поглеждах крадешком, докато се навеждаше над бюрото. Беше с тънка тениска, която почти не скриваше гърдите ѝ. Те висяха свободно под нея и се клатушкаха тежко, когато се местеше. Бедрата ѝ се бяха разплескали на стола — месести и грозни. Беше обута с шорти и виждах как платът се впиваше в слабините ѝ. Помислих си за мръсната ивица, скрита под тях, и отместих поглед.

Когато стана и прекоси стаята, гледах как плътта ѝ се движи. Крака, ръце, гърди. В нея имаше нещо тежко и тромаво и се зачудих как не го бях видял преди. Изведнъж сякаш зърнах майка ѝ, която се криеше зад младежката фасада, и прозрях отпуснатата плът на жената, в която щеше да се превърне. Тя се обърна, забеляза, че я гледам и ми се усмихна. Устните ѝ се разтеглиха и аз си спомних как лигавеха Зепо. Хрумна ми, че бяха прекалено големи за лицето ѝ. Устата беше прекалено широка, почти гумена.

Тревогата, с която бях очаквал да я видя отново, изчезна. Учудих се защо толкова се бях вълнувал. Тя беше най-обикновено момиче. Само настоятелността, с която проявяваше дружелюбността си, ми пречеше да се оттегля отново в предишната си, сега привлекателна за мен черупка. Беше неприятно, но скоро свикнах да отвърщам механично, без каквото и да било да ме засяга. Дори честото споменаване на Зепо ме оставяше равнодушен. Също като нея и той принадлежеше на миналото. А то беше нещо, върху което предпочитам да не мисля.

— Получи ли картичка от него? — попита тя един ден.

— Не. — После, тъй като се налагаше, добавих: — А ти?

Опита се да отговори не принудено:

— Не. Предполагам, че е много зает. Или ще пристигне едва, след като той се върне.

— Предполагам.

После попита:

— Доналд, всичко наред ли е?

— Разбира се. Защо?

Сви рамене.

— О, просто се чудех. Изглеждаш ми малко... не знам... отчужден напоследък.

— Така ли? Съжалявам. Много неща са ми на главата.

— Мога ли да ти помогна с нещо?

— Не, благодаря. — Импулсивно добавих: — Някой друг дребен финансов проблем. Това е всичко.

Прояви загриженост.

— Сериозно ли е?

— Е... първо да видим какво ще стане, нали така? — Усмихнах се бързо и се отдалечих. Почувствах се доволен от себе си. Бях подготвил почвата. Сега, ако решех, винаги можех да доведа нещата докрай. Тя беше само някаква помощничка в края на краищата. Беше имало и други преди нея. Щеше да има и след нея.

Един ден тя се приближи до мен широко усмихната.

— Познай какво? Една моя приятелка започна работа в Барбикън и може да ни намери безплатни билети за руския балет тази събота! Ако си свободен, разбира се.

Придадох си разочарован вид.

— Тази събота? О, много би ми се искало, но вече имам ангажименти.

— О! Е, добре, няма значение. — Усмихна се и сви рамене. — Както и да е. Само си помислих, че може би ще искаш да дойдеш.

— Може би друг път.

* * *

Изчаках една седмица, и тогава се обадих на Чарлз Драйдън.

— Радвам се да те чуя — рече той. — Купуваш или продаваш?

— Купувам — отвърнах.

Издание:

Автор: Саймън Бекет

Заглавие: Опасни пътища

Преводач: Станислава Миланова

Година на превод: 1995

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Издателска къща „Албор“

Град на издателя: София

Година на издаване: 1995

Тип: роман

Националност: английска

Печатница: „Балкан прес“ — София

Редактор: Албена Попова

Художник: Златан Рангелов; Вера Стефанова

Коректор: Дора Вълевска

ISBN: 954-8272-35-0

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/10719>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.